

T R A N S K R I P T
64. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 24.11.2009. GODINE, S POČETKOM U 10,10 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Koleginice i kolege poslanici, dame gospodo, poštovani gosti, otvaram 64. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Dame i gospodo, pored poslanika na sjednicu su pozvani naši redovni gosti: predsjedavajući i članovi Predsjedništva BiH, predsjedavajući i članovi Savjeta ministara BiH, predstavnici OHR-a, OSCE-a i drugih međunarodnih organizacija u BiH koje prate rad našeg doma, kao i predstavnici određenih nevladinih organizacija. Takođe smo pozvali i generalnog revizora radi razmatranja Izvještaja Kancelarije za reviziju institucija BiH o reviziji institucija BiH za 2008. godinu. Sve prisutne poslanike i goste pozdravljam, takođe i predstavnike medija.

Prema informaciji službe, sjednici je prisutno trenutno 36 poslanika. Odsustvo su opravdali poslanici: Sead Jamakosmanović, Sefer Halilović, Jozo Križanović i Zlatko Lagumđija. Konstatujem da sjednica ima kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Dopustite ukratko da vas upoznam sa izmjenama ranije predloženog dnevnog reda ove sjednice. Sa dnevnog reda skida se tačka 17. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sportu u BiH. Dobili smo obavijest sekretara ove komisije da se nije sastala zbog ranije preuzetih obaveza njenih članova.

Na dnevni red istovremeno se dodaju tačke:

Tačka 3. Potvrđivanje Odluke predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH o imenovanju Sadika Ahmetovića za ministra bezbjednosti BiH i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH.

Tačka 4. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama BiH, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126.

Tačka 5. Zahtjev Komisije za spoljnu trgovinu i carine za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika.

Tačka 17. Prijedlog Rezolucije o istorijskoj vrijednosti i važnosti prvog zasjedanja ZAVNOBiH (25. novembar 1943. godine) za državnost BiH – predlagač: poslanik Denis Bećirović.

Tačka 26. Imenovanje tri poslanika iz Predstavničkog doma u Zajedničku komisiju oba doma za usaglašavanje identičnog teksta Zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa robe i usluga od strateške važnosti za sigurnost BiH.

Takođe smo dopunili i sljedeće tačke:

- Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH, s Izvještajem Komisije za saobraćaj i komunikacije;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV sistemu BiH, s Mišljenjem Komisije za saobraćaj i komunikacije;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV servisu BiH, s Mišljenjem Komisije za saobraćaj i komunikacije;
- Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama, s Mišljenjem Komisije za saobraćaj i komunikacije;
- Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama u BiH, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet.

Otvaram raspravu o predloženom dnevnom redu.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem, uvaženi predsjedavajući.

Kolege i kolegice poslanici, članovi Vijeća ministara, cijenjeni gosti, ja imam jednu primjedbu na tačku 21. ... na Kolegij. Ovdje kaže: Izvještaj Ureda za reviziju institucija BiH o reviziji institucija BiH za 2008. godinu, s Mišljenjem Ureda za reviziju institucija BiH. S Mišljenjem Ureda, a nigdje nema Komisije, ... jer Komisija ovo radi itekako, dva mjeseca sve radimo, javna saslušanja, radimo zaključke, ispada da nas nema nigdje. Ova tačka bi trebala da glasi: Izvještaj Komisije za finansije i budžet o reviziji institucija BiH za 2008. godinu. To je logična tačka. Ovako ispada da ovo je faktički radio sve Ured za reviziju, i Mišljenje, a zna se šta uradi Ured za reviziju: proslijedi u parlamentarnu proceduru, dove kod nas i mi to dalje radimo. Mislim da, ovako kako je konceptirana, ova tačka nema smisla.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Dopustite da Vam kratko prenesem ono što je i Vaša ... predsjedavajuća kluba isto tražila i naš odgovor je bio da je uobičajeno, i prošle godine je ovako tačka dnevnog reda glasila, a ni za jedan izvještaj, niti zakon, kad je pozitivno mišljenje komisije, ne stavljamo mišljenje komisije nego stavljamo samo za negativne. Prema tome, ovo je uobičajena praksa, ovako smo do sada

definisali tačke dnevnog reda i nikad nismo posebno stavljali mišljenje komisija ako ono nije negativno. Ne bih išao da favorizujemo samo jednu komisiju i da stavljamo mišljenje jedne komisije. Međutim, ako Dom drugačije odluči ili na Proširenom kolegiju drugačije odlučimo, mićemo to da uradimo.

Sljedeći za diskusiju uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvažene dame i gospodo poslanici, predstavnici Savjeta ministara, nevladinih organizacija, međunarodnih organizacija, sredstava informisanja, dragi gosti, pazite, dnevni red je zaista nešto oko čega se mi svake sjednice iscrpljujemo po nekoliko desetina minuta, pa znali smo i sat vremena. Evo, sada smo imali u dva navrata odgođeno zasjedanje ovog doma i otprilike smo mogli i dnevni red i prije samog početka ovog parlamenta da usaglasimo. Nedopustivo je da tačka 3., evo reći ču da nam i ne treba nikakvo novo saznanje jer se o tome govorilo ovih dana i, evo mogu nekako i da shvatim da ide na dnevni red na današnju sjednicu, ali je nedopustivo da tačka 4. i 5. i još neke druge tačke koje nemaju veze sa hitnošću, odnosno čije materijale nismo dobili, možda je to neko poslao u poštì itd., ali ja nisam dobio i volio bih da vidim ko je dobio zakon pod tačkom 5., ko je dobio zakon pod tačkom 4. Predlažemo izmjene i dopune zakona po skraćenom postupku, jako ozbiljnu stvar, a da nismo imali vremena da se za to pripremimo. A imamo sjednicu Doma za sedam dana, odnosno evo za osam dana, u sljedeću srijedu.

Ja predlažem da se sve ovo što danas nije neophodno na dnevnom redu zbog nedostatka materijala, odnosno izmjena i dopuna zakona u pisanom obliku, zbog nedostatka vremena za određene konsultacije i da ne bi možda mi pogriješili, možda ćemo mi podržati nešto u skraćenom postupku ili ćemo vidjeti da li je to potrebno itd. ili obratno, znači tačke koje danas nisu bitne ne stave na dnevni red i da tako završimo ovaj dnevni red u što je moguće kraćem periodu.

Ukoliko budemo ovako i ubuduće radili, mislim da nema smisla da stavljamo nešto na dnevni red sa čim se nismo mogli dobro upoznati, a ovdje teoretski i praktički nismo se mogli upoznati, a radi se naročito o izmjenama i dopunama zakona. Evo nešto, rekao sam, mogu i da tolerišem kao tačku 3. i o tome možemo da pričamo bez nekakvih dodatnih konsultacija, čitanja, itd., ali ovo zaista nema smisla i u tom pravcu je moja molba da se ove tačke skinu sa dnevnog reda.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahaljujem.

Prihvatom sugestiju u vezi sa pomjeranjem termina održavanja sjednica i za svakog pojedinačno možemo da damo određeno obrazloženje. S druge strane, vjerujem da znate stavove i članove Poslovnika u kome obavezne tačke dnevnog reda, a zahtjev za razmatranje po skraćenom postupku, a to je 126., ove zakone koje ste spomenuli, koje smo dobili od Savjeta ministara su obavezne tačke dnevnog reda i ne možemo staviti na glasanje za skidanje tih tačaka

dnevnog reda. Stoga Vaš zahtjev ne možemo staviti na glasanje, a sugestiju da se i svi ostali materijali na vrijeme šalju poslanicima ćemo prihvatiti. U ovom slučaju zahtjev od Savjeta ministara je došao 24 sata prije zakazivanja ove sjednice, održavanja ove sjednice, tako da te zahtjeve kao obavezne tačke dnevnog reda (a podsjećam vas, raspravljamo samo o zahtjevu za skraćeni postupak danas, a ne raspravljamo o zakonima) moramo kao obavezne tačke dnevnog reda ostaviti u današnjem dnevnom redu.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, ja sam rekao, ali niste me slušali. Ja sam na jednoj od ranijih sjednica prošle godine kada smo govorili o izvještajima Ureda za reviziju imao primjedbu na način kako se Parlament odnosi prema ovim izvještajima.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, tišina.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Dakle, stvar se ponavlja, stvar se ponavlja i ove godine kao i prošle godine. Predlaže se jedna tačka dnevnog reda koja u okviru sebe ima 28 plus 31 izvještaj, 28 sa pozitivnim mišljenjem Ureda za reviziju i 31 sa kvalifikacijom, dakle da raspravljamo pod jednom tačkom ovaj izvještaj o finansijskoj reviziji za 59 institucija BiH. Možemo mi i tako to napraviti, vjerovatno će to tako proći, samo ja mislim da to nije ono što smo mi htjeli da postignemo kada je u pitanju državna revizija i kada su u pitanju izvještaji državne revizije.

Mislim da Parlament ovome treba posvetiti mnogo više pažnje. Mi nemamo puno mehanizama kontrole rada državnih institucija. Danas je to Ured za reviziju kada je u pitanju finansijsko poslovanje i kada je u pitanju revizija učinka koja još uvijek nije zaživjela.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Dakle, ja predlažem – ja poštujem ovo što je naša komisija danima i danima imala saslušanja i tretirala to sve skupa, ali mislim da je nedopustivo da se 59 institucija razmatra pod jednom tačkom dnevnog reda i na jednoj sjednici – vama kao Kolegiju, predlažem da razmotrite mogućnost da ako ništa bar za danas razdvojimo ovo dvoje i ostavimo ove sa kvalifikacijom za iduću sjednicu, a da razmotrimo samo ove za koje nema prigovora revizije.

I posebno me interesira kada ćemo se početi baviti revizijom učinka u BiH, jer svakog dana, čitajući materijale koji dolaze iz Vijeća ministara i iz institucija BiH pred ovaj parlament, ja iskazujem sve veće nezadovoljstvo ili sve više nezadovoljstva sa onim što mi dobijamo ovdje i to je poseban problem kojim ćemo se morati pozabaviti. Ja nisam zadovoljan radom državne administracije. Ne postoje mehanizmi kontrole, ne postoje, ja ne vidim da se kroz državnu službu

bilo šta radi, pa bar dajte da to kroz reviziju učinka vidimo koliko je sati i gdje se zapravo nalazimo, a o nekim od tih stvari ja će danas govoriti kada budemo govorili o konkretnim tačkama dnevnog reda.

Da sumiram, moj prijedlog je da vi kao Kolegij razmotrite mogućnost da razdvojite, ako ništa bar za početak, ovu reviziju na pola, da bude na dvije sjednice. Danas da bude ovaj prvi dio sa 28 institucija, a ovaj drugi dio sa 31 institucijom na idućoj sjednici, da makar malo više pažnje posvetimo svakoj instituciji pojedinačno.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja hoću da podsjetim i Vas i Dom da je Kolegijum, naravno, Prošireni kolegijum je taj koji utvrđuje dnevni red i pokušao je niz raznih modusa. U prošloj godini smo imali podijeljenih po 10 revizija i znate da smo svaki put raspravljali uopšte o reviziji kada smo otvarali te tačke, pa smo pokušali da uobličimo u jednu tačku dnevnog reda sve revizije. Znači, pokušavali smo da nađemo najbolji modus da se u ovome parlamentu o tome raspravlja. Ovo je Vaš najnoviji prijedlog koji smo mogli razmotriti na Proširenom kolegijumu, ali možemo ga i ovdje staviti na glasanje, da se ovo podijeli na dva dijela: imamo u prvom dijelu 28 tačaka, a u drugom dijelu bi bila 31 tačka dnevnog reda. To bi mogao da bude jedan od modela, ali hoću da kažem da smo pokušavali da nađemo najbolji model i rekli smo da je možda najbolji model da ova komisija radi svakodnevno oko toga i da ovome parlamentu materijale koje su, da kažem, sažvakali ili dobro proučili da ovome domu podnesu na razmatranje.

Uvaženi poslanik Sado Bahtić, replika. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Pa i jeste replika i nije replika. ... Ja ispred Komisije ne mogu prihvati ovakav prijedlog. Mislim da nije o.k., jer ovih 28 pozitivnih, mi tu nemamo šta. Mi smo to pohvalili na ovoj komisiji, treba samo da pohvalimo i danas. Ja sam za to, ovaj prijedlog je o.k. Ako treba da mu damo značaja, hajmo jednu sjednicu samo izvještaji revizorski, jedan dan, to je bilo i prošle godine ovakvih sličnih diskusija: da odredimo jedan dan kad može Kolegij do nove godine da samo po pitanju ovih 31 mišljenja s rezervom. To će biti pravi efekat, jer ovako sa dvije sjednice ne dobijamo ništa.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja Vas podsjećam da smo imali zajedničku sjednicu sa Domom naroda u vezi toga, pa smo odlučili da to više ne radimo. Prema tome, pokušavali smo više modela. Nadam se da ćemo naći onaj odgovarajući.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić, replika. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Pa evo, samo više iznošenje mišljenja nego ... Zapravo, slažem se sa ocjenom gospodina Džaferovića da je ovo danas preopširan dnevni red da ova sva izvješća, ali da ih rastavimo u dva dijela onda je to loš pristup, po meni. Zašto? Zato što uvijek ima onaj uvodni dio koji je zajednički inače za problematiku revizije, i onda ćemo na jednoj sjednici razgovarati o jednoj grupi izvještaja, dakle pozitivnih, na drugoj o onim sa kvalifikacijom.

Smatram da je bolje i da je potrebno raspravljati na jednoj sjednici sva izvješća i ukupnu ovu problematiku, naročito, imajući na umu i činjenicu da je Izvještaj Komisije za financije i budžet jako opširan, ja ću reći, i vrlo kvalitetno sačinjen iz koga proističe i puno obveza Vijeću ministara, naročito Ministarstvu financija i nekim drugim ministarstvima i potrebno je o tome stvarno kvalitetno raspraviti, i predlažem da ovo raspravljamo u jednoj cjelini kao jednu točku dnevnog reda; da li na današnjoj sjednici sa ovolikim dnevnim redom, to je pitanje. Mislim da to nije dobro, da bi trebalo na nekoj drugoj sjednici kad bude manje točaka dnevnog reda, jer mislim da samo preletjeti preko ovog bez jedne kvalitetne rasprave nije dobro, jer je Komisija za financije i proračun stvarno uložila puno napora i vremena, ja ću reći, uradila dobre poslove vezano za ovu reviziju i sigurno su i preporuke i mišljenja vrlo kvalitetna i o njima treba detaljno i kvalitetno porazgovarati, donijeti zaključke. Ja očekujem da će ovaj naš dom uvažiti, odnosno, usvojiti veliku većinu, ako ne i sve ove naše zaključke što će biti naš doprinos, a naročito kasnije realizacija tih zaključaka u unapređenju upravljanja javnim sredstvima, a to nam je zapravo osnovna svrha i zadatak kroz ove komisije, odnosno ovih revizorskih izvještaja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović, replika. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene koleginice i kolege poslanici, ... nije replika već želio bih samo da kažem da bi bila dobra odluka Kolegijuma, ukoliko je moguće, da na posebnoj sjednici razmatramo izvještaje, da to bude dato na nekoj od sjednica u decembru mjesecu, možda bi bilo najbolje da bude redovna sjednica srijedom kako se održava, i četvrtak, ili utorak izabratи za ovu sjednicu; možda je logičnije četvrtak ako bi bio nezavršen dnevnih red neki od tih sjednica. Malo je vjerovatno da mi 30. možemo održati sjednicu. Dakle, bilo bi logično ako bismo posebno izvještaje razmatrali. I, prije svega da skrenemo pažnju i javnosti na značaju ovog pitanja putem mogućeg možda direktnog prenosa i zaključke koje bismo usvojili tako da bismo išli – ne bi bilo samo dobro da se ova problematika prenese u narednu godinu – dakle da u toku decembra završimo.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja se zahvaljujem na diskusijama članovima Komisije, međutim članovi Komisije su morali da daju pismeni zahtjev ovom parlamentu, odnosno Kolegijumu da to raspravljamo na posebnoj sjednici, a ne na današnjoj sjednici kada je to tačka dnevnog reda da predlažete da se to

skine sa dnevnog reda i da organizujemo posebnu sjednicu u vezi sa ovom tačkom dnevnog reda. Svjesni smo svi značaja revizije, ali mislim da Komisija je mogla da nađe načina da nas ne dovede u situaciju da danas raspravljamo o tome da li ćemo ovo skinuti sa dnevnog reda kad su poslanici svi ponijeli materijale i da raspravljamo o tim tačkama, a nemam ništa protiv da to uradimo. Međutim, ta inicijativa je morala da dođe malo ranije.

Imamo dvije replike. Uvaženi poslanik Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, poštovani gosti, ja mislim da vodimo raspravu, a mogli smo već početi sa dnevnim redom. Ja predlažem jednu inicijativu ovdje, znači da se ne ukida dnevni red, nego da ova tačka revizija ostane za ponedjeljak, jer nećemo završiti ove stvari danas, tako da ona ostane, samo treba je permutirati u onom vremenu da u ponedjeljak na Domu kad budemo raspravljali ona bude, svoje mjesto i zauzme, hajde kao posebna sjednica da će biti, samo znači što je razmaknuta sedam dana. Time bi mogli da zadovoljimo ove sve silne zahtjeve i mislim da bi to moglo biti dobro. Eto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja ne želim da svakome odgovaram, samo malo, ali želim da vas podsjetim na poštovanje Poslovnika. Ne možemo odlagati tačku dnevnog reda, a da ne završimo ostale tačke dnevnog reda, niti možemo da glasamo o svim preostalim tačkama dnevnog reda dok ne završimo čitav dnevni red. Prema tome, postoji mogućnost ako je to jedinstven stav i ovdje bude Parlament odlučio da se skine tačka dnevnog reda i da se Kolegij zaduži da se zakaže sjednica povodom samo jedne tačke dnevnog reda. Molim vas, nemojte da pravimo sad egzibicije koje nisu u skladu sa Poslovnikom.

Uvaženi poslanik Sado Bahtić, replika.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Pa moj prijedlog je upravo takav znači da Kolegij razmotri, znači broj 1. pod a) da bude jedna posebna sjednica i da se pozovu sve ove institucije koje imaju *Mišljenje s rezervom*, (31), da bi to bio najjači efekat. Ako to ne može, pošto članovi ove komisije, rukovodstvo, iduće sedmice neće biti tu, da danas prebací, ako ćemo danas raditi ovu tačku gore u sami vrh, a ovo što ostane da se radi iduće sedmice.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja zahvaljujem.
Da li je to prijedlog Vaš ili ove komisije?

SADIK SADO BAHTIĆ:
Komisije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ako je prijedlog Komisije, molim vas, imate 5 minuta vremena (dok ostali, koji su se javili za dnevni red diskutuju) da formulišete tu tačku i taj prijedlog da stavimo na glasanje.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, pa evo, ja će iznijeti stav SNSD-a o ovoj novoj situaciji vezano za dnevni red, pa evo i ovu raspravu sad otvorenu oko revizije, reći će svoj stav. Ne mislim da oko toga stvari treba komplikovati ako se sjetimo kakve su bile rasprave u ovom parlamentu kada su bili revizorski izvještaji i mislim da je ovdje više deklarativno zalaganje za neke stvari nego što se suštinski može napraviti nešto što se nije dosad moglo napraviti, što se ne može napraviti u normalnoj raspravi o ovoj tački dnevnog reda. Mislim da je Komisija dobro uradila svoj posao i da ne mislim da se nešto posebno – i usput bih podsjetio da ima stvari koje mi uopšte ne želimo staviti na ovaj parlament, koje mi direktno kontrolišemo, gdje nema nikakve revizije i mi bježimo od stavljanja tih stvari – a ovdje imamo rad revizije, imamo rad Komisije, nisam ni ja protiv ali da i neka beskrajna rasprava ne mislim da će time se dati nekakav poseban značaj ovom pitanju koje je zaista značajno i mislim da mu je posvećena prava pažnja onako kako treba.

Ali nisam se zbog toga javio, ja sam htio iznijeti ovu činjenicu oko ovih nekih tačaka dnevnog reda kako su se našle. Mislim da to nije dobro, one su se našle preglasavanjem na Proširenom kolegijumu i ja moram izraziti u ime Kluba SNSD-a protest zato što smo došli u tu situaciju da se preglasavamo na Proširenom kolegijumu. Mislim da to nije dobro i da često oni koji potegnu za pričom o entitetskom glasanju zaborave da smo sve više institucija u BiH uvukli u preglasavanje, da preglasavanje ne vodi u dobro, znamo u što vodi, i da bi trebali pokušati da stvari i tu analiziramo kao što se prave analize za neke... U komisijama je postalo neizdrživo oko preglasavanja i u nekim drugim tijelima, sada smo došli u situaciju da mislim da bi trebali tražiti prostora za konsenzus, a pogotovo kada su ove stvari. Evo vidite i danas su poslanici najvećim dijelom bili u pravu: nepripremljene tačke dnevnog reda i još se kao takve stavlju preglasavanjem u minut pred sjednicu i imate onda ovakvu situaciju da ljudi opravdano protestuju da se ne mogu pripremiti onako kako bi to trebalo. Mi smo pokušali da principijelno postavimo stvar i da za ovako važne stvari ostavimo dovoljno vremena. Evo, ja maloprije dobijam informaciju da Komisija za potvrđivanje prijedloga predsjedavajućeg Vijeća ministara nije sastavljena na pravi način i ja evo će pokušati u pauzi da to provjerim o čemu se radi, ali nije korektno da ja to dobijam sada, već je trebalo svi da imamo te materijale i da imamo dovoljno vremena da te neke dileme koje imamo raščistimo, a ne sada da to skupljamo na samoj sjednici.

Ne možemo prihvati da se o tako važnoj stvari ova komisija sastala jutros, da je to bilo u nekoliko minuta, a sjećamo se neki su komisiju držali sasvim opravdano po cijeli dan jer je to važno pitanje. Mislim da ne treba na takav način da budemo dovedeni, a pogotovo da te stvari rješavamo preglasavanjem.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Rifat Dolić, diskusija. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, sukladno Poslovniku Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine molim da u dnevni red ove 64. sjednice Zastupničkog doma uvrstite novu tačku pod naslovom: 'Donošenje zaključka o podnošenju informacije Vijeća ministara o stanju i poduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripe A, odnosno H1N1.' Predloženi zaključak bi glasio: 'Zadužuje se Vijeće ministara BiH da za narednu sjednicu Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH istom podnese informaciju o stanju i poduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripe A, odnosno H1N1, sa svim potrebnim sadržajima i podacima, a u cilju informiranja Doma i pružanja pune podrške planiranim aktivnostima na preventivnoj zaštiti zaustavljanja širenja i liječenja oboljelih od ovog virusa.'

Vrlo kratko obrazloženje:

Ovaj virus sasvim sigurno danas je postao svjetski zdravstveni problem koji iz dana u dan uzima šire i ozbiljnije razmjere i što je najgore uzima sve veće žrtve. Na 59. sjednici Zastupničkog doma postavio sam resornom ministru civilnih poslova pitanje o stanju i aktivnostima koje se poduzimaju na preventivnoj zaštiti i borbi protiv ovog virusa, te o postojanju jedinstvene strategije za borbu protiv istog na nivou BiH i dobio sam odgovor koji je mene kao poslanika pozitivno iznenadio sadržajem, ozbiljnošću i profesionalnošću u pristupu, kako pitanju tako i ovome problemu.

U međuvremenu ovaj virus je uzeo zabrinjavajuće razmjere u okruženju gdje se bilježi rast broja smrtnih slučajeva od posljedica obolijevanja od ovog virusa. Zabilježen je i prvi smrtni slučaj i u BiH, i iz dana u dan se u BiH bilježi rast broja oboljelih. Često smo danas svjedoci i kontradiktornih informacija o razmjerama i aktivnostima u borbi protiv ovog opasnog virusa općenito, a i kod nas u BiH, što uz moguće šire posljedice širenja ove bolesti po građane BiH smatram dovoljnim i ozbilnjim razlogom da se ovakva informacija hitno nađe na dnevnom redu za prvo naredno zasjedanje Doma.

Hvala lijepo. Ja ču u pismenom obliku priložiti ovaj zahtjev.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Halid Genjac, replika. Izvolite.

HALID GENJAC:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovane kolegice i kolege, uvaženi gosti, bilo je pitanje problematizirano Komisije i mislim da treba odgovoriti vrlo jasno. Što se tiče Komisije za davanje preporuka o imenovanju

Vijeća ministara, relevantan je Zakon o Vijeću ministara, relevantan je Poslovnik Predstavničkog doma i relevantan je Poslovnik Komisije.

Prema Zakonu o Vijeću ministara, koji smo mi usvojili, od trenutka dobijanja odluke o imenovanju, Komisija je dužna u roku od osam dana izvršiti davanje preporuke. Od trenutka davanje preporuke Komisije, Predstavnički dom je dužan u roku od tri dana donijeti odluku. Drugih odredbi relevantnih za to nema. Komisija je u roku od osam dana i zakazala sjednicu, prvo jednu, pa zbog zahtjeva značajnog broja kolega, jer taj dan nisu mogli, u petak, pomjerila za današnji dan, održala je u roku od osam dana i dostavila Predstavničkom domu Mišljenje u skladu sa Poslovnikom i Parlamentarna skupština je dužna u roku od tri dana, to može za sat, dva, pet, dan, dva, ali u roku od tri dana donijeti odluku o imenovanju. To je po Poslovniku i po Zakonu o Vijeću ministara. To je jedna stvar, dakle ne postoji nikakva druga relevantna odredba koja bi to tretirala.

Poslovnik o radu Komisije ustanavljuje kvorum i način odlučivanja. Članovi Komisije su predstavnici svakog političkog subjekta iz Predstavničkog doma, ukupno 12 predstavnika. Kvorum je većina od tih 12, dakle sedam. U 8,30, kad je bila zakazana sjedница, bilo je prisutno sedam članova ove komisije. Dakle, bio je kvorum za rad. I ova komisija je nakon desetak minuta čekanja započela rad sa punim kvorumom; napominjem da ova komisija prema Poslovniku, usvojenom jednoglasno od svih članova Komisije, odlučuje većinom prisutnih članova, uz uslov da je osiguran kvorum.

Dakle, počeli smo raditi u 8,40 sa sedam članova, uz kvorum, pozvali kandidata, obavili razgovore. U međuvremenu su se još dva člana Komisije pridružila i oni su postavili kandidatu pitanja. I nakon obavljene rasprave, obavljeno je glasanje. Glasanje je bilo od devet prisutnih: šest za imenovanje, tri uzdržana. To mišljenje je dostavljeno Kolegiju prije početka održavanja sjednice Kolegija i, dakle potpuno u skladu sa Poslovnikom, bez ijedne povrede Poslovnika i bez odstupanja od procedure završen je proces.

Napominjem da smo u sličnim situacijama, u junu mjesecu ove godine, isto za imenovanje gospodina Vidovića održali sjednicu u 9,00 sati, dali preporuku, Predstavnički dom je bio u 10,00 sati i izvršili smo potvrđivanje i imenovanje. Dakle, i praksa i Poslovnik potvrđuju da nema nikakvih nejasnoća oko ove komisije.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, replika.

DRAGO KALABIĆ:

Pa evo, slušao sam ja ovu argumentaciju gospodina Genjca i naizgled nemate joj nešto posebno oponirati. Ali sve što je on rekao važi i za entitetsko glasanje, a gospodin Genjac gdje je god stigao problematizovao. I ono je po Poslovniku, i ono je po zakonu, i ono je u skladu sa svim pravilima, u skladu sa Ustavom, i Vi ste to stalno problematizovali. Kad smo mi to upotrebljavali mimo Poslovnika, mimo Ustava, mimo svega, o tome se radi. Ja kad prevedem to što ste Vi kazali, ko je došao došao, nas ima dovoljno da preglasamo i priča se završava, pogledajte Poslovnik, to je u skladu i to je tačno. Ja nisam se bavio time kad dođe tačka dnevnog reda, ja će

se baviti time. Ja sam se bavio onim o čemu su govorili poslanici, da li je uredu da oni to dobiju na stol, kršimo li neka druga pravila, da oni to dobiju u tom momentu kada ulaze u salu. Zašto ostale materijale dobijaju na vrijeme? Onda šta je, da li je neko poranio? Dal' druge materijale neko onda, isto da nas svi sačekaju u deset i minut ovdje i onda isto će se svi pozivati na, na, o tome smo mi govorili, o tome smo govorili na Proširenom kolegijumu. Ja i dalje mislim da to nije uredu, da to nije uredu i da to ne omogućava normalan rad, pogotovo kad su ovako važna pitanja. Mogu ona biti ili ne moraju biti problematična, ali govorimo o formi. I nije bilo to uredu ni ranije što smo uradili. I danas smo pokušali da prekinemo tu praksu. Da omogućimo ljudima da u skladu sa Poslovnikom dobiju materijale, i ta odredba je važna kao što je i važna i ova o kvorumu. Jedna druga ne mogu isključiti. Međutim, ovdje se u ovoj situaciji ponašalo tako kako se ponašalo i, evo, mi smo to na taj način prihvatili. O samom sadržaju i ostalom mi ćemo govoriti kad bude tačka dnevnog reda. Ali ja sam o ovome govorio i ako mislite da ovo uvedemo kao praksu, onda šaljemo poruku svima ostalima da to može čekati zadnji dan, ujutro od 8,00 sati do 10,00 ko šta napravi, da se ti papiri razmjenjuju i da onda ovdje se ljudi nekako uspiju snaći.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, diskusija. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja sam o tome govorio na Proširenom kolegiju i neću sada govoriti. Naime, spadam u one koji smatraju da je rasprava o tačkama koje se stavljaju na dnevni red nakon utvrđenog dnevnog reda u najmanju ruku ili najblaže rečeno nepotpuna. Ali evo, kažem, neću o tome govoriti i ja nisam zato da se na ovaj način stavljaju tačke na dnevni red i ne govorim o ovoj konkretnoj tačci imenovanju, ja govorim o svim tačkama dnevnog reda ..., odnosno o nekim koje se danas nalaze.

Da bi koliko-toliko omogućili raspravu, a imajući u vidu diskusiju gospodina Okolića, tražim da se dostave materijali za tačke 4., 5. i novoimenovanu ovu 17. tačku dnevnog reda. Dakle, radi se o zakonima gdje se traži rasprava po skraćenom postupku, a koje, koliko ja vidim i koliko sam uspio čuti, većina poslanika nije dobila u materijalu i da su tek 18. 11. oni usvojeni na Savjetu ministara, odnosno na ovoj komisiji. I naravno, ova rezolucija koja je takođe stavljena naknadno, ... dobijemo te materijale, stići ćemo jer imamo tačku dnevnog reda 'Poslanička pitanja i odgovori', koja obično traje nekih četrdesetak minuta, i mislim da ima vremena služba da nam pripremi te materijale.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

**PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:**

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Iako nije rasprava o tačkama dnevnog reda jeste rasprava u vezi sa dnevnim redom. Počevši od zakazivanja sjednica i načina na koji su one odlagane, iz objektivnih ali i onih drugih razloga, ja bih želio da poslanike sve zajedno i sve nas podsjetim da osim prava imaju se i obaveze, i da nema važnije aktivnosti u radu ovog parlamenta od sjednice samog parlamenta. Sve ostale aktivnosti se moraju podrediti toj najvažnijoj aktivnosti. I pokušavali smo u Kolegijumu da na taj način radimo, da ne dozvolimo i odlaske u inostranstvo, da zabranimo da komisije na 24 sata pred sjednicu dostavljaju izvještaje itd., itd. I očigledno da nismo spremni da tu praksu poštujemo, nego da smo nastavili da je svakodnevno kršimo. Loše je bilo to što smo radili i što je naša komisija radila za ... prethodna imenovanja ministara i dogovorili smo se i u Kolegijumu i u Proširenom kolegijumu da je to loša praksa i da to ne radimo, da bi nastavili to da radimo. U petak nije bilo kvoruma za rad ove komisije i postavlja se pitanje gdje su odgovornost i obaveza svakog od nas poslanika. Postavljeno je pitanje i zakazivanja sjednica ove komisije, u kome se sjednice zakazuju samo za članove komisija i zaboravlja se da sjednica komisije nije otvorena samo za članove komisije, nego za sve članove Parlamenta koji mogu da prisustvuju i učestvuju u raspravi o tačkama koje su na dnevnom redu te komisije. Komisije se sastavljaju svaki dan telefonom, a ne obaveštavaju se ostali parlamentarci da za taj dan je komisija zakazana i time uskraćuje pravo poslaniku da bude prisutan na toj sjednici komisije i raspravlja o dnevnom redu.

Gospodo poslanici, dame i gospodo, koleginice, kolege, moramo da vodimo računa i o našoj odgovornosti sviju, a ne samo odgovornosti Kolegijuma koji je najodgovorniji za ... aktivan rad ovoga parlamenta. S obzirom da nisam dobio prijedloge za izmjene i dopune dnevnog reda napismeno, ja dajem pauzu od 15 minuta da se to dostavi i upozoravam našu službu da moraju poslanici dobiti materijale od Savjeta ministara koji su na dnevnom redu, inače tih tačaka neće biti.

Zahvaljujem.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, molim vas za malo strpljenja da nastavimo rad.

Da li ima neko potrebu još da govori o dnevnom redu? Zaključujem raspravu i prelazimo na izjašnjavanje.

Kod sebe imam prijedlog uvaženog poslanika Rifata Dolića da se uvrsti nova tačka pod naslovom: 'Donošenje zaključka o podnošenju Informacije Vijeća ministara o stanju i poduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripe A.'

Ova tačka bi mogla da bude, ako se usvoji, 27. tačka dnevnog reda.

Molim Dom da se pripremi za glasanje. Da li je sve uredu sa elektronikom? Jeste. Možete da glasate, sad!

_____ (?)
 /nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
 Molim?

_____ (?)
 /nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

„Za“ 24 glasa, dovoljna entitetska većina.
 Konstatujem da smo ovu tačku usvojili.

I imamo prijedlog uvaženog poslanika Sadika Bahtića da tačka 21. se prebaci. Gdje?

SADIK SADO BAHTIĆ
 /nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U 4., da tačka dnevnog reda koja je bila 21. predlaže da se stavi kao tačka broj 4.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
 Glasajte sad!
 „Za“ 16 glasova, „protiv“ 10, „uzdržanih“ jedan. Nedovoljna entitetska većina iz Federacije.

... Hoćemo li, Berize, u drugi krug? Prelazimo u drugi krug glasanja.
 Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Glasajte sad!
 „Za“ 20 glasova, „protiv“ šest, „suzdržanih“ dva, ... dvotrećinski iz Federacije.
 Konstatujem da smo ovu tačku prebacili na ...

Dozvolite da pročitam dnevni red

SADIK SADO BAHTIĆ
 /nije uključen mikrofon/

NIKO LOZANČIĆ
 /nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
 Molim?

NIKO LOZANČIĆ
 /nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da, da.

DNEVNI RED

- 1. Usvajanje Zapisnika sa 63. sjednice Predstavničkog doma;**
- 2. Poslanička pitanja:**
  - a) Komentari na dobijene odgovore,
  - b) Nova poslanička pitanja;
- 3. Potvrđivanje Odluke predsjedavajućeg Savjeta ministara Bosne i Hercegovine o imenovanju Sadika Ahmetovića za ministra bezbjednosti Bosne i Hercegovine i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH;**
- 4. Izvještaj Kancelarije za reviziju institucija BiH o reviziji institucija BiH za 2008. godinu, sa Mišljenjem Kancelarije za reviziju institucija BiH:**
  - Institucije sa pozitivim mišljenjem:
  1. Ustavni sud BiH,
  2. Sud BiH,
  3. Agencija za poštanski promet BiH,
  4. Arhiv BiH,
  5. Agencija za državnu službu BiH,
  6. Tužilaštvo BiH,
  7. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
  8. Centar za ukljanjanje mina BiH,
  9. Institut za standardizaciju BiH,
  10. Agencija za osiguranje u BiH,
  11. Pravobranilaštvo BiH,
  12. Agencija za nadzor nad tržištem BiH,
  13. Direkcija za evropske integracije BiH,
  14. Centralna izborna komisija BiH,
  15. Državna regulatorna komisija za električnu energiju BiH,
  16. Regulatorna agencija za komunikacije BiH,
  17. Agencija za statistiku BiH,
  18. Granična policija BiH,
  19. Služba za zajedničke poslove institucija BiH,
  20. Agencija za javne nabavke BiH,
  21. Ministarstvo pravde BiH,
  22. Fond za povratak BiH,
  23. Odbor državne službe za žalbe BiH,
  24. Kancelarija koordinatora za reformu javne uprave BiH,
  25. Parlamentarna skupština BiH (sa skretanjem pažnje),
  26. Institutacija ombudsmena za zaštitu potrošača BiH (sa skretanjem pažnje),
  27. Institut za nestala lica BiH (sa skretanjem pažnje),
  28. Komisija za imovinske zahtjeve raseljenih lica i izbjeglica BiH (sa skretanjem pažnje).

- **Institucije sa mišljenjem s kvalifikacijom:**

1. Agencija za identifikaciona dokumenta, evidenciju i razmjenu podataka BiH,
2. Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH,
3. Agencija za bezbjednost hrane u BiH,
4. Kancelarija za zakonodavstvo Savjeta ministara BiH,
5. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja,
6. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
7. Komisija za koncesije BiH,
8. Ministarstvo odbrane BiH,
9. Institut za akreditovanje BiH,
10. Institut za metrologiju BiH,
11. Ministarstvo bezbjednosti BiH,
12. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH,
13. Visoki sudski i tužilački savjet BiH,
14. Konkurenčijski savjet BiH,
15. Memorijalni centar Srebrenica – Potočari, spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine,
16. Državna agencija za istrage i zaštite BiH,
17. Kancelarija za veterinarstvo BiH,
18. Ministarstvo civilnih poslova BiH,
19. Predsjedništvo BiH,
20. Agencija za unapređenje stranih investicija BiH,
21. Ministarstvo komunikacija i transporta BiH,
22. Uprava za indirektno oporezivanje BiH,
23. Ministarstvo finansija i trezora BiH
24. Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika u BiH,
25. Generalni sekretarijat Savjeta ministara BiH,
26. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH,
27. Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH,
28. Služba za poslove sa strancima BiH,
29. Ministarstvo inostranih poslova BiH,
30. Direkcija za civilno vazduhoplovstvo BiH,
31. Kancelarija za razmatranje žalbe BiH;
5. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama BiH, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika;
6. Zahtjev Komisije za spoljnju trgovinu i carine za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika;
7. Prijedlog zakona o duvanu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-2-89/09, od 30. 9. 2009. (drugo čitanje);
8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-5-6-1/09, od 21. 8. 2009. (drugo čitanje);
9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravi – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-5-80/09, od 14. 9. 2009. (drugo čitanje);

10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH – predlagač: poslanik Bajazit Jašarević, zakon broj: 01-02-4-83/09, od 8. 10. 2009. (drugo čitanje);
11. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH – predlagač: poslanik Momčilo Novaković, zakon broj: 01,02-02-3-94/09, od 13. 10. 2009., s Izvještajem Komisije za saobraćaj i komunikacije (drugo čitanje);
12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-5-103/09, od 6. 11. 2009. (prvo čitanje);
13. Prijedlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine i neradnim danima – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-9-102/09, od 5. 11. 2009. (prvo čitanje);
14. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV sistemu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, s Mišljenjem Komisije za saobraćaj i komunikacije, zakon broj: 01,02-02-3-97/09, od 16. 10. 2009. (prvo čitanje);
15. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV servisu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, s Mišljenjem Komisije za saobraćaj i komunikacije, zakon broj: 01,02-02-3-98/09, od 16. 10. 2009. (prvo čitanje);
16. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama – predlagač: Savjet ministara BiH, s Mišljenjem Komisije za saobraćaj i komunikacije, zakon broj: 01,02-02-3-99/09, od 16. 10. 2009. (prvo čitanje);
17. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini – predlagač: poslanik Jerko Ivanković Lijanović, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet, zakon broj: 01-02-4-68/09, od 11. 9. 2009. (prvo čitanje);
18. Prijedlog Rezolucije o istorijskoj vrijednosti i važnosti Prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a (25. novembar 1943. godine) za državnost BiH – predlagač: poslanik Denis Bećirović;
19. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nestalim licima (prvo čitanje);
20. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o slobodnim zonama u BiH;
21. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu BiH;
22. Izjašnjavanje o inicijativi Kluba poslanika SDP-a BiH koja glasi: 'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Zajedničke komisije za administrativne poslove da u skladu sa članom 58. Poslovnika preispita opravdanost i održivost postojećih visina plata i naknada, materijalnih troškova svih zaposlenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, a posebno poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH';
23. Izjašnjavanje o inicijativi poslanika Branka Dokića 'da Predsjedništvo BiH Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH podnese pismeni i usmeni izvještaj o odnosima sa susjednim državama';
24. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o uvrštavanju u dnevni red sjednice Doma tačke: 'Razmatranje zaključka o smanjenju plata i ostalih materijalnih prava poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH' (prijevod poslanika Denisa Bećirovića sa 63. sjednice Doma);
25. Izmjene u članstvu komisija Predstavničkog doma i zajedničkih komisija oba doma:
a) Vesna Šain se imenuje u Komisiju za ravnopravnost polova i Zajedničku komisiju za ekonomске reforme i razvoj, umjesto Jovana Todorovića, kome je mandat prestao

- zbog smrti,**
- b) Ljiljana Milašin se imenuje u Komisiju za spoljnu trgovine i carine i Zajedničku komisiju za ekonomске reforme i razvoj, umjesto Hadži Jovana Mitrovića, kome je mandat prestao odlukom Centralne izborne komisije;
26. Imenovanje tri poslanika iz Predstavničkog doma u Zajedničku komisiju oba doma za usaglašavanje identičnog teksta Zakona o kontroli spoljnotrgovinskog prometa i usluga od strateške važnosti za bezbjednost BiH;
27. Donošenje zaključka o podnošenju informacije Vijeća ministara o stanju i poduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripe A, H1N1 (prijedlog uvaženog poslanika Rifata Dolića);
28. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
- a) Sporazuma Savjeta ministara BiH i Kraljevine Danske o razvojnoj saradnji.

Prelazimo na realizaciju predloženog dnevnog reda.

Idemo na tačku 1.

Ad. 1. Usvajanje Zapisnika sa 63. sjednice Predstavničkog doma

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Otvaram raspravu. Da li ima potrebu neko da komentariše ili daje sugestije na Zapisnik. Uvaženi poslanik, video sam ruku ali ne i elektronsku, Adem Huskić. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Pošto nema kolege Križanovića, našao sam na jednom mjestu tehničku grešku gdje se govori o tačkama 13., 14. i 16. – piše ko je učestvovao u raspravi, piše – Jozo Prodanović. Pošto takav ovdje ne postoji, mislim da se radi, trebao bi neko promijeniti ili ime ili prezime.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sekretarijat će naći u čemu je problem ili u imenu ili u prezimenu, pa će to da popravi. Zahvaljujem se.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 2. tačku:

Ad. 2. Poslanička pitanja:

- a) Komentari na dobijene odgovore

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Komentari na dobijene odgovore. Odgovore na pitanja do ove sjednice su dobili: Šemsudin Mehmedović od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljena na 52., 59. i 61. sjednici i od Ministarstva bezbjednosti, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Željko Kuzmanović od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Slavko Matić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 56. sjednici; Drago Kalabić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 45. i 57. sjednici; Denis Bećirović od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 9., 10. i 62., te od Ministarstva pravde, na pitanje postavljeno na 62. i 63. sjednici; Husein Nanić od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 14., 50., 60. i 61. sjednici; Jerko Lijanović od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 26. sjednici; Šefik Džaferović od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 61. sjednici; Momčilo Novaković od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 60. sjednici; Martin Raguž od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Bajazit Jašarević od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 45. sjednici; Ekrem Ajanović od Ministarstva pravde, na pitanje postavljeno na 59. sjednici, te od Ministarstva bezbjednosti BiH, na pitanje postavljeno na 59. sjednici. Odgovor na našu urgenciju sa 61. sjednice Selim Bešlagić od Ministarstva komunikacija i transporta, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Niko Lozančić od Ustavnopravne komisije, na pitanje postavljeno na 9. sjednici, takođe odgovor na našu urgenciju sa 61. sjednice; Sead Jamakosmanović od Ministarstva odbrane BiH, na pitanje postavljeno na 62. sjednici; Rifat Dolić od Savjeta ministara BiH, na pitanje postavljeno na 34. sjednici, Ministarstva odbrane, na pitanje postavljeno na 62. sjednici i Ministarstva pravde BiH, na pitanje postavljeno na 59. sjednici; Azra Alajbegović od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 56. sjednici; Milorad Živković od Savjeta ministara, na pitanje postavljeno na 59. sjednici.

Idemo sa komentarima na dostavljene odgovore.

Prijavljen je uvaženi poslanik Martin Raguž. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedatelju.

Pitanje koje sam postavio na 59. sjednici Vijeću ministara ticalo se odluke Vlade Federacije o radikalnoj izmjeni trase južne dionice Koridora 5C, koja jer donesena, znamo pod kakvim okolnostima, znači, bez ijednog glasa ministara iz reda hrvatskog naroda. Dobio sam odgovor od strane Vijeća ministara utvrđen na 104. sjednici, od 12.11. ove godine, i sa njim, mogu reći, samo sam djelomično zadovoljan, jer u ovom odgovoru Vijeće ministara navodi kronologiju određenih odluka koje su donesene i na razini države BiH i unutar struktura u Federaciji, od Parlamenta do Vlade, ali nema jasnog odgovora na pitanje šta je sa najvažnijim projektom, ne samo infrastrukturnim u ovoj zemlji i regiji, i zbog čega on kasni, i zbog čega se tako sporo realizira. I nema izravnog odgovora na pitanje da li je on trenutno blokiran.

Znači, daje se jedna korektna informacija i pregled kada je podnesen prijedlog trase, kada je urađena dokumentacija, daje se ocjena da najnoviji prijedlog, koji je Vlada ponudila, odstupa od prijedloga kojeg je državno ministarstvo prihvatiло kroz planersko-studijsku dokumentaciju, ali nema rokova u kojima će Vlada Federacije utvrditi konačni izgled trase i predložiti ga Parlamentu i usuglasiti ga sa državnim Ministarstvom prometa i komunikacija. Pogotovo nema odgovora da li će uopće sredstva od 240 miliona eura za potpisivanje kreditnog sporazuma za tri

dionice Počitelj – Vijača, Vlakovo – Tarčin i Svilaj – Odžak biti uopće ova država u stanju realizirati.

Zato smatram, dakle i očekujem, ponovit će ovo pitanje prema Vijeću ministara, očekujem viđenje Vijeća ministara šta će ono učiniti, s obzirom da je ono odgovorno za ovaj projekt, da se i blokade i kašnjenja i sredstva zaista stave u jedna balans i da dođe konačno do otpočinjanja radova na ovom projektu i do odgovornosti prema onima koji, iz svojih razloga, netransparentno sprečavaju realizaciju ovog najvažnijeg projekta.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ovo je slučajno uvažena poslanica Vesna Šain, ili poslovnička intervencija?

Izvolite.

VESNA ŠAIN:

Poštovani predsjedavajući, u ime Kluba SNSD-a molila bih za pola sata pauze. Znači, u 12,00 sati počinje konferencija *Zajedno protiv nasilja nad ženama*, koju organizuje Agencija za ravnopravnost polova i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice u saradnji sa gender centrima Federacije BiH i Gender centrom RS-a.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

U slučaju, molim vas, u skladu sa članom 77. Poslovnika bilo koji klub poslanika ima pravo zatražiti pauzu do 30 minuta za svaku odgovarajuću tačku i predsjedavajući je dužan odmah dati pauzu.

Ja pitam gospodu Šain: Da li je moguće da mi radimo sa ovim pitanjima do 12,00, da ne dajemo odmah pauzu, pa da u 12,00 sati se da pauza? Istovremeno, zbog obaveza koje je Kolegijum preuzeo u vezi sa dolaskom kuvajtske delegacije, pauza za ručak će biti od 13,00 do 14,30.

Pitam Dom: Da li je uredu da napravimo onda pauzu od 12,00 do 14,30 kako bi mogli sve ove poslove da završimo, a tada će biti i za ručak i sve ostalo?

(?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ne, zato što u 13,15 sa kuvajtskom delegacijom trebamo da imamo sastanak do 14,00 sati. Znači, to je najmanje da do 14,30 budemo, pa da se dogovorimo, već znači od 12,00 do 14,30 da bude pauza.

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Samo ...

SADIK SADO BAHTIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

radi se o novcu koji je BiH dobila prodajom dijela placa bivše kasarne 'Maršalke' ovdje u Sarajevu. To je, dakle plac i zgrade koje su date na korištenje Sarajevskom univerzitetu ali je vlasnik toga država BiH i mi smo donijeli ovdje Odluku o prodaji. I sve je to uredu, sve je to legalno, novac je naplaćen, ali se novac nije distribuirao Sarajevskom univerzitetu kojem treba da pripadne taj novac.

Ja sam dobio odgovor od Vijeća ministara na ovo pitanje, jer sam pitao šta je sa parama, zašto se ne daju Sarajevskom univerzitetu. Onda je kazano da su oni predložili Parlamentu još 2005. godine da Parlament odredi način kako će se upotrijebiti ta sredstva. Ja vas molim kao Kolegij da se malo zainteresirate za tu stvar, jer takav je odgovor meni došao kao zastupniku. Ja ne mogu dalje se interesirati da se vidi šta je na toj relaciji i da se donesu odgovarajuće odluke da se novac da Sarajevskom univerzitetu. Da se više ta stvar ne blokira, jer ukoliko se ta stvar bude blokirala, onda ćemo mi naći prostora u BiH gdje možemo se ponašati na isti način. I ovo je za vas molba kao Kolegij da se zainteresirate i da sa Vijećem ministara vidite da se novac da Univerzitetu u Sarajevu.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Molim vas da to pribilježite.

BRANKA TODOROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobiće odgovor poslanik na ovo, moramo prvo da vidimo o čemu se radi.
Uvaženi poslanik Rifat Dolić. Izvolite.

RIFAT DOLIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolegice i kolege, uvaženi gosti, ja imam potrebu da komentiram dobiveni odgovor na jedno poslaničko pitanje. Naime, na moj zahtjev dobio sam dopunjeni odgovor Ministarstva pravde u Vijeću ministara, na poslaničko pitanje koje se odnosilo na broj i finansijsku vrijednost pravomoćnih presuda sudova BiH na teret budžeta na svim nivoima vlasti, a čije je izvršenje na bilo koji način odloženo.

Da podsjetim, pitanje sam postavio na 48. sjednici od 18. 3., a zahtjev za dopunu na 59. sjednici od 2. 9. i nakon dopune ja nisam dobio zadovoljavajući odgovor na postavljeno pitanje. Razumijem da Ministarstvo pravde objektivno i nije u mogućnosti dostaviti cjelovit odgovor, jer nema jedinstvenog registra pravomoćnih a neizvršenih presuda i nema mehanizama da natjera sve nivoe vlasti i sudove da dostave ove podatke. Mislim, nakon svega da je ovo još jedno i suviše ozbiljno pitanje kojem se pristupa krajnje neozbiljno i neodgovorno od strane svih nivoa vlasti. Jasno je nakon svega da ni ptice ne znaju kolika je finansijska težina neizvršenih pravomoćnih presuda u BiH na teret budžeta na svim nivoima vlasti.

O kolikoj se neodgovornosti radi, podsjetit ću vas da sam u prvoj verziji dobio odgovor da je ukupan iznos neizvršenih pravomoćnih presuda u BiH 24 miliona KM. U komentaru na odgovor, ja sam rekao da je to netačno, jer prema mojim saznanjima samo u Unsko-sanskom kantonu taj iznos je dvostruko veći. Potvrda da je ovo tačno стоји u dopuni odgovora gdje piše: 'Ministarstvo finansija Unsko-sanskog kantona navodi da se u UnikCredit banci, kao depozitnoj banci, na dan 25. 9. 2009. godine nalazi ukupno 4.326 pravomoćnih presuda u vrijednosti od 29.000.159 KM, bez kamata i ostalih troškova postupka.' Treba reći da ovo nisu dakle presude za staru deviznu štednjcu ili nešto slično. Jasno je da su neizvršene presude i pravosnažne presude problem koji mora više okupirati vlasti ove države, jer su one mjesto, prvo kršenja ljudskih prava, a onda i opasan fitilj za bankrot države koja će, kako se BiH bude približavala EU, biti sve više izložena opasnosti da se i zapali.

Hvala lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Željko Kuzmanović. Izvolite.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, koleginice i kolege poslanici, dame i gospodo iz Saveta ministara, u vezi mog pitanja sa trošenjem sredstava iz stand bay aranžmana sa MMF-om i svrhe u koju su ona upotrebljavana, želim da se zahvalim Savjetu ministara, posebno Ministarstvu finansija na njihovoj angažovanosti oko dobijanja odgovora iz Federalnog ministarstva finansija

i Ministarstva finansija RS-a, s tim što naravno nisam zadovoljan dužinom odgovora niti jednog niti drugog ministarstva, sa posebnim osvrtom na Ministarstvo finansija Federacije koje je dostavilo odgovor u vezi pokrivanja troškova kreditiranja njihovog budžeta, a ostatak sredstava, odnosno svrhu utroška ostalih sredstava nisu dostavili, tako da će ja ponoviti vjerovatno ovo pitanje. Naravno, sačekaću da se dogovori ova druga tranša puštanja sredstava sa MMF-om, pa će nakon toga dostaviti novo pitanje u vezi trošenja sredstava.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bajazit Jašarević. Izvolite.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo poslanici, poštovani gosti, dobio sam odgovor postavljen na 45. sjednici: 'Kada će u parlamentarnu proceduru doći Zakon o akcizama?' Odgovor je korektan, došao je naravno sa velikim zakašnjnjem, zadovoljan sam odgovorom. Ali molim da se ispravi tehnička greška, napisano je da je postavljeno pitanje na 45. sjednici, održanoj 27. 5. 2009. godine, a da je Zakon o akcizama u BiH usvojen na 54. sjednici Predstavničkog doma, održanoj 27. 5. 2009. godine. Pa da ne bi ispalo da je i postavljeno pitanje i usvojen zakon na istoj sjednici, neka se ispravi onako kako je istinito, da je postavljeno pitanje na 45. sjednici, održanoj 4. 2. 2009. godine. Ovo je sve provjereno, ali neka ostane trag da to nije bilo na istoj sjednici.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem. Ovo će biti popravljeno.

Uvaženi poslanik Savo Erić. Izvolite.

SAVO ERIĆ:

Gospodo predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege, ja bih samo zamolio vas i ponovio bih moja dva pitanja: jedno pitanje koje sam postavio a vezano je za priliv PDV-a, i drugo pitanje koje se odnosi na prijedlog budžeta za 2010. godinu, znači molim vas samo da dobijem ta dva odgovora.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući.

Ja sam postavio nekoliko pitanja, a vezani su za jedan zakon koji smo ovdje donijeli. Pa bih stvarno htio malo da evo prokomentarišem to. Naime, radi se o onom čuvenom uvozu šećera, pa sam pitao: 'Koje firme su se prijavile za korištenje kvota za uvoz šećera.' I dobio sam odgovor da se prijavila jedna firma, to je „STUDEN-AGRANA“ d.o.o Brčko. Mogao sam pitati i kako je, na koji način su obaviješteni svi proizvođači šećera da je raspisana kvota, pa bi vjerovatno dobio odgovor da je javno na web stranici Savjeta ministara bio izlistan zakon koji je predložio, pa da je na ... web stranici Parlamenta bio izlistan zakon koji je Parlament usvojio i, na kraju, da je objavljen u „Službenom glasniku“. Vjerovatno ne bih dobio odgovor šta bi se desilo da se još neko javio za korištenje ove carinske olakšice.

Drugo pitanje, 'koliko je iskorišteno', dobio sam odgovor da je iskorišteno 86,04, što će reći da se neko javio da bi vrlo malo mogao iskoristiti od ovoga jer je već iskorišteno 86,04.

Treće, 'koje mjere je Vijeće ministara poduzelo u cilju efikasne kontrole radi sprečavanja eventualne zloupotrebe zakona', dobio sam odgovor da je sirovina namjenski korištena za proizvodnju šećera. Prosto da ne povjerujem. Znači, da smo mi, evo prekontrolisali da je šećer od šećerne trske u čvrstom stanju, odnosno sirovi šećer iskorišćen za proizvodnju šećera. I dobro je da nije za kokain. Ja ne znam za šta se drugo ovo moglo iskoristiti. Dakle, vrlo efikasnom kontrolom utvrđena je namjenska upotreba uvezenog šećera.

Dalje sam pitao 'da li je Vijeće ministara raspisalo javni tender', i rečeno je da Vijeće ministara nije raspisalo javni tender, jer Vijeće ministara nema ni potrebe u ovakvim slučajevima da raspisuje tender, s obzirom da to zakonom nije ni bilo predviđeno. To je onaj zakon koji smo ovdje usvojili. Ali ono što jeste nepotrebno u čitavom odgovoru a to je sljedeća rečenica ili dio koji kaže: 'Carinska stopa za šećer za rafiniranje iznosi 10+1%, dok se ... šećer iz zemalja potpisnica Sporazuma CEFTA uvozi u BiH bez plaćanja carine.' E ova rečenica vrijedi za bar još nekoliko desetina roba u ovoj zemlji, koje niti Savjet ministara nije bio spremam da stavi na ovu listu. Čak nas je ovdje i upozoravao o kršenju Sporazuma CEFTA ako bi se, ne daj Bože, neko pojavio sa prijedlogom.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vidim da se nazire određena šećerna istražna komisija ali molim vas da se pridržavate vremena. U tri minute da date odgovor, komentar na odgovor.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, ja predlažem da, koliko je to moguće, ubrzamo današnju sjednicu. Zbog toga predlažem da Vi, kao predsjedavajući, zaključite ovu 2. tačku dnevnog reda, a da svi mi, među kojima sam i ja, koji imamo pripremljena nova poslanička pitanja da to dostavimo, kako Poslovnik i nalaže, u pisanoj formi i da nastavak počne od tačke broj 3.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mehmed Suljkanović, koji je tražio poslovničku intervenciju. Je li tako?

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Ja sam imao isti, potpuno isti prijedlog je bio, pošto imamo odgovore u pisanoj formi, da ih jednostavno priložimo.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dao bih komentar na dostavljeni odgovor na poslaničko pitanje. Naime, nisam zadovoljan odgovorom, jer od Savjeta ministara nisam tražio da mi dostavlja parcijalne odgovore svakog pojedinačnog ministarstva, nego sasvim jasno i glasno: 'Da li je bilo prenosa nadležnosti u zakonima koje smo donosili, i još važnije, u stvari efekte tih ... institucija koje su uspostavljene?' I očekujem da dobijem takav konzistentan odgovor za cijeli Savjet ministara, a ne pojedinačno. Zahvaljujem se Ministarstvu bezbjednosti koje je u svoje ime dalo odgovor. Tako da ponavljam ovo pitanje.

Sada stavljamo na glasanje prijedlog uvaženog poslanika Bećirovića da prekinemo sa postavljanjem pitanja i da ih dostavljamo u pismenoj formi.

Molim poslanike da se pripreme za glasanje.

_____(?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na ovoj sjednici? Da.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 24 glasa (18 iz Federacije, šest iz RS-a), dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da poslanici mogu pismeno dostaviti nova pitanja.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda nakon pauze u 14,30.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, imamo dovoljno poslanika za nastavak rada sjednice. Podsjecam sve one koji imaju napismeno pitanja da ih dostave službi.

Prelazimo na tačku 3.

Ad. 3. Potvrđivanje Odluke predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH o imenovanju Sadika Ahmetovića za ministra bezbjednosti BiH i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predsjedavajući Savjeta ministara BiH, 16.11.2009. godine, dostavio je Odluku o imenovanju ministra bezbjednosti BiH i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH.

U skladu sa zakonom i poslovnikom Komisija za pripremu izbora Savjeta ministara razmatrala je ovu odluku sa svom pratećom dokumentacijom. Sjednica Komisije bila je sazvana za 20. 11. 2009. godine, ali zbog nedostatka kvoruma nije tada održana, pa je jedino bilo moguće obezbijediti kворум, po navodima Komisije, za jutros, prije samog početka sjednice. Komisija je dakle jutros razmotrila materijale i dostavila svoje mišljenje. Nadam se da ste u ovoj pauzi uspjeli da taj materijal proučite.

U skladu sa članom 142. Poslovnika Predstavničkog doma ja sam dužan da vam pročitam Odluku predsjedavajućeg Savjeta ministara o imenovanju ministra. Tekst Odluke:

Na osnovu člana 10. i 10.f) Zakona o Savjetu ministara BiH, donosim

O D L U K U
o imenovanju ministra bezbjednosti Bosne i Hercegovine
i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara Bosne i Hercegovine

Član 1.

Za ministra bezbjednosti Bosne i Hercegovine i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara Bosne i Hercegovine imenuje se Sadik Ahmetović.

Član 2.

Ova odluka stupa na snagu danom potvrđivanja imenovanog od strane Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

**PREDsjEDAVAJUĆI
SAVJETA MINISTARA**
Nikola Špirić

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Otvaram raspravu.
Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja će prvo ponoviti konzistentan i principijelan stav Kluba poslanika SDP-a, a to je da svi državni organi treba da funkcionišu efikasno i odgovorno i u punom kapacitetu. U tom smislu SDP nema nikakve dileme da svi organi, a pogotovo Vijeće ministara BiH treba da rade u punom sastavu i da nadoknađuju ogromno izgubljeno vrijeme koje je iza nas.

Međutim, danas kod ove tačke dnevnog reda sasvim je logično da, kao predstavnici najveće opozicione partije u Parlamentu, postavimo pitanje: Šta se čekalo sa ovim imenovanjem gotovo, evo, četiri mjeseca? Da li oni koji su blokirali imenovanje, šta se to kod njih promijenilo u ova četiri mjeseca, ja mislim da i ovaj parlament i javnost zaslužuju da na ovo pitanje dobiju decidne i jasne odgovore. Danas moramo postaviti pitanje odgovornosti za ovakvu jednu situaciju, jer ovo što smo imali, i još uvijek imamo u BiH, kada je riječ o Vijeću ministara, ovo nije zabilježeno do sada ni u BiH. Ovo je apsolutno jedan politički raritet koji vjerovatno nije zabilježen nigdje ni u Evropi, ni u svijetu, da koalicioni partneri, koji međusobno čine jednu vlast, da na ovakav način se odnose jedni prema drugima. Ali najmanja je šteta što se oni jedni prema drugima tako odnose, problem je što, zbog takvog odnosa i takve vlasti, trpe obični ljudi u ovoj zemlji.

Posebno mi je žao da je Parlament BiH i Vijeće ministara BiH na svojevrstan način pretvoreno u jednu vrstu trgovачke radnje, da ne kažem težu riječ - pijace, u kojoj čak i normalna popunjavanja pojedinih ministarstava predstavljaju pitanje trgovine, odugovlačenja, prepiranja itd. Mislim da na takav način ne doprinosimo izgradnji kredibiliteta, ni Vijeća ministara, ni ovog parlamenta, ni ove države.

Stav SDP-a kod samog imenovanja je također vrlo jasan. Mi smo bili protiv ovog Vijeća ministara BiH. Još prije više od tri godine prezentirali smo vrlo jasne argumente zašto smo protiv. Sve to što smo naveli prije tri godine se potpuno, nažalost, obistinilo u ove tri godine i bojam se da kada bi danas, hipotetički evo da kažem, u ovo Vijeće ministara BiH predlagali čak i Nikolasa Sarkozia da on bude ministar sigurnosti, on ovom Vijeću ministara ne bi puno bio od koristi.

U tom smislu neću govoriti personalno o kolegi Ahmetoviću, čovjeka lično cijenim i poštujem, međutim smatram da u ovakovom odnosu Vijeća ministara, sa ovakvim načinom rada, sa ovakvim odnosom onih koji obnašaju vlast, apsolutno tu nema evedentno nikakvog progresu. Malo je vjerovatno da će ga u ovih posljednjih 10-11 mjeseci ovog mandata biti. Stoga ćemo mi iz Kluba SDP-a biti protiv.

Osim toga želim još, na kraju, dodati da, kada već SDA popunjava mjesto u Vijeću ministara BiH, bilo bi dobro da je i sama SDA imala malo više senzibiliteta za ono što evo naše koleginice i kolege često nazivaju 'GENDER projektom'. Naime, od devet poslanika SDA, kao najveće trenutno parlamentarne stranke, nema ni jedne žene. Od svih ministara u Vijeću

ministara SDA nije ponudila ni jednu ženu. Stoga, bilo je za očekivati da barem, evo kod jednog ministarskog mjesta, SDA ima senzibiliteta da na to mjesto možda dođe i jedna žena.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Moram da par riječi kažem kolegi Bećiroviću, jer ipak on nama ovdje čita moralnu lekciju: SDP konzistentan, SDP za kompletno Vijeće ministara. Upravo taj SDP je glasao protiv ministra Tarika Sadovića. Ako je to tako, onda treba da glasate za ovoga ministra Ahmetovića.

Ako se toga držite što gorovite, trgovina, pijaca, ako iko zna dobro trgovinu, pijacu, to vi iz SDP-a dobro znate. Ništa drugo niste naučili nego to, gdje god ... u vlasti u cijeloj BiH idete za kokoške i jaja, a ne za neku drugu fotelju. Tako nemojte drugom to prebacivati. I Dodiku ste tepali pa vas nije htio. Bili bi vi sada u ovoj šestorki. Nemate pravo, gospodo iz SDP-a, čitati lekciju, jer zna se vaša dosljednost: od Bihaća do Goražda, gdje vas god ko hoće, idete u vlast za jaje jedno, a ne za funkciju i fotelju.

Toliko, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pa ja gospodina Bahtića pozivam koliko je god to moguće u skladu sa Poslovnikom da intenzivira replike usmjerene prema SDP-u. Jako dobro nam ide u posljednje dvije-tri godine kako on ide s tim replikama.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, polako. Šefik, jeste li Vi?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Neću se ja puno uključivati u ovo sve, nema potrebe, mislim mi sve znamo već u BiH kada je ova stvar u pitnju, samo oko ovoga gendera. Dakle, tačno je da mi danas imamo devet poslanika

i da od devet poslanika ni jedna nije žena, sve su muškarci, ali bih takođe podsjetio da u prošlom sazivu Parlamenta iz SDA od 10 poslanika četiri su bile žene. Dakle, 40% su bile žene. I, molim vas, to se zna. Ovo je sticaj jednostavno okolnosti takvih kakve jestu. SDA je uvijek bila osjetljiva, prema tome, i bit će osjetljiva i u budućnosti prema tom pitanju, a nakon kolege Sadika Ahmetovića, u svakom slučaju, na redu je jedna dama iz SDA da dođe u naše redove. Radi istine da se zna, samo ovdje u Parlamentu.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Sadik Bahtić, replika. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Mom kolegi Bećiroviću da kažem, on kaže da im ide kako moje replike. E, imat ćete moje replike do kraja mog mandata o ovoj velikoj korupcijskoj aferi i vašem kriminalu šta radite tamo gdje ste u vlasti. Pa taman svi za vas glasali ali će narod vidjeti da ste najveći lopovi i kriminalci i najveće afere tamo gdje je SDP na vlasti. Pa taman neka svi za vas glasaju, ja to svugdje govorim i govorit ću i tako će biti.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Samo naprijed.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, diskusija. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Moram reći da atmosfera baš svečarski izgleda kod izbora ministra bezbjednosti, pa evo ja ne bih da kvarim, znači ova ozarena lica kolega koji su spremni da podrže gospodina Ahmetovića za ministra bezbjednosti.

Zaista bi bilo dobro da ova odluka, koju smo danas dobili od strane predsjedavajućeg, odnosno bar u njenom obrazloženju postoji bilo kakav pokušaj da vidimo šta se dešavalо u periodu od 28. 8. 2009. godine otkada je CIK dostavio svoj izvještaj o podobnosti kandidata i od kada je Agencija za istrage i zaštitu utvrdila tačnost podataka kandidata za ministra bezbjednosti. Prepostavljam da je i predsjedavajući od 28. 8. pa evo do današnjih dana vršio provjere kandidata, jer ne vidim ovdje da je moguće da je radio nešto drugo. Ali jeste, kada pogledamo ovaj izvještaj zaista to djeluje tako, odnosno obrazloženje. Kaže: 'Nakon dobijenog Izvještaja o istinitosti podataka', pa sada obrazloženje od koga itd., 'od CIK-a o ispunjavanju uslova od strane Sadika Ahmetovića, predviđen članom 10.c) Zakona o Savjetu ministara, donesena je Odluka o imenovanju.' Dakle, to, nakon čega se desilo 28. 8. 2009. godine i odmah nakon toga, znači

nekih tri mjeseca, predsjedavajući Savjeta ministara je donio Odluku. Mislim da ovo pokazuje sveukupne odnose unutar BiH. U stvari, ovaj izbor pokazuje ukupnost odnosa unutar BiH.

Činjenica da danas nema ovdje predsjedavajućeg Savjeta ministara kada se bira njegov zamjenik, po njegovom prijedlogu, govori i o tome, i o saradnji u budućem vremenu između, vjerujem danas, izabranog ili novoizabranog ministra, ali govori i više od toga. Govori da ova parlamentarna većina je, pored svih neslaganja, ušla u fazu neslaganja oko kadrovskih rješenja. Dakle, ono što do sad bar nije bio problem, sad je i to postao problem. Do sada se veoma lako dogovaralo samo oko postavljenja, pozicija, a veoma teško oko principa. Sada je izgleda postao problem i personalnih rješenja.

Koliko je značajno ovo mjesto govori i činjenica da BiH dobrih nekoliko mjeseci ili više od četvrt godine i nema ministra i sve funkcioniše kao da ima ministra, odnosno ništa ne funkcioniše kao da ima ministra. Dakle, danas mi nismo riješili, sem što ćemo izabrati ministra i zamjenika predsjedavajućeg, nismo riješili ništa. I zbog toga sam ustao, zbog ove zadnje rečenice, da kažem da ovim rješenjem, ne zbog Sadika Ahmetovića, ne zbog imena i prezimena, ne zbog personalnog rješenja, nego zbog načina kako smo došli do tog rješenja i zbog svih ovih i sve ove atmosfere i do sada a i danas evidentno je da se ništa neće promijeniti ni u ovom ministarstvu ni u Savjetu ministara, pa ako hoćete ni u BiH.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, dozvolite mi da počнем straga. Znači, atmosfera u BiH odavno nije svečarska, i to svi ovdje dobro znamo, a razlozi zbog toga su mnogobrojni i nisu vezani samo za parlamentarnu većinu. Istovremeno, za pitanja koja su trebala da budu upućena predsjedavajućem Savjetu ministara, članovi komisije klubova koji su bili jutros na sjednici mogli su u skladu sa članom 8. Poslovnika Komisije za pripremu izbora Savjeta ministara da traže izjašnjenje, u ovom slučaju onoga ko je predlagao gospodina Sadika Ahmetovića za ministra bezbjednosti, da obrazloži to. To niko, čak ni od vašeg kluba, nije tražio na toj komisiji, a imao je pravo. I vi svi znate da je gospodin Špirić u UN-u i juče i danas i ne vidim ni jedan razlog zašto bi se prozivao zato što ne prisustvuje današnjoj sjednici.

Istovremeno, kad kao opozicija ukazujete na problem u formiranju vlasti na nivou države BiH, bilo bi dobro da pokažete primjere gdje ste vi sa svojim prisustvom pokazali kako to može da se formira na nivou opština, kantona ili recimo grada Mostara, jer onda bi mogli da povodom toga i nama kažete način na koji opozicija može da pokaže kako treba da se radi. I time je dosta više držanja riječi ili slova poziciji ili većini u Parlamentu, a da sami svojim primjerom nigdje niste pokazali kako to može ili treba da se radi.

Istovremeno, kada govorimo o današnjoj tački dnevnog reda, SNSD je imao jasan stav i rekao ga je jutros preko svojih članova. Tražio je od kandidata da jasno i glasno kaže tri stvari, one iste stvari zbog koje je sama stranka tražila da se smijeni, a mi smo glasali zato što je to

Stranka SDA tražila da se smijeni njihov prethodni ministar bezbjednosti. Da već jednom riješi se problem terorista u BiH i pitanja centra gdje oni se prebacuju iz centra ka Ministarstvu pravde i tako u krug već dosta mjeseci. Ne može se vrtiti u krug tako važan problem. Da se jasno i glasno opredijeli prema blokadi drugih imenovanja koje stoje na dnevnom redu u Savjetu ministara. I kao 3., kao moralne osobe, u slučaju da se pronađe od strane Izborne komisije sukob interesa, da se sami povuku sa tog mesta da se ne bi ovdje u Parlamentu bespotrebno otvarala priča kakvu smo imali u nekoliko stvari. I mi smo dobili uvjerenja za sve, sva tri naša zahtjeva da će biti bespogovorno ispunjeni. I to smo željeli naglas da čujemo od ljudi koji će biti predloženi na ovo mjesto, a onda ćemo vidjeti ko vodi dosljednu i principijelonu politiku u BiH.

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa, ja želim ispraviti jedan navod predsjedavajućeg. Naime, članove Komisije ne predlažu klubovi niti su oni ispred klubova u ovoj komisiji nego političke partije koalicije i nezavisni kandidati. Tako je definisano članom 1. odluke, tako da nepojavljivanje ili ... pitanje predsjedavajućeg Savjeta ministara nije rezultat kluba ... ili prisustva ili neprisustva predstavnika jedne političke partije. Naravno, čak i da nije tako, i da je na način kao što je predsjedavajući rekao, ne oslobađa predsjedavajućeg Savjeta ministara da odgovori na pitanje poslanika ovdje u vezi sa nekim nejasnoćama vezanim za ovaj izbor, i ništa drugo. I ja i dalje mislim da bi mnogo bolje bilo da kada se bira zamjenik predsjedavajućeg da je ovdje danas predsjedavajući. Mislim da bi bilo korektno prema ovom parlamentu koji treba da potvrdi imenovanje i koji prepostavljam da ima većinu, potrebnu većinu za to. Ali bez obzira čak i ako ima potrebnu većinu, korektno bi bilo odgovoriti i onima koji nisu dio većine, a mislim da ima puno toga na što treba odgovoriti vezano za ovo imenovanje.

NIKO LOZANČIĆ:

Replika, uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIC:

Zahvaljujem na ovim dodatnim pojašnjenjima, međutim želim da kažem da Klub SDS-a, u kojem ste Vi učestvovali na početku rada ove sjednice, dao je svoga člana u tu komisiju. Nakon toga u skladu sa članom 30. a) pod 2. broj i mandat, odnosno članovi te komisije ne mogu se mijenjati bez obzira ako neko napusti svoju partiju. Prema tome, niste po tome članu mogli da budete član ove komisije, ali imali ste pravo, s obzirom da ste bili u partiji na početku mandata u istoj, da zamolite svog člana da to uradi. I na molbu tog člana mogao je da se napiše zahtjev, pri čemu bi možda ova komisija odlučila ili čak mislim da bi prekršila Poslovnik da nije sačekala da se pojavi predsjedavajući Savjeta ministara i da odgovori na zahtjev člana ove komisije o tome da predsjedavajući ima pravo da obrazloži. Prema tome, postojale su mogućnosti i nemojte kriviti nekoga drugog zato što mi sami nismo te mogućnosti ispoštovali ili iskoristili.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, izvolite, mislim da ste Vi na redu.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Što se tiče Komisije i njenog stava, odnosno viđenja da ona zauzme poziciju Parlamenta, to je nemoguće. Ovdje svaki poslanik treba da dobije stenogram sa te komisije ukoliko želi da sve zna šta se pričalo i govorilo, jer se to iz ovog zapisnika ne vidi, a u suprotnom, ja mislim, da svaki poslanik, zato što Predstavnički dom potvrđuje ovu odluku predsjedavajućeg Savjeta ministara, ima pravo i da pita ono što ga interesuje, tako da i mene može nešto drugo interesovati od jutros pa do sada. Ja nisam uopšte znao da je predsjedavajući Savjeta ministara ovdje niti me je on interesovao na ovoj komisiji, mene je interesovao sada ovdje ali, s obzirom da ga nema, to je sad nešto sasvim drugo.

Na sjednici Komisiji se razgovaralo o nekim drugim pitanjima i podobnosti kandidata, a ne o predsjedavajućem Savjeta ministara itd. To je ono što bih ga ja pitao danas da je ovdje prisutan ali, Bože moj, nije tu i šta da radim. Moglo se to napraviti da bude prisutan, možda i nekom drugom prilikom birati. Kad se čekalo tri mjeseca, moglo je biti tri mjeseca i sedam dana, jer čini mi se da je u srijedu Parlament, ali dobro. Ali šta je mene na ovoj komisiji posebno obradovalo i ja sam morao dati jednu konstataciju, neka to ovaj parlament zna, i čini mi se da će to biti veoma bitno zato što svako onaj ko misli da je napravio pogrešku, a bilo je poslije smjene gospodina Tarika Sadovića diskusija od pojedinih poslanika da li je trebalo ili nije trebalo ... Mi smo danas od kandidata za ministra čuli da je sada stanje u Ministarstvu bezbjednosti, zahvaljujući zamjeniku ministra koji je vršio dužnost ministra bezbjednosti u ovom periodu, znatno bolje, da su konsolidovani redovi i da su omekšani i konsolidovani odnosi sa međunarodnom zajednicom i domaćim i stranim institucijama itd., itd., što znači da su i sami oni iz SDA priznali da je ona smjena na njihov prijedlog bila onakva kakva je trebala i da ovaj parlament vjerovatno nije donio pogrešnu odluku.

Danas, da li će dobiti kandidat podršku za ministra, gospodin Ahmetović podršku ili neće, to sada zavisi od pozicije uglavnom ili od onih još koji hoće da daju, ali bez obzira na to ja sam volio, odnosno vjerovatno mi bi voljeli da je ovdje i predsjedavajući Savjeta ministara da ga pitam nešto u vezi zamjenika, jer će on njemu biti i zamjenik, ali s obzirom da nije, to pitanje sad ne dolazi u obzir. I zato one koji danas podrže ovaj Savjet ministara, oni će imati pravo da pokupe lovorike njegovog rada, a oni koji ne podrži biće tu uskraćen na to pravo i obratno; ako Savjet ministara ne bude ispunjuvao svoje uslove koje bi trebalo da ispunjava, oni koji su danas podržali Savjet ministara neće moći te lovorike kupiti nego će moći da primaju kritike od onih koji su rekli da Savjet ministara eventualno neće moći to da odradi.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih. Zaključujem tačku dnevnog reda.

Prelazimo na 4. tačku:

Ad. 4. Izvještaj Kancelarije za reviziju Institucija BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvještaj Kancelarije za reviziju Institucija BiH o izvršenoj reviziji institucija BiH za 2008. godinu dobili ste 29. 6. 2009. godine; 6. 7. 2009. godine dobili ste pregled Mišljenja Kancelarije za reviziju o reviziji poslovanja navedenih institucija. Kako smo i naznačili u pozivu za sjednicu, 28. institucija je sa pozitivnim mišljenjem, a 31 institucija je dobila mišljenje sa rezervom. Komisija za finansije i budžet je 6. 11. 2009. godine dostavila Zbirno mišljenje o revizorskim izvještajima finansijskog poslovanja institucija BiH za 2008. godinu, sa predloženih 10 zaključaka koji su vam odmah proslijeđeni.

Zaključci! Da li je potrebno da čitam ove zaključke? Zbog stenograma, ima ih sedam, ima ih dosta, ima ih podosta.

HALID GENJAC
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslovnička? Uvaženi poslanik Halid Genjac. Izvolite. U vezi čega?

HALID GENJAC:

Ja se izvinjavam zaista, očekivao sam malo drugačiji rasplet pa nismo reagovali na vrijeme na prethodnu tačku. Ja mislim da bi bilo dobro, kako je to i praksa bila, da se u okviru ove tačke imenovanja obavi glasanje, jer to je ipak svečani čin i da obavimo to, da napravimo izuzetak u smislu da se ne glasa na kraju sjednice nego da se u okviru ove tačke i završi ova tačka. Predlažem da to uradimo, ukoliko smo saglasni, nema nikakve poslovničke replike.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

To nije poslovnička intervencija, s obzirom da nigdje u Poslovniku to ne piše, to sada može da bude Vaš prijedlog za glasanje. Može biti prijedlog za glasanje, ali to moramo onda staviti na glasanje.

MIRKO OKOLIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U ime Kluba SNSD-a 15 minuta pauze.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, molim vas zauzmite svoja mjesta. Predsjedavajući Kluba SNSD-a je htio da komentariše pauzu.

Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Pa evo, u nešto dužoj pauzi u ovim konsultacijama, iako nije praksa, mi smo razmatrali prijedlog gospodina Genjca. Možda bi bilo logično da smo to uradili na samom početku sjednice pa bi to imalo tu vrstu smisla, ali evo da ne bude to pogrešno protumačeno, mi smo ipak prihvatali da možemo sada završiti taj posao.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

S obzirom da je prijedlog bio od strane SDA da se glasa o ovome odmah, molim vas da se prvo izjasnimo o prijedlogu, a ako prijedlog dobije podršku glasaćemo i o Odluci predsjedavajućeg.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 34 glasa, nije bilo glasova „protiv“ i „suzdržanih“, svi su da se o potvrđivanju Odluke predsjedavajućeg glasa odmah.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 27 glasova, „protiv“ šest, „suzdržanih“ jedan, sa dovoljnom entitetskom većinom te konstatujem da smo potvrdili Odluku predsjedavajućeg Savjeta ministara BiH o imenovanju Sadika Ahmetovića za ministra bezbjednosti BiH i zamjenika predsjedavajućeg Savjeta ministara.

Molim vas da gospodin Sadik Ahmetović, ministar, pristupi davanju svečane zakletve.

DAVANJE SVEČANE IZJAVE

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

'Izjavljujem

SADIK AHMETOVIĆ:

'Izjavljujem

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

da će savjesno da vršim dužnosti koje su mi povjerene,

SADIK AHMETOVIĆ:

da će savjesno da vršim dužnosti koje su mi povjerene,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

poštujem Ustav BiH,

SADIK AHMETOVIĆ:

poštujem Ustav BiH,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

u potpunosti sprovodim Opšti okvirni sporazum za mir u BiH,

SADIK AHMETOVIĆ:

u potpunosti sprovodim Opšti okvirni sporazum za mir u BiH,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

štitim i zauzimam se za ljudska prava i osnovne slobode, te štitim interes i ravnopravnost svih naroda i građana.'

SADIK AHMETOVIĆ

štitim i zauzimam se za ljudska prava i osnovne slobode, te štitim interes i ravnopravnost svih naroda i građana.'

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Čestitam.

/APLAUZ/

SADIK AHMETOVIĆ:

Poštovane kolege, poštovani predsjedavajući, poštovane kolegice, zahvaljujem se svima onima koji su glasali, naravno i onima koji nisu glasali, nadam se da ćemo u budućnosti surađivati, jer ja ću znati prepoznati odnos između Vijeća ministara i Parlamentarne skupštine BiH, s obzirom da direktno iz poslaničkih klupa dolazim u Vijeće ministara. Nadam se da ćemo u budućnosti dobro surađivati i da ćemo, ako Bog da, našu zemlju izvesti na put koji očekuju svi građani u BiH, to je njen evropski put.

Hvala vam lijepa.

/APLAUZ/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Mi prelazimo na tačku 4. dnevnog reda, radi se o:

Ad. 4. Izvještaj Kancelarije za reviziju institucija BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Predstavnički dom će sve zaključke uputiti i Savjetu ministara, radi se o zaključcima naše komisije, uz zahtjev da Savjet ministara BiH dostavi Predstavničkom domu povratnu informaciju o navedenim umanjenjima budžeta, ne kasnije od 31. 12. 2009. godine, to je u skladu sa ovim zaključkom broj 10.

I da podsetim, predmet izjašnjavanja su izvještati Kancelarije za reviziju institucija BiH za 59 institucija sa Zbirnim mišljenjem Komisije za finansije i budžet, s prilozima 1, 2, 3, 4 i 5.

Otvaram raspravu. Pitam Kancelariju za reviziju da li je potrebno da date uvodna razmatranja ili da pustimo prvo da se diskusija otvor od strane poslanika, pa da u slučaju da imate potrebu da se javite da mi date određeni znak?

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić. Izvolite.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Zahvaljujem.

Kao što znate, Ured za reviziju institucija BiH proveo je reviziju za 2008. godinu u 59 državnih institucija. Od 59 institucija 28 je dobilo pozitivno mišljenje, a 31 su dobitne mišljenje s kvalifikacijom (rezerva), što znači da su u njihovom radu uočene određene nepravilnosti i nepoštivanje zakona.

Komisija za finansije i budžet usvojila je Plan aktivnosti i metodologiju rada pri analizi revizorskih izvještaj i na osnovu toga usvojili smo i Zbirno mišljenje o revizorskim izvještajima i finansijskom poslovanju institucija BiH za 2008. godinu. Dobili ste svi ovo Zbirno mišljenje. Prvo je bilo, znači, i tu metodologiju rada, a ona se sastoji u tome da u roku od dva mjeseca održimo ... sjednice Komisije i da završimo sve ove izvještaje koji imaju rezerve. Tri sjednice su bile po deset, po jedanaest, četvrta je bila ovo Zbirno mišljenje. Moram da kažem, tu su moje kolege, da su sve institucije koje su imali mišljenje s rezervom došle na javna saslušanja, neki su već otklonili preporuke, neki su u toku. Ja mislim da ima itekako pomaka. Prednost je u tome što mi ove godine pozitivna mišljenja samo znači pohvalimo, ovih, koji su imali, 28, a ovi koji su imali rezerve, znači njih pozivamo na ta javna saslušanja. A posebno vodimo računima o onim institucijama, ove godine je bilo 14, koje unazad par godina imaju konstantno mišljenje sa rezervom.

Kazao sam da je ovakav pristup ove komisije, zahvaljujući prije svega i DFID-u, Odjelu za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije, i USAID-u, pokazao se vrlo uspješan, jer mi iz godine u godinu imamo sve više pozitivnih izvještaja. 2006. je bilo pet, 2007. jedanaest, ovo godine 24. Najčešće ponavljaju se u nalazima revizije, u preporukama su bili slabosti u planiranju budžeta, tako da smo imali viška prihoda 110 miliona, iz čega se vidi da pojedine institucije vrlo, vrlo loše planiraju, potroše sve ono što se odnosi na plate i troškove, a tamo gdje treba da se vidi njihov rad, razvoj, tu se vrlo malo ostavi višak sredstava. A ta bi sredstva itekako dobro došla nekoj drugoj instituciji.

Također, sistem internih kontrola: od 59 u 35 je uočen nedostatak. Javne nabavke: 34 od 59 itd., da ne čitam, imate taj ..., nadam se da ste pročitali. Mi smo predložili zaključke, 10 zaključaka i novina je da sad u zaključcima, da ne čitam svih 10, samo u zaključcima 8. i 10. da mi prvi put uvodimo i odgovornost. Jer, ipak bez odgovornosti efekat ovog rada nije baš najbolji. U ovom zaključku broj 8., pročitali ste 'da Predstavnički dom zaduži Vijeće ministara BiH da u najkraćem roku pripremi i u parlamentarnu proceduru dostavi *Prijedlog zakona o dopuni Zakon o državnoj službi u institucijama BiH'*, gdje će neizvršavanje zaključka Doma Parlamentarne

skupštine BiH povodom revizorskih izvještaja biti propisano kao povreda službenih dužnosti, s ciljem utvrđivanja disciplinske odgovornosti odgovornih lica u institucijama BiH o utvrđenim nalazima. Do sada toga nije bilo, a znamo da postoje disciplinski pravilnici: lakša i teža povreda. Znači, svi oni koji ne poštuju odluke ovoga doma o preporukama, bit će na određen način sankcionisani.

Također, mi smo već za 14 institucija umanjili za 10%, koji su imali ... tri godine unazad mišljenje s rezervom, kad su u pitanju troškovi goriva, maziva, nabavke automobila, korištenje, zamjena itd. Ove godine smo uveli novinu iz iskustva iz Velike Britanije, tako da smo onoj instituciji koja ima najlošiji izvještaj unazad par godina, u ovom slučaju to je bilo Ministarstvo odbrane, zakazali smo jednu sjednicu samo po pitanju tog Ministarstva odbrane, tako se radi u Velikoj Britaniji, a oni su ujedno i najveći budžetski korisnik, znači priprema sjednice je u toku, koordiniramo sa Uredom za državnu reviziju i DFID-om oko pitanja i svega toga.

Smatram da smo uradili veliki posao zahvaljujući svima nama, ne samo mi, znači timski rad, imamo dobru saradnju sa ... Uredom za reviziju institucija BiH. Parlament je prošle godine pohvalio naš rad i mislim, ja sam to kazao, da smo u ovoj oblasti postigli značajne i dobre rezultate. Ovo je jako, jako važna oblast. Meni je žao što pojedinci i obični narod, malo ih ko razumije – reviziju, na zapadu i u svijetu puno se daje ovoj reviziji. U SAD neke države biraju revizora na doživotni mandat i negdje 15 godina, bira se čak neposredno na izborima. Toliko je čovjek neovisan, toliko radi, ali to na kraju ima ... efekta. Ima efekta jer revizija nama treba da kaže kako se radi, da li su utrošena sredstva ostvarila svoj cilj. Javnost i građani su naravno zainteresirani kako se troše ta sredstva.

I što se tiče, to sam već kazao, finansijske revizije, mislim da smo tu puno toga uradili. Iduće godine očekujem još bolje rezultate. Ali mi sad idemo i dalje i želimo da naš Ured za reviziju krene u reviziju učinka. Oni su uradili pilot-projekt kod dvije institucije, revizija učinka je ta koja će ipak pokazati da li su institucije radile ekonomično, efikasno i efektivno, znači ova tri „e“. Imamo mi još uvijek institucija, imamo mi direktora koji to tako lijepo izlobiraju budžet, prođe ovdje u Vijeću ministara, Parlamentu, a efekat njegovog rada je nula, nema ništa. Ja sam to govorio, neki su više vani nego ovdje, više u avionu nego na zemlji, nema to. A kad se radi revizija učinka, mi isto tako po iskustvima i drugih zemalja, onda se tačno zna za svaku instituciju ... šta radi, koliko, ako je uloženo u zdravstvu toliko, da li su efekti opravdani .., ima li više umrlih, poginulih, i u infrastrukturu, puteve i tako sve i tako dalje.

Smatram da Ured za reviziju institucija BiH, iako je mlada institucija, da je stvarno uradio puno i kad su u pitanju sve državne institucije, one koje su naslonjene na državni budžet, vjerujte, toliko su već ušle u sistem i nadam se za godinu, krajnje dvije godine, da što se tiče finansijske revizije, da ćemo tu postići odlične rezultate i da pređemo na reviziju učinka. A Bože moj, entiteti neka idu dalje, neka rade, nama je problem revizija na nižim razinama, kantoni, općine, fondovi, tu još revizija nikad nije došla, u dosta općina nikad nije ni ušla ... A što se tiče znači državnog nivoa, ... mi smo tu uradili veliki posao. Kazao sam da naše zemlje u okruženju nisu ni blizu kad je u pitanju ova oblast koliko je BiH.

Ne bih ja više, ko je god pročitao ovaj izvještaj video je da je temeljito urađen. Ovo nije ništa represivno, ovo je sve preventivno, znači, Bože moj, samo izvolite pročitajte i otklonite ovo. Sve se to može otkloniti i mislim mi smo tu da jedni druge pomažemo i da sugeriramo.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći za diskusiju se prijavio uvaženi poslanik Sava Erić. Izvolite.

SAVO ERIĆ:

Ja bih želio zaista da pohvalim Kancelariju za reviziju. Od prethodna dva izvještaja ovaj izvještaj se sigurno razlikuje i kvantitativno i kvalitativno. Samim materijalom koji smo dobili, a i ovom brošurom, znači, koju imamo ispred sebe, možemo tačno da vidimo kakva je naša ozbiljnost i kako rade faktički sve institucije koje su izabrane iz ovoga parlamenta.

Ja ču se osvrnuti na ove prihode i rashode, a onda ču dati neka svoja mišljenja vezano za rashodovni dio. Znači, prihodi 77,22 a prvenstveno se odnose na indirektna oporezivanja. Neophodni prihodi su 9,24 i tekući u obliku novčanih dionica su 2,8 što pokazuje da nismo transparentni u prihodima. Sad se vraćam na onu priču rashoda, znači da vidimo kako se troši i ovaj parlament bi sigurno morao više pažnje da posveti kako se troše ta sredstva i pitanje kako će sljedeće generacije koje dođu iza nas imati priliku da vide tu prihodovnu stranu. Ako pogledamo da na plate, znači rashode, otpada 49,62, troškovi zaposlenih 16,7, putni 2,2 i redom, znači sad pogledamo ovaj plavi grafikon vidjećemo da sva priča se svodi na troškovni dio. Zadatak revizije i sviju nas jeste da vidimo kako je taj novac transparentno potrošen i da vidimo kako da se smanji taj rashodovni dio, da se znači definitivno opravda postojanje.

Kancelarija za reviziju je ove godine zaista napravila veliki pomak u odnosu na prethodne dvije godine, što je i govorio kolega Bahtić, samim tim što jedan dio institucija nikad nije htio da dođe na ovu komisiju, da podnese svoj izvještaj, da obrazloži izvještaj, znači da su se oni ponašali samovoljno, samoinicijativno i ponašali su se bahato, da ih ne zanima mišljenje Parlamenta. A samim tim pokazuju da su dobili vlast od svoje partije i da nemaju potrebe nikome da odgovaraju i najvjerovaljnije da su se tako ponašali kroz trošenja. Ako pogledamo da 51% takvih institucija ima mišljenje sa rezervom, ja slobodno mogu dodati da su ovo negativna mišljenja koja treba zaista da budu odavde ispraćena sa mnogo više pažnje i sa više kritika. Ako uzmemmo samo jednu stavku ovdje: troškovi zakupa 25.367.139 na jednom godišnjem nivou; ako znamo već da smo deset godina faktički ovdje, uzmemmo jednu deceniju naprijed ili nazad, kako hoćete, to je 250 miliona. Da li iko u Savjetu ministara raspravlja o tome da definitivno treba staviti tačku na zakup, napraviti prostor i staviti u funkciju izvršne institucije koje su predmet ove revizije? Ako posmatramo na taj način, onda sigurno bi morali da stavimo tačku na zakup, na trošenje telefona, 18 miliona putni troškovi, pa energija 19 miliona. Da vidimo gdje se to može uštediti i u ovoj recesiji da vidimo koji je naš put uštede. Definitivno bi to trebao da bude predmet sigurno sljedećeg budžeta o kome sam danas pokušao da govorim.

Ono što je evidentno da ovih 28 institucija, koje imaju pozitivno mišljenje, znači su neki tračak nade da će se u budućnosti nešto ozbiljnije dešavati u ovim institucijama. I to je naš zadatak da sljedeće godine pokušamo da vidimo koliko možemo uštediti, to je jedno pitanje. I drugo, postavlja se pitanje odgovornosti i ko pokreće tu odgovornost. Ako je mi ne pokrenemo, znači sigurno da će sljedeći izvještaji biti slični kao i ovi do sada.

Hvala vam, toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Selim Bešlagić.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Poštovani predsjedavajući, koleginice i kolege, dozvolite da i ja kažem samo par riječi. Pošto je revizija institucija BiH, radi se na osnovu usvojenog plana koji je urađen za 2008. godinu, onda mogu da kažem da lično gledajući ovaj izvještaj da je 28 dobilo pozitivno mišljenje i da je 31 institucija države BiH dobila mišljenje sa kvalifikacijom. Dozvolite mi da samo naglasim neke od ovih podataka. Smatram da za budžet za 2009. godinu treba ići, ovo kao što je rekao gospodin Erić, da se napravi plan, da se vidi da li ćemo ići dalje sa zakonom itd. Ali ono što je interesantno ovdje je ovih 31 institucija koja je dobila mišljenje sa kvalifikacijom. Ja sam pokušao da napravim jednu malu analizu. Od tih 31 institucije 21 institucija je dobila, ja bih rekao, ovu kvalifikaciju jednim dijelom zbog toga što su javne nabavke, hajde da kažemo, netransparentno vršene. Drugi su ... drugi troškovi koji su daleko manji, ali ovo 65%, znači kroz javne nabavke i greška u javnim nabavkama, govori nam da bi trebali, osim one odgovornosti, uvesti i jedan seminar za edukaciju svih ovih ministarstava koji to imaju u edukaciju o javnim nabavkama.

Dozvolite mi da napravim jednu malu paralelu. Mi smo u Zakonu o saobraćaju donijeli zaključak: ukoliko neko napravi više grešaka da mora ići na ponovnu edukaciju. Pa kad smo to mogli uvesti u saobraćaju, zašto to ne bi mogli uvesti u institucijama države BiH koji npr. dva ili tri puta se ponovi da zbog javnih nabavki nije to uradio.

I ono što je za mene veoma značajno i volio bih da dobijem i da se to potvrди, a ovdje je skoro u svih ovih 31, kao što je i u ovih prvih 28, kaže ovako: finansijsko poslovanje Agencije u toku 2008. godine – to je zaključak svih ovih institucija bio o svim materijalno značajnim aspektima u skladu sa važećom zakonskom regulativom osim za kvalifikaciju navedenu pod tačkom 1.2. – jedan je znači, hajde da kažemo, nabavka, drugo je, ne znam, što govori da se osjeća određeno poboljšanje, po meni, ja to moram da kažem, ali mislim da bi ovdje stvarno trebalo uz zaključke ići na to da je dužnost i obaveza ovih koji rade u ovim javnim institucijama, koji više puta ponavljaju ovu grešku koja je sad javna nabavka, koja je 65% zastupljena, trebali bi faktički za njih obezbijediti seminare i mislim da bi onda ovi izvještaji bili daleko pozitivniji u smislu pozitivnog izvještaja za iduću godinu.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, dame i gospodo, kolegice i kolege, članovi Vijeća ministara, gosti, evo, dakle Izvještaj o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH za godinu 2008. je vrlo interesantna tema i zapravo jedna od uloga Parlamenta, a to je nadzorna uloga, koja se najviše i u najvećoj mjeri ispoljava kroz analizu ovakvih izvješća. A opet svrha izvješća je svakako da se uvidom u financijsko poslovanje institucija utvrdi stanje zakonitosti, istinitosti onog što je rađeno u smislu finansijskih transakcija, trošenja javnih sredstava, s ciljem da se unaprijedi i poveća odgovornost svih u korištenju i trošenju javnih sredstava.

Mi smo kao nadležna komisija u proteklom pola godine, a i ranijih godina dosta intenzivno radili na ovim izvještajima, tako da smo prošli određena i usavršavanja, vidjeli i neke prakse nekih drugih zemalja i moram reći da osobno moja ocjena je da smo mi u BiH već uradili dosta. I, ako se uporedimo sa zemljama u regiji, mislim da ništa ne zaostajemo, ako u nekim elementima nismo možda i među boljima. To naravno treba zahvaliti, prije svega, i kavilitetnom radu, odgovornom, naših revizora, ali jednako tako, bit će neskroman, smatram da je dio tog doprinosa dala i naša komisija, odnosno komisije oba doma, naravno, i Parlament BiH.

O statistikama je govorio predsjedatelj naše komisije, gospodin Bahtić, pa ja neću. Ja će malo više govoriti o tome šta, kako i na koji način bi trebali mi uraditi u narednom periodu, a da unaprijedimo naš rad, pa ja vidim situaciju na sljedeći način. Mislim da mi kao komisija morat ćemo u metodološkom pristupu uraditi određen izmjene svog rada kako bi povećali kvalitetu našeg rada, i onda ukupnog praćenja i utvrđivanja odgovornosti u trošenju javnih sredstava. Tako mislim da bi bilo dobro da uvedemo praksu, a to ćemo morati dogоворити i s Uredom za reviziju, da se sukcesivno razmatraju izvještaji, kako koji bude gotov, da se onda može razmatrati, a da ne dobijemo negdje krajem šestog mjeseca sve izvještaje, onda imamo jednostavno jedan pritisak da u nekom što kraćem roku uradimo kvalitetan pregled tih izvještaja. Ali, to ćemo dogоворити s našim Uredom za reviziju i mislim da ćemo na taj način još bolje i kvalitetnije uraditi onaj naš posao, a to je da izvršimo kvalitetne preglede i, naravno, dadnemo određene i preporuke.

Nadalje, potrebno je precizirati i riješiti neka pitanja oko uvjeta i procedura javnih saslušanja. Dakle, poznato je da smo prije nekoliko godina uveli institut javnih saslušanja, što je svakako vrlo značajno unapređenje u našem radu. I kad razgovaramo sada sa ljudima koji su odgovorni i zaduženi za provođenje zakona u finansijskom poslovanju institucija, postalo je sasvim normalno da dolaze, odgovaraju na pitanja na ovim saslušanjima. A recimo, kad je to uvođeno prije nekoliko godina, bilo je pomalo i opiranja itd., međutim sad je to već jedno stanje, odnosno posao koji je sasvim normalan.

Isto tako, morat ćemo odrediti i koja je to minimalna funkcija, dakle onog ko predstavlja instituciju, da bi mogao odgovoriti na sva pitanja koja se budu postavljala na ovim saslušanjima. Isto tako, potrebno je i suradnju sa Uredom za reviziju dodatno obogatiti i odrediti određene oblike suradnje po pitanju javnih saslušanja. Naime, ovo govorim poučen iskustvima iz nekih drugih zemalja koje su i jesu nam uzor u ovom poslu, gdje je suradnja Ureda za reviziju i članova ove komisije kvalitetna i sadržajna, u smislu da se održe prethodni sastanci po potrebi članova ove komisije i Ureda za reviziju, vezano za reviziju određene institucije, kako bi se neke kvalifikacije razjasnile i postavila takva pitanja koja će biti relevantna i dati prave odgovore na ono što želi kroz kvalifikaciju zapravo na neki način istražiti, odnosno razjasniti.

Nadalje, isto tako da bi ovaj posao bio još bolji i kvalitetniji potrebno je urediti određene druge promjene, a to su promjene u planiranju naših budžeta, ali već se radi na tome, dakle ljudi zaduženi za planiranje budžeta naših institucija prolaze također određene obuke i obučavaju se kako i na koji način pristupati planiranju. Evo, ja ću reći da je to ciljevima orijentirano budžetiranje kad se postavljaju jasni i definirani ciljevi, i onda se za ostvarenje tih ciljeva traže određena sredstva, što onda stvara prepostavku da se može vršiti kvalitetno revizija učinka. Jer pitanje je koliko možemo mi ponekad i govoriti o tome da li je neki cilj ostvaren, ako zapravo u planiranju budžeta i traženju sredstava za neke budžete nisu postavljeni jasni ciljevi.

Nadalje, revizija učinka, očekujem da svakako u narednom periodu bude onaj drugi korak i da ćemo isto tako neke institucije a već ove godine imamo jednu instituciju koju smo dogovorili da će se uraditi, vidjet ćemo šta je urađeno, da bi mogli za buduće još kvalitetnije planirati.

Isto tako, jedna važna prepostavka za još bolji i kvalitetniji rad i ono što je uočeno kao nedostatak jeste neizgrađen normativni okvir, sa puno manjkavosti, pa onda su odgovorni ljudi, rukovoditelji u institucijama, na neki način, skoro pa i prisiljeni pomalo improvizirati i pomalo i (možda neki vole, neki ne vole) odlučivati diskrecijskim pravom da sami određuju ponešto, jer nije normirano u nikakvim dokumentima. Pa tako smi mi, kroz naše ovdje ovo izvješće vidite da je predviđeno da se donose, čini mi se, šezdesetak ili čak i više akata – od zakona, podzakonskih akata, pravilnika, instrukcija i drugih akata – koji će svakako onda precizirati ono sve što je potrebno da se precizira i odredi i onda onaj ko bude provodio zakon jednostavno ima definirano i bit će puno manje volontarizma i proizvoljnosti u određivanju, ne znam koji su to, kako na koji način se nešto, neki trošak realizira, pravda itd. Evo, to su najvažniji elementi iz ovog našeg izvješća.

I još nešto za kraj, već je malo komentirano, o tome koji su najčešće propusti i pogreške bile ... u poslovanju naših institucija za prošlu godinu, pa je tako rečeno da su to slabosti u planiranju proračuna, unutarnje kontrole, neizrađen ... unutarnjih kontrola, i to stoji u preporukama na vrlo visokom mjestu da se to treba unaprijediti, slabosti u primjeni propisa, zatim javne nabavke, nedostaci, dakle slabosti u funkcioniranju IT sustava itd. Dakle, ne bih ponavljao ovo sve što piše u ovom našem izvješću.

Za kraj bih rekao da smo učinili puno, da smo unaprijedili odgovornost u trošenju javnih sredstava institucija BiH, statistke to najbolje pokazuju, i ja očekujem da ćemo, evo i u narednom periodu, uz ovo sve što sam govorio, isto tako krenuti i očekujem jednak dobre rezultate, možda i bolje, uz one uvjete koje sam rekao, a to je još bolje i kvalitetnije planiranje, naša suradnja sa Uredom za reviziju i naravno obogaćivanje, odnosno zaokruživanje normativnog okvira sa, rekao sam, preko šezdesetak ovdje predloženih akata koje treba usvojiti.

Zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zamjenik predsjedatelja Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, ja ču vrlo kratko. Dakle, ja apsolutno podržavam ovakav način rada i ... veliki trud koji je Komisija, naravno, prije toga Ured a onda i Komisija uradila. I, mi smo ovaj put dobili zaista potpuno razumljivu materiju, dakle sublimiranu, ocjene su prilično jasne i, na neki način, dobili smo jednu vrstu skraćenih tih procedura, skraćenih izvještaja koji su nam mogli zamijeniti čitanje stotina stranica itd. tako sam ja, barem što se mene tiče, na neki način razumio ukupnu situaciju. Ja apsolutno podržavam zaključke koji su predloženi od strane Komisije. Pretpostavljam da su oni obuhvatili sve ono što je naznačeno kao slabost i kao praksa koja nije dobra i da idu u tom pravcu. Čak, evo vidim ima i zaključaka koji idu, na neki način, u pravcu nekih sanacija, umanjenja budžeta itd.

Ali ja sam se najviše javio zbog jedne stvari. Dakle, mi danas već imamo jednu situaciju koja je dospila takav nivo da možemo slobodno reći da je zaživjela ta praksa i razumijevanje o potrebi postojanja ovoga Ureda za reviziju i ja mislim da je trebalo u ovim zaključcima Komisije, ili možemo, da tako kažem, na ovako verbalan način izraziti podršku Uredu za reviziju, dakle, u odnosu na njihov dosadašnji rad i dospiluti nivo efekata koji oni proizvode, pozvati ih da ostanu samostalni, pozvati ih da potpuno se depolitiziraju, iako mi znamo na koji način su imenovanja bila itd., ali sada postoji situacija kada taj Ured zaista može potpuno da bude samostalan, potpuno da se otrgne svim mogućim, da tako kažem, pobočnim napadima i da u saradnji sa ovim parlamentom zaista posao uradi kako treba. Dakle, ja sam se najviše javio da izrazim podršku Uredu za reviziju institucija BiH, da ih pozovom da nastave raditi, a mi ćemo ovdje u Parlamentu, preko naših komisija i Vijeća ministara, nastojati da vam obezbijedimo uslove i pretpostavke da možete krenuti u ovu drugu fazu o kojoj svi govorimo, dakle tu reviziju kvaliteta o kojoj je jučer ... i gospodin Džaferović govorio.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Momčilo Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, evo, kada zamjenik predsjedavajućeg kratko, onda nema smisla da ja dugo, znači pa ču i ja prilično kratko reći ono što sam mislio.

Naime, prvo, ja želim pohvaliti našu komisiju koja se zaista trudila i koja je veoma ozbiljno i temeljito radila na svim ovim izvještajima, s tim da moram reći odmah da imam i neke primjedbe na zaključke Komisije, dakle ne na rad Komisije nego na zaključke Komisije za koje mislim da je ponekad Komisija i nepotrebitno uzela sebi u obavezu nešto što su drugi trebali da urade, a da Komisija samo to zatraži od njih da urade.

Naime, prije nego što o tome budem govorio moram reći se ne slažem sa onima koji kažu da je napravljen značajan napredak u radu institucija koje su predmet revizije i da to sada treba biti, ne znam ni ja, nekakav, hajde da kažem, jeste pozitivan impuls, ali ne u smislu pohvala. Jer, pazite, mi godinama radimo ovaj posao, revizija godinama i revizori godinama ulažu primjedbe i najmanje što jeste prirodno da se te primjedbe otklanjaju, a da ne treba otklanjanje tih primjedbi

biti za nekakve posebne pohvale, jer to je valjda najmanje što se očekuje od institucija da otklanjaju primjedbe na koje su upozorenici strane revizora.

Ja takođe podržavam u potpunosti nezavisnost institucije revizora, mada, moram reći da kada sam predložio ovaj zakon o izmjeni Zakona o reviziji, gdje sam predlagao i znači neke moguće drugačije poglede na ova pitanja, onda je čak jedan od revizora dao izjavu za jedan medij da se radi o pritisku na revizore. Pazite, dakle promjena zakona ne može biti pritisak ni na koga. Zakon se može usvojiti ili ne usvojiti. Tako da dajem punu podršku, znači radu revizije, samostalnosti revizora. Mislim da treba iznači drugačiji način izbora revizora kako oni ne bi bili predstavnici političkih partija, morali bi pronaći neki drugačiji način. Koji? Ja nisam toliko pametan da znam, ali u svakom slučaju trebalo bi raditi ozbiljnije na tome da revizori ne budu predmet političkih kalkulacija, dogovora itd., odnosno njihov izbor.

Kada se radi o Komisiji, dakle pohvalio sam njen rad, s tim evo ... što sam ovdje i pripremio nekoliko primjedbi koje želim da istaknem. Naime, u prijedlogu zaključaka koji je Komisija dala, znači pod rednim brojem 4. se predlaže da se izmijeni Zakon o javnim nabavkama s obzirom da se veliki dio nalaza revizije odnosi na kompleksnost i slabu primjenjivost pojedinih odredaba zakona. Moram reći da stoji i to da je kompleksnost i slaba primjenljivost, ali nisam siguran da tamo nema i namjernih propusta i traženja rupa u zakonu kako bi se izbjegla primjena Zakona o javnim nabavkama. I takva bi se konstatacija, bar prema onome što se da pročitatiti ovamo, mogla dodati uz ove zaista probleme u primjeni ovog zakona. Znamo da smo imali ovdje već dva puta izmjene, da nisu dobile podršku u ovom parlamentu, da očito tu treba nešto uraditi, izgleda drugačije nego što je do sada rađeno.

Ono što ja mislim da nije dobro jeste da pod tačkom 6. Predstavnički dom zaduži Savjet ministara da organizaciji pod nazivom Ministarstvo finansija do kraja godine utvrdi program obuke zaposlenih. Ja sam očekivao da mi donesemo zaključak da Savjet ministara i institucije koje su ovdje navedene sa tim, ne znam, nekim primjedbama itd. pripreme nama prijedlog mjera ili akcioni plan, kako god hoćete, na rješavanju tih problema, odnosno primjedbi, a ne da mi njima kažemo šta će oni raditi, nego da oni nama kažu šta će uraditi da toga ne bude i da mi takav akcioni plan razmatramo ovdje na Parlamentu. I dalje je navedeno onda šta sve treba da obuhvati obuka i koga sve treba da obuhvati ta obuka. Pa pazite, ako to Savjet ministara ne zna, ako to ministarstva ne znaju, ako to rukovodni ljudi tamo ne znaju – ja ne znam kako je moguće da ih mi onda usmjerimo u tom pravcu.

Još jedan zaključak – ne mislim da je dobro formulisan – radi se o zaključku 8. kojim se traži od Savjeta ministara, odnosno zadužuje Savjet ministara da dopuni Zakon o državnoj službi u kojem će 'neizvršavanje zaključaka domova povodom revizorskog izvještaja biti propisano kao povreda službenih dužnosti'. Ja mislim da kao povreda službene dužnosti treba biti definisano: ne nepoštovanje zaključaka domova, nego preporuka iz revizorskog izvještaja. Dakle, preporuke iz revizorskog izvještaja trebaju biti predmet analize od strane rukovodioca i podnošenje, ukoliko se one ponavljaju iz godine u godinu, nekoliko puta, pokretanje određenih disciplinskih mjera ili drugih mjera.

I kada sam već kod tih mjera, nisam pristalica mjera pod 10. a to je da se sada tamo gdje se greške ponavljaju ministarstva kažnjavaju, i to, pazite, kada se uzme ovdje analiza, svi se kažnjavaju za troškove reprezentacije, potrošnju goriva i kupovinu novih automobila ili, ne znam ni ja, opreme za automobile itd., uglavnom je tako, iz čega bi se mogao izvući lako zaključak da

se tamo neracionalno troši gorivo, da se neracionalno troše sredstva reprezentacije, da se nepotrebno kupuju auta i održavaju auta itd. Ako je to tako, onda je malo da to radimo po revizorskom izvještaju. Onda smo to trebali raditi drugačije. Ja ne kažem da je tako ili nije tako, ali imam rezervu prema ovom zaključku, upravo zato što se iz njega mogu izvući ovi zaključci koje sam ja sada ovdje u ovoj svojoj priči izvukao.

Dakle, potrebno bi bilo malo korigovati ove zaključke, posebno onaj koji se odnosi na izmjene Zakona o državnoj službi gdje se pod povredom podrazumijeva neizvršavanje naših zaključaka, a ne revizorskih primjedbi.

Hvala vam lijepa.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem na kratkoći uvaženom zastupniku Novakoviću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Lazar Prodanović

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine zamjeniče predsjedavajućeg, uvažene koleginice i kolege poslanici, poštovani ministri, ovo je treća godina u kojoj ovaj saziv Predstavničkog doma razmatra revizorske izvještaje i ne može se oteti ustisku da su postignuti pozitivni napreci. Međutim, moj lični utisak je da je BiH rijetka zemљa koja teži razvoju moderne demokratije i uređenog društva u kojoj se do beskraja neodgovorno troše sredstva javnih prihoda, dakle sredstva poreskih obveznika BiH. Mi samo razmatramo jedan segment od toga, to je možda svega 15% ukupnih javnih rashoda u BiH, ali to nas ne oslobađa odgovornosti u tom smislu da se uvede veći red.

Ja moram reći da je pozitivan napredak u metodologiji rada, prije svega, polazeći od naše komisije do izvještaja koje dobijamo i našeg pristupa analizi ovih problema. Ali, postoji još jedna stvar koja je zabrinjavajuća. U BiH u javnosti nijedan izvještaj za ove tri i po godine nije imao reperkusiju u smislu bilo kojeg stepena odgovornosti za zloupotrebu ili neadekvatan način korištenja javnih sredstava. Da li je to problem neadekvatnog zakonskog definisanja, kada govorimo o reviziji, da li je to pitanje koje zakonom nije regulisano, kada glavna služba revizije vrši reviziju u institucijama, koje su predmet revizije, da u momentu spoznaje da postoje snažne zloupotrebe trošenja javnih sredstava treba da prekine, recimo, postupak i da nadležni istražni organi povedu tu proceduru. Mi ćemo često reći da nije naše da se bavimo pitanjima mogućih zloupotreba, kriminala ili bilo čega. To je tačno tako, ali mi moramo riješiti taj problem. Mi ne možemo 10 godina ukazivati na propuste. Ova pitanja su pitanja o kojima je nepotrebno da govorimo, da govorimo šta je potrebno, koji nivo vlasti u BiH da uradi.

Ja smatram, recimo, da je neophodno ukazati na najveću odgovornost Savjeta ministara da mora da se odredi prema revizorskim izvještajima i da izvijesti Parlament, dakle oba doma Parlamentarne skupštine BiH, koje su mjere preduzete prema odgovornim licima za uočene propuste. Tu nam ne treba nikakva zakonska regulativa. Čime ćemo objasniti, takođe, da samo u internim procedurama trenutno nedostaje 47 zakonskih podataka, pravilnika, uputstava i tome slično. U institucijama BiH postoji 22 hiljade zaposlenih, ja ne vidim apsolutno nikakav problem da nemamo kapaciteta da se ovo uradi.

I, imamo kvalifikaciju koja često zavarava, dakle imamo određeno mišljenje s rezervom i mišljenje sa skretanjem pažnje i u određenom smislu negativno, i to samo jedno, za ove tri godine u jednom slučaju izrečeno. Zapravo, negativan je izvještaj, bez obzira kako hoćemo u javnost da predstavimo, svaki revizorski izvještaj koji ukazuje na mišljenje sa skretanjem pažnje, odnosno mišljenje s rezervom u svim ovim izvještajima, i to je jako veliki broj primjedbi. Mislim da je u tom smislu potrebno učiniti sve da se ova pitanja i ovi problemi isprave. Ja ne vidim razlog zbog čega se ne bi kao najveći stepen disciplinske odgovornosti utvrdio ni izvršavanje preporuka Glavne službe za reviziju. Zalažem se za potpunu nezavisnost u svakom pogledu Glavne kancelarije za reviziju institucija BiH, ali ako mi budemo polemisali da li je neko u pravu, u tom smislu da ćemo to otkloniti za ovaj ili onaj period, mi ćemo i dalje tolerisati bespotrebno trošenje ... novca.

U tom smislu mislim da je neophodno pristupiti što je moguće prije reviziji učinka svih institucija, ili makar institucija koji su značajni potrošači ili značajne institucije u smislu funkcionisanja države BiH. Mi recimo moramo prekinuti, kada je Komisija u pitanju, prekinuti sa praksom da pozovemo 10 institucija, da pozovemo po dva ili 20 predstavnika koji će biti i da ta javna saslušanja završimo u roku od, ne znam, tri ili četiri sata. Mi moramo ukazati na svaku marku potrošenu u bilo kom ministarstvu, u bilo kojoj agenciji, bilo kojoj instituciji. Da bismo to ukazali, moramo ozbiljnije pristupiti metodologiji koja bi se podrazumijevala u ovom smislu da bi Glavna kancelarija za reviziju ukazala na pitanja koja su značajna, i kako voditi javnu raspravu, i kako medije o tome da obavijesti.

Takođe, mislim da je neophodno zakonski iznaći mogućnost da sve institucije na svojoj internet adresi moraju objaviti utrošak, odnosno rashode svojih budžeta, i to po imenu, od putovanja do korištenja službenog automobila ili bilo čega. Ako to ne budemo uradili, mi ćemo imati, recimo, neki ... do perfekcije može biti urađen, da nema apsolutno nikakvog prekršaja u smislu ovog o kome sada govorimo, ali da imamo, recimo, instituciju koja nikakav efekat za BiH, dakle za funkcionisanje države nije doprinijela i da imamo ljude koji imaju beskrajne privilegije koje su zamotane u jedan, uslovno rečeno, pravilnik, zakonski okvir ili bilo šta. Ja mislim da je u tom smislu potrebno mnogo više učiniti, a da bi se to uradilo potrebno je ojačati, dakle reviziju učinka, potrebno je takođe staviti u punu funkciju internu reviziju, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u institucijama BiH. Da bismo ovo uradili, dakle mislim da interni revizori treba da obavljaju svoj dio posla, u skladu sa zakonom, i to nije zanemarljiva brojka.

Institucije koje imaju visoke prihode, ... kažemo Ministarstvo odbrane, Ministarstvo sigurnosti, bezbjednosne agencije ili institucije u zemlji, ne možemo stajati i da uvijek razmišljamo da li je potrebno o tome raspravljati. Ja mislim da jeste. Ja smatram da je u BiH 360 miliona velik budžet, da mi moramo jasno reći, recimo za Ministarstvo odbrane, šta je naš cilj. Da li je standardizacija po pravilima NATO pakta ili je utrošak tu sredstava za nefunkcionalnu zaposlenu strukturu u Oružanim snagama. Bez obzira koliko mi potvrdimo i kažemo: *zname, mi se standardizujemo prema NATO-u*, ja često vidim da to bude jadna improvizacija u nekim segmentima. Takođe, postoji potreba da se neki put otvori pitanje utroška sredstava za bezbjednosne agencije i svake druge. Ja ne vidim razlog ... da li je to protiv interesa države ako o tome raspravljamo. Dajte da kažemo jasno da možemo izdvojiti toliko i toliko sredstava. Mnogo bi bilo svršishodnije iz budžeta Ministarstva odbrane uložiti 60 ili 70 miliona maraka na standardizaciju opreme i naoružanja u skladu sa NATO standardima koji nas očekuje, nego recimo potrošiti 20 ili 30 miliona na neke troškove zato što mi još uvijek nismo učinili ili

potrošiti 20 miliona na održavanje neperspektivnih vojnih objekata koji bi, po svim pravilima, trebali biti otpisani ili predati lokalnim zajednicama ili entitetima.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi zastupnik Velimir Jukić.

VELIMIR JUKIĆ:

Replika gospodinu Novakoviću. On je spominjaо neovisnost revizora. Naravno da je to vrlo bitno i važno, međutim neovisnost revizora, bar kod nas, meni nije upitna i naravno da je povezana i sa načinom imenovanja. Mislim da i naše procedure oko imenovanja revizora nisu ništa lošije od većine procedura i načina imenovanja revizora u zemljama Evrope, pa i šire. Primjera radi, u SAD-u revizore imenuje predsjednik, potvrđuje Senat, odnosno Kongres. Mandat je čak 15 godina, nekima i doživotan. U Engleskoj na vrlo sličan način, dakle Parlament. U nekim drugim zemljama isto tako. Švedska, Norveška, opet, vrlo slično. Dakle, pitanje kako, na koji način mora neko izvršiti imenovanja, ali bitno je da budu neovisni u svom poslu. I mislim da to, bar za mene, nije sporno, mislim da to nije nikakva pogreška.

Još ču samo jednu stvar prokomentirati što je gospodin Novaković problematizirao, a to je ovaj zaključak broj 6. Ja mislim, među svim ovim zaključcima, da je ovaj zaključak vrlo kvalitetan jer on govori o obuci onih ljudi i usavršavanju koji rade određene poslove a za čije izvršenje je nađena, često puta, primjedba u ovim izvještajima. I nameće se kao vrlo logično da se ti ljudi najprije nauče kako će raditi te poslove, da nisu te greške koje rade možda posljedica nedovoljnog znanja i stručnosti tih ljudi. I prvi korak koji treba uraditi stvarno je da se ljudi obuče i da onda, naravno, dodatno osposobljeni rade te poslove kvalitetnije. Ako ponove nakon toga onda je pitanje, eventualno, i motiva i namjere itd. Međutim, zbog neznanja mislim da je puno manja odgovornost, nego ako se nešto radi svjesno. A da bi se neznanje otklonilo treba onda naučiti, a jedini način je zapravo da se organiziraju, evo, ovakve obuke za usavršavanje.

Evo toliko, zahvaljujem.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.

Sljedeći je uvaženi zastupnik Mirko Okolić.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Revizorski izvještaji ukoliko nam prođu ove godine, kao i do sada, onda neće dati efekta, jer smo mi otprilike uvijek podržali revizorske izvještaje. Iza toga su mali rezultati. A da su mali rezultati govore otprilike ponovljene primjedbe od strane revizije, odnosno navedene u revizorskim izvještajima.

Ja će se osvrnuti na zaključke. To vam je Poglavlje IV, znači na strani 11. gdje je rečeno, kaže: 'Nakon detaljne obrade revizorskih izvještaja za 2008. godinu', što se slažem da je zaista detaljno obrađeno i od strane Komisije i od strane same revizije, 'Komisija Predstavničkom domu predlaže usvajanje sljedećih zaključaka, s ciljem stvaranja opših uslova za smanjenje rizika od ponavljanja revizorskih nalaza u većem broju institucija.' Prije nego što predem konkretno na zaključke, ja će reći šta mi smeta ovdje u prijedlogu ovih zaključaka. A to je, kaže, 'u cilju smanjenja rizika od ponavljanja revizorskih nalaza u većem broju institucija'. Nema nigdje sankcija, gospodo: 'u cilju smanjenja rizika!' Ovo vam ništa konkretno ne kazuje i ništa nikoga ne obavezuje u smislu da ne ponovi iste negativne radnje koje je revizija, prilikom revizorskog izvještaja, odnosno kontrole, ustanovila. Znači, trebaju da budu prijedlozi sankcija koje bi slijedile za sve one koji po drugi put naprave takve stvari.

Pa, onda kaže da treba usvojiti, predlaže usvajanje sljedećih zaključaka. Kaže: 'Predstavnički dom treba da...', to onda nije prijedlog zaključka, valjda ovdje treba da stoji da Predstavnički dom ističe i pohvaljuje itd. Pa onda, tačka '2. Predstavnički dom treba da usvoji predložene zaključke'. Valjda ih usvaja, ako već se daju zaključci Domu kakve da usvoji. Dalje, osvrnuo bih se na tačku '3. Predstavnički dom izričito traži od Savjeta ministara', e, ovo je već konkretni zaključak, ... 'da do kraja tekuće godine razmotri revizorski izvještaj za 2008. godinu, uz obavezu pokretanja aktivnosti iz zaključka broj 7. ovog dijela Zbirnog izvještaja, i o tome obavijesti Predstavnički dom u periodu ne dužem od šest mjeseci od datuma dostavljanja obavještenja Savjetu ministara BiH'. U ovom zaključku 7., da ne čitam, vidi se šta bi to trebalo sve da se odredi u ovoj legislativi da do ovoga ne dođe. I nemam ništa protiv toga.

Medutim, ja bih, pored ovog zaključka, predložio jedan konkretniji zaključak a u cilju ne samo neizbjegavanja ponavljanja uslova da se ponovo naprave revizorski izvještaji sa mišljenjima ovakvim kakve smo dobili za sada određene institucije nego i sa prijedlogom sankcija za sve one koji ne izvrše ono što bi trebao na osnovu moga zaključka koji će ja sada pročitati, Savjet ministara da predloži Parlamentarnoj skupštini, a Parlamentarna skupština da ih usvoji. Jedino na taj način, ako imamo i određene sankcije i represalije ćemo dovesti sve one subjekte, koji imaju ovakvo sada revizorsko stanje na kraju 2008. godine, moraju se ozbiljno pozabaviti kako će raditi u 2010. ili 2009. ...

Moj zaključak bi bio: 'Na osnovu Zbirnog mišljenja o revizorskim izvještajima finansijskog poslovanja institucija BiH za 2008. godinu zadužuje se Savjet ministara BiH da napravi plan otklanjanja nedostataka navedenih u izvještajima, sa prijedlogom mjera za neizvršavanje istih,' (znači, ovdje se konkretno traži prijedlog mjera za neizvršavanje ovog plana koji bi, eventualno, Savjet ministara napravio i dostavio ovom parlamentu i, ako Parlament taj usvoji, znači moraju biti mјere ako neko nije taj plan poštovao), 'te ih dostavi Parlamentarnoj skupštini na usvajanje a u cilju racionalnijeg trošenja sredstava, te uklapanja u svjetske mјere štednje.' Rok za izradu plana možda je kratak, ali je jedino ovako efikasan da bi u sljedećoj godini imali drugačije stanje nego što imamo u 2008. i vjerujem i u 2009. godini. 'Rok za izradu plana do usvajanja ovog budžeta institucija BiH za 2010. godinu.'

Zašto to? Zato da bi mi mogli, barem kroz budžet, sankcionisati određene institucije koje nisu racionalno trošile sredstva, a vidi se da ih takvih ima, dok ne dođe pravi prijedlog mјera od strane Savjeta ministara i usvajanja od ove Parlamentarne skupštine.

Na strani 5. ovog izvještaja ... Agencija za identifikaciona dokumenata itd. Ovdje je takođe, ovo su razlozi zbog čega sam predložio ovaj zaključak, izneseno nekoliko prijedloga ili zaključaka, gdje se kaže: 'Komisija nalaže dalju izgradnju sistema internih kontrola.' Apstraktno: *nalaže*. Nikog ne zadužuje, niko nije odgovoran, niko se ne osjeća prozvanim da ovo treba da odradi. 'Zaključak 3. S obzirom da se slabosti u funkcionisanju IT sistema ponavljaju u 2006., 2007.', (evo vidite, non-stop konstatujemo), 'u 2008., takođe, Komisija posebno skreće pažnju i nalaže daljnju izgradnju sistema.' Nema ono: kome posebno skreće pažnju. To vam je takoreći nešto da samo smo kao raspravljalici, a da ništa nismo htjeli po tom preduzeti. U tom cilju jeste ovaj moj zaključak za koji se nadam da nije ničim drugim obojen, nego samo namjerom da donešemo jedan zaključak kojim bi mi pokušali spriječiti u 2010. dobijanje revizorskog izvještaja za 2009. u ovakovom obliku kakvog smo ga dobili za 2008. godinu.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Sadik Bahtić.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Ma ja bih samo kratko. Evo, opet kolege se vrlo često javljaju. Mi smo ipak predložili određene mjere, sankcije i odgovornosti. Ja sam već istakao da revizija nije represivna nego preventivna. Ja sam i jučer pitao u Državnom uredu za reviziju SAD kakve su kod njih sankcije, u Velikoj Britaniji pitao. Vjerujte, kod njih su blaže nego ove. I mi naše izvještaje sa rezervom šaljemo sve u Tužilaštvo. Imam informacije da je Tužilaštvo vodilo pet istraga, znači ide to sve u Tužilaštvo. A ovo je sasvim dovoljno, znači sasvim je dovoljna moralna, javna i ova ... odgovornost. Mislim da smo mi otišli čak daleko, ..., u nekim državama ih nema, u ovom momentu da je ovo sasvim, sasvim prihvatljivo. Ja ne razumijem, ne možemo mi sada maltene ... da trebamo sve smijeniti ko pogriješi.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Imamo dvije replike, odmah da to. Uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Ja sam prvo pohvalio rad ove naše komisije i ne smatram ništa da su oni ovdje nešto namjerno izostavili ili da eventualno nisu nešto htjeli uraditi. Naprotiv, uložili su mnogo truda. Čak su, po nekim diskusijama ovdje, i po meni, uzeli preveliku odgovornost ili odgovornost veću nego što bi trebalo ova komisija da radi. Znači, i to smo čak uzeli sebi na leđa i ja im svakako priznanje tu dajem.

Međutim, Tužilaštvu će ići, ja se slažem, ono što je krivično djelo krivičnog gonjenja, i to nije sporno. Međutim, malo toga ode Tužilaštvu, jer Tužilaštvo traži dokaze ove, dokaze one itd., itd. Dok to Tužilaštvo dokaže, odnosno dok takvo djelo nastane, mi imamo trošenje

sredstava nemamjenski, neracionalno i na drugi način oni nisu, evo da kažem, za krivično djelo. Ja sam predlagao prijedlog mjera, a kakav će Savjet ministara donijeti, hoću li ja diskutovati kada on bude donio pa ču reći: ljudi, ono što je krivično djelo, to će raditi SIPA i Tužilaštvo i o.k, to nije problem, ali ima nešto što nije možda krivično djelo ali jeste moralno, političko, ljudsko, građansko itd. djelo i saosjećanje. Ne može, nije krivično djelo ako neko nije propisao koliko će potrošiti telefona, a potrošio je, po političkoj ocjeni, po socijalnoj ocjeni, svakoj drugoj ocjeni, da je to previše. U tom smislu sam ja išao da Savjet ministara doneše prijedlog mjera. Znači, koje će on sve donijeti mјere koje bi bile konkretne, to ćemo vidjeti. Ako usvojimo ovaj zaključak i ako on doneše mјere, možda i neće toga biti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković, replika. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Pa, htio bih samo uvaženom predsjedavajućem Komisije. Gledajte, lociranje odgovornosti, pazite, mi smo u članu 8., odnosno vi ste u članu 8. predložili da se ona locira na one na koje se odnosi Zakon o državnoj službi. Ja nisam siguran da ste vi odgovornost locirali ili cjelokupnu odgovornost locirali na pravu adresu. Naime, kada sam predlagao zakon koji je na Komisiji, znači, a i dalje prošao tako kako je prošao, sugerisali su mi da to pitanje ne može da se riješi Zakonom o državnoj službi, samo Zakonom o državnoj službi, nego da je potrebno da se rješava i Zakonom o Savjetu ministara i ministarskim imenovanjima, jer na ovaj način su određeni ljudi potpuno izuzeti iz moguće odgovornosti.

Pazite, ako neko, neki i ministar ima dva puta zaredom ili tri puta zaredom u neke četiri godine mandata kvalifikaciju za njegovo ministarstvo, znači tamo mišljenje sa, ne znam ni ja, rezervom, kako ga već zovemo, onda nije logično da se odgovornost i treći put locira na državnog službenika. Znači, morao bi neko, morala bi se ona u dijelu odgovornosti, one rukovodne odgovornosti locirati i na samog ministra. Dakle, i tu, slažem se da je pokušaj Komisije bio da se locira odgovornost, ali ne mislim da je u potpunosti locirana na pravo mjesto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

O tome smo već raspravljali već nekoliko puta i Vaš zakon se nalazi u Komisiji za finansije i budžet i prijedlog koji ste Vi vidjeli i pretočili u zakon – o tome ćemo još raspravljati.

A sada imamo i diskusiju i repliku, ukupno 13 minuta, uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Predsjedavajući, bit će dovoljno samo za diskusiju, a ova replika je samo preventivna prijava, jer moram se i ja snalaziti više. Prijavio sam se i čekam 30 minuta, replika, te replika, te replika, evo sada i ja preventivno. Ne treba, fala Bogu. Red je konačno došao za ovu diskusiju.

Ja mislim da se mi jutros nismo baš najbolje razumjeli kada sam ja predložio da drugačije pristupimo razmatranju ovih izvještaja i krenulo je onako kako je krenulo, i neka je krenulo ovako kako je krenulo. A moja namjera je bila, budući da znam da je problem sa onim o čemu je govorio gospodin Prodanović, pa onda o čemu je govorio i gospodin Okolić, pa je to onda branio predsjednik Komisije, koja je inače napravila dobar izvještaj – dakle, mi Komisiji nemamo šta kazati, da nama ništa drugo ne preostaje nego da onda detaljišemo ovdje u Parlamentu o konkretnim stvarima.

Pazite, mi imamo dvije mogućnosti. Prvo, da ovlastimo Ured za reviziju da podnosi krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili prekršajnu prijavu, i da to uradimo u zakonu. Očigledno je da to nije koncept niti je svjetski trend, da li to nama fali, mi vidimo stalno, primijetimo taj problem. Ljudi konstatuju problem, to dođe ovdje u Parlament, i onda u Parlamentu to prođe sve u jednoj vreći i niko ne vidi ništa od te vreće šta je unutra, niko od šume ne vidi pojedino drveće. I onda, dakle mora se ... razraditi. Ja hoću, dakle mi smo ovdje zaduženi, prije svega, da definiramo koncept. I onda vi, prođe vam, recimo, izvještaj i kaže ovako: 'S obzirom kako za nabavku paketića za djecu zaposlenih povodom Nove godine nema saglasnosti Ministarstva finansija i trezora BiH, mišljenja smo kako je ubuduće potrebna saglasnost istog ili odgovarajuća odluka Vijeća ministara BiH.' To znači da je neko kupio paketiće od državnih para, mi ... te pare. Ja neću da govorim namjerno koja institucija, jer nije taj koncept. Da je neko kupio paketiće nije imao odobrenje Vijeća ministara, niti odgovarajuću odluku, potrošio pare, gdje si bio – nigdje, šta si radio – ništa, šta je bilo – ujeo vuk magarca, završena priča i gotova stvar, dobila djeca paketiće. Molim vas lijepo, dakle ja o ovome govorim.

Mi odobravamo budžet i vodimo raspravu oko svake marke i moramo da vidimo gdje se Ured za reviziju nalazi u ukupnom sistemu, šta je to što je on zamijenio do sada i šta je to što mu nedostaje. Mi smo ranije, prije Ureda za reviziju, imali Službu društvenog knjigovodstva, imali smo Zavod za platni promet, podnošeni su izvještaji, oni su vršili kontrole završnih računa, podnosile se prijave, bila je neka vrsta odgovornosti. Sve je to sada stavljeno u aut, jer je sistem sada drugačiji i neka je, ali hajde da vidimo jesmo li izgradili institucije koje mogu odgovoriti svom poslu. Možemo li se mi zadovoljiti sa tim da iz godine u godinu imamo ovo što rade ljudi. Ured za reviziju radi svoj posao dobro. Evo, naša komisija uradila svoj posao dobro. A ja sam vam pročitao sada jednu stvar, ima još ovdje svari koliko god hoćete koje nisu normalne, koje nisu logične, koje se ne smiju dešavati i koje, ako su se desile, moraju biti podložne sankcijama, a neće biti sankcionirane. Neće biti sankcionirane!

Prema tome, ja mislim da mi kao Parlament trebamo dati odgovor na to pitanje: Šta da uradimo? I pošto ne ide, dakle pošto ne ide da Ured za reviziju pravi krivične prijave, pravi prekršajne prijave, onda moramo mi stvar ovdje u Parlamentu otvoriti do kraja i zato razmatrati izvještaj po izvještaj, dovesti ovog direktora ovdje ili ministra, nije važno ko je, upravnika, da vidimo šta si radio i onda se time baviti ili smisliti sistem koji će ovakve slučajeve odvesti u sankcije. Ovako ne ide, ovdje sankcije nema. I to je suština.

Prema tome, ja se bavim Uredom za reviziju otkako je nastao, dakle od 2000. godine. Još u aprilu mjesecu 2000. godine kada je odobravan budžet imao sam napore da se instituciji omogući odgovarajući budžet da može normalno da funkcioniра. I pratim taj rad, bio sam na edukacijama sa ovim norveškim uredom. Sve je to lijepo zamišljeno ali ja mislim da mi ovdje nemamo odgovarajuće završnice. I došlo je vrijeme da se sada ozbiljno u BiH razmisli kako da se ova stvar do kraja izoštiri, da imamo odgovarajuću završnicu. I da imamo, dakle mi propuste imamo, oni su uočeni ali nema odgovornosti, nema ni krivične odgovornosti, nema ni građanske odgovornosti, nema ni prekršajne odgovornosti, nema ni odgovornosti za privredni prestup, niti ima disciplinske odgovornosti. Za 10-11 godina nikada niko nizašto nije odgovarao. Samo su se, (šta se je dešavalо?), šta je pozitivno, stvari su se unapredivale, revizija je preventivno djelovala. Ali ja mislim da za ukupni sistem nije dovoljno samo to, mislim da se neke stvari moraju i sankcionirati. Mi o ovom problemu ozbiljno moramo porazmisliti, dakle i mi u Parlamentu i ljudi u Uredu za reviziju i Vijeće ministara BiH – da vidimo šta ćemo, i ne samo na nivou BiH, nego na nivou i BiH i oba entiteta. Mi imamo još dva ureda za reviziju. Osim dakle ovoga ureda na državnom nivou, postoje i uredi u oba entiteta.

Da ne govorim sada o javnim preduzećima. Pazite sada, ovo sada, ovo nije problem naš, države. Država nema javna preduzeća ali entiteti imaju javna preduzeća. I tamo postoji revizija i isti su principi. Ni tamo revizija ne može podnijeti krivičnu prijavu, ne podnosi prekršajnu prijavu, nema više završnog računa, nema SDK-a, nema kontrole. Šta sa tim? Dakle, to je ozbiljan problem. Nije isto kada se kompletan izvještaj dostavi tužiocu i kaže: evo ti pa ti vidi ima li šta, pa goni ako šta nađeš, i za prekršaj, i za privredni prestup i za krivično djelo. Kao kada napišeš krivičnu prijavu pa kažeš: taj i taj je tog i tog dana uradio protivno tome to i to, ja tražim da to procesuirаш. To su dvije različite svari. I mi ćemo se morati početi baviti time ukoliko hoćemo da zaokružimo sistem u ovoj oblasti. Ovako smo stali negdje otprilike pri samoj završnici, ali nedostaje zapravo taj najvažniji dio.

I još jedna stvar, u okviru ove diskusije ću ja replicirati, Momo, neću, nemojte se sekirati, neću ja preći 10 minuta; finansijska revizija ide svojim putem i to je dobro i uglavnom smo mi do sada dali akcenat na finansijsku reviziju. Ja ponešto znam i o ovoj reviziji učinka. Ja mislim da ćemo se morati u narednom periodu, doduše imajući u vidu stepen izgrađenosti institucija BiH, sve ono što prati njihov nastanak i razvoj, konkretnije pozabaviti i pitanjem revizije učinka u cilju njenog unapređenja.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Jednostavno ove diskusije, možemo se dogovoriti, da naknadno dobije i naša Komisija za finansije i budžet i Kancelarija za reviziju i Savjet ministara ili da date konkretnе prijedloge da o tome ovdje glasamo. Drugog načina ne vidim. Evo, imamo svi dobru volju da ovo unaprijedimo i da damo svoje prijedloge. Ali vidimo da ima i zakona, vidimo da je naša komisija pozivala sve institucije koje su do bilo negativno mišljenje i vršila javno saslušanje, nije sada red da Parlament ponovo javno saslušava iste osobe jer je to uradila Komisija. Ili, ako mislite da je i to uredu, dajte prijedlog da glasamo o tome. Prema tome, radimo, očigledno da nam treba i stručna pomoć sa strane da to dovedemo do kraja, jer očigledno da svi želimo to da dovedemo do kraja.

Uvaženi poslanik Sadik Bahtić, replika.

SADIK SADO BAHTIĆ:

Nije, samo je kratko pojašnjenje. Kaže nema, evo mi sada nudimo u ovome zaključku znači tu disciplinsku odgovornost upravo iz ovih razloga ... i podržavam ove sve diskusije. Član Predsjedništva ili ministar, tamo neki šef voznog parka ne piše putne naloge, i dvije-tri godine non-stop revizorski izvještaj zbog toga je mišljenje s rezervom. E, sada ako taj ministar ili taj član Predsjedništva, naravno da će kazniti disciplinski tog državnog službenika koji je tako, upravo kroz ovo sada, do sada mu ne može ništa, jel'. Vi znate da ovi oko ministara da su sada državni službenici. Upravo član 8. to sve regulira. Ali opet ponavljam veliki je efekt. Mi znamo da je bila masovna pojava životno osiguranje, to su revizori ustanovili, mi smo to pozivali i masovno je prekinuta. Bilo je školarina, plaćali su se postdiplomski, revizori su to konstatirali, mi smo to pitali, prekinuto. Znači, ipak je efekt postignut. Ne može ga se strpati u zatvor, uzeo je, prekinuta praksa, znači ipak društvo je dobilo korist zato što je prekinuta ta praksa koja nije u skladu sa propisima. A postoji odgovornost, znači ovaj član 8., vjerujte da može svako biti sankcioniran. A podržavam sve ove diskusije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Kratko, predsjedavajući Vama, dakle da odgovorim. Nemam ja ambiciju da ja riješim ovaj problem. Moja ambicija je da ukažem na problem i da ga svi pokušamo riješiti. Mi ako za godinu dana smislimo model ili damo odgovore na pitanja koja sam ja postavio, ja će biti zadovoljan. I zato sam ja rekao, dakle svi mi ovdje u Parlamentu, nas 42 čovjekata, Vijeće ministara kompletno, i Ured za reviziju, svi mi moramo dati odgovore na ova pitanja. Da vidimo hoćemo li da i dalje imamo, sve u dobroj namjeri, dakle ovdje nema nikakve loše namjere, i zato nisam ponudio zaključke, jer ne mogu ja, ne mogu ja staviti nešto sada na glasanje kada ja nisam u stanju da to uradim. Vidim da nešto ne štima i vidim da bi trebalo nešto da se uradi, jer došli smo do tog stepena, dogorali smo dotele.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja i nisam mislio da je replika, ja sam isto tražio izlaz iz ovoga. Ako je izlaz da stenogram sa ove sjednice damo ovoj komisiji i reviziji i Savjetu ministara, i to je neki zaključak, ništa drugo.

Uvaženi poslanik Adem Huskić, rasprava. Izvolite.

ADEM HUSKIĆ:

Zahvaljujem.

Odvukli smo sa vremenom, evo kad sam se već javio, budući da sam i član Komisije, mislim da treba nešto reći, jer je ovo vrlo važna tema. Ja lično mislim da mi nemamo nekog velikog razloga da budemo nezadovoljni. Jer zemlje koje imaju puno dužu demokratsku tradiciju, pa i dužu reviziju, imaju isto tako probleme sa trošenjem javnog novca, čak veće nego što su ovdje kod nas. I ja mislim da smo mi napravili dobar rezultat. Gdje ja imam dilemu: da li je, da li su kriteriji objektivni ili da li su izjednačeni kriteriji bodovanja, ili iz revizije, ili recimo 2007. godine kad smo imali pet pozitivnih izvještaja i 2009. kad imamo 29. Znači, ako je revizija na isti način tretirala i u jednom i u drugom, i u jednoj i u drugoj kontroli, odnosno reviziji budžetskih korisnika, onda smo napravili dobar rezultat. Ako gledamo rezultate ili uzroke koji dovode do negativnih ocjena, onda su to uglavnom Zakon o javnim nabavkama, odnosno kršenje njegovo, slabe interne kontrole i loše planiranje budžeta.

Mene zabrinjava sljedeća stvar. Ako gledamo ove budžetske korisnike koji imaju pozitivan izvještaj i ove koji imaju negativan i koliko novca se potroši tamo kod ovih koji imaju pozitivno i kod ovih koji imaju negativan, onda vidimo da oni koji imaju negativan izvještaj daleko više novca se troši i na tom spisku se nalaze neke institucije koje, po mom mišljenju, po svojoj ulozi u društvu ne bi trebale da se nađu tu. Evo, da ne spominjem Ministarstvo odbrane, ali Visoko sudsko i tužilačko vijeće ima negativan izvještaj, Državna agencija za istrage i zaštitu, Predsjedništvo, Uprava za indirektno oporezivanje, Ministarstvo finansija, Ombudsmen za ljudska prava itd. Mislim da nije uredu, bez obzira koliko su oni probili ili nisu probili budžetski okvir ili kako su trošili sredstva, ali da se oni nađu ovdje, mislim da to nije uredu.

I sljedeća stvar koju želim da kažem, ja mislim da revizija, zadatak revizije nije da traži lopova, njihovo je da ukazuju u smislu da se poboljšava odgovornost a, tamo gdje su drastični prekršaji, onda imaju neke druge institucije koje treba da hvataju lopove. Mi imamo ovdje 59 budžetskih korisnika, ima jedan budžetski korisnik koji nije sadržan u ovom izvještaju. Vrlo teško je otvarati sad pitanje treba li da bude ili ne treba, ali evo ja pokrećem to pitanje. Naime, OSA se ne tretira, odnosno revizija je ne razmatra, koliko ja znam. Njena uloga jeste specifična u društvu i naravno da treba na specifičan način je i posmatrati, ali to ne znači da ona može biti izuzeta. Po mom mišljenju, ne može biti izuzeta od revizije. I zbog toga mislim da bi trebao da se iznađe način, varijanta kako će revizija kontrolisati trošenje novca u OSA-i. Završavam diskusiju.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, moja replika je svima onima koji su ustvrdili da svjetska praksa u odnosu na našu je mnogo blaža. Dakle, u svijetu, kada se neki izvještaj revizorski učini javnim sa ovakvim kvalifikacijama, ti ljudi odmah podnose ostavke. Dakle, to je praksa u svijetu. Međutim, kod nas je problem što ljudi su debelokošci i ne sekiraju se kad izađu na ovom spisku sa kvalifikacijama

itd. Dakle, oni uopšte ne smatraju se odgovornim, oni to smatraju normalnim stanjem. I dakle, u svijetu kada izade izvještaj sa kvalifikacijom o kojoj mi govorimo, dakle sa rezervama itd., ljudi koji su odgovorni za tu instituciju podnose ostavke.

I ja bih ukazao na jednu praksu, dakle mi smo dobili Izvještaj Komisije za finansije i budžet za kojeg se nadam da ste ga usaglasili na Komisiji, a danas smo čuli sve članove ove komisije praktično o istim stvarima koje smo imali u ovom izvještaju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi članovi Saveta ministara, gosti iz nevladinih organizacija, naravno kolege i kolegice, dobijemo izvještaje i volio bih da sad imam stenogram šta sam rekao o revizorskim izvještajima 2007. godine, ali će se sjetiti, sjetiću se 95% onih stvari što sam rekao. I kad čujem negativno mišljenje, ma danas možemo govoriti o najpozitivnijim mišljenjima i ovdje ste se uhvatili teme šta tamo piše, šta Izvještaj Komisije. Opet će na *60 minuta* govoriti: 'Ovaj poslanik jamio toliko, zgrabio toliko, išao neopravdano tamo, potrošio vamo.' Ja bih volio da imamo izvještaj, ne može naravno revizija to utvrditi koliko je oštećen budžet BiH u svim ovim negativnim mišljenjima. Pa onda kada bih imao tu cifru, onda bih se zapitao ko je pokrao te pare, pa onda kad bih znao ko je pokrao pare da vidim je li taj lopov još na funkciji. Nego sve smo ovako strpali u istu kesu ili vreću, pozitivno mišljenje, negativno, mišljenje s rezervom, i svi u jednoj vreći. Ko su ti pozitivni, ko su ovi negativni sa negativnim mišljenjem, i ko su ovi sa rezervom? Pet sjednica da imamo, ovo su sve neproduktivne sjednice o ovoj istoj temi. Koji zaključak danas da donešemo, ne znam kakav će obavezati nadležne institucije da se pozabave onima koji arče narodne pare, kad su i oni u tim izvještajima prekardašili, potrošili pare.

Dakle, ja zaista ne znam šta je smisao svega ovoga, ovdje je ogromna knjiga, pa kad još dodamo ovaj izvještaj naše komisije koji je dobro sačinjen, pa eto kao oni nekog pozivaju na saslušanje, pa im ovi ovdje kažu: nemojte više trošiti, hej, prošle godine ste isto uradili, hajde malo popravite. Volio bih ja da njih saslušava nadležna institucija koja ima ovlaštenje da mu kaže: hej, čovječe, odakle ti pravo da trošiš pare državne i za ovo ćeš danas da odgovaraš, jer ima osnova sumnje da si počinio, barem zloupotrijebio položaj, evo da ne kažem počinio krivično djelo. Ali i to se može tako smatrati. Nego je ovdje najjednostavnije, neka me oni u Parlamentu kritikuju, neka revizori donešu i ovako i onako mišljenje, ja će opet ostati i opet će trošiti jer mi niko ništa ne može, nema sankcija. Što kaže gospodin Belkić, neće on podnijeti ostavku, gospodine Belkiću, kakvi, on samo gleda na drugu funkciju, ako je u njegovom već poharo para i nestalo, on ide tamo gdje ima još malo. Dakle, to je sistem jednostavan prelijevanje iz šupljeg u prazno.

Dakle, zaista ne vidim smisao zašto o ovome raspravljamo. Svake godine isto, donešemo zaključke i, kao za nas je neka utjeha, popravili smo mi tamo što je deset se eto uozbiljilo ovih rukovodilaca pa ne troše kao što su trošili. Pa naravno da će se uozbiljiti, pa za dvije godine su

toliko uzeli da im više ne treba. Što bi uzimali treću, jer smatraju da će treće godine neko se sjetiti pa će neke izglasati sankcije da im dode glave, pa i one prve što su hapali ono bez ikakve odgovornosti, pa će doći pod udar zakona. Nema tog nažalost zakona kad smo mi u pitanju, a na njihovu sreću, na njihovu sreću. I ja zaista ne vidim smisla i nije me stid, reći ću za sebe, što uopšte gubim vrijeme prisustvujući ovoj tačci dnevnog reda, jer opet sutra na naslovnim stranama, ali nećemo sreća izaći, (svi su novinari otišli čim je gospodin Ahmetović izabran za ministra, gledao sam tamo svi su otišli, jer ih ovo ne interesuje i tako se nemojte plašiti), sutra nikо neće izaći u novinama da smo mi lopovi, a ni ovi što su ovo sve uradili sa ovim negativnim mišljenjima i kao utjeha je, eto, neko je popravio stanje u svom ministarstvu, agenciji, ne znam čemu.

Ja bih volio da imam ovdje spisak ljudi, spisak, taj direktor agencije je uzeo pare neovlašteno, potrošio na ovu ... stavku, zloupotrijebio položaj; i da imamo mi neku mogućnost da ga sutra smijenimo, a prije nego što ga mi smijenimo, mi samo damo odobrenje institucijama da ga zatvore, da snosi sankcije, nego ovako. Da ne bih koristio stalno termin, zbog uvažene kolegice koju izuzetno cijenim, doktorice, ono sam uvijek govorio šta je ovo, a sad neću, sad ću nešto drugo reći: *trla baba lan da joj prođe dan*. Potrošili smo vremena koliko smo potrošili i ja ću još uzeti do kraja, baš gledam, da ovo baš prođe, da bude efikasno, jer sam se prvi put danas javio. Pa ću i ja mlatiti praznu slamu i na kraju zaključak koji koga obavezuje, na šta, ima li odgovornih, nema, koliko para potrošeno, i opet ćemo u budžetu odobriti im sve ono što su oni tražili. Čuj, tražili, pa mogu tražiti koliko hoće. Pa imaju li razloga da traže toliko, da kupuju u recesiji auta, pa i ovi naši revizori, evo ih. I oni su kupili tri auta, kaže: mi planirali. E, kao da ja ne bih sad planirao da avion kupi Parlament, mogu ja planirati, ali nema para, ne daju, ... tamo gospodin Vrankić i ovi tamo što sjede, Kasumović, oni ne daju. Čak mi, šta radimo danas, raspravljamo o nečemu što ništa apsolutno koristi nema. I kažem sreća naša, jedino ovi što prate nas preko interneta malo će se smijati, ali neka se smiju, novinara nema, ovo smo uzeli k znanju, a njima k priznanju, jer smo priznali da su uzimali pare, neovlašteno trošili, zloupotrijebili i ništa im ne možemo. I šta ću sad ja uraditi, slegnuti ramenima, sjesti odakle sam i ustao, ušima ne mogu klepnuti jer su mi više pune svih mogućih informacija, ali ne mogu ništa da uradim, jer sam bespomoćan. A vama se divim koji prvo slušate mene i sve ove moje prethodnike i šta ćete poslije ovoga zaključiti. Hoćete li da otpjevam: *trla baba lan da joj prođe dan*.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim Vas!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Nije ovo lakrdija, ovo je najveća istina u ovom parlamentu, gospodine predsjedavajući.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim Vas!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

To ne zavisi od Vas, nije neozbiljnost, ozbiljnost je da ste mi dali koliko su para uzeli od poreskih obveznika, ozbiljnost bi bila da znam danas da kažem: ova vlast više neće dozvoliti da

se predvide u budžetu pare lopovima. Imenom i prezimenom moramo reći ko je to uradio i zato nemojte da zamajavamo sami sebe, ako zamajavamo narod.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja Vas samo upozoravam i sve skupa da se odnosimo sa uvažavanjem i prema onome što rade poslanici ovdje u Parlamentu, koji misle da radimo veoma važne stvari, i prema ljudima koji su došli u ime institucija koje su ovdje navedene, i one koji su radili ovaj posao, i da na taj način se odnosimo prema svom poslu koji radimo ovdje u Parlamentu. Svoje mišljenje možete da iskažete, ali nemate pravo da omalovažavate bilo čiji ovdje rad i naše prisustvo.

Replike. Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja imam vrlo kratku repliku, bolje rečeno, jedan poziv poslaniku SNSD-a, poslaniku vladajuće stranke u ovom parlamentu, da prestane sa ovakvim tipom diskusija, jer ako on i ubuduće nastavi ovako govoriti o lopovluku vlasti, o prevarama vlasti itd., kompletana opozicija u ovom parlamentu ostat će potpuno bez posla.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Replika, uvaženi poslanik Salko Sokolović. Izvolite.

SALKO SOKOLOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Čini mi se da je bio Lazar prije, pa zato ja nisam vodio računa, nisam, nisam ni krenuo. Ma evo, pomno sam slušao obrazloženja kolega u prethodnim diskusijama, način njihovog razmišljanja, ali evo, ja hoću još jednom da kažem da je Komisija za finansije i budžet zajedno sa Uredom za reviziju radila posao.

I replika je gospodinu Jovičiću. Način na koji on diskutuje, faktički omalovažava i rad revizije i rad ove komisije, ali ono što je sigurno, meni dokazuje da ovo zbirno mišljenje, barem, ove zaključke nije pročitao. Jer da je pročitao, onda ne bi barem na ovakav način diskutovao. Slavko, znači mi ovdje kroz zaključke koje je Komisija dostavila Parlamentu na usvajanje želimo da zadužimo Vijeće ministara, evo u ovom zaključku 8. da poduzme određene aktivnosti disciplinske odgovornosti, mijenjajući Zakon o državnoj službi. Eto, i u najmanju ruku da si to pročitao, ti bi vidio da si sad nebuloze govorio ovdje za ovom govornicom i faktički navlačio na sebe, ili na nas poslanike, ili na ljudе koji rukovode državnim institucijama ovu pažnju javnosti i da onda se prave određene insinuacije kako i na koji način se ovdje radi. Ja odgovorno tvrdim, znači radeći u ovoj komisiji duži niz godina, vršeći zajedno sa Uredom za reviziju analizu poslovanja državnih institucija – da ima napredak. Međutim, vi kad uđete u razgovor sa ljudima koji predstavljaju određene institucije, vi tu prepoznate i niz nekih objektivnih problema sa kojima se oni susreću. Za rješavanje tih problema, također su u Zbirnom izvještaju navedeni ti

problem i način na koji bi ih trebalo riješiti. Normalno, postoje određene subjektivne slabosti ljudi koji rukovode, kao i inače u životu.

Po meni, Ured za reviziju treba da radi ovo što je do sada radio, on ne može se stavljati u funkciju onoga koji će goniti nekoga, ali Parlament treba da da zaključnu riječ, treba da, na kraju, evo odmah, i predloži ako treba i smjenu određenih rukovodilaca, ali mi možemo to samo ako budemo diskutovali i davali određene prijedloge, a ne na ovakav način kako si ti to u ovom momentu faktički devalvirao sav ovaj dosadašnji rad.

Hvala, i izvinjavam se, gospodine predsjedavajući.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa, poštovani kolega Sokoloviću, vjerovali ili ne, baš sam ovo sve pročitao. Jer ja nikada ne legnem prije 3,00, 3,30, provjerite u komšiluku, i ne sjedim bezveze za kompjuterom ili, ne znam, igram se igrica, nego sam ovo čitao, iščitavao, jer sam znao da će do ovoga doći.

A druga stvar, ako danas nije moguće, uzmite stenogram pa vidite jesam li ja potcijenio, kako Vi kažete, Ured za reviziju. Ja kažem da je ovaj izvještaj izvanredan, Izvještaj Komisije pohvalio, ali šta dalje pitam, šta će nam ovo donijeti. Ako svaki put, 2007. isto govorio, 2008. i evo 2009. isto govorim, šta su bile kao sankcije za one koji troše pare i u onom su dijelu negativnih izvještaja. Šta je za njih? To ja postavljam pitanje. I nisam ja ovdje rekao lopov je Janko, Marko, Suljo, Mujo, Petar, ovaj, onaj, Jozo. Ja sam rekao šta su sankcije za te ljude. Hoćemo li se istim stvarima baviti u vrzinom krugu i nikad ništa ne riješiti. Na to sam ja aludirao i ja ovdje govorim, ne akademskim jezikom, jer ovo nije Akademija nauka i umjetnosti, nego narodnim jezikom da me svako razumije i ne pravim lakrdiju od ovog parlamenta, ja sam član ovog parlamenta, izuzetno sve kolege cijenim, ali insistiram, kada sam, evo reći ču vam primjer, podnio tužbu protiv BHT1 za sve ono što su uradili, za divno čudo dobijem odgovor 2007. godine od Tužilaštva: 'Vaš predmet je u prioriteru, dobićete vrlo brzo odgovor'. Koja je danas godina? Šta sam dobio? Ko je tamo kriv? Ne ulazim u to jesu li imali pravo da vrate direktora kojeg je neko smijenio ranije, ma to je njihova stvar, ne petljam se tamo, ljudi, gdje nemam pravo. Ali vam govorim šta Parlament na sebe preuzima, kakvu odgovornost, a da ništa praktično ne može uraditi. Ja vas to pitam: Možemo li mi nakon svega ovoga što saslušamo, pet dana evo, možemo li i mi išta uraditi? Ima li neko ovdje da mi kontraargumentovano dokaže da možemo da kažemo neće više Slavuj sjediti na ovoj stolici, ići će pred vrata tamo slušati tamo na zvučnik šta narod priča. Evo, izbacite me. Mislim, to bi bio način, ako neko stvarno troši pare, a nizašta ne odgovara, koja je to sankcija. Sankcija je da ja danas kukam tebi, ti meni. Ne pravim ja lakrdiju od Parlamenta, ovo je najviša institucija kojoj najveći značaj dajem, ali vas, ali ponavljam, upravo pitam još jednom: Šta su sankcije za ljudе koji će iste pare trošiti i u ovom budžetu tražiti, potrošiti kao što su trošili, kad reče gospodin Džaferović od 2000-te godine, je li tako, eto ja sam od 2007. godine video što su trošili, 2007., 2008., 2009. i dalje šta će se promijentiti? Hoće li se nešto uštediti? Hoće li se prekinuti taj lanac lopovluka? Neće. I šta smo uradili? Na to sam ja aludirao. A što ja možda govorim narodnim jezikom, pa malo i pjesnički,

zname, zname vi onu izreku: da ljudi koji pjevaju zlo ne misle. Ja ne mislim zlo nikome, ja nisam ovdje rekao ko je to,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

ali je činjenica da imamo izvještaje, ali ne možemo se pofaliti kako smo popravili stanje pa sad umjesto 29 imamo 10 pozitivnih izvještaja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Dakle, da završim, molim vas nemojte mi inputirati što ne kažem i nije ovo populistička priča pred izbore, govorim koje su sankcije za ove koji troše narodne pare. E to je pitanje i dajte mi odgovor i neću se više javljati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović, replika. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, moja replika odnosi se na uvaženog poslanika Denisa Bećirovića. Naime, želio bih reći da je on pogrešno razumio interpretaciju uvaženog poslanika Slavka Jovičića. Ovih dana ... navršava se 25 godina od premijernog izvođenja 'Audicije', dakle predstave 'Audicija', i s obzirom da se to navršava 25 godina, uvaženi profesor Boro Stjepanović uključio je u novu ekipu, glumačku ekipu, profesor glume, Slavu Jovičića. Zato je on zapjevao ovo pri kraju i molim vas nemojte zamjeriti. Dakle, to se ne odnosi na ove revizorske izvještaje. Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Salko Sokolović odustaje od replike. Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Ništa. Slavko Jovičić, replika zadnja.

Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ne dao Bog da bude zadnja, zadnja je po ovoj tačci. Imam ja još replika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Zaboravio sam maloprije uvaženog kolegu, reći će i prijatelja, gospodina Bećirovića. Znate šta, gospodine Bećiroviću, sreća je da Vi niste u vlasti, ovdje bi svi negativni izvještaji bili, znate, to je sreća. Ali eto, imamo sad malo bolju poziciju, pa i ova parlamentarna većina, možemo se s nečim pohvaliti. A vi da ste ostali, ovdje je sve bila katastrofa, jer ste već jedno vrijeme bili i pratio sam i u tom vremenom, mada nisam bio poslanik, da je to bilo haos. Samo tada vas нико nije kontrolisao, dakle nije vas kontrolisao нико. Ali sačekajte malo, biće revizorski izvještaji van ovog parlaminta, gdje su tamo vaše jače afere od svih ovih naših budžetskih potrošača, pa ćemo vidjeti na šta će to sve izaći i onda ćete vi reći: e, ja bih se Slavuju priključio da budem u poziciji, jer nije baš fino u opoziciji biti kao fol smo sklonjeni a tamo više grabili su oni njegovi, pa sad kao napada ovu poziciju. Polako, sačekajte malo, biće svega, znate, novinari ne zaboravljuju ako mi zaboravimo.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Tako je, naravno. A što se tiče Lazara Prodanovića.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

To riješite u klubu.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Ne, on je hirurg i njemu treba poslije napornih operacija malo razonode, pa je on ovdje našao u Parlamentu, jer čovjek nema sluha za pjesmu, pa nije ni za audiciju i, onda, ja ovo pozdravljam što je on rekao. Ja bih njega pozvao da učestvuje sa mnom, ali ne zna čovjek pa onda da ne gubimo na programu.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

To ćemo u klubu riješiti.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja će biti u ovoj replici još kraći. Obično se ne slažem sa nekim stavovima ljudi iz SNSD-a, međutim evo sad moram konstatovati da mi je jako drago da se dva ponajistaknutija predstavnika SNSD-a u državnom parlamentu ovako dobro razumiju kao što se razumiju kolega Prodanović i Jovićić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, 13 minuta ukupno. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem.

Bit će svakako kraća, predsjedavajući. Posebno mi je drago replicirati kolegi Jovičiću, pošto znam da više nemam pravo na repliku. Prvo, kolega Jovičiću, kad se već bavite revizorskim izvještajima iz nekih vremena, koje ste malopre pomenuli, ja bih Vas zamolila da konsultujete stručnjaka ukoliko se Vi ne razumijete u to. Nije se desilo ni slučajno da su revizorski izvještaji iz onog vremena bili lošiji nego što su npr. izvještaji koje sad razmatramo.

Drugo, imat ćete priliku, kad se udubite, da nađete na jedan revizorski izvještaj koji se više nikad nije ponovio, a bio je na pola strane i govorio je o svega 60% utrošenih sredstava koja su bila planirana u budžetu.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Nisu bile tri institucije, jer se to adresiralo na jedno vrijeme koje je bilo adresirano malo i politički. Prema tome, ovo je ispravka, predsjedavajući, krivog navoda. Ovo je replika kolegi i da izrazim žaljenje ipak što kolega ne može replicirati. Ako bude trebalo napraviti čemo pauzu pa čemo donijeti i te revizorske izvještaje iz tog vremena, a možemo to uraditi i na nekoj od narednih sjednica.

Međutim, ja neću naravno diskutovati na ovaj način kako je to bilo u prethodnih nekoliko diskusija, ali će se fokusirati na ove izvještaje, formulacije u ovom izvještaju, sa najboljom namjerom uz naravno pohvale i Uredu i posebno Komisiji, koji jako puno ulože truda, energije da naprave izvještaje, da ih okvalifikuju ovim kvalifikacijama koje stoje ovdje, Komisija da to razmatra pojedinačno, saslušanja itd, a onda ovdje kroz diskusije, rasprave, čak i onda kada nisu stručne prirode osjeti se ipak nedostatak nečega. Je li instrumenata sa kojima raspolaže ovaj parlament, o čemu je govorio, hoću da razumijem da je tako govorio i kolega Jovičić, ili nemoći ovog parlamenta da bilo šta promijeni ili, ne znam, nešto treće.

I evo, dozvolite da vas samo malo podsjetim na nešto što smo na prošloj sjednici Parlamenta, u kontekstu jedne druge rasprave, pomenuli i kada je riječ o radu Ureda za reviziju. Prvo, kakva je uloga ovog parlamenta, odnosno šta mi radimo? Ja da vas podsjetim da mi usvajamo budžet, mi usvajamo budžet, ovaj parlament usvaja budžet. Ured za reviziju, koga mi biramo, vrši, između ostalog, i reviziju kontrole utroška sredstava i ovom parlamentu, koji usvaja budžet, podnosi izvještaj. Nismo mi nemoćni. Ured za reviziju je u funkciji, između ostalog, rada ovog parlamenta. Ne znači to da Ured za reviziju nije nezavisan, ali nemojte ga vezati za Vijeće ministara, jer Vijeće ministara je Ured za reviziju adresa jednako kao što mu je adresa i Ured za veterinarstvo, ili Direkcija za evropske integracije, ili nešto treće. Dakle, ono što mi budemo tražili od Ureda za reviziju, koji nam dostavi to u skladu sa nekim standardima, mi smo ti koji imamo moć. Na koji način moć? Ja da Vas, kolega Jovičiću, podsjetim: mi imenujemo Vijeće ministara. Je li se ikada iko, postoji tamo i direktna i komandna odgovornost, ako postoje

propusti, bi li vam palo sad napamet npr. ja hoću samo da govorim o slabostima našeg sistema, a bi li ikome palo napamet ovdje da traži ostavku nekog ministra zbog onoga što piše ovdje u reviziji, ili predsjedavajućeg Vijeća ministara, naprimjer. Po komandnoj, a ne po direktnoj, da izuzmem ako ima i direktne odgovornosti. Sve dok to neki parlament ne uradi, ja nisam sigurna, mi možemo možda unapređivati ovaj cijeli sistem, a nisam sigurna da mi možemo to nešto radikalno promijeniti. Jer ovdje ne postoji uopšte sistem odgovornosti.

Ja hoću da pomenem da ovaj parlamentu u ovom sazivu posljednji put razmatra Izvještaj Ureda za reviziju. Možda će neko iz ovog saziva Parlamenta u budućem sazivu Parlamenta razmatrati izvještaj Ureda za reviziju. Ured za reviziju će biti u ovom sazivu. Pa hajde da pomognemo budućem Parlamentu i ovom Uredu za reviziju. Možda svi ne poznaju mehanizme, standarde po kome radi Ured za reviziju, ali nije ništa, možda i nešto što izgleda kao kočnica nije barijera da se nešto ne unaprijedi, odnosno promijeni. Meni recimo nešto nije jasno, kako mi čitamo npr. kvalifikacije ove vrste. Sasvim slučajno metodom slučajnog uzorka sam okrenula ove izvještaje, kaže: 'Rashodi po osnovu plata, izdataka za mobilne telefone, usluga reprezentacije i putnih troškova nisu bili izvršeni u skladu sa propisima i odgovarajućim internim pravilima'. Znači li ovo kršenje propisa? Je li ovo direktno kršenje propisa? Ovaj parlament usvaja i zakone, neko usvaja na osnovu zakona podzakonske akte. Hoćemo li mi prešutiti, npr. da su prekršeni zakoni, ili neko će prešutiti da su prekršeni podzakonski akti? Ili, npr. kaže: 'Potraživanja i obaveze koje potiču iz ranijih godina nisu knjižena na osnovu pravdajuće dokumentacije koja dokazuje osnovanost ovakvih evidentiranja.' Šta ovo znači? Ili kako se ovo može kvalifikovati? ... Ako je neki budući saziv Parlamenta ili parlamentarci, ako se ne bave revizijom i ako ne poznaju jezik revizije, hajmo onda Uredu za reviziju dati neki zadatak da možda pomogne budućem Parlamentu pa da prepozna neke stvari i izgradi sistem odgovornosti. Ili, treba li biti znalač toga da npr. kad pročitamo sljedeće: 'Procedure javnih nabavki nisu u pojedinim slučajevima bile provedene u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.' Možemo li mi prepoznati ovdje da je prekršen Zakon o javnim nabavkama, koji je usvojio ovaj parlament?

Dakle, hajmo otvoreno pričati kakva je naša uloga u svemu ovome, odnosno na koji način mi gradimo, uz pomoć Ureda koga mi imenujemo, koji vrši reviziju, gradimo tu poziciju institucije koja, između ostalog, vrši monitoring nad utroškom javnih sredstava, odnosno budžeta koji usvaja ovaj parlament. Vidite, kvalifikacija kaže: 'Uočene slabosti prilikom trošenja budžetskih sredstava i propusti i nedostaci u provođenju procedura', a onda stoji 'osim za moguće efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u ovom prethodnom; finansijski izvještaji su prikazani istinito i objektivno' itd. Koji, koji, mislim šta znače mogući efekti na finansijske izvještaje ako su propusti, nedostaci, uočene slabosti, propusti prilikom trošenja itd., koji su rezultat kršenja odredbi zakona, podzakonskih akata itd.? Mislim, žao mi je što na ovaj način i već sad dosta ovako zamora i sa ovakvim danom parlamentarnim kakav smo imali danas se nismo malo više posvetili ovome, odnosno posvetili smo se na jedan način koji možda neće imati autput za buduće sazive Parlamenta i opet će izgubiti tri godine, četiri, raspravljujući o nekim izvještajima Ureda za reviziju, a da se neće napraviti nijedan pomak.

Stoga bih ja predložila Uredu za reviziju da narednim parlamentarcima, narednom Parlamentu koji mu je, na neki način, poslodavac, (vrlo ružno možda zvuči ali ne znam kako drugačije da to definišem), ali imajući upravo u vidu ovu činjenicu da vas imenuje ovaj parlament da biste, između ostalog, vršili reviziju, odnosno kontrolu utroška budžetskih sredstava, budžeta koji usvaja ovaj parlament, ne mislim Parlament u ovom sazivu, ali daj malo

možda pomozite šta znače ove kvalifikacije, jer ovo su kršenja zakona, iza ovoga stoji nečija odgovornost koja se treba adresirati i ovaj parlament, odnosno neki parlament treba povući neke poteze. Sve dok se ne povuče jedan takav potez, mi ćemo imati samo ovakve izvještaje sa ovakvim kvalifikacijama. Kad se prvi potez povuče iz toga se izvlače pouke, pa će svako onaj ko je komandno odgovoran voditi računa da mu se ovakve stvari ne dese.

Ja se izvinjavam što sam možda pokvarila idilu nekog načina diskusije o izvještajima Ureda za reviziju, ali evo postoji obostrani interes zaista i Parlamenta i sigurna sam i Ureda za reviziju, da se i vi pozicionirate na pravo mjesto u očima i glavama ljudi koji donose neke odluke i jednako tako da se olakša rad i Ured za reviziju i ovom parlametnu kad raspravlja o izvještajima Ureda za reviziju. Vidite, Komisija i Ured koji su dobro uradili posao su samo posrednici između ovog parlamenta i onoga koji je trošio pare.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja imam zahtjev od zamjenika ministra finansija.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ne. Nemam više. Revizija imate?

Izvolite, glavni revizor gospodin Šego. Izvolite.

MILENKO ŠEGO:

Dakle, gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, pozdravljam vas sve skupa.

Evo, kao i svake godine Ured za reviziju, istina ove godine nešto ranije zahvaljujući i usvojenim procedurama od strane ove Parlamentarne skupštine, podnosi ovo izvješće o izvršenoj reviziji za tu godinu. U proceduralnom smislu ova godina je nešto bolja od narednih godina, jer se o izvješćima raspravlja u onoj godini kad su ona izvršena. Bilo je nekada godina kad su se naša izvješća sustizala sa narednim izvješćima tako da to nije bilo uopće produktivno. Dakle, u tom smislu izražavam zaista zadovoljstvo što smo uspjeli da u jednom relativno kratkom vremenu na Komisiji gdje je Ured bio isto tako prisutan u svim fazama na određen način se kvalitetno pripremi za ovu raspravu.

Mi smo za ovu godinu, kao što je to gospodin predsjedavajući Komisije, gospodin Bahtić rekao, ukupno napravili 60 izvješća, od toga 28 izvješća imaju pozitivno mišljenje, 31 izvješće ima mišljenje sa kvalifikacijom. Jedno izvješće, to je ono koje je spomenuo gospodin Huskić, je bilo predmetom rasprave na Zajedničkom povjerenstvu oba doma Parlamentarne skupštine, to je

Izvješće OSA-e koje po našim standardima, propisima i Zakonom o reviziji ne može biti javno, pa ne može biti predmetom rasprave na ovome domu. To znači da bi trebalo poraditi na tome, da već odgovorim gospodinu Huskiću na to pitanje, da bi trebalo poraditi na tome da se ova dva zakona, Zakon o reviziji i Zakon o zaštiti tajnih podataka, i Zakon o OSA-i, praktično da se nađe načina da se ugradi u taj zakon element koji može dozvoliti i revizorima i Uredu za reviziju da vrši, odnosno da nema ograničenja. Dakle, mi smo iz tog razloga morali dati uzdržano mišljenje.

Ovdje su sve vaše diskusije bile zaista na fonu jedne, kako bih rekao, plebiscitarne podrške samom Uredu za reviziju, njegovim naporima da se objelodani kako i na koji način se troše javna sredstva. Ono što proizilazi iz svih ovih rasprava je činjenica da nedostaje taj završni korak, dakle nedostaje pokretanje tog pitanja odgovornosti o kojem ste svi zaista govorili u namjeri da se ono pokrene i da se dovedu, takoreći, pred nekakvo lice pravde svi oni koji na netransparentan i konfuzan način raspolažu i troše javna sredstva. Kao što znate, više je tih oblika odgovornosti i mislim da ovaj dom, ovaj parlament treba da pokrene to pitanje javne odgovornosti, Vijeće ministara treba pokrenuti institucije na koje se odnose ova izvješća, pitanje disciplinske odgovornosti, da treba pokrenuti pitanje moralne odgovornosti, političke odgovornosti. A one institucije koje imamo instalirane, koje trebaju i mogu pronalaziti eventualno kaznenu odgovornost u našim izvješćima, mislim da one su dovoljno neovisne, dovoljno stručne da trebamo to prepustiti njima. U tom smislu do sada, kao što znamo, nisu postojali jasno izraženi ti napor, međutim pitanje na koje treba dati odgovor je ova Parlamentarna skupština i mislim da nije dobro da se prebacuje ta loptica odgovornosti.

Dakle, izvješća se podnose Parlamentarnoj skupštini kako bi se pokrenule institucije sustava na određenu koordiniranu aktivnost na prevazilaženju tih naših nalaza i preporuka koje su veoma jasno iskazane u ovim izvješćima. Ovdje je spominjano i pitanje izmjena zakona, a sve sa ciljem kako bi se unaprijedio ovaj sistem odgovornosti. Međutim, način na koji se pokušalo doći ... Hoću sad ovog puta da odgovorim gospodinu Novakoviću, prepostavljam i vjerujem da je imao jako dobru namjeru da se ugradi u sam Zakon o reviziji ta odredba da je po automatizmu praktično jasno kakva je odgovornost koja treba proizići. Međutim, to bi bilo u koliziji sa standardima, a Zakon o reviziji koji ste vi usvojili u Parlamentu on bi, praktično je usisao, na određen način, te međunarodne standarde i oni ne mogu na taj način biti mijenjani.

Dakle, postoje ostali instrumenti, postoji Zakon o radu, postoji Zakon o državnoj službi, postoji Zakon o reviziji, postoji Zakon o Vijeću ministara, postoje interni pravilnici, pravilnici o disciplinskoj odgovornosti, dakle čitava jedna lepeza zakonskih propisa koji mogu biti osnov, veoma dobar osnov za pokretanje pitanja ove odgovornosti. Sigurno je da se pitanje ovih kriterija o kojima je ovdje bilo govora, mi sigurno, u reviziji svake godine, iz godine u godinu, dakle na određen način svoje zahtjeve povećavamo, popravlja se financijska disciplina, to je evidentno, međutim zahtjevi su iz standarda koji se često i mijenjaju i inoviraju tako da uvijek postoje i nekakvi viši zahtjevi. Međutim, ono što je posebno važno napomenuti, ovdje se treba preći na jasno definiranje ciljeva i planova, mora se preći na programsko budžetiranje kako bi se efikasnije mogla vršiti pogotovo revizija učinkovitosti, koju smo mi evo već krenuli, već imamo dvije revizije koje su završene. I ja vjerujem da ćemo mi u narednom periodu ubrzati te procese i vjerujem da na taj način će se dati još veći doprinos.

Ono što je jako značajno još napomenuti, mislim da se nekako olako prelazi preko planova i programa rada, oni se nekako nabrzinu i donesu i usvoje. A trebalo bi praktično ova tri

izvješća, dakle Program rada, Izvještaj o radu i Izvještaj o izvršenoj reviziji, trebalo bi na određen način posmatrati i tretirati zajedno i eventualno i to bi, na određen način, bila neka interna učinkovitost. Na taj način bi se sigurno došlo do kvalitetnijih pomaka. Mi smo se za ovu godinu zaista potrudili da to dobro konkretiziramo, izradili smo i ovu knjižicu skraćenog izvješća gdje je praktično sve opisano. Naravno da to može i više i bolje, ali evo sve ove sugestije koje su izrečene mi ćemo nastojati u budućem radu ugraditi i na određen način ispraviti.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Evo, nakon svih ovih diskusija sigurno da ćemo raspraviti i o zaključcima koje ima i ova komisija a i zaključcima koje je, evo ja sam upravo sad pokušao da jedan zaključak formiram da razmišlja i ovaj parlament da pozove i Dom naroda da zajedno sa Uredom za reviziju i sa Savjetom ministara napravimo interresornu radnu grupu koja će u zakonskim projektima da uvede više reda i finansijske kontrole u smislu ovoga što je revizija, Ured za reviziju preporučio, ono što je naša komisija uradila, ne prebacujući time odgovornost na bilo koju instituciju, stavljajući ovdje u Parlamentu žižu onoga što trebamo da uradimo. Naravno, o tim zaključcima ćemo se izjasniti kad dođe vrijeme za glasanje, o ovome o čemu smo danas razgovarali.

Zaključujem raspravu o ovoj tački dnevnog reda.

Prelazimo na tačku 5.

Ad. 5. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama BiH, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara BiH dostavio je zakon 18. 11. 2009. godine, sa zahtjevom da se razmatra po skraćenom postupku. Mi danas raspravljamo o zahtjevu za skraćeni postupak. Ja sam dobio podatke, provjerio sam znači i navode koje su imali neki od poslanika da materijale nisu dobili, ti materijali su poslati od strane Parlamenta i u poštanskom saobraćaju BiH dostavljeni su na adresu, stoga smatram da je ispoštovana procedura i da su ti zakonski projekti došli.

Otvaram raspravu. Izvolite. Zaključujem raspravu.

Prelazim na tačku 6.

Ad. 6. Zahtjev Komisije za spoljnu trgovinu i carine za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Komisija za spoljnu trgovinu i carine dostavila je ovaj zakon 18. 11. 2009. godine, sa zahtjevom da se razmatra po skraćenom postupku. Ovdje takođe raspravljamo znači o ovom zahtjevu.

Otvaram raspravu o ovom zahtjevu.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja bih molio predsjedavajućeg Komisije, s obzirom da sam dobio danas ovaj zakon ... nije mi ..., naime, nije mi potpuno jasno šta je namjera, šta je namjera predlagачa. S obzirom da prepostavljam da se radi o tome kad izadu novi prijedlozi, znači da se daje 60 dana Odboru Uprave za indirektno oporezivanje, govorim o zakonskim prijedlozima, da se izjasni o tim prijedlozima, mi onda realno imamo problem sa našim poslovnikom. Naime, između ... rokova datih u našem poslovniku i ovih 60 dana se sada stvara, stvara jedan problem i mislim da nije moguće na ovaj način definisati obaveze Uprave za indirektno oporezivanje, ili je moguće, ali onda u tom slučaju bi morala izvršiti izmjene Poslovnika kojim se obezbjeđuje period čekanja, znači, odnosno ne smatra početkom procedure moment kad se taj zakon, koga mogu predložiti i poslanici, recimo, odluku Kolegija da Upravi.

Dakle, ovdje imamo realan problem i ne znam da li ga je sagledavala Komisija na ovaj način na koji ... ga ja sad sagledavam. Ako je to, ako nemamo ovaj drugi dio, onda nema smisla voditi raspravu, zbog tog govorim, zakon je u suprotnosti, znači rokovi su u suprotnosti sa rokovima definisanim Poslovnikom.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja želim samo da podsjetim poslanike da ponovo raspravljamo samo o ovom zahtjevu za skraćeni postupku 126. Može se desiti da on nema smisla, zakon kao zakon, ali to nije sada tema ove rasprave. Tema ove rasprave je zahtjev za 126., skraćeni postupak. Možemo doći u poziciju da taj zakon nije u skladu sa Poslovnikom ili da krši Poslovnik, ali tad ćemo raspravljati o temi toga zakona.

Uvaženi poslanik Mehmed Suljkanović. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Hvala, predsjedavajući.

Cijenjene koleginice i kolege, uvaženi gosti, ja ču dati ovo objašnjenje. Naime, ovdje se radi o ... jednoj maloj izmjeni Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja, odnosno u članu 25. dodaje se 5. stav kojim se Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje daje rok od 60 dana da da odgovor na podneseni zahtjev. Jer je u članu 25. definisano da se za svako uvođenje indirektnih poreza, kao i eventualne izmjene zakonskih propisa u indirektnom oporezivanju, mora prethodno podnijeti zahtjev Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje.

Mi smo imali jedan slučaj da je Ministarstvo vanjske trgovine i carina prije sedam mjeseci podnijelo Zahtjev Upravnom odboru Uprave za indirektno oporezivanje za odobrenje da se izvrše izmjene i dopune Zakona o carinskoj tarifi, one koje je ovaj parlament postavio kao uslov kad smo razmatrali onaj šećer famozni, tako da je trebalo sedam mjeseci da se od Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje dobije odgovor. Da bi se to izbjeglo, onda se ovdje dodaje stav kojim se Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje obavezuje da da odgovor u roku od dva mjeseca, s tim da, ako taj odgovor ne stigne od dva mjeseca, smatra se da nema primjedbi na prijedlog koji je dat na odobrenje, tako da mislim da i po Poslovniku neće biti nikakvih problema, jedino će se Upravni odbor Uprave za indirektno oporezivanje prisiliti ovim da bude daleko efikasniji nego što je bio slučaj do sada.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja se zahvaljujem.

I ponovo upozoravam poslanike da raspravljamo o ovom zahtjevu da li je potrebno da ovo ide u proceduru skraćenu, a ne govorimo o temi samog zakona.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, ovo će ujedno biti odgovor i gospodinu Novakoviću. Dakle, mi iz ove ekonomске sfere i u nadležnosti Komisije za spoljnu trgovinu i carine trenutno nemamo u proceduri ni jedan zakon koji čeka da ovaj parlament se odluči, a uvijek je bilo kao nešto mi kočimo. Ali imamo ubrzanu aktivnost Ministarstva za spoljnu trgovinu koje je u posljednjih nekoliko mjeseci zaista učinilo ogromne napore i već smo izglasali nekoliko zakona iz ove oblasti. Ali, kao što reče gospodin Suljkanović, mi smo imali ne samo ovaj primjer oko famoznog, neću dalje reći čega, nego oko famoznih nekih drugih stvari, gdje smo čekali saglasnost Uprave za indirektno oporezivanje po nekoliko mjeseci. I onda je naravno Centar civilnih inicijativa kojima dajem podršku izašao u javnost kako u Parlamentu zakoni ne donose se, mi smo imali efikasnost 10%, 12%, a niko nije rekao gdje je ta glavna kočnica bila.

Dakle, mi shvatamo nadležnost Uprave za indirektno oporezivanje, ali u tom zakonu nema nigdje rok do kojeg vremena su oni dužni da odgovore na naše zahtjeve, a oni su stalno išli prema njima, jer mi smo poštivali i Poslovnik i proceduru. Dakle, zato nam se dešavalo, ne samo sedam mjeseci nego za neki zakon i 10 mjeseci mi nismo imali nikakvo njihovo mišljenje. Zato smo mi predložili ovaj zakon da ide po ovoj proceduri, jer nas čeka još nekoliko zakona koji su u pripremi; tako imam obavještenje i najavu a i cijela komisija od resornog ministra da ćemo moći do kraja godine da donešemo još nekoliko zakona. Na sljedećoj sjednici

odmah je Zakon o tarifama, koji takođe opet će iziskivati neko mišljenje pa čemo ga ostaviti za iduću godinu, što ne treba da čeka. Dakle, htjeli smo

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, samo malo, pričamo o proceduri.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

da procedura upravo bude skraćena i da obavežemo rokom nadležni organ, a to je Uprava za indirektno oporezivanje da nam u tom roku odgovori i zato smo mislili zbog zakona koji čekaju, a možemo ih možda donijeti na jednoj od narednih sjednica, to su eventualno sljedeća ili ona buduća, da se ovo po skraćenoj proceduri usvoji. Govorim upravo o proceduri da ne čekamo sljedeće tromjesečje ili polugodište, samo zbog toga što ne postoji nikakav rok do kojeg se mora Uprava za indirektno oporezivanje na naš zahtjev izjasniti. Zato smo išli i upravo se radi o proceduri kako bi ubrzali ovaj ekonomski sektor, da ne čekamo tu barijeru koja je po meni zaista bila barijera. O tome se radi i ništa drugo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mirko Okolić, diskusija. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Ja ћu samo o proceduri da govorim, iako su gospodin Jovičić i neki počeli da objašnjavaju razloge donošenja. Ja za razlog ne pitam i nije mi uopšte sporan razlog, međutim sporna mi je procedura. Nakon prošle sjednice gdje smo usvojili skraćivanje roka amandmanskog djelovanja za tačke koje idu u redovnu proceduru, ne vidim smisla uopšte da ovo ide po skraćenoj proceduri. Naprotiv, možemo doći do toga da nećemo možda imati vremena da uložimo eventualno nekakve amandmane, zato što bi možda trebalo da se oko toga konsultujemo, tako da ja predlažem da ovo ne ide uopšte, nema potreba da ide u skraćenu proceduru, to je pet dana. Nećemo dobiti ništa na ubrzavanju stavljanja na dnevni red, zato što smo u međuvremenu taman tih pet dana imati i sjednicu itd. Moj je prijedlog da ne ide po skraćenoj proceduri, nego da ide u redovnu proceduru.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Pa evo, ako će to poboljšati nema nikakvog problema, neka ide u redovnu proceduru, ali vam govorim gdje će nastati kočnice da stignemo ovaj tempo. Zato je bilo samo intencija, a ne zbog toga da bismo mi nešto uradili a da ne omogućim amandmansku fazu kolegama koji zaista

bi bili uskraćeni da ulože amandmane. Nikakav nije problem, neka ide u redovnu proceduru i da razriješimo ovaj problem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da li Vi to govorite u svoje ime ili u ime Komisije?

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim Vas dajte napismeno u ime Komisije, jer onda možemo da to ne glasamo po 126. nego da ide u redovnu proceduru, ali morate od Komsije da date mi taj zahtjev.

Ako nema više prijavljenih, prelazimo na tačku 7.

Ad. 7. Prijedlog zakona o duvanu Bosne i Hercegovine – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-2-89/09, od 30. 9. 2009. godine (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 63. sjednici Doma, održanoj 4. 11. 2009. godine, ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležana Komisija za spoljnu trgovinu i carine je dostavila Izvještaj 17. 11. 2009. godine, sa usvojenih šest amandmana koji postaju sastavni dio ovog zakona. U plenarnoj fazi amandmane brane poslanici Slavko Jovičić (pet amandmana) i Velimir Jukić (dva amandmana).

Otvaram raspravu o ovom zakonu u drugom čitanju, znači rasprava se tiče amandmana, a ne principa.

Uvaženi poslanik Velimir Jukić. Izvolite.

VELIMIR JUKIĆ:

Gospodine predsjedatelju, ja sam uložio dva amandmana, a u svom govoru o samom zakonu i njegovim principima i potrebi donošenja rekao sam sve pozitivno, pohvalio autore ovog zakona, jer su zakon napravili tako da ima i glavu i rep, i ima nešto kraće ali ipak solidno obrazloženje, i već tada najavio da će uložiti određene amandmane. Mislio sam i bila je ideja da bude više amandmana, međutim, kako svako povećanje amandmana umanjuje šansu za donošenje zakona, onda sam u dogовору sa svojim kolegama odlučio da ipak podnesemo minimalni broj amandmana koji ništa bitno u smislu principa ne narušavaju od zakona, ali ga u jednom dijelu dopunjavaju i čine ga preciznijim, odnosno odnose se vrlo konkretno. Imate kod sebe amandmane, ja će ih samo vrlo kratko pojasniti.

Dakle, POGLAVLJE V. REGISTRI I EVIDENCIJA. U tekstu se predlaže da se iza 'entiteta' ubaci riječ 'županija, odnosno kanton', jer i po sadašnjim važećim zakonima, ali i

Zakonu o ruralnom razvoju, .. logično je da se u ovom zakonu nađe i ovakvo rješenje. Ono je samo pojašnjenje i preciziranje, ništa bitno ne mijenja. Jer i sada, u važećim zakonima, županije na svom prostoru vode registre, pa i ove vrste. Prema tome, ništa nije novo, ništa, samo se ono što sada jeste faktično stanje zakonom sankcionira.

Ista stvar je i u sljedećem poglavlju, to je POGLAVLJE VI. NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA, gdje se, isto tako, iza riječi 'entiteta' stavljaju riječi 'županija, odnosno kanton'. Dakle, da ne ponavljam tekst, nadležna tijela itd.

Evo, to su, ovo je sadržaj ovih amandmana. Ja sam bio naravno i na Komisiji koju vodi gospodin Slavko Jovičić i čuo sam obrazloženje i predlagajuća, i stav njihov je bio negativan. Ja moram reći da njihovi argumenti su bili, bar za mene, jako neuvjerljivi, međutim Komisija je, čini mi se, ipak zbog njihovog takvog stava odlučila kao što je rečeno u Izvještaju, dakle odbila amandmane. A ja pozivam kolege zastupnike i zastupnice da ove amandmane usvojimo, jer ćemo zakon u jednom dijelu učiniti preciznijim i jasnijim, a mislim da je to, između ostalog, i to svrha i smisao svakog zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Diskusija, uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Hvala lijepo, gospodine predsjedavajući.

Ja sam se odlučio da obnovim amandmane i da ih branim danas u plenarnoj fazi iz prostog razloga što su oni u skladu i sa Poslovnikom a i u skladu sa važećim Ustavom BiH i sa ustavima entiteta. Ja znam da imate pred sobom ove amandmane, ali evo da krenemo redom.

Dakle, Amandman I.

U članu 29. u stavu 1. riječi 'pravno lice' mijenjaju se riječima 'privredna društva'.

Zašto? Pa, obrazloženje je sasvim jasno: da prema Zakonu o preduzećima stoji da su proizvodna preduzeća već registrovana kao privredna društva, dakle već to postoji. Zato i treba dati smisao ovom amandmanu da se tako i nazivaju privrednim društvima, a ne pravnim licima.

U istom članu 29. ali u stavu (2) treba da se mijenja taj stav i da glasi: '(2) Nadležno ministarstvo donosi propis o minimalnim tehničko-tehnološkim i kadrovskim uslovima koje moraju ispunjavati privredna društva', ako se već ovaj prethodni amandman usvoji, o kojem sam govorio, o promjeni, umjesto pravnih lica, iz stava (1) ovog člana.

A evo zašto. Svaki nadležni organ, a zna se da nadležno ministarstvo treba da donese svoj podzakonski akt o minimalnim tehničko-tehnološkim i kadrovskim uslovima. Dakle, to sve proizilazi nakon usvajanja ovog zakona i eventualno prihvatanja ovog Amandmana I, koji poboljšava i tekst i suštinski određuje nadležnosti, i terminološki određuje ko su to privredna društva umjesto pravna lica.

Amandmanu II.

U članu 31. u stavu (2) iza riječi 'cigaretete na tržištu' riječi 'Bosne i Hercegovine' se brišu.

A evo zašto. U navedenom stavu je dovoljan samo termin *tržište*, jer je jasno o kojem se tržištu radi i o kojem je riječ. Pa bi stav (2) glasio: „(2) Cigaretete na tržištu razvrstavaju se prema kvalitetu duvanskih mješavina i njihovim organoleptičkim svojstvima ... pušenju, tehničkoj izradi i opremljenosti cigareta, te prema oznakama tih cigareta.“

Zašto? U preambuli ovog zakona već se pominje BiH i nema potrebe sada u svakom članu to naglašavati, jer se zna da se zakon donosi na nivou BiH. Dakle, to bi bilo suvišno. Zato iza riječi 'cigaretete na tržištu' treba brisati riječi 'Bosne i Hercegovine', a već sam rekao u obrazloženju zbog čega.

Dakle, u istom članu 31. ali u stavu (4) poslije riječi 'tehničku izradu' stoje i riječi 'i opremljenost', a treba da se brišu.

Zašto? Ova riječ je suvišna jer je sasvim dovoljno da piše da se cigaretete razvrstavaju s obzirom na tehničku izradu. Proizvođač će to sam uraditi. Zato nije uopšte potrebno pisati opremljenost. Kako će ih oni opremiti, to je njihova stvar.

Amandmanu III.

U članu 32. u stavu (1) i (2) umjesto, kao što je zakon predviđao, 50%, mijenja se sa 60%. Dakle, radi se o učešću domaćih sorti.

I obrazloženje je: s obzirom da se radi o učešću domaće sirovine, dakle duvana od domaćih naših proizvođača, bilo bi poželjno radi zaštite domaće proizvodnje da bude veći procenat kao što je to urađeno u svim zakonima u zemljama u okruženju. Time stimulišemo i domaću proizvodnju, ne kršimo sporazum o Svjetskoj trgovinskoj organizaciji jer nismo njihovi članovi, ne kršimo ni sporazume sa EU jer nismo njihovi članovi, ne kršimo ni famozni Sporazum CEFTA. Ako bi neko se i pojavio, onda bi izrazio i u bilateralnim kontaktima s nama riješio taj problem, kao što je Hrvatska rješavala kada je bila ugrožena njihova proizvodnja, kako su oni mislili, a nije tako bilo. Dakle, vrlo jednostavno, da stimulišemo domaće proizvođače, jer procenat od 50% povećanja još za 10% na 60% daje mogućnost da se pojavi više proizvođača. Sve procjene govore da bi u proizvodnji te kulture, dakle duvana moglo naći zaposlenje ili već sada nalazi oko 10 hiljada ljudi.

Amandman IV.

U članu 35. stav (1) mijenja se i glasi: '(1) Kvalitet duvanskih proizvoda uvezenih u BiH određuje se prije carinjenja, ispituje se u laboratoriji za analizu duvana i duvanskih prerađevina koja je akreditovana od strane nadležnog instituta.'

Obrazloženje: pošiljka koja se uvozi prijavi se prije carinjenja nadležnom inspektoru u carinskoj ispostavi, koji uzorak upućuje na laboratorijsko ispitivanje, a cijela pošiljka se carini tek nakon dobijenih rezultata laboratorijske analize. Dakle, samim time, na granici kada se uvoze cigarete, uzimajući uzorke može se utvrditi da li oni podlježu standardima i da li ispunjavaju sve one propisane ispravnosti oko procenta katrana, ne znam, nikotina, ovog i onog, i odmah bi se na granici to moglo razriješiti, a ne: roba je ušla, neko je uvezao, šta ste kupili, potrošili ste, nema više vraćanja na granicu ili mogućnosti kontrole. Tako da mislim da je ovo vrlo korektno.

Zatim u istom članu stav (2) poslije riječi 'carinjenja' brišu se riječi 'stavljanja u promet'.

Zašto? Nisu isti termini provjera kvaliteta prije carinjenja i provjera kvaliteta nije stavljeni u promet. Upravo sam maloprije rekao, dakle na granici se izvrši kontrola da nam ne uđe svaša a kada se stavi u promet, onda nema ni kontrole tog tipa.

U istom članu u stavu (3) poslije riječi 'ispitivanja će se vršiti' brišu se riječi 'laboratorija sa odobrenjem ministarstva', a dodaju se, umjesto izbrisanih riječi, riječi 'ovlašene laboratorije'.

Mi imamo laboratoriju na nivou BiH, ali ne može ona da stigne na sve granične prelaze, ali može ovlastiti druge laboratorije koje će ispunjavati određene kriterije i imati certifikat da su ovlaštene da vrše kontrolu i ispitivanje u tim laboratorijama. Dakle, ne samo jedna laboratorija, ja ne vjerujem da je to moguće ni fizički, ni tehnički, pa ako hoćete ni kadrovski. Obrazloženje je, rekao sam već, ali evo, ono postoji vjerovatnoča da ima više laboratorija koje mogu vršiti ispitivanje, a ne samo jedna sa odobrenjem nadležnog ministarstva.

Amandman V.

U članu 36. u stavu (1) riječi 'ministarstvo u saradnji sa entitetskim ministarstvima i Brčko Distrikтом vodi registre' brišu se, a dodaju se riječi 'nadležno ministarstvo vodi registre'. U istom stavu u tački b) riječi 'Bosna i Hercegovina' takođe se briše, rekao sam iz kojih razloga, jer se podrazumijeva da u preambuli cijelog zakona to je pomenuto i nema potrebe da se kasnije kroz svaki član to ponavlja.

Obrazloženje je sasvim jednostavno. Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa ne može direktno voditi registre, već to treba da rade nadležna ministarstva entiteta, jer je upravo ova oblast u nadležnosti ministarstava entiteta, pa ako bi prihvatali amandman gospodina Jukića: u nadležnosti i kantonalnih ministarstava za poljoprivredu, čija bi to oblast trebala biti.

Takođe u članu 36. stav (4) trebao bi da se mijenja i glasi: '(4) Nadležno ministarstvo će propisati sadržaj obrasca i način vođenja registara iz stava (1) ovog člana.'

Obrazloženje opet jednostavno. S obzirom da je već amandmanski djelovano da nadležno ministarstvo vodi registre, dakle nadležno entitetsko ili kantonalno, ako se odlučimo i za ovaj amandman, onda bi to značilo da bi nadležno ministarstvo trebalo i propisati sadržaj obrasca i način vođenja registra. To su niži podzakonski akti koji bi proistekli iz donošenja ovog zakona, ako bi se ovi amandmani prihvatali.

I naravno, na kraju, Amandman VI.

Član 38. Pojam nadzora nije u potpunosti uređen. Potrebno je da se unese 'isporuka i preuzimanje duvana, uvoz sirovog duvana, kontrola ugovaranja prerade duvana i usluga, pravo na uništenje štetnog i nekvalitetnog duvana', tako da član 38. treba naznačiti potpunu ulogu inspekcije u cijelom procesu. Ko će reći šta je nekvalitetno, šta je kvalitetno, ako neće inspekcija nadležna da to uradi.

I naravno, u članu 38. stav (1) trebalo bi da se promijeni i da glasi, naravno po mom prijedlogu, da: '(1) Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na

osnovu njega o proizvodnji i obradi sirovog duvana u listu vrše nadležna ministarstva u saradnji sa inspekcijskim službama.'

Nije potrebno pojašnjenje. Ako je poljoprivreda i ovaj cijeli sektor u nadležnosti entitetskih ministarstava, onda su oni, naravno, dužni da sve ovo sprovode i da sa svojim inspekcijskim službama vrše ovaj nadzor.

U članu 38., to je posljednji, u stavu (2) poslije riječi 'duhanskih proizvoda vrše' brišu se riječi 'nadležna tijela uprave zadužena za trgovinu', a dodaju se riječi 'nadležne republičke' (bilo je republičke, a da ne bi bilo samo to jer se odnosilo na RS, pa entitetske), 'entitetske inspekcije i inspekcije lokalne samouprave.' Dakle, nadležne na tom području, čija je nadležnost i u čijoj je nadležnosti upravo ovaj sektor poljoprivrede, a onda i ovaj zakon.

I u članu 38. u stavu (3) poslije riječi 'proizvođači duvanskih proizvoda vode' brišu se
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo da Vas upozorim, prešli ste vrijeme ali će Vam računati to vrijeme kao jednu repliku, ako se slažete.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Uzmite Vi šta god hoćete, neću više.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobro.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

brišu se riječi 'nadležni organi BiH mjerodavni za oblast poljoprivrede', a dodaju se riječi 'nadležna ministarstva'.

Stalno se to proteže, zna se ko je nadležan. Da obavežemo nadležno entitetsko ili kantonalno/županijsko ministarstvo čija je ovo nadležnost, jer ovo nije nadležnost ministarstva na nivou BiH, kao što mi je jednom gospodin Belkić rekao da sam ja bio protiv onog ministarstva poljoprivrede, nije tačno, ali nemamo takvu sada nadležnost. Ovakva je ustavna struktura i ovako je sada. Da bismo sve te kriterije zadovoljili i da ne bi kršili mi Ustav mislim da su ovo, po meni, amandmani prihvatljivi i nisu uopšte neke velike suštinske promjene kako ne bi moglo da se ovo prihvati. Naravno, iznosim svoje mišljenje, i na vama je da se opredijelite.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažene kolege poslanici, mi smo jutros na Proširenom kolegijumu odlučili o načinu na koji ćemo danas raditi. I rekli smo do 18,00 sati se radi, a nakon toga se nastavlja 2., u srijedu.

Ja bih volio da završimo ovu tačku dnevnog reda i da onda stavimo na glasanje prijedlog, jer ako se prekida sjednica duže od 24 sata, Parlament se o tome mora izjasniti. Iz tog razloga bih vas zamolio da pazite na dužinu diskusije i da pokušamo ovu tačku dovesti do kraja. Ako neko ima drugih prijedloga o tome kako ćemo raditi i nastaviti sjednicu, molim vas da dostavite pa da i o tome se dogovorimo.

Evo, uvaženi poslanik, drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja se izvinjavam, evo neću dugo, samo dvije rečenice. Zaista smo majstori za potrošiti vrijeme i zaista smo majstori za ne razaznati prioritete. Dakle, Krivični zakon, nismo ni došli do njega, uslov za liberalizaciju viznog režema, ni prvo čitanje nemamo, monitoring je 2.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović ima repliku. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Prvo, možda jedna sugestija da prilikom obrazlaganja amandmana nema potrebe da se čitaju ... svi smo mi dobili ovdje amandmane i obrazloženje amandmana. Dakle, mi smo potrošili 10 minuta, ipak, bez neke potrebe.

Drugo, ja repliciram na opasku, odnosno konstataciju kolege Jovičića da Vijeće ministara i Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa nije nadležno za regulativu ove materije. Itekako je nadležno. To da nije nadležno, sigurno ministar Zirojević i predsjedavajući Špirić ne bi ovaj zakon usvojili i uputili u parlamentarnu proceduru.

Drugo, potpuno su neprihvatljivi Vaši amandmani, sa obrazloženjima koje ste dali, za Stranku za BiH iz razloga što bi usvajanjem ovih amandmana ovaj zakon u stvari samo govorio o tome da su nadležna neka druga tijela, a ne državne institucije. Onda se postavlja i pitanje uopšte što će nam, po tom, Vaša poruka je što će nam uopšte državni zakon.

Ja jednako hoću da pomenem: i kolega Jukić koji je u dva amandmana predložio da se uključe i kantonalna ministarstva, također, s pozicije provodljivosti ovog zakona, nisu prihvatljiva. Ako bismo usvojili amandmane kolege Jovičića i kolege Jukića, ovaj zakon bi bio unaprijed osuđen na neuspjeh u bilo kakvoj implementaciji. Razlog više zašto nema potrebe za vašim amandmanima stoji ovdje upravo u članu 3. ovog zakona, odnosno Prijedloga zakona, koji kaže da zbog privredne i fiskalne važnosti proizvodnje duhana itd. na preporuku Ministarstva vanjske trgovine u saradnju sa nadležnim entitetskim ministarstvima, pa, ako u Vašem obrazloženju amandmana stoji da kantonalno ministarstvo poljoprivrede bi obezbijedilo nešto bolje, to je stvar regulative entitetskog ministarstva, npr. poljoprivrede, da uredi odnose sa kantonalnim ministarstvima. Pa zato valjda i znamo šta je Federacija, kao Federacija kantona, je li tako?

Dakle, prijedlog koji je došao od strane Vijeća ministara sa usvojenim amandmanima u Komisiji je prihvatljiv za Stranku za BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

AZRA HADŽIAHEMTOVIĆ:

Ujedno, iscrpila sam i diskusiju. Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Diskusija, uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Prvo, ja ћu kratko. Moram reći da podržavam kolegu Jovičića u namjeri da potroši svojih 10 minuta i ne vidim šta je tu problem. Dakle, čovjek je na način kako on misli pokušao da nas ubijedi u ispravnost svojih amandmana.

No, ja nisam se zato javio da podržim gospodina Jovičića, nego da postavim pitanje predlagaču, a ne znam da li ga ima ovdje, isto ono koje sam postavio na Komisiji kada smo radili, a to je, odnosi se na dio koji govori o prometu duvana. Mislim da se radi o ozbilnjom pitanju i da možda bi bilo dobro da predlagač do sljedeće sjednice da nekako odgovor na ovo pitanje.

Naime, ljudi koji se bave ovim tvrde da ovim odredbama sada o prometu duvana će imati problem izvoznici. Naime, izvoznici, niko od izvoznika ne može obezbijediti proizvodnju od, ne znam, 500-600 tona duvana, koliko otprilike godišnje se u izvozu plasira. Jedan broj proizvođača duvana, ovdje se govori od onih proizvođača da se preuzima duvan, međutim jedan broj proizvođača duvana su u PDV sistemu i fakturišu obrađivaču duvana. Pazite, ta faza, znači od njega do obrađivača je takođe promet, s obzirom da ljudi fakturišu, ali nije promet obrađenog duvana, nego oni kao proizvođači fakturišu neobrađen duvan. Po ovome sada oni tvrde da nije moguće, sad više, ta radnja više nije moguća. Ja bih volio da se kaže je li jeste ili nije. Drugim riječima, oni tvrde da će im biti onemogućen izvoz duvana. Pazite, to je ozbiljno pitanje onih koji se ovim bave. Dakle, nije moje ozbiljno pitanje, nego onih koji se ovim bave i bilo bi zaista dobro da predlagač; ja kada sam to na Komisiji pitao predlagač nije odgovorio, nego je mahao glavom. Znači, nisam dobio konkretan odgovor. Šteta bi bilo ako zbog neke dvije-tri riječi dođemo u situaciju da onemogućimo izvoz duvana, ništa drugo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mehmed Suljkanović, diskusija. Izvolite.

MEHMED SULKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, ja sam malo iznenađen ovim obnavljanjem amandmana predsjednika Komisije, posebno zato što je on obnovio sve amandmane, pri čemu moram naglasiti da smo mi jedan dio njegovih amandmana usvojili. Konkretno, radi se ovdje o povećanju učešća domaćih duhana sa 50% na 60%, tako da se to može vidjeti u ovom zapisniku. Međutim, valjda je naš predsjednik, onako ponesen, obnovio i one amandmane koje smo mi na Komisiji usvojili.

Ja moram priznati da ovdje kod ovih amandmana, jedan osvrt: oni jesu podneseni u pisanoj ali čini mi se u malo pismenoj formi i zbog toga su, između ostalo i zbog toga, bili neprihvatljivi za predlagača, jer sve ono što je bilo prihvatljivo za predlagača, u nastojanju da ovaj zakon ugleda svjetlo dana, da bude usvojen, mi smo i usvojili. Tako da, kažem, ovdje bi bila najbolja varijanta da naš predsjednik Komisije odustane od ovih amandmana, ali njegovo je pravo da te amandmane obnovi, s tim što bih se ja osvrnuo ovdje, vrlo kratko, na jednu činjenicu, a to je ovaj dio gdje se spominje učešće domaćih duhana u iznosu od 60%. Naime, skreće nam se pažnja na to da ovo može postati problem sutra kada budemo postali članica WTO-a, sutra kada mi budemo u jednoj drugoj malo naprednijoj fazi približavanja EU, jer je takav problem imala Hrvatska. Imala je veliki problem sa Evropskom komisijom i moralna je izraz 'domaći duhani' zamijeniti tako da jednostavno pobroji samo te duhane, ne spominjući da su oni domaći.

Ovdje sada jedan prijedlog za predlagača, da se već sada razmisli kako da se riješi ovaj problem, kako premostiti ono što će sutra sigurno postati problem zbog navođenja termina, odnosno izraza 'domaći duhan'.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Slavko Jovičić. Izvolite.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ima još jednu, ... jednu je iskoristio, ima još jednu.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Jednu sam poklonio, tako je bilo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Dakle, upravo ovo pominjanje od 50% na 60%. Komisija je usvojila taj amandman, ali ja pitam Parlament hoće li doći u pitanje cijeli zakon i hoćemo li mi druge međunarodne sporazume prekršiti ako smo to mi usvojili, i koji je postao sastavni dio zakona, koji je prihvatio i ministarstvo na toj komisiji, ali nije ova komisija ta koja donosi zakon, nego sam samo htio da upoznam Parlament šta je to na nama da odlučimo i možemo li mi to odlučiti da bude u našu korist. O tome se radilo, a ne zbog toga što ja ne znam šta je na Komisiji usvojeno.

Druga stvar, ja sam amandmane obnovio kao poslanik, a ne kao predsjedavajući Komisije, bez obzira što je tamo rezultat o svim amandmanima bio tri - jedan - jedan. Dakle, tri „za“, jedan „protiv“, jedan „uzdržan“, pa čak i oko amandmana gospodina Jukića koji je malo ranije otišao, ili gospodina Novakovića, ili, ne znam ni ja, sada nije bitno, ja sam to insistirao da u ovom zapisniku tako стоји i da se tačno zna.

Dakle, šta je intencija? Intencija je bila da ovaj zakon prođe, da ne bude osporen u Parlamentu, ali ja vas upozoravam, ne to što želim, insistiram da ovo morate prihvatiti, pogledajte da li oni mijenjaju išta, nego naprotiv oni pojačavaju nadležnost institucija koje su u skladu sa Ustavom. Pa valjda je svima jasno da je poljoprivreda u nadležnosti entiteta, pa neću naglasiti da je u nadležnosti opštine. Dakle, stvar je bila ne da kočim zakon, nego da dobije prohodnost i da bude izglasан, jer je u prvom čitanju mnogo kolega reklo da je ovo jedan od najboljih zakona u posljednjih nekoliko godina, koji bi riješio mnoge probleme. I upravo je to bio cilj, jer vidjeli ste tamo – zašto zaista mora da стоји u zakonu kako će se opremiti neka, pa valjda je to. Ima onaj žargon: stvar luksuza, luksuzne opremljenosti, hoće li uložiti više u ambalažu ili u kvalitet cigareta!? To je stvar proizvođača i podzkonskim aktima neka to regulišu. To je bio cilj, a ne zbog toga da ja ulaganjem ogromnog broja amandmana kočim ovaj zakon. Nije mi ni na um palo, ni na pamet. Naprotiv, čak se zalažem da ovo što prije bude usvojeno.

Ali mislim, pogledajte još jednom amandmane, i ja sam vas pitao na početku treba li da čitam amandmane i ponovo obrazlažem, mogli ste reći imamo pred sobom, ne čitaj, ovo je završeno i čao, ne bih potrošio 10 minuta.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Svaki poslanik ima pravo na diskusiju 10 minuta. U toj diskusiji ako ne vrijeda nikoga može da priča o temi na način na koji on odabere, i to neće nikome biti osporeno u ovome parlamentu.

Istovremeno, provjereno je da nisu ulagani amandmani koji su usvojeni u Komisiji, ali nisu ni pobijani amandmani koji su usvojeni na Komisiji u smislu da se ti amandmani pobijaju, tako da je sve u skladu sa Poslovnikom.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, replika. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Pa evo, predsjedavajući, da podsjetim kolegu Jovičića da poljoprivreda nije isključiva nadležnost entiteta. ... U Ministarstvu vanjske trgovine imamo i sektor koji se bavi, u onoj mjeri u kojoj je to nadležnost vanjske trgovine i ekonomskih odnosa. Imamo i nadležne državne institucije koje se time bave, npr. Ured za zaštitu bilja i sl. Drugo, znamo kako dobro, i ko je pažljivo pročitao ovaj zakon, on reguliše i materiju izvoza i uvoza, dakle vanjske trgovine. Prema tome, ovdje, nadležnost Ministarstva za vanjsku trgovinu uopšte nije bila osporavana i uopšte nije upitna. I treće, ovaj zakon je u potpunosti u skladu sa Ustavom, dakle nikakvih protuustavnih formulacija u ovom zakonu nema. Čak štaviše formulacije koje ste Vi dali u Vašim amandmanima su protuustavne.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujem tačku dnevnog reda. Stavljam na prijedlog Kolegija da se sjednica sada prekine i da se nastavi u srijedu u 10,00 sati, 2. decembra.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete da glasate, sad!

„Za“ 21 glas, „protiv“ tri, „suzdržanih“ jedan, dovoljna entitetska većina te konstatujem da smo usvojili ovaj prijedlog.

Svim građanima muslimanske vjeroispovijesti želim srećan Bajram. Vidimo se u srijedu, 2. decembra, u 10,00 sati.

Sjednica je prekinuta u 18,30 sati.

T R A N S K R I P T
PRVOG NASTAVKA 64. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 2.12.2009. GODINE, S POČETKOM U 10,00 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege, poštovane dame i gospodo, nastavljamo rad 64. sjednice Predstavničkog doma. Da ne ponavljam uvod u kome smo pozvali sve naše redovne goste, prema informaciji službe sjednici je prisutno trenuto 23 poslanika. Odsustvo su opravdali poslanici: Jozo Križanović, Husein Nanić, Rifat Dolić, Lazar Prodanović, Velimir Jukić, Sadik Bahtić. Neki od poslanika kao što je Sead Jamakosmanović i gospodin Zlatko Lagumđija su najavili kašnjenje. Konstatujem da na sjednici imamo kvorum za punovažan rad i odlučivanje.

Želim da vas podsjetim da smo prvi dio sjednice završili realizacijom 7. tačke usvojenog dnevnog reda.

Prelazimo na 8. tačku, to je:

Ad.8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj 01,02-02-5-6-1/09, od 21. 8. 2009. (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 62. sjednici Doma, održanoj 14. 10., ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Izvještaj nadležne Ustavnopravne komisije je dostavljen 16.11., sa usvojenim jednim amandmanom.

Otvaram raspravu o ovom zakonu u drugom čitanju.
Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Evo im a tamo piše.

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, ovo je zakon koji se nalazi u drugom čitanju i Ustavnopravna komisija je većinom glasova podržala i ovaj amandman i zakon u drugom čitanju i ovaj zakon u sebi ima jedan problem zbog kojeg ja neću moći podržati ova rješenja. Dakle, ovim zakonom definitivno se potpuno jasno dokida, ja bih taj termin upotrijebio, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove iz sistema upravnih organizacija u BiH.

Ja sam čitao obrazloženje ovoga zakona gdje se tvrdi da je ta uprava zapravo već ranije ukinuta ali pod nazivom Geodetski zavod itd., da je to bila stvar greške. I moguće je da je to zaista tako, da je ukinuto nešto što nije postojalo, Geodetski zavod koji nije postojao. Međutim, ja smatram da Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove je nastavila da radi i ona

funkcionira i danas kao institucija BiH. Ja smatram da mi moramo naći mesta u sistemu upravnih organizacija ili samostalnih upravnih organizacija i za Upravu za geodetske i imovinsko-pravne poslove i za mene je neprihvatljiv tekst zakona koji će potpuno jasno i definitivno dokinuti postojanje ove institucije. Ona i dan-danas dakle funkcioniра. Ja neću da govorim o tome šta sve ima ta uprava, ali danas, kada govorimo o rješavanju pitanja državne imovine u BiH, ukidati jednu ovakvu instituciju, to bi bilo jako, jako, jako opasno. Mislim da nam opstanak ove institucije, nastavak njenog funkcioniranja, može pomoći da lakše riješimo i pitanje državne imovine u BiH.

Toliko, hvala vam. Zbog toga ću ja glasati protiv ovog zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

U stvari, ovo je dopuna ovoga što je kolega Džaferović kazao. Naime, evo ja ću pročitati obrazloženje, dio obrazloženja: 'U postupku nabranja organa uprave u članu 29. osnovnog teksta zakona došlo je do pogrešne identifikacije organa uprave tako da je umjesto Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove u BiH naveden Zavod za geodetske poslove, kao subjekt koji ni de facto ni de iure nije postojao ni prije ni poslije donošenja Ustava BiH pod ovim nazivom.'

Iz navedenog proizilazi obaveza usklađivanja naziva, odnosno navođenja tačnog naziva organa uprave, a to je Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove čiji je status shodno preuzetim obavezama potpuno i definitivno potrebno riješiti. Dakle, proizilazi obaveza tačnog navođenja, a ne ukidanja institucije. Mislim da se naprosto radi o grešci. Tu su neki gluhi telefoni bili između ministarstva i poslanika koji su poslije dodavali član 29.a) i mislim da se ova stvar mora popraviti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Dakle, gospoda Džaferović i gospodin Izetbegović su praktično ponovno otvorili jednu dilemu koja je stalno ovdje bila prisutna, ali kako su u proceduri ova dva zakona, ja zaista, nije uobičajeno ali pozivam predstavnike Ministarstva da nam jasno i glasno kažu i stanu iza toga je li ovo tačno ili nije tačno. Je li ukinuta, nije li ukinuta, je li živa, nije li živa? Da nemamo dilema više. Ja stvarno drugog načina nemam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Postojećim članom 29. važećeg Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave, ovaj zavod, Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove je ukinuta. U članu 29. tačno, precizno stoji da pod nazivom Zavod za geodetske poslove, ova uprava je ukinuta pod nazivom Zavod za geodetske i imovinsko-pravne poslove. Šta je sad ovim amandmanom, šta pokušavam da uradimo? Da uradimo ono što se da uraditi, bar da se spasi dokumentacija, arhiv. I ovim amandmanom se dakle arhiv i dokumentacija Uprave prebacuje u Arhiv BiH.

Također, ja se slažem sa ovim, neka predstavnik Ministarstva pravde, neka neko kaže da li je Uprava ukinuta ili nije ukinuta. Prema članu 29. pod nazivom Zavod za geodetske i imovinsko-pravne poslove, ova uprava je ukinuta. Iz tih razloga da uradimo ono što se da uraditi. Dakle, da arhiv i dokumentaciju spasimo i da prebacujemo u Arhiv BiH i na takav način da se uradi ono što se da uraditi. Naravno, bolje bi bilo da se i ovaj arhiv i ostale institucije koji su važećim zakonom u članu 29. ukinute, ja sam predlagao amandmane da se ti svi zavodi, sve te institucije vrate, međutim taj amandman na Ustavnopravnoj komisiji nije prihvaćen. Prihvaćen je ovaj amandman da se dokumentacija i arhiv Uprave spase, da se vrate u Arhiv BiH i na takav način da se uradi što se da uraditi.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ministar Čolak. Izvolite.

BARIŠA ČOLAK:

Gospodine predsjedatelju, poštovane dame i gospodo zastupnici, ja sam zaista bio uvjerenja da je ovo vrlo razumljiva stvar i da zaista nikoga ne buni. Pa ako te uprave više nema, praktično od 2002. godine od kraja, ako je nema na budžetu, pa ja ne znam čemu sada ova, ja moram to tako kazati, čemu sada ovakve rasprave? Ako neko želi da postoji ova uprava, neka predloži zakon. Evo najjednostavnije. Pa jasno je i obrazloženje. Mislim da je vrlo, vrlo jasno i da ne treba oko ovoga polemizirati.

Naravno, zastupnici imaju pravo glasati kako oni misle da treba.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Imamo repliku. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Dakle, gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, meni je zaista žao što sam uopće doveden u priliku da vodim polemiku sa uvaženim kolegom Čolakom, jer ja zaista cijenim i poštujem kolegu Čolaka i imam izvanrednu saradnju kao predsjedavajući Ustavnopravne komisije i kompletna komisija sa Ministarstvom pravde, dakle. Ali ovo je jedno pitanje očigledno gdje se mi ne slažemo i stvari stoje ovako.

U tekstu Zakona koji se mijenja, dakle član 29. izvorno glasi, nekada kada je ovaj zakon donesen, a ovdje je datum 13. februar 2003. godine, napisano je u članu 29. Shodno odredbama ovog zakona, organi uprave uspostavljeni prije donošenja Ustava BiH, (dvije tačke) i sad se nabrajaju, Zavod za zdravstvenu zaštitu, Zavod za zapošljavanje, Zavod za međunarodnu, naučno-tehničku, obrazovnu i sportsku saradnju, Zavod za zaštitu kulturnog, historijskog i

prirodnog naslijeda. I sad pazite, Zavod za geodetske poslove, tako piše, Zavod za geodetske poslove, zatim Meteorološki zavod i Zavod za geologiju, prestaju sa radom a njihovi poslovi prelaze u Ministarstvo civilnih poslova i Ministarstvo vanjskih poslova, u skladu sa članom 8. i 15. ovog zakona.

Dakle, podvlačim riječi: Zavod za geodetske poslove da prestaje sa radom i da poslovi prelaze u Ministarstvo vanjskih poslova. Tada Zavod za geodetske poslove nije postojao u BiH, ali piše Zavod za geodetske poslove. A u tekstu Prijedloga zakona koji se nama dostavlja ovdje stoji ovako, u članu 12. kaže: 'U članu 29. u stavu (1) riječi *Zavod za geologiju i Zavod za geodetske poslove* brišu se.' Nama se predlaže da se sada iz ovoga člana gdje sam ja pročitao Zavod za geodetske poslove i Zavod za geologiju da se brišu. I dakle, sad bi se te riječi brisale, i to sad kao ne bi prestalo sa radom, a onda kaže ... 'Iza člana 29. dodaje se', dakle teksta Prijedloga zakona kojeg imamo, kaže: 'Iza člana 29. dodaje se novi član 29. a) koji glasi *Stupanjem na snagu ovog zakona*, dakle ovog o kojem mi danas raspravljamo, koji tek treba da stupi, ako ga mi usvojimo i usvoji Dom naroda Parlamentarne skupštine i bude objavljen u Službenom glasniku BiH, dakle, *stupanjem na snagu ovog zakona prestaje sa radom Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove BiH.*' Dakle *prestaje sa radom Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove BiH, a odluku o statusu opreme, inventaru i drugih stvari, sredstava i rada, arhive i dokumentacije, na prijedlog Ministarstva civilnih poslova donijet će Vijeće ministara u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.*'

Ja znam da ta Uprava postoji u životu, ne znam

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ne znam kako se finansira, ali iz ovoga što sam ja pročitao, dakle potpuno je jasno da i tekst Prijedloga zakona priznaje da ona postoji jer predviđa njen prestanak stupanjem na snagu ovoga zakona. I ja samo sad nas pozivam ovdje kao ljude, ovo može biti da je bila greška 2003. godine i ja to ne mogu, ne mogu ulaziti u to i neću vam to osporavati, ali ja hoću samo da kažem da Uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove nije ukinuta, a nas pozivam ovdje kada govorimo o državnoj imovini – ne možemo to pitanje riješiti bez te institucije. I zato ja mislim da ona treba da ostane. I zato je ovaj propis opasan ukoliko se doneše.

Hvala vam lijepa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 9.

**Ad.9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravi – predlagач:
Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-5-80/09, od 14. 9. 2009. (drugo čitanje)**

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 61. sjednici Doma, održanoj 30. 9., ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Ustavnopravna komisija je Izvještaj dostavila 2. 11. koji je bio negativan. Na 63. sjednici Doma, održanoj 4. 11., zakona je vraćen Komisiji sa zaključkom da samo u ovom slučaju Komisija omogući ulaganje amandmana koji se odnose na nove aspekte ili koji se odnose na usaglašavanje dva ili više prijedloga o kojim se vodi rasprava. Komisija je Izvještaj dostavila 16. 11., sa usvojena dva amandmana koji postaju sastavni dio zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.
Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, za razliku od ovog prethodnog zakona, ovaj zakon je na Ustavnopravnoj komisiji zajedno u saradnji sa Ministarstvom pravde usaglašen. Usvojena su kao što ste vi kazali dva amandmana na osnovu ovlašćenja koje je Dom dao ovoj komisiji. Sačinjen je dakle ovaj integralani prijedlog Ustavnopravne komisije i predlažem Domu da podrži ovaj zakon. Ja ću glasati za ovaj zakon onako kako ga je podržala ova komisija.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Nema više prijavljenih.
Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 10.

Ad.10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH – predlagач: poslanik Bajazit Jašarević, zakon broj: 01-02-4-83/09, od 8. 10. 2009. (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 63. sjednici Doma, održanoj 4. 11., ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Komisija za finansije i budžet Izvještaj je dostavila 17. 11., usvojena su tri amandmana koji su sastavni dio ovog zakona. U plenarnoj fazi poslanik Denis Bećirović brani jedan amandman.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u drugom čitanju, radi se rasprava o amandmanima.

Nema.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, poštovani predstavnici medija i gosti, ja sam uložio jedan konkretan amandman, a povod za ulaganje ovog amandmana na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH jeste niz dopisa koji su mi dostavili privrednici iz BiH. Konkretno, u tom amandmanu predlažem da se u Prijedlogu zakona, dakle u članu 7. stav (1) da se mijenja i glasi: 'Ako mu je u sudskom postupku izrečena sigurnosna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.' Predloženom izmjenom je sužen broj djela zbog kojih se zahtjev za učešće u ograničenom postupku ili ponuda moraju odbiti.

Predlažem da ovaj amandman danas usvojimo i da evo dalje ne obrazlažem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bajazit Jašarević. Izvolite.

BAJAZIT JAŠAREVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, poštovane dame i gospodo zastupnici, danas nema iz rukovodstva Komisije predsjednika i zamjenika predsjednika i htio bih da obrazložim da se ova komisija u želji da postignemo sporazum oko donošenja ovog zakona jako referirala na zaključak Vijeća ministara koji je zadužio Agenciju za javne nabavke BiH da dostavi mišljenje Parlamentarnoj skupštini o ovom prijedlogu zakona i Komisija je i u razmatranju prispjelih amandmana prema Komisiji vodila o tome računa i držala do stava Agencije za javne nabavke.

Stav Agencije za javne nabavke je da se ovakav amandman gospodina Bećirovića ne može prihvati. Bilo je pokušaja da se dođe do usaglašavanja, nažalost, predlagač nije bio na sjednici Komisije pa nije ni do toga došlo. Stav Agencije je bio da se ovim amandmanom ne govori o zabrani pravnih lica kao ponuđača, nego kao lica koja su presudama dobili ovakve zabrane i ovakav tekst ovog amandmana se nije mogao na Komisiji prihvati. Dakle, to je bio jedini razlog. Komisija ostaje i dalje da je važno da postignemo sporazum oko ovog najužeg obima izmjena ovog zakona da bismo otkonili najuža grla u primjeni ovog zakona.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 11. tačku:

Ad.11. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH – predlagač: poslanik Momčilo Novaković, zakon broj: 01.02-02-3-94/09, od 13. 10. 2009., s Izvještajem Komisije za saobraćaj i komunikacije (drugo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 63. sjednici Doma, održanoj 4. 11., ovaj zakon je usvojen u prvom čitanju. Nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije Izvještaj je dostavila 17. 11. S obzirom da je Izvještaj negativan, danas raspravljamo samo o Izvještaju naše komisije. Usvojimo li Izvještaj, zakon pada. Ako ne, on se vraća ovoj komisiji radi dostavljanja novog izvještaja.

Otvaram raspravu o Izvještaju Komisije.

Uvaženi poslanik Željko Kuzmanović. Izvolite.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Dame i gospodo poslanici, gospodo iz Savjeta ministara, ja će se samo kratko osvrnuti na Mišljenje Komisije. Naime, većina članova Komisije je glasala protiv, osim mene koji sam bio jedini za usvajanje ovog zakona. Komisija je glasala negativno prvenstveno zbog ovog mišljenja koje je dalo Ministarstvo komunikacija i transporta gdje se kaže da je prevashodan razlog uvođenja svjetala za vrijeme vožnje proistekao sa aspekta veće bezbjednosti saobraćaja, što je većina zemalja EU propisala u svojim zakonima. I pored toga su dostavili jednu tabelu u kojoj je navedeno 19 evropskih zemalja. Od tih 19, tri države u ovoj tabeli već imaju ograničenja vezana za zimski period, odnosno dozvoljeno je da se svjetla gase tokom ljetnog perioda, odnosno ljetnog računanja vremena. Dvije države u ovoj tabeli Austrija i Hrvatska su ukinuli tu odredbu, tačnije Austrija u potpunosti od 1. januara 2008. godine, a Hrvatska je ograničila obavezu paljenja svjetala na period zimskog računanja vremena. Devet zemalja u ovoj tabeli se nalazi u blizini polarnog kruga gdje je obavezno paljenje kratkih svjetala zbog smanjene vidljivosti koja vlada u tim zemljama tokom cijelog dana.

Pored ovog, također imamo i Mišljenje Direkcije za evropske integracije kojim je utvrdila da materija kojom se ovo uređuje nije regulisana pravno obavezujućim aktima EU. Dakle ovaj prijedlog zakona odnosno obaveza paljenja svjetala nije usaglašena u svim evropskim zemljama. Pored toga, ja moram reći da je u Austriji vršena detaljna analiza opravdanosti upotrebe svjetala u dnevnoj vožnji i dokazano je da je upotreba svjetala u dnevnoj vožnji imala efekat da je povećanje bezbjednosti saobraćaja ravan nuli, a da se znatno povećala emisija štetnih gasova, odnosno ugljen dioksida u atmosferi.

Stoga ja mislim da je ipak na nama da vratimo ponovo Komisiji na razmatranje jer iz ovog Mišljenja Ministarstva komunikacija i transporta ne vidim ni jedan valjan razlog za odbijanje ovog prijedloga zakona.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja neću govoriti o sadržaju, on je vrlo jednostavan, evo čuli smo i od kolege Kuzmanovića neka razmišljanja, ali će govoriti o načinu rada. Dakle evo šta se desilo. Mi smo imali ovaj zakon u prvom čitanju, jednoglasno je bio podržan, pozitivan izvještaj ove komisije itd., jer smo Mišljenje resornog ministarstva dobili sa zakašnjnjem. Praktično mi smo Mišljenje, ja ga i danas nemam, dakle ono je vjerovatno otišlo smo u ovu komisiju, ja ni danas nemam ovog mišljenja, dakle govorim o sljedećem. Jako je važno da ministarstva blagovremeno reagiraju na naše zahtjeve kad je riječ o mišljenju. Jer ta mišljenja su za mnoge od nas vrlo relevantna, pogotovo kad se radi o stručnim svarima. I mi sad imamo situaciju da smo post festum, praktično kada je procedura uveliko odmakla, kada je stvoren jedan pozitivan odnos prema ovom zakonu, dobili Mišljenje i sada se nalazimo u jednoj velikoj dilemi.

Dakle, ja zaista apelujem na ministarstva kada naš Sekretarijat Parlamenta odmah zatraži mišljenje i kad je riječ o predlagačima poslanicima da blagovremeno reagiraju i prije prvog čitanja, prije te amandmanske faze, a da ih ostali i poslanici a ne samo resorne komisije dobiju, ta mišljenja, jer će nam pomoći u odlučivanju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Momčilo Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, koleginice i kolege poslanici, članovi Savjeta ministara i gosti, evo ja kao predlagač ovog zakona mislio sam samo da kažem da nemam ništa dodati na diskusiju gospodina Kuzmanovića koji je, u stvari, čije obrazloženje ili slično njegovo obrazloženje sam ja iznosio kad sam predlagao ovaj zakon prošli put.

Ono što mi ostaje kao predlagaču jeste sugestija Domu da ne prihvati ovaj negativan izvještaj i da se zakon ponovo vrati u Komisiju kako bi zajedno sa predstnikom Ministarstva još jednom analizirala sve i pozitivne i negativne aspekte primjene ovog, eventualne primjene ovog zakona.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite. Replika, vjerovatno.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Da, da, replika je i gospodinu Kuzmanoviću i Momčilu Novakoviću.

Mislim da ćemo mi ovakav zakon usvojiti za nekih pet do deset godina kad bude bolje stanje na cestama. Mislim da je rano za ovaj zakon. Dakle, možda u Austriji zaista to ne popravlja stanje stvari ali na ovim krivudavim našim cestama sa vozačima koji prekoračuju brzine, sa blatnjavim cestama gdje je vidljivost smanjena itd. mislim da je naprosto rano da donesemo ovakav zakon. Tako da ćemo mi, SDA će ovaj put podržati ovaj stav Komisije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, želim nekoliko rečenica da kažem u ime Komisije koja je raspravljala o ovom pitanju, a prije toga jedna mala replika uvaženom poslaniku i dopredsjedavajućem Belkiću.

Ministarstvo je zaista bilo i na prvom razmatranju kada smo u prvom čitanju, oni su iznijeli svoje argumente duduše u usmenoj formi, i mi smo onda tražili da to iznesu u pismenoj. Dakle, nisam njihov advokat, ali istine radi, dakle bili su oni prisutni od samog početka, prvi put usmeno, drugi put su i u pismenoj formi to izrazili. Ja mogu da vam kažem da Komisija nije bila apsolutno kao što ovdje ispade protiv ovakvog zakona, ali zaista je bilo više argumenata da ga ne prihvativimo. To je možda i razlog zbog čega u prvom čitanju je bilo onako kako je bilo, a sada smo ipak ozbiljnije i detaljnije razmotrili.

Ja mislim da je suštinski razlog zbog čega smo mi rekli - ovo ne treba podržati - taj što smo dobili informaciju od ljudi koji se bave tim pitanjima iz Ministarstva komunikacija i transporta da će obaveza biti u EU od 2011. da sva vozila koja se budu proizvodila automatski kad se upale imaju i svjetla za obilježavanje. I drugi ključni razlog. Molim?

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

BRANKO DOKIĆ:

Dobro. Nismo tražili od svih proizvođača, dakle ja opet kažem prema informacijama Ministarstva komunikacija i transporta i ljudi koji su 38 godina u ovoj oblasti, valjda bi trebalo da znaju to.

Drugi ključni razlog i ono zbog čega smo se opredijelili za ovakav stav jeste činjenica da u sutan kad je najopasnija vožnja, ako ostavite bez mogućnosti, bez ove obaveze da se pale svjetla, da će biti pola upaljena, a pola neupaljena. Dalje, kad imate, hajde tako da kažem, pola godine da se koristi a pola da se ne koristi, to se razvodni i onda je kao da se uopšte ne koristi.

I još jedan razlog, mi ćemo uskoro imati sveobuhvatnije promjene i dopune Zakona o bezbednosti saobraćaja, pa evo i na Komisiji je rečeno da se evo i do tog perioda ovo razmotri pa ako bude dodatnih argumenata da se eventualno tada uključi.

Ja moram da kažem da argumenti koji su navedeni kao što je npr. 0,2 litra po ne znam koliko kilometara veće potrošnje, pogledajte, to je zanemarivo malo u odnosu na neke druge stvari gdje se mnogo više procenata, odnosno, decilitara benzina potroši, kao što je npr. da u BiH imate koliko god hoćete u svakom mjestu potpuno neracionalnih semafora. Mnogo bi bilo efikasnije razbiti semaforski lobi, ovdje namjerno naglašavam: razbiti semaforski lobi. Oni koji prave semafore, koji ih ugrađuju, bolje rečeno, jako dobro utiču na lokalne vlasti gdje je još jedan, što je izvor, dodatni izvor korupcije, gdje se postavljaju semafori gdje apsolutno nema razloga da postoje na tim raskrsnicama. U BiH možete na prste jedne ruke nabrojati koliko imate kružnih tokova, a svugdje u Evropi, čak u najvećim gradovima a da ne kažem manjim okružnim putevima, postoje kružni tokovi. To se kod nas ne radi, još jednom naglašavam, isključivo zbog jakog uticaja semaforskog lobija. Zamislite koliko se tu troši benzina i koliko se zagađuje životna sredina upravo u najnaseljenijim mjestima.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Željko Kuzmanović, replika.

ŽELJKO KUZMANOVIĆ:

Pa, ja opet kažem da ne mogu prihvati Mišljenje Ministarstva komunikacija i transporta kao relevantan argument protiv ovog zakona. Dakle, ponovo tvrdim da su ljudi u Austriji uradili kompletну i detaljnu analizu. Ako je ovo analiza u kojoj piše da je zbog ovoga zakona, odnosno zbog obaveze paljenja svjetala tokom dana, znatno smanjen broj direktnih sudara a neznatno povećan broj nastrandalih pješaka, pa ja to ne mogu prihvati kao logičko razmišljanje i kao logički zaključak zašto je ovo dobar zakon, odnosno dobra obaveza.

Dakle, ljudi detaljno odrade analizu i kažu da je efekat povećanja bezbjednosti saobraćaja ravan nuli, dakle nula, i velika emisija štetnih gasova, i mi kažemo, sad se pravimo najpametniji. Ja ne mogu takav predlog, odnosno takav argument ne mogu da prihvatom i zato tražim, ukoliko već imaju nekakvu analizu da je na osnovu obaveze paljenja svetala tokom dana povećana bezbjednost saobraćaja, neka je dostave, ali ovo se ne može prihvati kao relevantan podatak.

Takođe, ovo što je rekao gospodin Okolić, ja zaista nisam nigdje pročitao, evo pratim nekakve te zakone u vezi bezbjednosti saobraćaja, nigdje nisam pročitao da će sva nova vozila u EU morati imati ugrađena svetla za dnevnu vožnju od 2011. godine. To prvi put čujem. Zaista to sam video ovdje. Ali, i ako je sve tako kao što piše, ovdje u daljem tekstu kaže se 'koja bi se automatski uključivala prilikom pokretanja motora i trošila bi oko dvije trećine manje energije od klasičnih automobilskih svjetala koja su trenutno u upotrebi'. Mislim da se ovdje opet radi o nižoj emisiji štetnih gasova, a ne o upotrebi svetala kao sredstva za povećanje bezbjednosti u saobraćaju.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Mirko Okolić. Izvolite.

MIRKO OKOLIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Replika je gospodinu Dokiću, ali nije ona u cilju nekakve klasične replike ... nego da se jednostavno pojasne neke stvari. Ovdje se radi o izmjeni Zakona o bezbjednosti saobraćaja i uopšte ne bi ga trebalo površinski tretirati, niti bi trebalo bilo kakvu politiku voditi na ovoj raspravi, odnosno trebalo bi prikupiti određene argumente da mene kao poslanika i građanina ubijedi da je ispravno ako donešemo izmjene i dopune ovog zakona, odnosno da nije ispravno ako ih ne donešemo.

Znači, ja bih volio da vidim stav EU da će od te i te godine, kako je gospodin Dokić rekao, naložiti zakonom što je sasvim moguće kao što su naložili eko sijalice itd. da sva vozila proizvedena od te godine moraju imati automatski upaljena svjetla čim motor startuje. To bi bilo nešto što bi bilo meni opredjeljenje da li da danas glasam za izmjene i dopune ovog zakona ili ne glasam. Međutim, mi imamo stavove kao što i predlagač nije dovoljno dao argumenata, vjerovatno je on mislio da su ovi argumenti koje je on dao dovoljni za usvajanje ovih izmjena i dopuna, ali i on je mogao preko Istraživačkog centra ili preko nekakvih saobraćajnih instituta da vidi razlog, a razlozi postoje. Zašto je Hrvatska koja je imala upaljena svjetla u zakonu tokom čitave godine to riješila i u ljetnoj sezoni ili u sezoni od-do vremenske zone nema? Zašto Srbija nema? Zašto Grčka nema uopšte itd.? Ili zašto neka druga zemlja ima? Onda bi mi jednostavno došli do nekakvog najboljeg saznanja i donijeli zakon u izmjenama i dopunama ovakav kakav je predložen ili jednostavno ne bi ga donijeli nikako, jer ovo je ozbiljna materija i možda je ovo najbolje da Komisija zaista još jedanput, ako je to moguće, preispita sve ovo, potkrijepi argumentima.

A isto tako predlagač zakona, ukoliko želi da brani stavove za izmjene i dopune, takođe potkrijepi određenim još činjenicama, jer se radi zaista o ozbiljnoj materiji i ne bi trebalo da uopšte pogriješimo u ovom slučaju. Znam da će neko reći da nećemo pogriješiti ako ništa ne budemo mijenjali. Međutim, možda i hoćemo promijeniti. Možda zaista treba to promijeniti i možda zaista nema potrebe da svjetla gore i u ljetnoj sezoni, ali zato moraju biti adekvatni: ne politički dokazi nego čisto statistički dokazi i dokazi od struke.

Ja bih u tom pravcu išao i ako je to moguće da tako i završimo raspravu oko ovoga zakona; ako ne, onda ćemo vidjeti kako će to dalje doživjeti, a čujem da je u proceduri i izmjena i dopuna ovog zakona od strane nadležnog ministarstva predložena.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolege poslanici, zakon je u drugom čitanju, mi raspravljamo o onome što nema .. amandmanima. Ovu raspravu smo raspravili u prvom čitanju, o potrebi ili ne ... ovakvog zakona. Dajte da ovo skratimo i da idemo dalje.

Uvaženi poslanik Selim Bešlagić, replika.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Pa, ja će biti vrlo kratak. Nama je na sjednici Komisije gospodin Novaković rekao da on želi da poboljša se ekološka situacija što smo mi i prihvatili kao činjenicu. Ali s druge strane, ovdje kod objašnjenja, kod Austrije ja bih zamolio samo da se uzmu elementi da je ... odnosno uvođenje svjetala ... nije se pokazalo efikasno. Vjerovatno su oni izradili analizu na autoputevima. Pošto mi nemamo autoputeva, mi imamo puteve ... koji vam ne garantuju da ćete doći mirno do kuće bez razlike da li imate upaljena ili nemate upaljena svjetla. A još ako nemate upaljena svjetla, onda vam je još veća garancija da ne dođete kući.

Nekidan sam iz tunela izlazio, autobus nije upalio svjetlo, još magla. Prema tome, imamo osnova da ga kaznimo. Ako kažemo da treba ugasiti svjetla a on to ne uradi a magla je, on će reći po zakonu ja ne moram upaliti svjetla pa vi... Prema tome, moje je mišljenje da mi ništa ne dobivamo time što smo već jednom uveli da su obavezna svjetla i što sva skoro vozila koja se danas prodaju imaju automatsko paljenje svjetala. Samim tim, ja sam rekao gospodinu Novakoviću da li će me kazniti ako bude mi upaljeno svjetlo a tamo u zakonu stoji da od šest ujutro do šest poslijepodne treba da budu ugašena svjetla.

Prema tome, mislim da bi bolje bilo da ovu raspravu vodimo kada budemo imali ukupne promjene u Zakonu o saobraćaju na osnovu svih analiza i ovaj prijedlog da ide u taj prijedlog sa svim elementima, a da danas evo se izjasnimo samo o Izvještaju Komisije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mehmed Suljkanović. Izvolite.

MEHMED SULKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, ja će vrlo kratko. Naime, kao član Komisije za saobraćaj i komunikacije glasao sam protiv ovog zakona jer jednostavno na to me je ponukao stav Ministarstva. Jedno je jasno: nekakve relevantne analize ne postoje o tome da li je korištenje svjetala doprinijelo smanjenju broja udesa. Teško je očekivati da ćemo i u budućnosti imati jednu takvu analizu, ali, ono što bih ja ovdje predložio, to je da ne vraćamo ponovo ovoj komisiji, da usvojimo Izvještaj Komisije koji je negativan, a da ono što je predsjednik Komisije naglasio jednostavno uzmemos sve ovo u obzir pri sveobuhvatnim promjenama zakona koje su najavljenе i koje slijede, a da dotad Ministarstvu najavimo da ćemo tražiti i ove analize o koristi od korištenja svjetala u toku čitave godine.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nema više prijavljenih.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 12. dnevnog reda:

Ad.12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH – predlačač: Savjet ministara BiH, zakon broj 01.02-02-5-103/09, od 6. 11. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara je ovaj zakon dostavio u redovnu proceduru 6. 11. Ustavnopravna komisija Mišljenje o osnovama i principima dostavila je 16. 11. Komisija podržava i ustavni osnov i principe zakona.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju. Već imamo prijavljenih.
Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, izvolite.
Imate li potrebu, ministre?

_____ (?)
Pa Vaša je odluka.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas. Ima pravo da se javi ministar na početku, da se javi u bilo kojem dijelu diskusije. Mislim da bi bilo korisno da nam se kaže, s obzirom da je zakon ponovljen, šta su izmjene i na koji način se došlo do tih izmjena da se ne bi moralo postavljati ta pitanja.

Evo uvaženi ministar Čolak. Izvolite.

BARIŠA ČOLAK:

Gospodine predsjedatelju, uvažene dame i gospodo zastupnici, evo ja ću probati samo u kraćim crtama reći što se dogodilo od onog trenutka kad je zakon vraćen Vijeću ministara. Želim vas podsjetiti da je 12. 10. održan sastanak Tima za praćenje primjene kaznenog zakonodavstva u BiH i da je od ukupno 17 članova ovog tima bilo prisutno 15, a da su opravdano odsustvovali profesor doktor Miodrag Simović, on je i kopredsjedavajući ovog tima, i gospođa Sena Uzunović iz Tužiteljstva BiH.

Na sastanku su razmotreni amandmani na Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona BiH koji su predloženi, dakle amandmani koje su predložili Klub zastupnika SNSD-a, prijedlog zastupnika gospodina Jovičića i gospodina Novakovića. Odluka o prihvaćanju, djelomičnom prihvaćanju ili neprihvaćanju, donesena je konsenzusom svih, dakle svih nazočnih. Ja ću onda vrlo kratko kazati još da je prihvaćeno ukupno 10 amandmana, od toga četiri u potpunosti, a šest amandmana je prihvaćeno djelomično. Prvi amandman je prihvaćen, dakle odnosi se na članak 1. i prijedlog je prihvaćen. Drugi amandman: prijedlog nije prihvaćen. Ja, ako dopustite mogu kratko i obrazložiti koji su amandmani prihvaćeni, odnosno koji nisu ili ako mislite da ne treba, ne moram to, ok., ako bude posebnih pitanja na kraju.

Evo, to bi bilo najkraće. Ja bih vas molio zaista pošto je ovo danas prvo čitanje i pošto je zakon ponovo u redovitoj proceduri, naravno da se ima mogućnosti i daljeg popravljanja, mislim da bi zaista bilo neophodno da se ovaj zakon danas prihvati u prvom čitanju.

Hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Ja sam čuo sad informaciju od gospodina Selima Bešlagića da je naš uvaženi poslanik Jozo Križanović preminuo u Zagrebu i pravimo pauzu pola sata.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, ovu pauzu smo iskoristili da stupimo u kontakt sa našom ambasadom u Zagrebu i ambasadorom gospodinom Raspudićem, koji nas je obavijestio da je naš kolega preminuo prije sat vremena. U pitanju je teža bolest i pokušaj da se operativno riješi. Mi smo stupili u kontakt i sa porodicom tako da komemorativna sjednica, vrijeme i mjesto pokopa će biti naknadno odlučeno i vama na vrijeme proslijedena ta informacija.

Nismo mogli da samo nas trojica dogоворимо se oko toga kako da nastavimo ovu sjednicu, tako da ćemo prvo minutom čutnje odati počast, a nakon toga bi molio predsjednike klubova da u sali 2/II se u roku što kraćem mogućem dogоворимо o nastavku ove sjednice. Molim vas da minutom čutnje odamo počast našem preminulom kolegi.

/ODAVANJE POČASTI/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, Prošireni kolegij se sastao i odlučio da predloži Parlamentu sljedeće:

- Komemorativna sjednica bi se održala u petak u 10,30 u ovoj sali;
- U Organizacionom odboru za pripremu te sjednice bi bili članovi Kolegijuma, plus zamjenik predsjedavajućeg Kluba SDP-a, uvaženi poslanik Denis Bećirović, plus sekretar Sekretarijata PSBiH, gospodin Aljoša;
- Naša sjednica bi se nastavila u ponedeljak u 10,00 sati.

Znači, prekinuli bi raspravu na ovoj tački dnevnog reda na kojoj smo danas i ovaj prijedlog moramo zbog Poslovnika formalno staviti na glasanje.

Molim vas da se pripremite za glasanje da nastavak sjednice bude u ponedeljak u 10,00 časova.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!
Konstatujem: 26 glasova „za“, jedan glas „suzdržan“ te smo usvojili ovaj prijedlog.
Svi poslanici će biti na vrijeme obaviješteni o eventualnim promjenama ovoga o čemu smo se dogovorili ili nekim novim okolnostima.

Sjednica je prekinuta u 11,40 sastti.

T R A N S K R I P T
DRUGOG NASTAVKA 64. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,
ODRŽANE 7. 12. 2009. GODINE, S POČETKOM U 10,00 SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Prije nego što zvanično otvorim nastavak 64. sjednice i pređemo na diskusiju o Krivičnom zakonu gdje smo stali kada smo prekinuli sjednicu, po obavještenju koje imamo od naših službi u Parlamentu i komunikaciji koju su imali neki članovi Kolegijuma, želim da vas obavijestim da na I spratu se nalaze civilni invalidi od 3. decembra i neki od naših kolega i ja kao predsjedavajući smo smatrali da je potrebno i neophodno da prije početka rasprave o Krivičnom zakonu napravimo Prošireni kolegij i da razmotrimo tu situaciju i molim sve predsjednike klubova da u sali 2/II idemo na Prošireni kolegijum.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, Prošireni kolegijum Doma održao je sjednicu povodom razgovora o načinu rješavanja situacije u kojoj se nalazimo i davanja saglasnosti za ratifikaciju Konvencije UN-a koja nam je stigla u petak 4. 12. 2009. godine u 17,00 časova ovdje u Parlamentu. Prošireni kolegijum je predložio jedan zaključak koji će biti stavljena glasanje i glasi da se nastavak 64. sjednice Doma odloži i otvari 65. sjednica Doma u skladu sa članom 62. stav (3) Poslovnika Doma sa samo jednom tačkom 'Davanje saglasnosti za ratifikaciju Konvencije UN-a o pravima lica sa invaliditetom i Opcionalnog protokola'.

Nastavak 64. sjednice slijedi po okončanju ove 65. sjednice i zadužuje se Komisija za spoljne poslove da u međuvremenu zasjeda radi davanja mišljenja o Konvenciji. Sjednica 64. neće se nastaviti dok se dogovor ne ispoštuje koji smo imali sa predstavnicima invalida koji su ovdje u Parlamentu.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 22 glasa, „protiv“ šest, „uzdržanih“ nije bilo. Nedovoljna entitetska većina.

Nema saglasnosti u Kolegijumu.

Prelazimo na drugi krug glasanja.

Molim vas pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 21 glas, „protiv“ šest, „uzdržanih“ jedan.

Nedovoljna entitetska većina glasova „protiv“.

Dajem pauzu od 45 minuta. U 12,30 zasjedamo. Do tada Komisija da uradi svoj posao.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas prelazimo odmah na nastavak 64. sjednice.

Nalazimo se na tački 12.

Ad. 12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH – predлагаč: Savjet ministara BiH, zakon broj 01,02-02-5-103/09, od 6. 11. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nalazimo se u raspravi o prvom čitanju. Da vas podsjetim na displeju je već bio uvaženi poslanik Šefik Džaferović i mislim uvaženi poslanik Ekrem Ajanović, javili su se za diskusiju. Da li to ostaje tako?

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, ja želim naravno da ponovim ono što je najvažnija karakteristika za izmjene i dopune Krivičnog zakona, a to je da je on vezan za liberalizaciju viznog režima i da je vrlo važno da Parlament BiH usvoji ovaj zakon. I odmah vam ja kao Kolegiju dakle predlažem: naša sjednica naredna je 16. a zbog pomjeranja rasprave i donošenja odluke u prvom čitanju o ovom zakonu mi smo već izgubili otprilike nekih desetak dana, imamo narednu sjednicu 16. i bojim se da do 16., imajući u vidu rokove, nećemo stići sve skupa jer Ustavnopravna komisija je 14., da onda zaključkom kažemo da mi možemo to na Ustavnopravnoj komisiji završiti i 14. Ima dovoljno vremena ko hoće da ulaže amandmane, kako bismo 16., kad je planirana sjednica, imali zakon u drugom čitanju. Jer ovako nećemo imati tih 10 dana koji su neophodno potrebni sa ona dva dana ili 48 sati ili 24 sata koliko je potrebno za ove amandmane. To je jedna stvar.

Druga stvar koju želim da kažem je da će ja glasati za ovaj zakon. Međutim, također će kazati da je tekst Prijedloga zakona od 4. 9. 2009. godine bio mnogo bliži onome što Evropska komisija traži od BiH, nego što je to tekst ovog prijedloga od 6. 11. 2009. godine. Postoji nekoliko stvari u kojima je ovaj tekst novi različit u odnosu na raniji tekst i ja ne znam da li će Evropska komisija biti zadovoljna sa tim. Možda i hoće. Mi ćemo danas podržati ovaj tekst zakona. Moguće je čak danas da i u drugom čitanju glasamo odmah o ovome tekstu zakona, ako ste vi za to. Ali sam zato da kažem također neke stvari koje, čini mi se, mogu biti problematične, pa neka se zna da smo ih primijetili, da ih nismo ne vidjeli, je li tako.

Prvo pitanje se tiče instituta proširenog oduzimanja imovinske koristi pribavljenе krivičnim djelom. U ranijem tekstu taj institut je bio definiran na način da sud može u toku krivičnog postupka oduzeti imovinsku korist za koju postoje opravdani razlozi da se vjeruje da je pribavljena krivičnim djelom. Osumnjičeni, odnosno optuženi vlasnik ili uživalac može u posebnom sudskom postupku dokazivati da je oduzeta imovina pribavljena zakonito. Dakle,

ovdje je teret, mogućnost oduzimanja imovinske koristi povodom krivičnog postupka i u odnosu na imovinu koja nije predmet krivičnog postupka, a teret dokazivanja je prebačen na vlasnika, odnosno imaoca, odnosno osumnjičenog, odnosno optuženog.

Mnoge zemlje u svijetu su pristupile primjeni ovog instituta na ovaj način, međutim kod nas povodom neusvajanja ovog teksta zakona mi danas imamo novi institut ..., zapravo, taj isti institut uređen na dugačiji način. I trenutno važeći tekst koji govori o proširenom oduzimanju imovinske koristi pribavljene krivičnim djelom glasi da kada se krivični postupak vodi za krivično djelo iz oblasti korupcije, to su ove glave, je li tako, sud može oduzeti i onu imovinsku korist za koju tužilac pruži dovoljno dokaza da se opravданo vjeruje da je takva imovinska korist pribavljena izvršenjem ovih krivičnih djela, a počinitelj nije pružio dokaz da je korist pribavljena zakonito. Dakle, ovdje se zadržava praktično teret dokazivanja onakav kakav mi imamo trenutno u postojećem pravnom sistemu. Ja ne znam koliko će ovo biti konzistentno sa nastojanjima EU u borbi protiv korupcije i onim preporukama zemalja GRECO-a, ali evo, ukoliko je ovo dovoljno, naravno, ja ću glasati svakako za ovaj zakon, ali neka se zna da smo ovu stvar vidjeli i da nije ostala neprimijećena, da nam sutra neko ne kaže niste ispunili uslove, ima problem, vi ste usvojili drugačije. Evo vidimo ovo, ako je ovo dovoljno, evo mi glasamo, nema problema, neka zemlja konačno ispuni i taj uslov kada je u pitanju liberalizacija viznog režima.

Drugo vrlo važno pitanje se odnosi na krivično djelo negiranja, omalovažavanja, minimiziranja genocida, holokausta i zločina protiv čovječnosti. U ranijem tekstu je postojalo posebno krivično djelo koje je propisivano članom 104. izmjena i dopuna, pa je kazano ovako: da se iza člana 231.a) dodaje novi član 231.b) koji glasi 'Poricanje, umanjivanje ili odobravanje krivičnog djela holokausta, genocida i zločina protiv čovječnosti', pa kaže: 'Ko javno porekne, umanji ili odobrava zločin holokausta, genocida ili zločine protiv čovječnosti, utvrđene od strane domaćeg ili međunarodnog suda, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.' A kaže: 'Kaznom iz stava (1) kaznit će se i onaj ko distribuira ili na drugi način učini dostupnim javnosti informacije ili pisani materijal kojim se poriče, umanjuje ili odobrava zločin holokausta, genocida i zločini protiv čovječnosti koji su utvrđeni od strane domaćeg ili međunarodnog suda.'

Dakle, ovo krivično djelo je u ranijem tekstu propisano bilo kao posebno krivično djelo, njega više kao posebnog krivičnog djela u novom tekstu zakona nema. U novom tekstu zakona postoji nešto što meni kao čovjeku, koji je dugo godina primjenjivao Krivični zakon, nije jasno. Ali evo, dakle ja želim da kažem da je ta stvar primijećena. Prvo, dakle, u ovom članu tamo 104., kako je to bilo ranije, je li, u ovom prvočitnom tekstu nema više ovog krivičnog djela kao posebnog krivičnog djela, ali ima nešto u članu 56. što otprilike glasi ovako: u članu 56. propisano je krivično djelo izazivanja nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti kao osnovno krivično djelo. I onda je u stavu (1) kazano: 'Ko javno izaziva ili raspiruje nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju, razdor ili netrpeljivost među konstitutivnim narodima i ostalima, kao i drugima koji žive ili borave u BiH, kaznit će se kaznom zatvora od tri mjeseca do tri godine.' A onda kaže, u stavu '(2)' Ko djelo iz stava (1) ovog člana učini javnim poricanjem, umanjenjem ili odobravanjem zločina holokausta, genocida ili zločina protiv čovječnosti utvrđenih od strane domaćeg ili međunarodnog suda, kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.'

Dakle, ranije samostalno krivično djelo iz prvobitnog teksta izmjena i dopuna Krivičnoga zakona sada je stavljeni kao varijanta ili modus ili vrsta krivičnog djela izazivanja nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora i netrpeljivosti. I iz ovoga, kako ja ovo tumačim, moguće je vršiti javno poricanje, umanjenje ili odobravanje zločina holokausta, genocida ili zločina protiv čovječnosti utvrđenog od strane domaćeg i međunarodnog suda, a da to ne bude krivično djelo, a to je moguće u onim situacijama ... kada takvo činjenje ne predstavlja istovremeno i izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti ili obrnuto kazano, samo kada se genocid, holokast i zločin protiv čovječnosti poriče, umanjuje ili minimizira s ciljem raspirivanja nacionalne, rasne ili vjerske mržnje, razdora, samo tada postoji ovo krivično djelo. Ovo će biti nešto što će biti jako komplikirano za primjenu u praksi, to ljudi koji se bave ovim problemom odlično znaju. Ali evo, gospodo predlagači, kažete da su se svi eksperti složili sa ovim, nemam ja ništa protiv toga da se profesori krivičnog prava slože i sudije, je li, ali moramo primijetiti da je ovo u najmanju ruku nejasna stvar i da ovo sutra u praksi može izazvati određene probleme. Ali evo, neka se zna da smo to primijetili i da to stoji primijećeno ovdje i stat će na ova dva primjera, dalje neću govoriti o drugim slučajevima gdje je tekst različit u odnosu na prvobitno ponuđen tekst, jer zakon je na listi za *bijeli šengen*. To je dakle jedna stvar.

I druga stvar, bez obzira koliko ova rješenja bila lošija od prvobitno predloženih rješenja, u zakonu od 4. 9. 2009. godine ipak su bolja od postojećih, jer sada nemamo zapravo nikakva rješenja.

Toliko, hvala vam na pažnji.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Poštovane kolegice i kolege, ja naravno se neću usuditi u ovaj ekspertni aspekt da uđem kada je o diskusiji riječ. Ja koristim uvodno izlaganje ministra Čolaka i naravno našeg kolege Džaferovića, koji ima iskustvo u radu u pravosuđu i nema razloga da čovjek s pažnjom ne sluša ljude. Dakle, ja sam se najviše javio da vas podsjetim, na neki način, odnosno ukažem na značaj cijele stvari koju smo mi kao Kolegij oba doma i razumjeli i 6.10. smo mi pokrenuli odavde iz Parlamenta zahtjev, inicijativu da ponovimo krug nakon obaranja zakona u Parlamentu BiH. I moram reći da je Ministarstvo pravde, zašto to ne reći, u ovoj situaciji vrlo promtno djelovalo, napravilo te konsultacije, jer smo mi tražili dodatne konsultacije. Iz dokumenata koje sam ja gledao, nažalost utvrdio sam da, barem tako tamo stoji, da predstavnici ustavnopravnih komisija oba doma, da li je to bio neki nesporazum ili ne znam šta je razlog bio, nisu učestvovali na ovom jednom od ovih sastanaka. I možda je to šteta da je propuštena prilika da gospodin Džaferović otvoriti diskusiju i o ovoj stvari.

Ja nemam iluzija da ovo glatko će proći, bez obzira na dodatne konsultacije i tako, jer uvjek imate institucije, različita mišljenja itd., vi znate o čemu ja govorim. I zbog toga bih ja bio prezadovoljan i presretan, bez obzira na vrijeme i da nam ističe na neki način, da mi njega danas sačuvamo u prvom čitanju. Naravno, bio bih najsretniji da oba čitanja danas uradimo, ali ja apelujem i molim da ga sačuvamo u prvom čitanju i da ostavimo tu mogućnost kroz

amandmansku fazu, na neki način, na ... dodatna razjašnjenja upravo ovih stvari i sličnih eventualno o koji je gospodin Džaferović govorio.

I evo, da iskoristim ovu priliku da izrazim zadovoljstvo na neki način i čestitke našim komšijama Srbiji i Crnoj Gori i Makedojiji što će 19. dobiti bezvizni režim, u nadi da ćemo se i mi vrlo brzlo priključiti. I do nas je, praktično kad je riječ o ovom domu, koliko ja znam inventura, mi imamo samo još ovu izmjenu Krivičnog zakona.

Hvala lijepa.

**PRVI ZAMJENIK
PREDSJEDAVAJUĆEG
NIKO LOZANČIĆ:**

Zahvaljujem.

Sljedeći je prijavljen uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Koleginice i kolege poslanici, iako nemam aspiraciju da se bavim pravnom strukom, imam želju i volju da kažem nešto o zakonu, načinu na koji je on prošao kod nas prvo čitanje i zašto je u Domu naroda oboren u tom prvom čitanju i kako smo dobili uopšte ovaj novi prijedlog zakona ovdje kod nas. Nešto od toga smo čuli od ministra i ja sam se u međuvremenu bavio time da vidim ko čini tim koji prati i ocjenjuje primjenu Krivičnog zakona i saznao sam da su osobe iz tog tima zapravo ti koji su napisali sve izmjene i dopune još onog prethodnog zakona koji nije dobio saglasnost u Domu naroda. Tu pored predstavnika Ministarstava pravde, predstavnika Suda i Tužilaštva Federacije BiH, Republike Srpske i Brčkog, postoji profesorica Pravnog fakulteta u Sarajevu, a na sastanku održanom 12. oktobra nalazili su se i predstavnici Ambasade SAD-a, EUPM-a i OSCE-a. Bilo bi bitno da i predlagač zakona kaže ili pojasni kako to da su predstavnici stranih, a pogotovo diplomatskih misija, prisutni na takvim sastancima i koja je njihova uloga na tim sastancima da se vode zapisnici ko je šta rekao, predložio ili uradio i volio bih da se zna ko u tom timu koga predstavlja. Mislim da organizacija sastanaka preko tima u kome su išli samo da se razmatraju amandmani SNSD-a, a ne da se traže saglasnosti ministarstava je, po meni, princip koji će izazvati nove nesuglasice ..., ja bih volio da imam saglasnost ministarstava pravde Republike Srpske i Federacije, naravno, koji su saglasni da u ovome obliku Krivični zakon može da bude prihvatljiv i za nas ovdje parlamentarce. Volio bih da se to isto desi, ako se do sada nije desilo. Čini mi se da se ministarska konferencija održava 22. ili 23. ovog mjeseca i postoji mogućnost da se na toj ministarskoj konferenciji ta saglasnost dobije.

Isto tako, nije mi prihvatljivo da sekretar toga tima komentariše, pogotovo ne u medijima, (da podsjetim Avaz od 6. 11. 2009. godine) ko je i kakve amandmane dao i sa koje strane su ti amandmani bili stručno ili nestručno pisani. Amandmane poslanici imaju pravo da pišu, bez obzira koje su struke. Niko nema pravo da komentariše amandmane bilo kojeg poslanika koji ih je ovdje uložio, a pogotovo ne sekretar nekog tima. Očigledno da ćemo morati da mijenjamo i Zakon o državnoj službi i pooštimo kriterije i sankcije prema neodgovornim službenicima, a pogotovo uvesti princip mandata za sekretare ministarstava, jer ovakva politička uplitana i

pristrasnost pod krinkom profesije se ne može više tolerisati. Međutim, dobra je stvar da se raspravljalio makar o tim amandmanima i da su neki od tih amandmana prihvaćeni, neki u cijelosti, a neki djelimično. Mislim da je dobro da je član 41. popravljen i prepravljen, ali mislim da će se morati otvoriti javna rasprava o tako važnim izmjenama, mislim i na član 56. kao i na član 145.

Klub SNSD-a će podržati ovaj zakon u prvom čitanju, tražiće da se otvori javna rasprava o tome i vidjeti kako možemo da dobijemo ovaj krivični zakon onda kada nam je potreban. To je naš stav i mislim da imamo dovoljno vremena da ispoštujemo sve što se od nas traži, ali isto tako da poštujemo i naše procedure i Ustav BiH.

Nema više prijavljenih. Zaključujemo raspravu.

Prelazimo na tačku 13.

Ad. 13. Prijedlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine i neradnim danima – predлагаč: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-9-102/09 od 5. 11. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara BiH je zakon dostavio u redovnu proceduru 5. 11. 2009. godine. Ustavnopravna komisija Mišljenje o osnovu i principima je dostavila 16. 11. 2009. godine. Komisija podržava i ustavni osnov i principe.

Otvaram raspravu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.
Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Hvala.

Ja prije svega želim reći da BiH treba Zakon o praznicima BiH, međutim zakon koji nam je dostavljen od strane Vijeća ministara evidentno nije onaj zakon koji treba Bosni i Hercegovini. Naime, neke od glavnih karakteristika ovog ponuđenog prijedloga zakona su, pod broj 1. da ovaj zakon ne uvažava državu BiH. Kako drugačije objasniti činjenicu da u praznicima BiH nema ama baš nijednog dana koji je posvećen na bilo koji način državi BiH.

Druga njegova karakteristika je da je kontradiktoran, o čemu ću govoriti kada dođem do obrazloženja ovog zakona.

I treća, da se prilično negatorski odnosi prema našim zajedničkim antifašističkim vrijednostima i temeljima. Pa tako u ovom zakonu ne možete naći, kao što to recimo ima u drugim državama, nijedan datum posvećen antifašističkom ustanku, a evo ja pitam se kome bi recimo smetao jedan 27. juli - Dan ustanka protiv fašizma svih naroda u BiH.

S obzirom da je zakon u prvom čitanju, neću govoriti o drugim detaljima o kojima bi se itekako moglo govoriti, s obzirom da je dosta bilo izjava oko ovog zakona u prethodnim danima i sedmicama. Međutim, činjenica je da se niko u komentarima na ovaj zakon do sada nije osvrtao na član 7. ovog zakona. Pored svih manjkavosti mislim da je ovaj član posebno štetan za BiH. Zašto? U članu 7. se kaže da 'šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona entiteti i Brčko Distrikt obavezni su svoje zakone o praznicima uskladiti s ovim zakonom', e, sad ide ovaj dio, 's tim da u tim zakonima mogu, prema svojim potrebama i specifičnostima, utvrditi i druge datume'. E, ovo gdje стоји 'potrebama i specifičnostima' mislim da nije smjelo doći u parlamentarnu proceduru. Logično se postavlja pitanje zašto ovdje umjesto potreba i specifičnosti nije rečeno recimo: u skladu sa ustavnim odredbama o punoj ravnopravnosti svih naroda i građana. Logično bi bilo da jedna takva odredba stoji u članu 7. Bojim se da široko tumačenje ovog člana 7., kakvom su mnogi skloni u BiH, bi i dalje nastavilo praksu da narodi, sva tri naroda u BiH budu neravnopravni kada je riječ o javnim praznicima. Nažalost, takvu praksu i trenutno imamo. Dovoljno je da pogledamo kakvo je trenutno stanje pa da takav zaključak prihvativimo.

U obrazloženju ovog zakona stoji da uređivanje pitanje praznika, posebno onih državnog karaktera, predstavlja jedno od obilježja državnosti i suvereniteta svake države. Samo po sebi reklo bi se da u ovoj konstataciji nema ništa sporno. Međutim, kada ova konstatacija iz obrazloženja treba da nađe svoje mjesto u sadržini teksta zakona, onda vidite da u ovom zakonu nema nijednog dana koji poziva, podsjeća da se obilježava dan državnosti ili dan nezavisnosti BiH. Dalje, isto u razlozima za donošenje ovog zakona stoji da na nivou države BiH ne postoji trenutno zakon o praznicima. U vezi s ovom konstatacijom, ja ne znam da li su predlagачi u Vijeću ministara konsultovali Ustav BiH, konkretno *Aneks II, Prelazne odredbe*, tačka 2. *Kontinuitet pravnih propisa*. Ja ih neću čitati, ali bilo bi dobro da imamo u vidu šta ustavne odredbe kažu o ovom pitanju.

Vezano za ovaj zakon, ja prije svega želim istaći da ovaj parlament i Parlamentarna skupština BiH ne trebaju izmišljati toplu vodu. Prije svega treba pogledati šta su uradile druge zemlje. Pripremajući se za raspravu o ovom zakonu, napravio sam jednu temeljitu komparativnu analizu kakvo je stanje u drugim državama. Makedonija recimo, evo primjer navodim, 2. august slavi kao Dan prve makedonske republike, 8. septembar kao Dan nezavisnosti, 23. oktobar kao Dan makedonske revolucionarne borbe. Slovenija 27. april slavi kao Dan otpora okupatoru, 25. juni kao Dan državnosti, 26. decembar kao Dan nezavisnosti, a 25. juni kao Dan državnosti. Hrvatska 25. juni obilježava kao Dan državnosti, 8. oktobar kao Dan nezavisnosti. Republika Srbija 15. februar obilježava kao Dan državnosti. Čak unutar jednog entiteta u BiH postoji Dan republike, mislim na Zakon o praznicima RS-a. Jedna Belgija recimo obilježava 21. juli kao Dan državnosti i oko toga složili su se i Flandrija i Valonija. Češka Republika obilježava Dan državnosti 28. septembra, Dan nezavisnosti 28. oktobra. Estonija ima 24. februara svoj Dan nezavisnosti, pa čak i Dan obnove nezavisnosti 20. augusta. Francuska ima čuveni dan Bastilje, Kanada ima 1. jula svoj Dan Kanade, Litvanija ima Dan ponovnog uspostavljanja države Litvanije 16. februara, Dan državnosti 6. jula. Jedan mali Luksemburg ima 11 državnih praznika. Mađarska ima svoj Dan državnosti, 20. augusta itd., da ne nabrajam.

Postavlja se jedno logično pitanje za sve nas koji u ovom parlamentu predstavljamo državu BiH, bez nekih velikih rasprava, replika itd. Šta je problem i koji je ključni problem da i ova država ne može imati svoj dan državnosti, svoj dan nezavisnosti ili, kao što vidimo, barem

jedan dan posvećen državi BiH. S obzirom da sam prisustvovao sjednici Ustavnopravne komisije, kao predlagač jednog od zakona, pa sam imao priliku da čujem da je ovaj zakon prošao u Vijeću ministara i da su samo dva ministra bila *protiv* ovog zakona, ja postavljam kao poslanik pitanje i volio bih čuti tu informaciju od strane Vijeća ministara: koja su dva ministra bila *protiv* ovog zakona, odnosno ko je bio *za*. Mi dobro znamo da u Vijeću ministara imamo dva ministra iz SDA, dva iz Stranke za BiH, jednog iz HDZ 1990, dva iz HDZ-a, dva iz SNSD-a, plus premijer. Ja bih zaista, ako je moguće, evo vidim nažalost samo je gospodin Nović trenutno u sali, ako nam može se reći tačna informacija kako je ovo prošlo u Vijeću ministara i ko je to sve bio *za*, ako su samo dva bila *protiv* a naveo sam strukturu ministara u Vijeću ministara.

Dakle, da zaključim. Mi u Klubu SDP-a smatramo da ovaj zakon treba odbiti u prvom čitanju danas i ovaj zakon treba vratiti Vijeću ministara BiH s ciljem da pripremi novi zakon koji za početak treba da uvažava tri elementarne činjenice. Prvu činjenicu da je BiH država, drugu činjenicu da ovaj zakon mora da izražava ravnopravnost svih njenih naroda i građana, i treću činjenicu da ovaj zakon treba da uvažava činjenicu da ova zemlja ipak počiva na antifašističkim temeljima i vrijednostima, jer da ne počiva na tim vrijednostima, lično mislim da ne bi ni imala nikakvu budućnost.

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Ispravak netočnog navoda, predsjedatelj doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIC:

Netačnih navoda je bilo dosta. Ali evo, da se fokusiram na jedan. Naime, ja ne znam da li čitamo isti Prijedlog zakon o praznicima BiH i neradnim danima, koji smo dobili od Savjeta ministara od 4. 11. 2009. godine, u kome u članu 2. pod (4) se navodi da su praznici u BiH: Deveti maj kao Dan pobjede nad fašizmom i Dan Evrope, kao i Dan podrške žrtvama nasilja su neradni dani, i to samo na dan praznika. Vi ste rekli da nijedan nema član, niti dan koji će našu borbu protiv fašizma i antifašističke tekovine svih naroda u BiH da obilježi. To jednostavno nije tačno, kao što nije tačno da su se samo Bošnjaci borili za ZAVNOBiH i da prisvajate te tekovine naše revolucije i da nazivate, kao što je vaš šef u jednoj tv emisiji nazvao da se on borio protiv četnika, nazivajući na taj način sve iz srpskog naroda koji su bili u RS-u zajedno sa mnom. To jednostavno ne može da prođe. Vaša je nakaradna politika čime nas sve obilježavate i pokušavate da nas stavite u torove u kome ste vi antifašisti, a mi fašisti, u kome smo svi mi, pripadnici jednog naroda, četnici. Ako tako postavljate ove zakone i ako tako mislite da se u ovoj državi može doći do zakona, onda morate da promijenite način na koji i Vi i predsjednik vaše stranke razgovara. Jednostavno, BiH treba zakon. Ako treba zakon, onda on može biti i sa jednim članom. Ako možemo da se dogovorimo oko jednog člana, dajte da se dogovorimo oko jednog člana. Nemojte da govorimo treba nam zakon, a onda stavljate maksimalističke ciljeve ovdje. Ako treba zakon, dajte da ga donešemo, ja sam za to da ima jedan član. Evo, neka bude samo član: praznik 9. maj. Ako ne treba zakon, onda recite: nećemo zakon u BiH i nemojte nas sve ovdje držati. Ovo je, ja mislim, peti put da raspravljamo o tom zakonu u BiH.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Poštovani kolega Živkoviću, ja ipak sebi neću dozvoliti luksuz da odlutam od sadržine i merituma ovog zakona. I, zbog toga sam se javio, samo da vam kažem sljedeće. Deveti maj kojeg ste spomenuli u svojoj diskusiji je Dan pobjede nad fašizmom u Evropi i tu nema ništa sporno. Međutim, kolega Živkoviću, kao što sam naveo u komparativnoj analizi stanja, i u drugim državama, veliki broj i susjednih država ali i država u Evropi obilježava Dan antifašističkog ustanka u njihovoј državi. U tom smislu, ja sam spomenuo da su 27. jula u Drugom svjetskom ratu i Srbi i Hrvati i Bošnjaci podigli ustanak protiv fašizma. I da nije bilo tih ljudi u Drugom svjetskom ratu, vjerovatno naša zemlja ne bi bila na strani svjetske antifašističke koalicije. U tom pogledu nema razloga da, osim što obilježavamo zajednički evropski Dan pobjede nad fašizmom, mi obilježavamo nešto što je svijetla tradicija i bosanskohercegovačkih naroda, a evo usput da kažem ta prva ustanička puška 27. jula je pukla u Drvaru, i da ne prebrojavam po nacionalnoj osnovi ko je i šta je bio. Ja ni jednog trenutka, i Vi ste to svjesni, nisam ovde govorio ni o jednom narodu pojedinačno, već o svim bosanskohercegovačkim narodima.

I da u ovoj replici ne budem previše dug, mislim da nije ništa maksimalističko u traženju da BiH ima svoj dan državnosti. Priznat ćete i Vi da nije logično ako jedan entitet ima neki dan kojim obilježava dan tog entiteta, zašto onda da država nema svoj dan državnosti, izuzev ako nismo zaista toliko sve okrenuli naopačke, pa mislimo da država zaista BiH ne treba imati nijedan dan državnosti, a da to trebaju imati entiteti. Ako je to konstatacija, onda mi jako dobro svi znamo, bez obzira kojoj političkoj partiji pripadamo, kuda i u kom pravcu to vodi.

Stoga da budem do kraja precizan i jasan, bilo bi dobro zaista da shvatimo da je i BiH naša zajednička država i da ona zaslužuje da ima i svoj dan državnosti, kao i da zaslužuje da ima svoju himnu i ostala obilježja koja imaju i sve druge države. U tom smislu, možemo mi ovu temu okrenuti i na način da ovde vodimo žučne rasprave, da pričamo o svemu i svačemu, ali bilo bi dobro ako možemo barem da pričamo o meritumu ovog zakona i da pričamo o onim stvarima koje se događaju i u drugoj državi, a ne samo u BiH.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Pa ne misle Bošnjaci, ne daj Bože, da su svi Srbi četnici. Ja mislim da je većina Srba ovde prisutnih kolega jednako protiv četništva kao što smo i mi i protiv onoga šta su četnici radili u bilo kom sukobu i ratu u zadnjih 70 godina ovde u BiH.

Druga stvar, nemamo mi namjeru ništa prisvajati za sebe. ZAVNOBiH nije nikakav bošnjački praznik. I mislim da je u ZAVNOBiH-u od Đure Pucara pa dalje učestvovalo vjerovatno više Srba nego Bošnjaka. Nemamo namjeru uzeti neki datum samo za sebe. Ali da ova zemlja zaslužuje da se praznikom pokaže da je se voli, da je se poštuje, da ona ima svoj

kontinuitet. To nikakav maksimalistički cilj nije. I dan ZAVNOBiH-a je jedan kompromis u tome smislu, znate. Moramo na kraju krajeva pokazati da volimo eto tu zemlju u kojoj smo se svi rodili, je li. Ako imate prijedlog da to bude neki drugi dan koji će simbolizirati, koji će neko uzbudjenje kod nas pobuditi sviju, predložite. Evo, mi smo se dosjetili toga i smatrali smo da je to kompromis, kao što je bio kompromis i onaj Zlatni ljiljan ... koji smo stavili na zastavu. To je anžujski znak krstilizirani krst. Zašto je on, na kraju krajeva, prepušten samo Bošnjacima? ... U jednom momentu nije do Bošnjaka, imamo namjeru pružiti ruku i naći neki datum oko kojeg ćemo se iole svi dogovoriti. Cijenili smo da bi to mogao biti dan ZAVNOBiH-a.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Ja sam imenovao čovjeka koji je to rekao. Nisam rekao da je bošnjački narod to rekao. Prema tome, niste imali potrebe da mi to replicirate, ali nije problem.

Uvaženi poslanik Slavko Slavuj Jovčić, replika. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, uvaženi ministre, kolege i kolegice, pa ovako, pogledajte kako se vi danas zalažete da se kontinuitet BiH nastavi od ZAVNOBiH-a. A za one koji ne znaju, a mnogi od vas ovdje ne znaju, da vas podsjetim, ove prve podatke znate ali za jednu činjenicu drugu ne znate, dakle ZAVNOBiH-om je predsjedavao Vojislav Kecmanović Đedo. I nakon niza decenija komunisti mu daju neku malu ulicu gore na Koševskom brdu da mu se zahvale za njegov doprinos. Dolaskom na vlast i promjenom takve zemlje koja je bila u sastavu Jugoslavije, čovjeku koji veze nema ni sa ovim novim ratom, niti je on bio četnik, eto on je bio partizan, predsjedavao ZAVNOBiH-om, našli ste razlog vi ovdje u glavnom gradu, i mom i vašem, da promijenite tu ulicu. Ne vi lično ovdje, nego strukture grada Sarajeva, i date naziv te ulice Dede Šišića koji je pred mojim očima mučio moje logoraše, a vaš je Zlatni ljiljan. O kakvom vi kontinuitetu pričate i tradiciji ZAVNOBiH-a kad vam je smetao Đedo Kecmanović koji veze nema evo sa četnicima? Sticajem okolnosti je bio Srbin. Pa nesretnik jednu malu uličicu dobio i vi ste to iskoristili nakon novih revolucionarnih promjena novog ambijenta da i to skinete, samo zbog toga što je bio Srbin i date mu ulicu Dede Šišića koji je moje sapatnike mučio. Šta hoćete dalje da nas prisilite i da mi taj dan slavimo i nastavimo? Nemojte nas ubjeđivati, to se neće desiti.

I da, pošto je govor o praznicima, za repliku, gospodine Izetbegoviću, stalno je ovdje neka priča Bošnjaci, Srbi, ljiljan, ovo, ono, vi ste to uzeli i to je logično. Znatni ljiljan prisvojili, niko protiv toga nema. Čim ste vi to uzeli sebi, mi smo odmah bili protiv. To je logika. Da smo mi uzeli, vi biste bili protiv.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Ma nemojte, molim vas. Pa hajmo biti iskreni. Kad smo iskreni, sve je jasno. Da vi to niste uzeli zlatni ljiljan, taj kao ljiljan simbol, mi bi danas uzeli možda Srbi, jer neće ga niko, mi

bi uzeli. Ali pošto ste vi uzeli mi nećemo. Da smo mi uzeli, vi nećete. Hajmo biti pošteni što je do svega došlo. Dakle, da prekinemo s tom tradicijom i nemojte se, gospodine Bećiroviću, vi kao poznati istoričar, vratite ulicu malu čovjeku koji je bio partizan, predsjedavao ZAVNOBiH-om i hoćete da bude kontinuitet, a to ste skinuli zato samo što je Srbin.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Pa ne znam, moram zaista da kažem, oni koji su sumnjali da je poslanik Slavko Jovičić zaista vispren i da se dobro priprema za sjednice sada se mogu uvjeriti, što bi se reklo, u bocu ili u sridu. Slavko Jovičić u sridu, kako se kaže dole kada ide na onoj. Znači poslije ove njegove replike mislim da bi za sve nas bilo pametno da prestanemo sa svim pričama zato što je on rekao suštinu. I ono što je rekao gospodin Bećirović a i gospodin Izetbegović, antifašističke manifestacije, tradicija, istorija se ne može promijeniti bez obzira šta ovaj parlament uradio. To je dio istorije i mi možemo to, ali mi smo protiv prekrajanja. Ovo što vi radite je falsifikovanje istorije. O tome se radi. I najbolje vas je gospodin Jovičić demantovao da taj falsifikat je providan, da je taj falsifikat jadan. To znači da bi bio red da kažete šta je htjelo zasjedanje Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja BiH, šta je htjelo. A ja ću vam evo predložiti, dok ne bude moja diskusija, jednu virtuelnu situaciju u kojoj na to zasjedanje ulaze delegacije SDA, recimo evo da ne bude sa SDP-om, mi smo nekad SDS-a recimo, ne znam nekih drugih, i kaže evo došli i mi i mi imamo svoj koncept BiH. I uđu tamo i, evo ja vama ostavljam da kažem, kako bi se on proveo. Kako bi njih dočekali ti koji su, maloprije je gospodin Izetbegović pomenuo jednu temu u nekom kontekstu ko je protiv četništva, pa mi moramo dodati ko je protiv handžar divizije, pa ko je, jesu li ovi iz SDP-a, što baštine tradicije ZAVNOBiH-a, jesu li ganjali i zatvarali mlade muslimane. E sad, ko je tu za antifašizam, ko je protiv, to bi trebalo raspetljati. Kako ste vi iz SDP-a došli zajedno sa SDA da ste sad prekrojili istoriju, da ste je uperili u jednom pravcu, ispeglali je i ona kao takva je tradicija. Ako tradicije ZAVNOBiH-a nisu bile, ako mislite da su podrazumijevali kao ključni osnov bratstvo i jedinstvo samo na prostoru BiH, onda ste vi falsifikator. Oni su mislili na bratstvo i jedinstvo naroda SFRJ. I oni su mislili na nešto. Nebitno ko je kriv, mi smo to bratstvo i jedinstvo razbili '90-ih, kao da ne kažem sad šta. Tako ga bubnuli i toga više nema. To je bio temelj tih ljudi i njima je na usnama to bilo – živjeti u jednoj državi Jugoslaviji sa BiH kao federalnom jedinicom, sa bratstvom i jedinstvom svih naroda bivše Jugoslavije. Nemojte prekrajati njihovu volju. Bilo je kako je bilo, istorija je išla kako je išla i u tome je problem.

Ako mislite da ćete nas ubijediti da su oni htjeli nezavisnu državu BiH, zamislite sebe da se pojavite pred njima i kažete to što ste vi, pa uzmite malo njihove papire, pa uzmite malo Fočanske propise, pa uzmite ... propise, pa vidite šta je tamo napisano i šta se tamo spominje

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

DRAGO KALABIĆ:

i na koji način se oni odnose. E tu je suština. Ako mislite, i time završavam, da mi dovodimo u pitanje antifašistički karakter 25. novembra, apsolutno se varate. Ne dovodimo. On ima antifašistički karakter. Ali smo protiv njegovog falsifikovanja i protiv, jer ne želimo da upadnemo u falsifikovanje volje ljudi koji su stvarali tada ZAVNOBiH i tadašnju Jugoslaviju. U tome je razlika.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić, replika. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Ja se slažem da Đedo Kecmanović treba da ima ulicu u Sarajevu, ali treba isto tako da ima ulicu i na Palama, i u Trebinju, i u Banja Luci, i u Drvaru i u Mrkonjić Gradu. Evo neka Slavko kaže da li ima Đedo Kecmanović ulicu, naziv ulice na Palama. A treba da ima u svakom mjestu.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, replika. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Moja replika će biti vrlo kratka, više u kontekstu diskusije gospodina Jovičića.

Možda mi nemamo ulicu više ili je premještena, kada je riječ o konkretnom imenu, ali imamo Trg ZAVNOBiH-a ovdje. Međutim, htjela sam više da skrenem pažnju, predsjedavajući, da možda podsjetite diskutante da je ovo prvo čitanje, odnosno govorimo o principima zakona. Ja Vas molim da svaku diskusiju koja nije usmjerena na principe ili prekinete, reducirate itd., jer mi smo već duboko prevazišli, toliko prevazišli da nam je potreban novi ZAVNOBiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Idemo dalje, uvaženi poslanik Selim Bešlagić, replika. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja ću biti veoma kratak. SDP ne misli uzimati uopšte i svojatati ZAVNOBiH, on je faktički odraz želje i volje građana BiH i naroda BiH, on je daleko napredniji nego Dejtonski sporazum koji je imitacija ZAVNOBiH-a. I s druge strane, nikad u ovom dijelu BiH ni jedna skupština osim Skupština RS-a nije donijela odluku da poništava odluke ZAVNOBiH-a. Prema

tome, ja vas molim da o toj odluci i o tom uvažavanju ZAVNOBiH-a, bar, gospodine Jovičiću, evo pošto poznajete dobro istoriju, ne govorite jer ste vi ukinuli ZAVNOBiH, vi ste istoriju prekrojili. I s druge strane, apsolutno se s Vama slažem – mijenjanje ulica onih koji su stvarali državu BiH nije, ja bih rekao, vrlina niti je to u interesu BiH. S Vama se tu apsolutno slažem i evo prihvatom tu Vašu kritiku ali ne sebi nego prihvatom kritiku jer mislim da je to suvislo kad je jedan takav čovjek predsjedavao ZAVNOBiH-om, koga mi uvažavamo, da ga nema. Ali evo, imamo Trg ZAVNOBiH-a i ja vam tvrdim da će nakon ove rasprave poteći inicijativa da se tom čovjeku vrati. Ali vas molim da ovaj dio, kad govorimo o ovim stvarima, uđemo u raspravu o datumima i ja ћu samo vam reći da ovdje nema ni jednog državnog praznika koji ћemo mi da slavimo. Mi imamo međunarodne praznike koje ћemo slaviti, imamo vjerske praznike koje ћemo slaviti, a nema ni jednog državnog zakona i zbog toga ja ne mogu prihvati da je ovo 'Zakon o praznicima u BiH', jer ako ja nemam, to je isto kao kada bih ja sad negirao da sam sin Saliha i majke Tahire, oca Saliha i majke Tahire, i na taj način ovde dokazujemo da mi smo došli s Marsa i da sada tek stvaramo nekakve stvari a da nemamo ni jednog praznika. To mi je nelogično i zbog toga ne mogu glasati za ovaj zakon.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, druga replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Znači, nismo mi protiv praznika, kao što je to rečeno u nizu replika, ali se ne slažemo u datumima. Znači, nije onaj ko je protiv jednog praznika istovremeno, e, sad to što će ovi koji su protiv istovremeno oboriti zakon i ostaviti državu bez 'Zakona o praznicima', to je sad njihova volja koju mi ne možemo spriječiti. Oko vraćanja te jedne ulice, bojim se da vam je to Sizifov posao, zato što gospodin Jovičić ima čitav spisak i trebalo bi danonoćna zasjedanja lokalnih skupština, kantonalnih, i ne znam ni ja kojih, da vrate sva ta imena. A to znači da su pogažene tradicije ZAVNOBiH-a i sad to neko peglanje, evo to je najbolje gospođa Azra sad kazala. Znate, ovaj je Vojislav, njega smo zbrisali u naletu rušenja tradicije antifašizma, a Trg ZAVNOBiH-a, pa može, to ћemo provući ali sa zelenom podlogom, pa ћemo to reći, to može nekako, to nema primjesa nikakvih drugih. U tome se i ogleda upravo igranje i falsifikovanje istorije. Ona se može uzeti onakva kakva je bila, imate vi pravo to istrgnuti iz konteksta, ali ja mislim da to izgleda jadno, zato što nismo mi na to uticali. Ja nisam bježao od odgovornosti da je '90. na ovim prostorima razbijena takva tekovina ZAVNOBiH-a i svi su u tome učestvovali i svi se utrkivali. E, onda se neko sjetio da je pretjerao. E, kasno je. E, neko se sjetio da je pretjerao i da je to uradio, da nije to pametno uradio, i sad treba nekim brzim falsifikatom preko koljena, nešto što ide u jednom pravcu nemoguće, ja mislim da je nemoguće. Ja mislim da nije korektno ne tražiti za takve stvari kompromis. Mi imamo ovde kompromis, imamo saglasnost dva entiteta, imamo stav Vijeća ministara, imamo oko ovih datuma oko kojih ima. I ne znam zašto srušiti taj kompromis a na drugu stranu staviti maksimalističke zahtjeve i da uđemo u ove rasprave o kojima vjerovatno nikad nema kraja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika druga. Izvolite.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Pa ovako. Uvaženi kolega Kadriću, kad su te ulice dijelile se u onom vremenu dok je još bila Socijalistička BiH, nije bilo ni toliko ulica na Palama da ih svi, od narodnih heroja i tih što su bili važni, da ih dijele, nije bilo ulica. Danas kad imamo ulica, kad su Pale pravi grad, univerzitetski, danas ne treba nam to ime. Što će nama na Palama to ime kad ste ga vi ovde u glavnom gradu, i mom i vašem, izbrisali. I, uopšte taj čovjek ne pada. Njega nisu zvali Đedo što je bio star, nego što ga je poštovao i Srbin i tada Musliman i Hrvat, poštovao ga je neprijatelj, poštovao ga je Tito, Savez komunista, pa mu dao najvažniju ulogu da predsjedava. Mi smo svi ovdje ravnopravni, ali nisam ja u istoj ulozi kao predsjedavajući, uvaženi gospodin Živković, gospodin Lozančić i gospodin Belkić, nismo. Oni imaju veću funkciju, mnogo više mogu da odluče nego ja, dakle kada se govori o tim zaslugama.

Druga stvar, uvaženi kolega Bešlagiću, ne pada mi naum da okrivim ovaj parlament da je neko kriv odavde. Vi niste ni znali da je to promijenjeno. Čak niste ni znali, nemojte se ljutiti, da je bila ta ulica. Ali ja ću Vam reći da na Koševskom brdu je bila. Mala, neki sokak bez veze, ali dobro, nije bitno. Dakle, ta država koju vi želite, kontinuitet da nastavite, koja je trebala se njemu zahvaliti, dala mu najmanju ulicu. A danas, ne želim nikog da vrijeđam, ja kad dolazim na sjednicu Parlamenta prolazim ulicu Mladih muslimana, pa prolazim Zelenih beretki, pa prolazim sve druge. I jednom sam govorio ovde na Parlamentu, hajde što ste promijenili ove glavne ulice Vojvode Stepe, Vojvode Putnika, kao neki srpski junaci iz nekih ranijih ustanova, srpskih ratova, to bi nekako mogao da prihvatom, hajde, smetalo vam sve što je srpsko, uredu je. Ali eto, tog čovjeka za kojeg se vi zalažete iz ZAVNOBiH-a? Uvažena profesorice, Vi znate koliko ja Vas poštujem, i sve vas ovde, trg i ime ulice su različiti. Ima bezbroj ljudi koji su apsolutno nevažni, ma naravno, e, pa sad je trg veći malo, a ulica je mala, znam ja. Kada tako nešto hoćemo da se nekom zahvalimo, ja bih volio da mi imamo brojeve ovde kao u Njujorku. Ulica 64, 124, avenije 5., 6., 19., a ne ove nazive imena koji će nas stalno razjedinjavati.

Dakle, opšte je poznato, jasno da neće 25. novembar nikada dobiti podršku od nas dok smo ovdje da to bude bilo kakav praznik, a pogotovo državni. I dakle, ne trebamo se oko toga uzbudjivati.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Tri minute. Evo još pola.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Dvije i 32-ije, nemojte me prekidati, šest sekundi ste mi uzeli, ali nema veze. Dakle, i da se vratim na 1. mart, isto tako i ovaj praznik. Ljudi, taj dan je najveća nesreća bila. I jednom sam davno rekao za mnoge medije, kao što i svašta govorim, hajmo izabrati jedan dan da slavimo dan nesreće. Ali bi bio svaki, kako mi raspravljamo. Dakle, nemojte ovo stavljati u proceduru što neće dobiti podršku i hajmo ono što može dobiti podršku, što niko ne osporava, da to izglasamo ako želimo zaista da imamo kompromis, konsenzus i ostalo.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Azra Hadžiahmetović, druga replika. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Prvo, ispravka krivog navoda. Mi ne možemo slaviti nesreće. Možemo obilježavati tužne dane, je li.

Vidite, jako uspješno su neki diskutanti skrenuli pažnju sa suštine problema i rasprave, a to su principi Prijedloga zakona o državnim praznicima. Mi ne raspravljamo o ulicama ni pojedinačnim slučajevima; pogotovo mislim ako ćemo raspravljati o tome, onda hajmo to prevest na teren opšte rasprave ovdje pa se upitati postoje li neke ulice, naprimjer, u gradovima koji su danas u RS-u a koje su bile ranije. Ja ću vam reći da znam za većinu gradova u kojima nema više nijednog imena ulice koja nosi ime a da nije srpsko, mislim. Ali ja ne želim o tome raspravljati, ja ne želim.

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

AZRA HADŽIAHEMTOVIĆ:

Znam ja da vi to ne krijete, čak štaviše, kolega Kalabiću.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, samo malo.

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Ne krijete, ne, ne, ja hoću samo da kažem možda niko ništa ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo molim vas da se svi čujemo. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ:

Da se svi čujemo i da se uvažavamo. Da ne pokrećemo krnje rasprave o nečem što nije na dnevnom redu. I evo usput, predsjedavajući, da pomenem da s obzirom da ovaj Prijedlog zakona o praznicima BiH ne udovoljava elementarnom principu, a to je da ima makar i jedan dan iz istorije ove zemlje kao što i druge zemlje, koji je, to ja ne govorim, mislim, ili koji bi to bili dani i itd, ali bilo koji dan iz istorije zemlje, kao što je to slučaj sa svim zemljama koje imaju praznik iz svoje istorije, mi nećemo podržati ni u prvom čitanju.

Zahvaljujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Izvolite. I diskusija ujedno, je li tako? Možete sastaviti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Neću, neću. Ovo je samo diskusija, a replika je bila preventivna, pošto se zloupotrebljava replika, a ja dugo vremena već čekam, onda sam se i ja počeo dovijati, je li, na svoj način. Dakle, samo je diskusija i neće biti nikome replika.

Gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege, dame i gospodo, dakle, ovaj zakon ovakav kakav jeste predložen mogao bi se usvojiti kao 'Zakon o državnim praznicima' svake države, skoro svake države u Evropi. E ovako, pa mogao bi, dakle ovako: Nova godina, Prvi maj ili većine država, je li tako, u Evropi, u svijetu, kako god hoćete, mislim, ovako kad ga ponudite, onda Deveti maj, 26. jun - Dan podrške žrtvama nasilja itd. Dakle, ovde nema ništa što govori o elementu bića ili elementu identiteta BiH, države BiH, i to je ono što je problem ovoga zakona. A mi znamo da postoje brojni datumi u istoriji ove zemlje koji jesu element bića i koji jesu specifikum ove zemlje. I onda mene kao čovjeka zabrinjava zašto ni jednog od tih datuma nema u ovom zakonu, i to jeste ozbiljan problem. On zbog toga ne može proći ni u prvom čitanju i zbog toga je njega opasno usvojiti i na nivou principa. Njega nije moguće popravljati jednostavno amandmanima, jer je jednostavno ponuđen zakon koji u sebi ne sadrži ništa kada je u pitanju BiH, kada su u pitanju ovi državni praznici.

Da je ovaj zakon opasno usvojiti, ovakav kakav jeste, govore i diskusije koje smo mi do sada imali priliku da čujemo. Ako bi usvojili ovaj zakon, mi ne bismo dobili 'Zakon o praznicima BiH', nego bismo dobili zakon protiv praznika BiH, dobili bismo zakon protiv Prvog marta kao Dana nezavisnosti, dobili bismo zakon protiv 25. novembra - Dana državnosti i Dana ZAVNOBiH-a, jer to su državni praznici ove zemlje i svako onaj ko misli da će se rušenjem ovoga zakona zapravo država ostaviti bez praznika i da ona neće imati praznike, vara se, neće. Država ima praznike, ona ima zakone o praznicima i o Prvom martu i o 25. novembru - Danu nezavisnosti i Danu državnosti. I ti datumi su priznati i u Dejtonu, potvrđeno je dakle još jedanputa i u Dejtonu po principu kontinuiteta propisa. I nije problem u tome ima li ova država te zakone ili nema, problem je u tome da li se ti zakoni poštuju na cijeloj teritoriji države ili ne. I nije pitanje postojanja ili nepostojanja zakona, nego je pitanje njihovog poštivanja ili nepoštivanja. To je dakle jedno sasvim odvojeno i drugo pitanje. Usvojiti ovaj zakon, znači ukinuti istovremeno, jer kada BiH, Dejtonska, postdejtonska BiH neko pitanje uredi zakonom nakon Dejtona, onda prestaje naravno da važi ono što je bilo do Dejtona, kako je to kontinuitet propisa objasnio, i to automatski znači ukidanje zakona o 25. novembru kao Danu državnosti i o Prvom martu kao Danu nezavisnosti.

Mi smo danas mnogo dalje od kompromisa, nažalost, nego što smo recimo bili prije 10 godina. Ja se sjećam rasprave 2000. godine ili 2001. godine u Domu naroda ovdje, ovoga parlamenta, kada recimo 25. novembar nije bio osporavan kao državni praznik. Dakle, on je tada, čak su se usaglasili kolegiji tada oko 25. novembra kao državnog praznika. Problem je bio njegovo značenje, je li to Dan državnosti, je li to Dan ZAVNOBiH-a ili Dan antifašizma. Recimo, kolege iz RS-a su se usaglasili tada da to bude državni praznik, dakle 25. novembar ali

da se zove 25. novembar - Dan antifašizma. Naravno, mi nismo mogli pristati na to jer ovaj datum je toliko važan za potvrdu kontinuiteta državnosti BiH da jednostavno oko ovog datuma, bez obzira šta mi govorili, kako god mi pričali, ovdje jednostavno nema pogodbe. To je jednostavno tako. I naravno, to tada nije prihvaćeno, digla se čitava uzbuna u BiH i oni koji su, uslovno kazano, sa bošnjačke strane u to vrijeme to prihvatali, doživjeli su jednu tešku kritiku unutar BiH. Mi smo danas mnogo dalje od 'Zakona o praznicima'. I kada je u pitanju Dan nezavisnosti, ja se sjećam kada su kolege iznosile varijante šta je to, šta bi to moglo da bude u tom periodu kada je BiH se osamostaljivala od SFRJ. Danas, dakle ni toga nema.

Sve skupa, mislim, ministar Nović je jedan ozbiljan ministar i ja to do sada mnogo puta ističem i govorim i ja će to kazati i ovaj put, i za mene je, spram te činjenice, iznenadujuće da se on odlučio da ovakav zakon predloži u Parlament, zakon za kojeg je potpuno svjestan da ga jednostavno nije moguće dograditi i on ovakav ne može proći u Parlamentarnoj skupštini BiH. Mi smo do sada imali brojne zakone iz tog ministarstva i od ovog ministra, mi smo zajedno radili na njima i dograđivali ih i čini mi se da je po prvi put na jednom vrlo osjetljivom pitanju, ovo je pitanje oko kojeg nema preglasavanja, ovo je pitanje dakle identiteta, došli smo u poziciju da imamo tako nešto u Parlamentu BiH. Volio bih da se ovakve situacije ne ponavljaju i, naravno ja, slobodno ja mogu kazati u ime Kluba SDA da ćemo glasati protiv ovoga zakona.

Toliko, hvala vam.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Džaferoviću.

Sljedeći je replika i rasprava, uvaženi zastupnik Martin Raguž.

MARTIN RAGUŽ:

Isto nije replika. Kažu da je najbolji oblik zaštite i borbe i liječenja prevencija. Pa evo preventivno, jer mi neki koji smo se davno javili strpljivo smo čekali poštujući Poslovnik i prava uvaženih zastupnika na repliku.

Ja će objediniti, znači neću nikom pojedinačno ..., dobro da je došlo do rasprave o ovom zakonu u Zastupničkom domu i zašto je dobro da je on prošao raspravu na Komisiji, bez obzira na sve kontraverze oko ovog zakona. Ja mislim da je krajnje vrijeme da bosanskohercegovačka javnost, na koju se mi svi često pozivamo, zaista izravno i kroz Parlament vidi uvid kroz sve pozicije koje se kroz ovu raspravu otvaraju. A šta se kroz ovu raspravu otvara? Otvara se naš odnos prema prošlosti i sadašnjosti i budućnosti, vidimo. Šta on pokazuje? Pokazuje stalno konfrontirane i sukobljene pozicije, dijametralno različite pozicije koje se najbolje ilustriraju kroz činjenicu koju, evo čujemo ovdje, čujemo u javnosti, u emisijama u kojima smo bili – to što vi hoćete, mi nećemo i obrnuto. I to je stalno tako, to je stalno tako i pokazuje da u ovoj zemlji nema niti institucionalnih, niti političkih kapaciteta da se postigne kompromis oko najvažnijih pitanja.

Evo, to je stav Martina Raguža kojeg ovdje javno iznosim, stav HDZ-a 1990 i mi jednostavno od toga želimo napraviti otklon i mi se ne možemo pomiriti sa takvim stanjem i razvojem odnosa u BiH.

U ovom zakonu, ako ga uzmete i dobro pročitate, nema ništa sporno. Pitanje ima li dovoljno, i trebali bi biti pošteni pa to reći ovdje. Ja isto mislim da nema dovoljno, ali ne mislim da ima išta loše u ovom zakonu i želim u tome napraviti razliku. I smatram da datumi kao što su Dan pobjede nad fašizmom i Dan Europe, Dan potpore svim žrtvama nasilja su ogromni datumi i dobro je da su našli mjesto i to treba pozdraviti, a ne kritizirati. Pa ne mogu ja neke svoje privatne datume u borbi za antifašizmom iznositi i pretendirati da oni postaju opća vrijednost, ako je dan Deveti svibanj prihvaćen u čitavoj Evropi kao opća vrijednost. I to nama nije dovoljno, pa još bi nešto kao. Pa stanite malo, ljudi, daj da malo ozbiljne rasprave povedemo ovde. Da malo tu ideološku maglu razgrnemo svi ovde skupa i da vidimo ima li još ovdje institucija ljudi kojih se nešto pita oko tih datuma. Da vidimo šta je sa vrijednostima ZAVNOBiH-a, da nije ni hrvatska, ni bošnjačka, ni srpska, i da ... vidimo danas u stvarnom životu gdje smo. Pa da onda, i oni koji se na to pozivaju da pokažu da se drže tih načela ZAVNOBiH-a, pa ćemo ih prihvatići, sve ćemo prihvatići, sve apsolutno, bjanko.

Druga stvar, uređuju se vjerski blagdani. Ova je zemlja multikofesionalna i uređuju se da svaki građanin, vjernik može na svakom pedlju BiH slaviti svoj vjerski blagdan. Zar to nije veliki pomak: u konsultiranju sa Međureligijskim vijećem prihvaćene su njihove vrijednosti. Ja mislim da je to ogroman pomak, ogroman pomak. Smatram da je konačno vrijeme da kad je državni blagdan da su izveštene zastave BiH, a ne da imamo činjenicu i kažemo da je to blagdan, nema trećeg člana Predsjedništva koji je po Ustavu tu – nema ga ni jedne godine. Ja mislim da to nije dobro za zemlju da se ta praksa nastavlja tako.

I da ne bih ostao na kritici predlažemo da se dodaju kao državni blagdani BiH: dan njenog međunarodnog priznanja, to je 6. 4. 1992. i da se kao 'Dan državnosti' upiše 22. svibanj 1992. kada je BiH primljena u najveću multilateralnu organizaciju, najznačajniju organizaciju na svijetu, to su UN. Kud ćete dva veća datuma? Ko ih može osporiti? Jesu li oni vezani za ideološku poziciju, političku, parcijalnu ili neku drugu, zar oni nisu dovoljni da pokažu karakter da ova zemlja ima snage da donese jedan važan zakon i odredi se o svojoj državnosti, međunarodnoj poziciji i svojim unutarnjim odnosima i pokaže da može postići kompromis? Pa pazite, mislim, gdje ćemo mi sad, odbili smo ovo i gdje smo sad opet? I stalno tako, ne po ovom pitanju, po svim pitanjima. Onda nema viznog režima, nema nam akcijskog plana za NATO, nema kompromisa, nema rješenja i svi su kao pobjednici. Ko je izgubio? Svi smo izgubili, ljudi, bolan. Nema nas nigdje, nema nas na mapi. Moramo se crvenjeti, sramotiti itd.

Evo, imam konkretne prijedloge. Mislim da ovaj zakon je prošao, treba ga kroz amandmansku fazu da mi u Parlamentu pokažemo da mi možemo, evo ne može u Vijeću ministara, možemo mi napraviti kompromis ovdje. Evo, ja sam predložio dva datuma. Dajte ako ima još datuma da sjednemo da radimo i da izademo jednom sa bijelim dimom i kažemo - u ovoj zemlji možemo dostojanstveno proslaviti državni blagdan, da se bar oko toga ne svađamo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja nemam ništa protiv da kolega Remzija Kadrić govorи prije pa da ja spojim repliku i ono što sam mislio da kažem, ili ćete mi dati da spojim sada odmah, ako se on slaže.

(?)
/nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

Pa neću govoriti 15 minuta. Evo, gospodine Remzija, dozvolite. Ja sam se javio iz istih razloga kao i Martin jer je bilo zaista puno veoma nepotrebnih i neprincipijelnih replika koje nisu uopšte bile u skladu sa tačkom dnevnog reda već su pričali o nekim drugim stvarima. Nažalost, mi evo i ovdje u Parlamentu kao i u društву generalno najčešće se zagledamo u negativne stvari i ono što nije dobro, i onda nas to potpuno odvuci i odemo u drugu stranu. Dajmo jednom da probamo da se zagledamo u ono što je pozitivno, da krenemo nekim koracima afirmacije, a ne stalno negacije.

Meni je kolega Martin pomogao u mnogome, i tako da moja diskusija zaista neće biti 13 minuta, manje čak i od 10 minuta, prije svega u ovoj činjenici da evo i ja pozdravljam i cijenim i odlučnost ministra koji je izašao sa jednim prijedlogom u kome, evo ponavljam ono što je kolega Martin rekao, za mene nema ništa sporno. I samo je otvoreno pitanje je li dovoljno. Dakle, ama baš ništa sporno. Moram da kažem da neke stvari nisam razumio i pitao sam ministra, nisu mi bili jasni ovi datumi vezano za vjerske praznike, ali kada mi je rekao da je to dogovor Međureligijskog vijeća i da su to oni predložili, onda, iz istih razloga kao što on nije imao ništa protiv, evo nemam ni ja ništa protiv da to bude tako, ali kada bih ja to postavljao, vjerovatno bi drugaćije neke stvari postavio. Mislim da evo i moja je poruka, i poruka partije kojoj pripadam, da je krajnje vrijeme da BiH ima 'Zakon o državnim praznicima' i da ovaj zakon pruža nam mogućnost evo kroz amandmansko djelovanje da dođemo do toga. Dakle, apsolutno smo protiv onih koji evo zagovaraju činjenicu da ovo a priori treba odbaciti i treba ići ponovo u nekakve rasprave i prijedloge, a ne znam da li si postavljaju pitanje šta je to što će dobiti ponovo.

Isto mogu da razumijem primjedbe u smislu da evo u ovom prijedlogu zakona nema elemenata koji su direktno vezani za državu BiH, ali sam sasvim siguran, ukoliko smo iskreni, ukoliko smo otvoreni i ukoliko se uvažavamo međusobno, ili, još da budem precizniji, ukoliko smo na liniji ZAVNOBiH-a – da možemo doći do takvog dogovora. Priča sad i o ZAVNOBiH-u i o nekim drugim stvarima, koje nisu ovdje u suštini, bi trebalo da bude priča kada budemo govorili o amandmanima, ako dođemo do toga – a ja se nadam da ćemo imati dovoljno razuma da ćemo doći do toga, pa makar tada odbacili – trebalo je da bude tada.

Ali evo, i ja ću napraviti taj presedan pa ću već unaprijed diskutovati o tim stvarima. Ono s čime ja nisam saglasan sa prijedlogom dva nova datuma, ne zato što ne uvažavam ovo što je kolega Martin rekao nego zato što smatram da postoje evo i druga dva datuma koja su prioritetnija da budu u ovom zakonu. Vi znate da je 'Dan državnosti' rođendan države, a rođendan ove države čiji smo mi predstavnici poslanici i zastupnici za ovim klupama je 21. novembar, gospodo. Dakle, ako hoćemo 'Dan državnosti' ove BiH u kojoj danas živimo, čiji smo

mi zvaničnici, onda je to 21. novembar, dan kada je potpisana Dejtonski mirovni sporazum koji je u duhu ZAVNOBiH-a postignut konsenzusom sva tri konstitutivna naroda, uz podršku i garanciju međunarodne zajednice i susjednih država. Neću pričati sada. Ako dođemo do diskusije oko toga treba li to ili ne treba, onda će govoriti kako ja doživljavam to što se taj dan ne prihvata. Pa ja, ali evo samo dvije rečenice: osporavanje Dejtonskog mirovnog sporazuma i sve što je napravljeno je kamen spoticanja već 14 godina u ovoj državi. I sve dotle dok ne počnemo od toga biće osporavani neki drugi datumi. Ja lično, a i partija kojoj pripadam, nemam ništa protiv da u državnim praznicima imamo jedan naš, kako Denis kaže, domaći datum koji označava antifašističku borbu BiH. Možda je neskromno ako ističem: moja dva ujaka, ime jedno ja nosim i ponosim se s tim, su ostavili kosti na Sutjesci, jedan stric, i da ne nabrajam dalje. Prema tome, nema niko pravo da mi na bilo koji način stavlja pod znak pitanja to što je postignuto u tom periodu. Dakle, koji će to biti dan možemo razgovarati. Je li to 27. juli, je li to neki drugi, za BiH to je nekada bio 27. juli, ja sam išao na te zborove dok su se god slavili, sada se ne slave, nažalost se ne slave.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

A Četvrti juli je Dan borca za cijelu bivšu Jugoslaviju, kolegice Azra, da znate. Ali neću Vam ja replicirati, ja će završiti svoju diskusiju za koji minut.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo. Niste ni Vi bili ... kada Vam je neko dobacivao ..., polako.

BRANKO DOKIĆ:

Drugi datum, evo ne mora da bude ni 27. juli, može da bude ono što je kolega Džaferović govorio, evo već je pobjegao sa ove rasprave, može da bude dan ZAVNOBiH-a, ali ne taj dan kao Dan državnosti već Dan ZAVNOBiH-a. Opet ponavljam, Dan državnosti ove države koju mi uživamo je 21. novembar. Činjenica je, moramo biti iskreni, da bez ZAVNOBiH-a ne bi bilo ni ove države u kojoj sada živimo, ali to vam je, gospodo, isto kao primjer potomaka i predaka. Ja ne slavim, bez mog oca ne bi bilo mene, ili bez mene ne bi bilo moje djece, ali moja djeca ne slave moj rođendan već slave svoj rođendan, obilježavaju i djedov ali to nije njihov rođendan, to je djedov rođendan. Ali,

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

BRANKO DOKIĆ:

samo malo, dozvolite molim vas, i kada umre postoji djedov rođendan.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
Samo malo, polako.

(?)
 /nije uključen mikrofon/

BRANKO DOKIĆ:

Molim Vas, ako ćete provocirati, ja, vidite, nisam spomenuo ni jedno ime, ni jednu ulicu, ni jedan grad, a tom diskusijom kako Vi već replicirate odvešće nas ko zna gdje, ne bih volio o tome da govorim. Dakle, još jednom ponavljam: bez ZAVNOBiH-a ne bi bilo i ovog, ali ignorišući 21. novembar vi stvarno kod jednog dijela BiH ostavljate zaista veliku rezervu, pa čak i strah – šta je to što je krajnji cilj? Zbog toga je insistiranje na 25. novembru kao Danu državnosti ignorišući 21. novembar otkada postoji ova BiH, koja nema prefiks republika. Dakle, ova BiH je svojevrstan cinizam, gospodo, ja ga tako doživljavam. I evo, ovim ću završiti diskusiju o ovom pitanju, i neću replicirati nikome a kažite šta god hoćete.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

U svakom slučaju, mi bi slavili rođendan ali ne možemo se dogovoriti oko datuma, ali dobro.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja, iako se javljam iza kolege Dokića, replika nije kolegi Dokiću. Naime, današnja rasprava ili dio diskutanata je počeo gdje je ulica u glavnom gradu predsjednika ZAVNOBiH-a Vojislava Kecmanovića ili predsjedavajućeg. Što se mene tiče i svih vijećnika i poslanika SDP-a, to mogu sigurno garantovati, tamo gdje su oni odlučivali i bili većina sigurno to ime nije izbrisano, niti ime bilo kojeg antifašiste. I ako je to problem danas, evo ja ću vam odmah predložiti zaključak uz ovaj zakon, možda zakon ne prođe, ali da nam prođe zaključak 'da zaključujemo da ćemo isfinansirati da ispred ove Parlamentarne skupštine u naredna tri mjeseca postavimo bistu Vojislava Kecmanovića'. Eto, to može biti konkretan prijedlog.

Dalje, kada je riječ o samom ZAVNOBiH-u kao Danu državnosti mnogi govore da ne može ZAVNOBiH biti Dan državnosti. Pa evo, samo da odemo malo u susjedstvo. Srbija je za svoj Dan državnosti izabrala 15. februar iz 1835. godine i iz 1804. Tada Srbija nije imala veze sa današnjim granicama Srbije. A ova BiH je u istim granicama kao i ona u ZAVNOBiH-u, s istim ravnopravnim narodima itd.

Dan Dejtona, također treba uvažavati u ovoj zemlji ali je najprikladnije da to bude 'Dan mira' u ovoj zemlji, jer je objektivno mir. Mi bi mogli kao Dan državnosti slaviti 21. novembar, ovdje imam Ustav BiH i da u Ustavu BiH u članu I. piše da BiH nastaje 21. novembra 1995., međutim u Ustavu BiH, evo ovdje ga, dakle mogu pokazati, doslovce piše: 'BiH nastavlja svoje pravno postojanje'. Dakle, riječ je o kontinuitetu i nastavku, a ne o nastanku. Međutim, da budem do kraja iskren, nije ovo prva rasprava o ovoj temi, nije mi ništa iznenađujuće ovo što sam čuo od nekih poslanika, prije svega iz SNSD-a, jedino iznenađenje u čitavoj današnjoj diskusiji, to još nisam čuo, pod znacima navoda reći ću biser dana je ova izjava gospodina Bakira Izetbegovića. On je doslovce rekao da je ZAVNOBiH kao neki kompromis. Ako idemo sa tom

tezom da je ZAVNOBiH kompromis, to implicira da Bošnjaci imaju neke svoje datume, Srbi svoje, treći svoje, pa kao složit ćemo se oko ZAVNOBiH-a. Ja tako ne mislim. Ja mislim da je ZAVNOBiH temelj i osnova a nikakav kompromis. Uopšte nemam problema oko toga hoće li neko izglasati ili neće ZAVNOBiH. ZAVNOBiH, to svi znamo ovdje u sali, neki hoće priznati neki neće, to niko ne može negirati, to je naša zajednička vrijednost. ZAVNOBiH ima dugotrajnu vrijednost i tu nema nikakvih problema.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

DENIS BEĆIROVIĆ:

Završit ću sa ovom rečenicom. Kalabić je u pravu kada je rekao da vijećnici ZAVNOBiH-a nisu željni nezavisnu BiH. Vijećnici ZAVNOBiH-a željni su što su željni i vijećnici u Hrvatskoj, Srbiji, Sloveniji, Makedoniji i Crnoj Gori, oni su udarili državnost BiH u ondašnjoj avnojskoj Jugoslaviji. Kada su, prije svega, druge republike razbile tu avnojsku Jugoslaviju, BiH ništa drugo nije ostalo već da i državnost pretoče u nezavisnost.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić ima diskusiju. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Samo oko ove biste da ne napravimo kakve zabune, da ne napravimo bistu možda Vojislavu Kecmanoviću ili Vojislavu Šešelju, kada su u pitanju ova dva imena, ali slažem se sa ovim da ne ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

I oni nobelovci, isto tako, Dragini.

REMZIJA KADRIĆ:

Dakle, ja sam se javio samo zbog ove jedne rečenice u obrazloženju u kojem stoji, kaže: 'Od stupanja na snagu Ustava BiH na nivou države BiH ne postoji, odnosno do sada nije donesen zakon o praznicima.' Dakle, ova rečenica je protivustavna, dakle nije u skladu sa Ustavom, jer u Ustavu BiH stoji da svi zakoni i propisi i sudski poslovniči koji su na snazi na teritoriji BiH u trenutku kada Ustav stupa na snagu ostat će na snazi u onoj mjeri u kojoj nisu u suprotnosti sa Ustavom dok drugačije ne odredi nadležni organ BiH i, naravno, sa najvažnijim članom, članom I. Ustava BiH u kojem stoji da 'Republika Bosna i Hercegovina, čiji je zvanično ime od sada Bosna i Hercegovina, nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država'. Dakle, ova rečenica u obrazloženju ... ne može ovako stajati i iz tih razloga sam se javio da, ponavljam, borba za državu BiH se i dalje nastavlja. Iz tih razloga ovaj zakon nije prihvatljiv za mene i za Stranku za BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Pa ja ne znam šta je to što nije rečeno. Gospodin Kadrić nije samo rekao kako to misli izvesti ako se poziva na principe ZAVNOBiH-a koji govore o ravnopravnosti, o bratstvu i jedinstvu, o kompromisu, o dogovaranju, tamo nema ni visokog predstavnika, tamo nema ni nametanja, nešto ovaj sistem nije dobar.

Ja ču podsjetiti na tri stvari. Znači, ne znam kako ali ovaj zakon ima saglasnost oba entiteta i zašto prelazite preko te činjenice. I to će vam i ministar potvrditi, znači ima saglasnost oba entiteta, ima saglasnost Vijeća ministara, ima saglasnost značajnog dijela poslanika, znači ovo što nema nije relevantno.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

DRAGO KALABIĆ:

Ne, pa molim vas, evo ja ču pozvati ministra da kaže - saglasnost dva entiteta - ja sam to video. Znači, ima saglasnost dva entiteta. Maloprije kada je gospodin, čini mi se, Džaferović govorio zašto je gospodin Nović uputio taj prijedlog, pa nije to njegov prijedlog, to je prijedlog Vijeća ministara koji je dobio podršku dva entiteta i Vijeća ministara. To što je on resorni ministar, to nije njegov privatni zakon. Znači, ovako široka podrška ovom zakonu, ovako široka podrška, i da se obori ... neke logike mi tu nema. Kako je došlo do te podrške, eh sad, mi nećemo tu držati, ne pada nam napamet pridiku bilo kome ko odluči drugačije.

Kako je moguće ako je BiH mogla funkcionisati na principima ZAVNOBiH-a, onda što je bio potreban Dejton? Koliko ja znam da jedno drugo isključuje. Da je mogla na ZAVNOBiH-u, ne bi bilo Dejtona. Ne znam, jedno s drugim ne može. To i jeste problem ovog vremena i ovog društva što mi sada apsolutno u našoj svakodnevničkoj miješamo žabe i babe i pokušavamo još držati nekome predavanje. Ja sam maloprije rekao da se pokušate vratiti u tu stvarnost i da kažete recimo Đuri Pucaru Starom da upiše tamo da se na Božić neće raditi. Ja mislim da bi se Đuro uhvatio čega bi prije stigao, ili Hakiji Pozdercu, ili Ivanu Ribaru, da za Bajram nas nema. E sada vidite kako bi to izgledalo, kakve to ima veze sa ovim danas. Tekovine socijalističkog društvenog uređenja i antifašizma nemojte spajati u jedno. Možda je i ovaj Slavujev djed poslije zabrljaš nešto. Antifašizam nema veze sa tim ako je neko poslije rata nešto zabrljaš. Sa tim uređenjem je ovo društvo raskrstilo '90-ih. Perjanica je bila SDA, SDS i ostali. Raskrstili smo s tim, zgazili ga kao zvečku. I sada kao nešto sjetili se da nam iz toga nešto treba, a to razbucali kako smo uspjeli i umjeli. Pomiriti deklaraciju ZAVNOBiH-a i Islamsku deklaraciju? Ja bih volio vidjeti toga ko to pomiri i da donesete njima i kažete, evo, mi o ovome mi bi da vi malo raspravljate, oni naoružani svi sa onim tamo mitraljezima, ili deklaraciju Radovana Karadžića iz '90-ih, pa da i on nakon toga uđe tamo. Ja bih volio vidjeti da ovi umjetnici to malo naprave i da nam to dočaraju. Nije korektno, i s druge strane nemoguće, i ne znam zašto se bavimo time:

opravdanje da može BiH na ZAVNOBiH-u, a ne može Jugoslavija na AVNOJ-u. Mnogo ljudi iz ovog parlamenta je govorilo da ne može Jugoslavija, da ne može AVNOJ, da smo navodno srušili principe koji važe, a koji su absolutno isti. Principi bratstva i jedinstva su isti i za ZAVNOBiH i za AVNOJ. I zato se mi danas ne upinjemo da to branimo jer smo to srušili gospodo, srušili. Isti principi važe za avnojsku Jugoslaviju kao što su važili ... i rečeno je nema Jugoslavije jer nismo, kaže, ravnopravni, nema Jugoslavije jer nema više bratstva i jedinstva. A šta je to ostalo u BiH od tih principa? Ja bih volio, i što se mene tiče kada bi me mogla sada neka sila vratiti, ali absolutno sve što je u ZAVNOBiH-u. Ali vjerovatno, kada bi to nekome sada rekao da to podrazumijeva i Jugoslaviju, neko bi rekao: e, ne može, mi hoćemo nešto drugo. I nije sporna ta volja za nečim drugim, ali to nema veze sa ZAVNOBiH-om.

Ponavljam, antifašistički karakter ZAVNOBiH-a niti je u redu, niti je pošteno dovoditi u pitanje i mislim da to ne bi trebalo nikome padati napamet. Vraćanje nazad u istoriju, u vrijeme kada su ovi narodi oslobođeni od austrougarske okupacije, kada su neki ljudi izginuli da bi odavde otišao austrougarski okupator? I oni su činili dobra djela, i oni su zaslužili da i njihove ulice nose imena. I tada se bilo pod nekom okupacijom i pod nekom čizmom protiv koje su se ti ljudi borili i ostvarili prvo ujedinjenje ovih naroda. AVNOJ je to poslije razradio na jedan drugačiji način, ali mi sada to kao zaboravili, 1918., pa ne znam ni ja, pa nadalje. I to su bila neka dobra djela, nekih naroda koji su se dogovorili da to urade protiv okupatora.

Ja mislim da nije uredu, time će i završiti, sve naše primjedbe su ovdje da se falsifikuje istorija, da to ne treba činiti i da ima stvari oko kojih se mi možemo dogоворити. I ne znam, evo maloprije gospodin Džaferović je rekao, zašto nije iskorištena ta prilika. A nije zato što su bili maksimalistički zahtjevi. Ja sam bio na Vlašiću i kada sam video što je dogovoren u reformi policije tada, ja ne znam da li ste mnogi imali priliku vidjeti taj papir, i oni koji znaju kakvi su detalji, evo gospodin Džaferović je to video, to nema veze sa današnjom reformom policije. I neko je rekao to je malo, dajte još i propalo je i to što je dogovoren. Stisnite sada, sada je gotovo. A ja sam video taj papir, evo meni se kosa diže i sada od tog papira, ali je na sreću neko izdao pogrešno dugmne, pritisnuo u Sarajevu pogrešno dugme, pogrešnu komandu guraj još i to još je otišlo, svi znamo gdje je otišlo. Tako i oko praznika. Ja ne vidim razloga da se mi ne dogovorimo oko ovoga ako postoji saglasnost dva entiteta, saglasnost Vijeća ministara, saglasnost značajnog broja poslanika, relevantnih faktora, jedan dio koji može sebi priuštiti i da bude protiv ovoga ali moja je molba da ne ruše državni zakon, da ne ostave državu bez ovakvog jednog zakona koji nam omogućuje, s obzirom da praznik treba slaviti, treba obilježavati, ne znam kako mislite nekoga natjerati ... Valjda bi on trebao imati nekakav odnos prema tom i da bi se i on našao u toj slavljeničkoj atmosferi. Ne znam kako ju je moguće postići na neki drugačiji način.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Selim Bešlagić, druga replika. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Evo, znam da je druga, ja bih volio da nije ni ova druga ali moram gospodinu Kalabiću reći. Slažem se u jednoj stvari da njegovo potenciranje pitanja ZAVNOBiH-a itd., taj stvarno

ZAVNOBiH u prvom svom dijelu zasjedanja 25-og nije donio ovo pitanje vjerskih prava i sloboda, ali su zato na drugom zasjedanju ZAVNOBiH-a u Sanskom Mostu donesena prava čovjeka i građanina, Deklaracija o pravima slobode čovjeka i građanina gdje je upravo došlo do izražaja sloboda savjesti i sloboda vjeroispovijesti gdje smo dobili pravo i slaviti praznike. Nije to bilo tako rigorozno, nemojmo plaho ...

(?)
/nije uključen mikrofon/

SELIM BEŠLAGIĆ:

To je druga stvar što ćemo sada naći desno i lijevo neke stvari. I druga stvar, ja bih zamolio, ako može, da se dobije odgovor koji su od devet ministara glasali za ovo što ste Vi rekli, jer ako su glasali to i ako su zastupnici se složili pa onda o čemu mi ovdje raspravljamo. Ovo što mi, ovo,

---

(?)
/nije uključen mikrofon/

SELIM BEŠLAGIĆ:

pa da, ali nema Federacija veze sa državnim praznicima, Federacija ima svoje zakone koje donosi, mi donosimo svoje, ali ako su entiteti dali saglasnost i ako se ovdje to dogovorilo mene interesuje stvarno koja su to dva, hajde da kažemo, ministra bili *protiv* da bismo onda i mi se mogli, a sedam *za*, e, to me interesuje.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Bakir Izetbegović, replika druga. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Ma ovaj naziv Islamska deklaracija stalno povlače oni koji je nisu pročitali. Eto ja pozivam kolegu Kalabića neka idući put doneše jednu rečenicu koja ima ikakve veze sa BiH, Jugoslavijom, našim narodima itd. Nećete naći nijednu takvu rečenicu, ali eto vama dobro dođe taj naziv da imate ovako nekorektne istupe.

Što se tiče Jugoslavije, dakle nije bila, ne daj Bože, SDA razbijač Jugoslavije. To je u našoj programskoj deklaraciji bilo očuvanje Jugoslavije. Da smo se mi pitali, ona bi bila modificirana, sačuvana. Dakle, Jugoslaviju je razbilo Karađorđevo, pa onda JNA koja se pretvorila u jugoslovensku armiju jednog naroda, je li, pa je napala ostale narode i ostale republike. To je razbilo Jugoslaviju. Mi smo učinili koliko god smo mogli, a bili smo perjanica, ne razbijanja nego uvođenja demokratije, ovoga parlamentarnog života itd., i učinili smo koliko god smo mogli da se ta zemlja očuva, da se očuva multietnički sastav, njen duh itd. Tamo gdje se SDA nešto pitala, tu je još uvijek Josip Broz sačuvao glavne ulice, to nigdje u bivšoj Jugoslaviji nema, osim tamo gdje smo se mi nešto pitali, jer znamo da od nas ne počinje istorija. I tu su

sačuvane i crkve, i sinagoge itd., gdje smo se mi nešto pitali. Mi smo bili eto perjanica toga, gospodine Kalabiću. A vi ste, nažalost, pogodili u sridu, što rekoste, maločas kada ste potvrdili diskusiju kolege Slavuha. Dakle, šta god mi predložimo, makar to bilo i dobro, to ćeete vi odbaciti.

DRAGO KALABIĆ
/nije uključen mikrofon/

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Jako ružno je što ste tu stvar potvrdili. Time ste, nažalost, pogodili u sridu našeg problema, što se čeka ona druga strana da nešto predloži pa da drugi znaju šta neće.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Nadam se da ćemo uspjeti završiti ovu tačku dnevnog reda.

Izvolite, replika druga.

REMZIJA KADRIĆ:

Druga replika. Dakle, još malo precizniji odgovor na ovo pitanje Drage Kalabića. On je postavio jasno pitanje zašto su narušeni, porušeni principi AVNOJ-a, zašto ih nema. Dakle, odgovor na to pitanje, na to precizno pitanje ima i još precizniji odgovor, još konkretniji, ovo što je rekao Izetbegović, a to je, dakle odgovor stoji, postoji u Beogradu, u Srpskoj akademiji nauka i umjetnosti, popularno rečeno SANU, tamo stoji odgovor zašto su principi AVNOJ-a porušeni. Dakle, u Srpskoj akademiji nauka i umjetnosti postoji odgovor – zato što se SANU borila za veliku Srbiju i iz tih razloga su porušeni principi AVNOJ-a.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena kolegica Azra Alajbegović, replika. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih zapravo, na neki način, zamolila kolegu Kalabića – i žao mi je što je potrošio svoje dvije replike i diskusiju – da prestane držati predavanje o korektnosti na najnekorektniji način koji sam u svom životu čula. Zaista, mislim, uredu, pravo na mišljenje je nešto što je legitimno pravo na razmišljanje, međutim, način na koji on danas drži predavanje, mislim da bismo ga mogli zaista okarakterisati kao profesora nekorektnosti u ovom domu danas i molila bih ga, ako ikako može, da se suzdrži od podjela mi : vi. Mi smo ovdje svi mi, državni poslanici Parlamentarne skupštine BiH. Imamo pravo na različita mišljenja, ali stalno potenciranje toga mi : vi, nije dobro ni za koga od nas.

DRAGO KALABIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Je li ovo poslovnička intervencija? Poslovnička.

DRAGO KALABIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam iznio svoje mišljenje.

_____ (?)
 /nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ne, ne, ovo je poslovnička intervencija.

DRAGO KALABIĆ:

Svako ima pravo da odgovori na repliku, ali u situaciji kada ja govorim po Poslovniku, poštujem prava svih, i meni se ne sviđa pa nikome ne držim pridiku. Ja vas molim da obezbijedite da svako od nas izražava ovdje demokratski svoj stav i da se svako suzdrži, a ko je nervozan može da izade da prošeta, da prohoda ako ne može, ovdje ne treba da bude neko ko ima slab stomak da ne može izdržati suprotno mišljenje. Onaj ko je došao sa jednim mišljenjem i hoće da ga ovdje po svaku cijenu nametne nekom drugom, krši Poslovnik. Onaj ko drugog ne može vidjeti, ne može prihvati njegovo mišljenje i razmjenjivati argumente, onda ima problem, ne treba da bude u državnom parlamentu. Imate mnogo mjesta u Sarajevu gdje imate jedno mišljenje, jedan stav, sve isto, i tu nećete imati ovih problema. Ali meni da uskraćujete pravo da po Poslovniku iskažem ovdje svoje mišljenje i da me na to upozoravate, ja bih volio da vi suprotstavite argument, ja bih volio da ste govorili malo o ovome što sam ja govorio. Ja sam rekao: gospoda iz SDP-a koja je bila predratna vlast i hapsila ljude koji su pisali Islamsku deklaraciju, nisam ja hapsio, njima je to bio problem.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORD ŽIVKOVIĆ:

Poslovnička.

DRAGO KALABIĆ:

Ali molim vas, molim vas, ali sam ja rekao da se meni oduzima na ovakav način pravo da ovo kažem. Znači, nisam to ja radio. Ljudi koji su njegovali tekovine socijalističkog društva su smatrali da je to za njih opasnost i te ljude su pohapsili tadašnji činovnici i funkcioneri države BiH. I sad

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Vrijeme!

DRAGO KALABIĆ:

završavam. Mi hoćemo da kažemo kako danas da to pomirimo. Ja nemam čak ništa protiv, ali oni to nisu htjeli.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ja mislim da je u skladu sa Poslovnikom svima dozvoljeno da izrazi svoje mišljenje na adekvatan način, ja mislim da nisam nikome zaustavio mogućnost. Pošto je sjednica već treći put nastavljena, imali smo dvije, da kažem, sahrane, imali smo treći put nastavak, imali jednu vanrednu sjednicu, svi smo napeti, umorni, ja sam pokušao da ne prekidam ljude, ali pokušajte i vi meni da pomognete da vodim ovu sjednicu. Imamo još dva diskutanta i možemo preći na sljedeću tačku dnevnog reda, imamo tri.

Uvaženi poslanik Vino Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući. Pozdravljam sve kolege i kolegice.

Nastojat ću biti što kraći. Dakle, ja nisam primijetio, a evo raspravljat ću među zadnjima, da bilo tko ima ovdje primjedbu na sadržaj ovog zakona. Kada kažem sadržaj, onda mislim na ono što piše unutra, a ne ono što nedostaje. Svi mi mislimo da nedostaje puno toga unutra ali to se radi izmjenama i dopunama zakona. Ja bih ovom prilikom ćestitao Vijeću ministara, posebno ministru, da su došli do jednog zakona. Kakav je takav je, naš bi trebao biti.

Ja često imam osjećaj, možda sam u krivu i ispričavam se onima na koje mislim, a ako nisam u pravu da počesto u BiH, pa i u mom toru, mom narodu, često se voli da neko tamo nešto izgubi nego da mi dobijemo. Dakle, neko nekim datumima bi htio nešto i dokazati i pokazati nekome drugome. Ja mislim da to nije dobro, da trebamo uzeti ono što možemo dogоворити, a ne ono što ne možemo dogоворити. Kolega Džaferović je u jednom momentu, ja se sjećam vrlo dobro jer smo zajedno bili tada u Domu naroda, rekao da se nije pristalo da se jedan datum 25. studenog zove 'Dan ZAVNOBiH-a', a on je to bio. Dakle, ne prihvaća se da se dan zove po onome što je on bio, a postojao je tada konsenzus o tome. Dakle, hoće se pokazati da državnost ima kontinuitet. Nitko ništa nema protiv ako se to može, želi i ima čime i argumentima dokazati, ali da se to dokazuje time da se jedan datum iz 1943. godine zove 'Danom državnosti', mislim da nije dobro. Kontinuitet državnosti se ne osigurava zakonom.

Vidite, ovdje je nekoliko puta, posebno kolega Denis Bećirović spomenuo da naši susjadi imaju Dan neovisnosti, Dan državnosti itd. pa, ja koliko vidim, on je spominjaо srpski slučaj, odnosno slučaj Republike Srbije da imaju iz tisuću osamsto i neke godine, je li, Dan državnosti. Recimo, Republika Hrvatska ima iz 1990. Pa su to mijenjali u sljedećih deset godina, 2000. su to promijenili, nije više 30. 5. nego je 25. 6., i to im uopće nije zasmetalo da bude manje državnii ili s manje državnog kontinuiteta. Isto, isto tako ovdje se spominjalo da ZAVNOBiH je želio Jugoslaviju, ali eto kad su svi drugi napustili onda i mi ćemo sad, to više nećemo zvati ZAVNOBiH nego 'Dan državnosti'. Pa ako su svi napustili, onda je to valjda bilo isti dan, pa hajmo svi imati isti dan kao dan državnosti. Ali ko smo mi da određujemo Republici Srbiji, Makedoniji, Sloveniji, Hrvatskoj da svi imamo isti dan državnosti. Oni su izabrali, hajmo i mi izabrati. Hoćemo li kako je spominjaо kolega Raguž, kolega Džaferović, kolega Dokić ili ćemo

staviti tri neutralna datuma i izabrati jedan i slučajnim odabirom. Dobro bi bilo ako možemo dogovorimo se, ali ni u kojem slučaju ne bi trebali današnji zakon osporiti, odnosno zaustaviti u ovom prvom čitanju, jer imamo drugo čitanje. Ja također mislim napisati jedan amandman i sigurno će ga napisati ukoliko dođe do amandmanske faze.

Kolega Selim Bešlagić – ja ovo ne repliciram nego me potaklo, nadopisivao sam pa će biti malo i duži nego sam mislio – je tražio da se ovdje izvijesti nas zastupnike, odnosno Zastupnički dom ko je kako glasovao u Vijeću ministara. Ako će se udovoljiti tome, onda ja tražim od 1996. da se izvijesti po svakom zakonu kako su glasovali ministri. Dakle, ne samo po ovom zakonu nego po svim zakonima do sada ... kako se glasovalo u Vijeću ministara. Ja sam protiv toga, jer ja sam protiv, znaju ljudi koji su sa mnom u ovom povjerenstvima kad se u povjerenstvu napiše da je nešto usvojeno sa pet glasova „za“, a „protiv“ su bili, onda navede imena i prezimena. Ja sam protiv takvih zapisnika i protiv sam i tog zapisnika u Vijeću ministara ako je tako vođen. Naravno, ne mogu ga osporiti da se piše imenom i prezimenom ko je „za“, a ko „protiv“. Čemu to? Mi znamo silu zakona kad su preglasavani i jedan, i drugi, i treći narod u raznim tijelima institucija BiH.

Dakle, želim još kazati ovdje da svi oni koji ovaj zakon neće podržati zato što u njemu nečega nema nisu na dobrom putu. To se radi amandmanima, a načela i principe ovog zakona trebamo podržati i sve ono što u njemu nema a mi bismo željeli da ima, da bude u njemu, to ćemo rješavati amandmanima. I ja još jednom izražavam svoj stav o ovome, ja će podržati zakon u prvom čitanju i djelovat će amandmanski na ovaj zakon.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Samo kratko. Ja mislim da se kolega Zorić i ja nismo razumjeli. Dakle, ja nisam u svojoj diskusiji rekao da je tim dogovorom iz 2001. godine ZAVNOBiH-u, 25. novembru priznat status ZAVNOBiH-a u tom dogovoru, a oduzet tim dogovorom značaj Dana državnosti. Taj dogovor nije sadržavao ni jedno ni drugo. Ti koji su pravili taj dogovor, dakle isključili su i dan državnosti i ZAVNOBiH, nego su kazali da je 25. novembar dan antifašizma, samo to dakle, i naravno, to nije moglo proći i ja sam u tom kontekstu govorio i to je ono što sam ja dakle rekao. Samo da se kolega Zorić i ja pojasnimo.

I još samo onima koji pokušavaju da osporavaju ZABNOBiH zato što je propao AVNOJ tvrdeći da je ZAVNOBiH ukomponovan u AVNOJ i da i on treba da doživi sudbinu kao i AVNOJ i, odnosno, avnojevska Jugoslavija. To su, tačno je dakle da je ZAVNOBiH ukonponovan u AVNOJ, ali je tačno da je i ZAVNOBiH kao i AVNOJ imao svoj ustavnopravni razvoj, od Ustava '46., '51., '53., '63., '71., '74. godine, '91. godine i sve ono što se dešavalo je kontinuitet. Taj kontinuitet je osigurao pravo BiH da uradi ono što je uradila, što su uradile i druge republike i da krene u ovu nezavisnost. I nije, ne treba zbog toga i to nije argument zbog kojeg treba obratiti 25. novembar.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Odgovor na repliku, uvaženi poslanik Vinko Zorić. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Ovo će biti atipičan odgovor na repliku. Ja prihvaćam ono što je kolega Džaferović rekao i ja se ne upinjem ovdje ništa nikome dokazati, ja sam pogriješio. Zaista ste Vi kolega Džaferoviću rekli da je to spominjano kao dan antifašističke borbe, a ne kao dan ZAVNOBiH-a. Ja sam danas, čini mi se da je kolega Bakir, ovo nije njemu replika i mnogi, za mene je priča passe ko voli BiH. To je, to je meni isto da neko priča da voli djecu. Mi znamo da ima devijantnih situacija i loših situacija, da neko i ne voli svoje dijete, ali to je bolest. Dakle, ako postoje oni koji ne vole BiH, neka se identificiraju i neka se pobroje, neka se slobodno ovdje pred institucije napiše: ovi ljudi ne vole BiH. Mislim, za mene je ta priča passe. A ovo što je rekao kolega Džaferović, zaista, prihvaćam i ja sam se pogrešno izrazio, evo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović, diskusija. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedavajući, koleginice i kolege poslanici, poštovani ministri i ostali, neću ništa pametno reći poslije ovogliko dugih rasprava, ali htio sam da kažem nešto što smatram da bi bilo značajno za BiH. Dakle, ako želimo da nešto nemamo, onda možemo da govorimo potpuno suprotno i sve što budemo više govorili potpuno suprotno manja je šansa da nešto imamo. Ja iskreno čestitam ministru što je Savjet ministara uputio bilo koji predlog. Ovo je značajan zakon, a pesimisti ili maksimalisti će reći da to nije nikakav zakon, da ovo ničim ništa ne zastupa, da on ništa ne predstavlja. A optimisti u smislu onog ili minimalisti reći će: znate, to je za nas previše. ... ima jednu činjeničnu stvar u BiH i ako postoji zakon kao dio kontinuiteta na njenoj teritoriji u značajnom dijelu BiH ne obilježavaju se čak ni ovi datumi koji su predloženi na isti način. Šta će, šta možemo uraditi? Dakle, postoji li nešto što je u ovom momentu maksimum, dio nekog minimuma i nekog srednjeg prosjeka. ... neće nigdje BiH pobjeći. Ona je članica UN-a, ona će biti članica EU i biće članica NATO pakta, ona ima svoj Ustav, ona ima dva entiteta u kojima bi se trebalo poštovati neke stavove i imala bi, recimo, ovaj zakon koji ima jedan ... mali broj članova, ali ima značajna dva člana. To je obilježavanje praznika i usklađivanje drugih propisa sa ovim zakonom. To je od izuzetnog značaja. Značajno bi bilo da se u svakoj sredini, i u RS-u i u Federaciji, obilježavaju na isti način dani koje smo dogovorili. Sada će biti možda četiri ili pet dana, možda će za šest mjeseci biti još jedan dan oko koga ćemo moći da postignemo konsenzus. Možda će za pet godina neko drugi umjesto nas to dogovarati. Ali zakopati se na jednoj strani i govoriti da ništa nije nemoguće, zato što nije maksimalno, i da ništa ne treba da bude, zato što nije minimalno, ja mislim da je to potpuno bezumno i nema nikakve političke ....

Nisam ovdje diskutovao u smislu bilo koga da bi nekoga kritikovao u tom smislu da kažem s kim se slažem i s kim se ne slažem, već ja smatram da je korak po korak i da ćemo postići nešto. Sa ovim se neće urušiti ni ekonomija, ali imaćemo jednu simboliku. Ta simbolika bi nam bila potrebna. Ako se trudimo da kažemo da nam je simbolika u onom u čemu se jedna polovina ne slaže, to je nemoguće postići. Dajte da nešto proizvedemo, da uradimo, da makar s nečim krenemo.

Evo, toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Prvi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Niko Lozančić. Izvolite.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem, gospodine predsjedatelju.

Dame i gospodo zastupnici, poštovani ministre, uvaženi gosti, ja moram reći na početku da nemam namjeru ni hvaliti ni kuditi ministra. Znači, ovo je prijedlog Vijeća ministara, a današnje rasprave o ovom prijedlogu su u biti iskazale u kojem ambijentu je uopće i ovaj prijedlog došao na naše klupe. I očigledno je da u ovoj zemlji još uvjek ne postoji mogućnost da se, kako naslov ovog zakona kaže, definiraju blagdani BiH. I to je činjenica. Zato sam rekao da ne želim ni hvaliti ni kuditi ministra, jer mislim da ministar niti je zaslužan niti je kriv što ima ovo što ima ovdje u ovom zakonu. Ovo je posljedica naših ukupnih odnosa i, nažalost, mi ni oko ovog zakona a svi će se složiti da – ja ću poslije govoriti uistinu o načelima ovog zakona – nema nešto što bi nekoga trebalo iritirati. Međutim, nismo propustili priliku da se natječemo ponovo o svojim vlastitim projekcijama ili tumačenjima, bolje rečeno, bliže i dalje povijesti, uz intenzivno nastojanje da je samo moja točna, moja istinita, moja prava, a da sve drugo nije i ne može biti tako. I to je taj ambijent u kome, evo, je ovaj uradak našao se na našim klupama.

Neću se ja složiti da je sve prihvatljivo u ovom zakonu, a sad ću govoriti malo o zakonu, iako se čini da je sve prihvatljivo. Članak 1. ovog zakona kaže da se ovim zakonom određuju dani blagdana BiH itd. Kojim člankom je dalje određen jedan blagdan BiH? Nova godina, Praznik rada, Dan Evrope, Božić (katolički ili pravoslavni), Bajram (jedan ili drugi). Oprostite, nisu to blagdani BiH. Znači uz sve, ne znam ni ja, pokušaje da se to predstavi kao blagdan BiH, to nisu blagdani BiH. To jesu, neki su međunarodni, neki su katolički, neki su pravoslavni, neki su islamski, ali vjerski ili međunarodni, skraćeno rečeno *da*. Međutim, da su blagdani BiH – ne slažem se. Da se oni već, neki od tih blagdana, stoljećima slave u BiH, i bez ovakvog i bilo kojeg zakona, to je apsolutno točno, neki kraće neki duže. Znači, ovaj zakon neće ni omogućiti ni onemogućiti ni jednom katoliku da slavi predstojeći katolički Božić, ja sam uvjeren u to, jer su oni slavili i prošle godine kada ovog zakona nije bilo. Neće onemogućiti ni jednom predstavniku pravoslavne vjeroispovjesti da evo predstojeći pravoslavni Božić proslavi, jer su ga oni slavili i kad ovog zakona nije bilo itd., da dalje ne nabrajam, i Nova godina koja predstoji itd.

U nedostatku političke volje da se mi dogovorimo makar o jednom danu, ja uopće neću licitirati koji je to dan, jer šta god bih rekao bit će najmanje dvoje protiv toga, najmanje, znači imamo ovaj prijedlog, ova materija neradni dani, zaposleni u vrijeme vjerskih blagdana je radnopravno zakonodavstvo i ona se definira tamo, to je pravo uposlenika da u odredene dane ne

radi, pa se kaže, ne znam, radni tjedan traje, ne znam ni ja koliko, 40 sati, 42 sata, a da uposlenici imaju pravo na godišnji odmor i imaju pravo na ..., a mislim da to čak ima u nekim zakonima koji definiraju Zakon o radu ili već u kojem zakonu. Znači, to je već definirano. Ovo u tim zakonima je definirano da su neradni dani i neki drugi dani, tako da uistinu znači da bi se to osiguralo nema potrebe za ovakvim zakonom. I ja moram reći, ne mislim da mi sebi trebamo umirivati savjest, da kažemo, evo ga, konačno imamo jedan zakon koji nas uvodi u neka prava, koji definira nešto što mi do sada nismo imali. Znači, ovaj zakon nije to i ja mislim da iz tog razloga, uz svu dobру namjeru, znači da se dođe do makar nečega kad se ne može doći do evo kvalitetnog rješenja, samo iz tog razloga. Znači ovo nije, opet kažem, kritika ni ministru, ni Vijeću ministara, jer u ovom trenutku jednostavno ne postoji rješenje i to je današnja rasprava pokazala. Znači, ne postoji rješenje koje može proći u ovom parlamentu. Tako da nema ministra, nema tog vijeća ministara koje može predložiti takvo rješenje, tako da u tom kontekstu govorim da nije kritika ministru, bez obzira ko on bio. Znači, mi smo danas govorili, raspravljali o svemu i svačemu, ali najmanje, kažem, o suštini ovog zakona i mislim da je najbolje, kamo sreće, moram reći sad, nakon današnjih svih ovih rasprava, da ovo nismo ni imali na dnevnom redu, jer bismo makar bili svi skupa pošteđeni podsjećanja na našu stvarnost. Makar bismo mogli živjeti u iluzijama da evo je ipak vrijeme ratno 15 godina iza nas, očigledno da je ono puno bliže nego što se nama čini. Znači, i da naša sklonost, potreba da se bavimo poviješću, i kad treba i kad ne treba, uistinu je jača od potrebe da određenim zakonima definiramo neke odnose, pa i pitanje nekakvih državnih ili, kako bih ih nazvao, nacionalnih blagdana u BiH.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Martin Reguž, replika. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Ma evo, rijetko repliciram, ni sad mi nije namjera da repliciram, nego da se pojasmimo. Ovim zakonom se ovi datumi: Nova godina, Prvi svibanj, Deveti svibanj i Dan Europe utvrđuju kao blagdani BiH. Znači, ne može se reći da to sutra neće biti blagdani BiH. To je replika na ovo što je uvaženi supredsjedatelj govorio. Jer, druga je stvar što mi smatramo da dan državnosti nekih drugih trebaju također biti blagdani BiH. Ali ovo će, ako se ovaj zakon usvoji i jednog dana, ja se nadam, Bože zdravlje svima nama, što skorije to će biti blagdani i blagdani BiH.

I druga stvar. Ne trebamo mi živjeti u iluzijama. Što prije se suočimo sa realnošću, da ne odgađam, evo i zato sam se javio, ja mislim da je ova rasprava bila dobra danas da pokaže tu našu stvarnost i ja preporučam svima nama povratak u stvarnost.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Drugi zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ:

Ja također mislim da je rasprava bila korisna, da smo jedni drugima rekli otprilike naše pozicije. Naravno, bilo je i viška stvari. Ja ču se u najvećem dijelu složiti i neću to ponavljati, ovo o čemu je gospodin Lozančić govorio, uvažavajući naravno i ovu intervenciju gospodina Raguža. Ali u suštini ipak stoji ovo što je gospodin Lozančić govorio.

Međutim, ja sam se najviše javio samo radi dvije-tri stvari, vrlo kratko. Dakle, često se govorilo minimalno – maksimalno, minimalno – maksimalno. I ima tu određena vrsta logike da se može maksimalno postići, a treba tražiti da ne bude minimalno, nego neka neki konsenzus itd. Međutim, postoje stvari za koje postoji uobičajna praksa, postoje standardi, postoji potreba. Dakle, moramo malo i o tome razmišljati, dakle da postoji potreba, da postoji neka praksa, neki standard kod ostalih država. Dakle, nismo sami, dakle moramo imati i to na umu.

Ovdje je spominjana jedno vrijeme saglasnost entiteta, pa onda podrška. Ja apsolutno respektujem i kako je dobro dobiti što je moguće veću podršku za neki zakonski projekt, uključujući naravno i prije svega podršku iz entitetskih struktura. Međutim, kad je riječ o poslanicima Stranke za BiH, mi ne funkcioniramo na način saglasnosti federalnih institucija u oficijelnom smislu riječi. Naravno, ne ignoriramo mišljenja, ali mi se računamo i doživljavamo se kao poslanici u državnom parlamentu i ne slijedimo, da tako kažem, upute iz Federacije.

I naravno, uz apsolutno poštivanje inicijative gospodina Novića, on radi svoj posao, bez obzira da li će ja podržati ili ne podržati svoj zakon, kad je riječ o Vijeću ministara, ministar iz naše stranke nije podržao ovaj zakon i vrlo smo često ovdje čuli da neki ministri iz neke stranke nisu podržavali i da je to bio signal za stranku. Naravno i za nas je, na neki način, provođenje određene politike prema nekim stvarima i stavovi prema nekim stvarima reflektiraju se i u Vijeću ministara i ovdje u državnom parlamentu. Ali u svakom slučaju treba raspravljati, treba argumente iznositи i, naravno, omogućiti svakom da kaže svoje mišljenje.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Mehmed Suljkanović, replika. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, ma ja sam poslije ovako dugačke diskusije bio u dilemi da li da repliciram i odlučio se da to uradim. Moja replika upućena je gospodinu Prodanoviću. Naime, on je u jednom trenutku upotrijebio izraz da oni koji imaju mišljenje koje je ovdje eksplicitno navedeno, a nekoliko poslanika ja navelo da je protiv principa i protiv ovog zakona u prvom čitanju, među te poslanike spadam i sam – on je takvo mišljenje nazvao bezumnim. Mislim da je zaista tu itekako pretjerao i mislim da ... mu se to omaklo, pa bih volio od njega da to čujem.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Branko Dokić, replika. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, iako sam rekao da neću replicirati, ali više koristim repliku da uputim jedan apel. Uvažavajući sve činjenice da ćemo mi neke praznike slaviti i ako budemo imali ovaj zakon i ako ga ne budemo imali, nije isto to što ćemo slaviti tuđe praznike, a nećemo slaviti svoje praznike. Mi Dan pobjede nad fašizmom slavimo kao tuđi praznik, to nije naš praznik. Mi Novu godinu isto slavimo, ne zato što je to praznik BiH nego što svi drugi slave pa i mi slavimo. Mi Prvi maj slavimo ne zato što je to praznik BiH nego zato što ga svi drugi u Evropi slave itd., itd. Stoga je moj apel, ako imalo ima državničke odgovornosti pred nama, prihvatimo ovaj prijedlog koje je uputilo ovo ministarstvo, odnosno Savjet ministara, omogućimo drugu fazu, ako treba dajmo im više vremena, dajmo umjesto 15 dajmo im mjesec dana za tu amandmansku fazu i dajmo razumno bez diskvalifikacija jedni drugih i svrstavajući se u ove i one tabore, pozivajući se na istoriju ovakvu i onaku, često onaku kakvu mi je doživljavamo, ne stvarno kakvu jeste, da probamo doći onda do rješenja koje će biti prihvatljivo za sve. Ja duboko vjerujem da će, evo poslije pauze i poslije razgovora u okviru klubova, biti dovoljno savjesti da evo prođemo makar prvi krug i da damo šansu konstruktivnijem jednom pristupu i objektivnim razgovorima i međusobnim razgovorima, pa ako treba i u tamo onoj kafani i u klubovima prije nego što dođemo ovdje po pravilu da se diskvalifikujemo.

Hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović, odgovor na repliku.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Uvaženi gospodine predsjedavajući, ja stvarno mislim da nisam nikoga ovdje nazvao bezumnim. Ja smatram da je svako imao pravo da iznese svoje mišljenje, evo u bilo kom smislu i onaj ko, a uopšte nije važno da li se bilo ko od nas s tim mišljenjem slaže ili ne slaže, jer mi ćemo imati amandmansku fazu ovog zakona. Ja još jednom ponavljam i ja smatram da bi za ovu državu, za ovaj parlament bilo od izuzetne koristi ako bi se o nekim pitanjima, koja obuhvataju nešto više od ovog zakona, a koja bi bila pretočena u amandmansku formu, mogli složiti. Dakle, ja sam samo to rekao, ali apsolutno nisam ni za bilo koga rekao, ja sam govorio o nekim, u određenom smislu, isključivim maksimalističkim stavovima i zahtjevima i onim koji su, u određenom smislu, minimalistički. Govorio sam takođe da ja takođe mislim da postoje neka zajednička pitanja o kojima mi imamo saglasnosti, možda se nismo potpuno približili. Ali ja mislim takođe da postoje mnoga pitanja koja bi se i u amandmanskoj formi predložila, koja bi bila apsolutno neprihvatljiva ili za jedne ili, uslovno rečeno, za druge i za treće ili četvrte.

I još jednu stvar, mislim da bio bi absurd dakle da se u Parlamentu svi slože, evo uslovno rečeno. Sad da neke političke partije tri ili četiri ... dominantno pripadaju jednom konstitutivnom narodu i ja sam uvjeren da i tu postoji razlika u mišljenju. Dakle, izvinjavam se uvaženom kolegi Suljkanoviću ako sam, ja bih volio da saslušam taj stenogram, ali nisam nikoga želio nazvati bezumnim, to mi ni napamet ne pada.

Toliko.

NIKO LOZANČIĆ:

Sljedeći je uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Očigledno je ovo bila replika u smislu da se nismo dobro čuli. Ali bilo je diskusija u kojima, da kažem, su rečene veoma problematične stvari, a prešli smo preko njih tek da ne bi dalje dizali tenziju ovdje u Parlamentu, a teško ih je objasniti. Teško je objasniti da neko sebi daje za pravo da izigrava ljekara iako mu to nije struka i da nazove sve one koji ne vole BiH da su bolesni, pogotovo ako se zna gdje je granica da se može voljeti svoja zemlja, a koja je to granica kad ... prevrši mjeru. Da li podrazumijeva da svi oni koji su bili za to da izađu iz Jugoslavije su bili bolesni? Da li je bezuslovna ljubav prema jednoj zemlji to što nas tjera da volimo jednu zemlju i da li je to ljubav u kojoj pola zemlje hoće da drugu polovinu negira? Da li čovjek koji je rekao da je ovo tamnica naroda u BiH može da voli tu zemlju i da li mi koji smo rekli da to baš i nije tako stavljamo so na ranu, da li se može ta zemlja voljeti?

Da ne otvaramo tu priču, to mi nije bio cilj. Hoću da kažem da smo očigledno umorni pa nam prolaze takve stvari ovdje. Želim da kažem da možemo da imamo zakon, da BiH može da ima zakon. U ovome zakonu nema ništa što vrijeda bilo koga od nas ovdje. Ovaj zakon se može popraviti da u narednom periodu imamo zakon ... u kojem amandmanski djelujemo na dva, čini mi se, iskristalisanu zahtjeva. Jedan ZAVNOBiH, drugi Dejton. Razdvojimo arheološku vrijednost i razdvojimo ono što smatramo da je državotvornost nekih od tih datuma. Zašto ne bi ZAVNOBiH bio borba protiv fašizma BiH i tretiran kao arheološki naziv, a da Dejton bude državnost BiH? Daj da pokušamo da tražimo kompromis neki. Ne može se tražiti kompromis ako se ruši zakon na prvom čitanju. Daj da vidimo kako možemo dalje? Sve ili ništa u ovoj državi jednostavno ne prolazi. Prolazi ono o čemu se možemo dogоворити, korak po korak, idemo dalje. Ja sam za to da idemo dalje.

Zahvaljujem.

Ministar Nović. Izvolite.

SREDOJE NOVIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, uvaženi poslanici, naravno, vrlo pažljivo sam slušao bez bilo kakvog opterećenja sve vaše diskusije i duboko uvjeren da je ovo pitanje moglo da se tako riješi sigurno bi bilo riješeno mnogo ranije, ne bi čekalo baš ni moje ministarstvo a niti ovaj saziv Savjeta ministara. To je ono što je ključno i nažalost pokazalo da u ovoj zemlji do konsenzusa se vrlo teško ili gotovo nikako ne dolazi.

Da odgovaram na pitanje ko je kako glasao u Savjetu ministara bilo bi ispod mog i dostojanstva i digniteta jer je to stvar kolega mojih koji suvereno, samostalno mogu da glasaju u Savjetu ministara i ja nisam portparol niti jednog ministra, a pogotovo Savjeta ministara da iznosim takve podatke. To možete dobiti na postavljeno delegatsko pitanje, pa vjerovatno će to neko onda razmotriti kako da da odgovor na to. Za mene su moje kolege sve jednake i ne vidim

ni jednog razloga i jednakih ih cijenim i one koji su za ovaj ili protiv ovog zakona i to je jednostavno tako.

Nije baš i ne mogu se složiti da ovdje nema, kako neki kažu, uopšte ništa za BiH, da ovo nisu zakoni, odnosno praznici BiH. Neće nikada ni biti ako ne budu u zakonu utvrđeni. Možete, mi možemo koliko god hoćemo govoriti o međunarodnim praznicima, ni jedan praznik međunarodni se nikada nigdje nije poštovao ako ga ta zemlja nije u svom zakonu utvrdila kao praznik i te zemlje ili ga naglasila da je to međunarodni praznik. Prema tome, ja smatram da samim prihvatanjem ovih datuma koji su i međunarodni mogu da budu i naši, zašto da ne.

Samo dvije-tri rečenice. Takođe, ne mogu prihvati ni mišljenja onih koji misle kako ne treba omogućiti da još jednom pokušamo da napravimo kompromis. Nije ovo prvi zakon, znate vi kako dobro, na kojem smo se suočavali u prvoj stepenici. I vrlo teških je ovdje zakona bilo, ništa manje teških nego što je ovaj, samo što je ovaj opterećen nešto više političkim nego nekim drugim pitanjima. Ne zbog mene, najmanje je to zbog mene lično. Personalno kao ministar niti će mi porasti cijena, niti će mi pasti cijena u ovoj BiH, ali učinimo još jedan iskorak naprijed i pokušajmo ono što nedostaje ovom zakonu da ugradimo amandmanima i da se usaglasimo sa još jedan, tri, pet datuma, ali nemojmo propustiti priliku da sjedimo i da usaglašavamo. Nema ko drugi usaglasiti, neće se to usaglasiti tek tako. Ja vam evo mogu vrlo korektno reći da je za ovaj zakon da smo mi sve opcije, koje ste vi danas iznosili, sve datume imali na sonu, da je formirana zajednička komisija Savjeta ministara i dva entiteta, sa željom da se dođe do jedinstvenog stava. Naravno, kad je sve uzeto u obzir, vidjelo se da su to vrlo različiti stavovi i zato je jednostavno rečeno tada: hajmo ono u čemu se svi slažemo, a ne ono u čemu se ne slažemo. Tako je nedobivena saglasnost, kako bismo rekli, već pozitivno mišljenje oba entiteta i izašlo na Savjet ministara i na Savjetu ministara došlo se do zakona koji jeste.

Drugo, nemojte mi samo reći da će danas u BiH svi jednakom slaviti bajrame i božić. Hoće, ali kako, i ko koliko dana ima, i ko krijučari jednostavno da to slavi, i stid ili strah da kaže i ja bih slavio ovdje ovo, a ja bih u ovom drugom dijelu BiH ono. A nemojte mi samo reći da pored tih praznika ključnih još tri datuma su koje narodi BiH predlažemo da slave, za koje je Međureligijsko vijeće reklo *da*, i Srpska pravoslavna crkva, i Katolička crkva, i Islamska zajednica, i Jevreji imaju želju i pravo da još neki dani budu u BiH neradni. Nije to regulisano radnim zakonodavstvom ove zemlje, a pogotovo nije regulisano radnim zakonodavstvom entiteta, kantona ili opština koje ne mogu to pitanje da riješe. Krupno je ovdje pitanje i vjerskih praznika samo da to riješimo u BiH. I to je jedno od onih elementarnih prava o kojima je neko ovdje govorio da građani BiH, vjernici imaju na to pravo da dobiju te dane i da svako kaže (ne, ne, ne, i u Banja Luci, i u Tuzli, i u Bihaću i svagdje) ovo je moj dan. Moj je dan Tjelovo ili je moj dan Svi sveti ili je moj dan, ne znam, neki drugi ili treći i ne možete me natjerati da taj dan radim, ja sam taj dan, gospodo, kući i sjedim. Ja zato apelujem, zaista apelujem na vas sve i po ko zna po koji put, ne zbog mene, ovaj zakon, pored ostalog, vrijedan je i kad bismo samo utvrdili vjerske praznike. Uostalom, nas na to obavezuje da se donese poseban Zakon o vjerskim praznicima na osnovu ugovora sa Katoličkom i Pravoslavnom crkvom koji je sklopila BiH sa tim zajednicama, ali mi smo otišli korak dalje i smatrali da to treba jedinstveno riješiti i zato smo sa Međureligijskim vijećem postigli punu saglasnost. Ja neću da vam kažem kako je bilo, poneki koji su tražili da se promijene i ti vjerski praznici, zašto je ovaj ili onaj, ali mislim da treba biti dostojanstven i prema vjerskim poglavarima, koji najbolje znaju i predstavljaju svoje zajednice,

koji su to praznici za njihove vjernike koji bi trebali da budu kao neradni dan. Zato mislim da, poput one narodne: *Započnimo još jednom ljubav, možda će dati rezultat.*

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda, s tim da prema dogovoru u Kolegijumu i prijedlogu naše Komisije za saobraćaj i komunikacije da se spoje 14., 15. i 16. tačka dnevnog reda i vodi jedinstvena rasprava, s obzirom da se sva tri zakona odnose na usklađivanje sa Zakonom o ravnopravnosti polova, pri čemu, s obzirom da su tri negativna mišljenja, mi u stvari raspravljamo o negativnim mišljenjima.

I ako nema niko protiv da ne stavljam na glasanje da tako i otvorimo znači raspravu o:

Ad. 14. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV sistemu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, s Mišljenjem Komisije za saobraćaj i komunikacije, zakon broj: 01,02-02-3-97/09, od 16. 10. 2009. (prvo čitanje)

Ad. 15. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV servisu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH, s Mišljenjem Komisije za saobraćaj i komunikacije, zakon broj: 01,02-3-98/09, od 16. 10. 2009. (prvo čitanje)

Ad. 16. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama – predlagač: Savjet ministara BiH, zakon broj: 01,02-02-3-99/09, od 16. 10. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Savjet ministara je dostavio u redovnu proceduru sva tri zakona 16. 10. 2009. godine. Ustavnopravna komisija je Mišljenje o ustavnom osnovu dostavila 2. 11. te podržala ustavni osnov. Nadležna Komisija za saobraćaj i komunikacije Mišljenje je dostavila 18. 11. Mišljenje je negativno, te danas raspravljamo, kako sam i rekao, o mišljenjima negativnim o sva tri zakona.

Otvaram raspravu.

Uvažena poslanica Mirjana Malić. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ:

Poštovani predsjedavajući, članovi Kolegija, koleginice i kolege, oprostite mi, molim vas, ali ja se danas prvi put javljam pa će iskoristiti priliku, prije svega, da vam se ljudski zahvalim na podršci, učešću i svemu onome što ste uradili u povodu iznenadne smrti našeg predsjednika Kluba. Puno vam hvala. Jako nam je teško, ali bez vašeg učešća i saučešća bilo bi nam još teže.

Evo, oprostite što to radim na sredini sjednice, ali nije bilo prostora da na samom početku u ime svih nas iz Kluba SDP-a još jedanput da kažem veliko hvala.

Drugo, evo opet kažem hvala, hvala vam lijepo što ste nam objedinili, poslije jednog ovako danas neizvjesnog i turbulentnog nezasjedanja u prvom dijelu dana, da napravimo objedinjenu raspravu i, dabome, da je vodimo o ove tri tačke dnevnog reda vezane za negativan stav Komisije za saobraćaj.

Dakle, ja moram da reagujem na Zaključak u ime Komisije za ravnopravnost spolova, i to je razlog zašto sam si dala pravo da se javim, jer Zaključak Komisije za saobraćaj je potpuno identičan za sva tri zakona. Ja moram prvo razbiti neke nedoumice, ili neinformacije, ili nedovoljnost informacija jer, nažalost, bila sam prisutna u toku razmatranja Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Javnom RTV servisu, RTV sistemu i o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o komunikacijama i da sviju nas podsjetim da je aktivnost Komisije za ljudska prava u toku početka prošle godine, dakle u našem mandatu, a ovdje sjedi bar formalno još članova Komisije sem mene i našeg predsjednika Komisije, gospodina Zorića, da smo mi imali javnu raspravu koja je bila u organizaciji Komisije za ravnopravnost ovdje u ovoj Bijeloj sali i u kojoj se uz učešće predstavnika agencija za ravnopravnost spolova oba entiteta, naše agencije na nivou države i velikog broja pozvanih medija i medijskih predstavnika, raspravljalio o ulozi i mjestu medija, o promociji ravnopravnosti žena i muškaraca u našem društvu i mjestu žena u politici. Rezultat te javne rasprave su zaključci koje smo mi proslijedili Agenciji za ravnopravnost spolova kao Komisija i eksperti pravnici Agencije za ravnopravnost spolova pri Ministarstvu za ljudska prava Vijeća ministara su rezultirali izmjenama ovih zakona. Dakle, ovdje se nije radilo o nikakvom bajpasu, izmjenama ili preokretanju nekih već započetih izbora, imenovanja ili itd.

Dakle, moram vam reći da je nemoguće prihvati negativna mišljenja Komisije u sva tri slučaja predloženih izmjena, jer se kaže da nije prihvatljivo da svi postojeći zakoni na nivou BiH se pojedinačno usklađuju sa Zakonom o ravnopravnosti. Ja ne znam je li prihvatljivo, ali znam da je obavezno. Mi smo usvajavši Zakon o ravnopravnosti spolova prema obavezi iz člana 30., kako naši pravnici kažu, se obavezali da ćemo sve državne i entitetske zakone kao i druge odgovarajuće propise uskladiti sa odredbama ovog zakona najkasnije u roku od šest mjeseci. Mi smo donijeli Zakon. Ja znam da se govori o tome i da se čak sugeriše iz Komisije za saobraćaj da se promijeni ovaj član 30. O.k, ali meni se čini da mi u našoj zemlji, usvajajući neke zakone koji nas vode ka zajednici demokratski razvijenih društava, ne donosimo to iz samo strogog formalnih razloga, nego da bi promijenili percepciju ili običaje, ili praksu, da budem još preciznija, u našoj zemlji. Nemoguće je direktno primjenjivati odredbe ravnopravnosti spolova u svim segmentima bukvalno, ali je moguće ako se polako počne Zakon o ravnopravnosti spolova, odnosno materije koje obrađuju ljudska prava, zajedno sa Zakonom o zabrani diskriminacije počnu ugrađivati, a sve navodim zakone koje smo usvojili i da se počnu ugrađivati u našu svakodnevnu zakonodavnu praksu. Mi smo na toj javnoj konferenciji ili javnom ..., kako god hoćete, zaključili da su nam naročito zanimljivi oblast obrazovanja, zapošljavanja, socijalna i zdravstvena zaštita, javni život i mediji iz prostog razloga što su to prvo oblasti u kojima najviše žena parcipira, u poslovnom smislu. A drugo, što su mediji javno prezentiranje ravnopravnosti ili nediskriminatornog tretiranja žena, mediji su, mediji, odnosno instrument da se određeni stereotipi promijene, da se određene dogme raskrinkaju ili da se neki nakaradni običaji unaprijede ili zastarjeli, bolje reći, nego nakaradni koji ne odgovaraju sadašnjem vremenu.

Izvinjavam se ako sam upotrijebila ružan termin. Dakle, obaveza je naša kao zakonodavnog organa, ali ne samo naša na državnom nivou nego i na svim ostalim zakonodavnim nivoima da se ovakvi zakoni kakav je recimo Zakon o zabrani diskriminacije ili Zakon o ravnopravnosti spolova, koji su zakoni sui generis, kako naši pravnici kažu, u pravnom sistemu BiH oni moraju biti polazišne tačke i za sve ostale.

E sad, da ja više ne bih trošila vaše vrijeme, ja samo hoću da naglasim da smo pretočili zaključke, kako se čudim kolegama koji su participirali na toj javnoj raspravi da su to zanemarili, i pošto zaista nema nikakvih zakulisnih radnji a sporno je, vi vrlo dobro znate šta je sporno u svim ovim predloženim zakonima, a to su da prednost se od dva ista kandidata daje onom manje zastupljenog spola itd. Ja imam čak još jedan prijedlog. Možda se u prelaznim i završnim odredbama i jedne, i duge, i treće izmjene treba naglasiti da se ni jedan od ovih zakona ne može primjenjivati na procedure izbora imenovanja koji su već započeti. Ovo iz prostog razloga da vam pokažemo da je naša dobra volja bila u smislu budućih statusa i unapređenja šansi i jednakih mogućnosti bez diskriminacije u odnosu na spol, a nikako da neke dogovorene u okviru pozicijskih politika, imenovanja, odbora, rukovodstava, sad primjenom ovog zakona derogiramo. U krajnjoj liniji, ni jedan zakon po pravilu ne bi smio da se retrogradno primjenjuje, pa prema tome i procedura ovog zakona. Ali vas zaista molim da shvatite da ne možemo voluntaristički da se odnosimo prema zakonima. I zaista je prosto mi neshvatljivo, kolega Dokiću, da je vaša Komisija mogla reći - pa ne možemo mi usklađivati zakone sa jednim zakonom koji je sui generis. To, možemo reći da nismo spremni, ali ne možemo u jednoj komisiji zakonodavnog doma reći da mi nećemo usklađivati zakone sa osnovnim zakonom od kojeg polazimo.

Hvala vam najljepše.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženoj zastupnici Malić.

Sljedeći je drugi zamjenik predsjedatelja, gospodin Beriz Belkić.

Službe molim da pozovu zastupnike u dvoranu kako ne bismo prekidali sjednicu.

BERIZ BELKIĆ:

Naravno, ja poštujem Zaključak, a diskutujem i 14., i 15. i 16. Ja sam sada malo zbumen. Da vam pravo kažem, meni je potpuno bilo prihvatljivo ovo što je Komisija koju predvodi gospodin Dokić predložila. Dakle, ona je jednostavno predložila, ne dovodeći u pitanje potrebu da se obezbijedi ravnopravnost zastupljenosti spolova, da je jednostavnije i praktičnije izmijeniti član 30. i da bi se na taj način stvorila pretpostavka da se u punom kapacitetu ostvari ova naša opredijeljenost za ravnopravnu zastupljenost spolova. I sad sam ja pomalo zbumen, naravno gospodin Dokić se javio i on će vjerovatno nam pojasniti šta se tu, da li je to moguće kroz ovaj član 30., jer iz praktičnih razloga, gospodo Malić, ako je zaista moguće isti efekat, potpuno isti efekat postići izmjenom člana 30. Zakona o ravnopravnosti spolova umjesto mijenjanja na desetine zakona, onda zašto da to ne uradimo. A ako nije moguće ok, onda da vratimo da ne podržimo mišljenje i da ponovimo postupak.

I još jednu stvar, ja sam o tome ranije govorio, ja govorim u svoje ime, meni nedostaje mišljenje ministarstava. Volio bih uvijek da imam i ja mišljenje ministarstva, ne samo komisija.

Evo, ovdje se navodi u Izvještaju Komisije da su dobijena dva mišljenja od dva ministarstva, ali ja ne znam kakva su mišljenja. To je ostalo vjerovatno na nivou ove komisije.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom kolegi Belkiću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Branko Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja će svoju diskusiju sam podijeliti u dva dijela. Prvi dio je replika koja će biti u dvije rečenice uvaženoj kolegici Mirjani, a drugi dio govoriću u ime Komisije.

Replika Mirjani. Ja lično sam glasao za ovaj zakon i da je kolegica Mirjana svoje kolege koji su članovi ove komisije ovako ubjedila kao što je sad ubjedivala, onda bi mi danas raspravlјali o zakonu u drugoj fazi, a ne bi govorili o negativnom mišljenju ove komisije. Toliko oko ovoga. Da nije ona mene prozvala na kraju, ja ovo ne bih ni spominjao.

Ali, gledajte, evo, ja kažem, ja sam glasao za ovo uvažavajući i cijeneći borbu da se uspostavi ravnopravnost, ali iskreno sam mislio da je ovo ovako kako je napisano dole bolje, o čemu je gospodin Belkić maloprije govorio. Ni oni koji su bili tamo na ovom sastanku u ime ... Agencije za ravnopravnost polova nisu imali argumenata da pobiju ovu činjenicu, našu sugestiju da se član ovog Zakona o ravnopravnosti polova, 30. član, da se on preformuliše, da je on vrlo nespretno postavljen gdje je rekao sve zakone mijenjajte. I onda je bila ovakva logika – šta to znači? E sad smo izdvojili jedan broj zakona pa tamo gdje to promijenimo, to će biti obaveza; a tamo gdje ne promijenimo, to neće biti obaveza i tamo se neće primjenjivati i smatrali smo da je mnogo efikasnije i brže evo već na sljedeću sjednicu podnijeti zahtjev da se promijeni ovaj član 30. koji će se tako formulisati da podrazumijeva da se u svim oblastima mora uvažavati ovaj Zakon o ravnopravnosti polova i definisati itd., itd.

Dakle, evo na vama je poslanicima, odlučite kako god hoćete, iako još jednom naglašavam, ja sam bio *za*, a smatram da je ovaj prijedlog kako je ovdje bio, kako je formulisan, racionalniji posmatrajući u jednom širem kontekstu.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Dokiću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Mehmed Suljkanović.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Uvaženi predsjedavajući, cijenjene koleginice i kolege, ja sam jedan od onih članova Komisije za saobraćaj i komunikacije koji je glasao *protiv*, naglašavajući da se zaista zalažem za ravnopravnost polova u svim segmentima i porama društva.

Ja bih vezano za ove tačke imao i jedan prijedlog, znači prijedlog je vezan za tačke 14., 15. i 16. našeg današnjeg zasjedanja 64. sjednice, a prijedlog glasi: 'Zadužuje se Vijeće ministara

da vezano za prijedloge zakona pod tačkama 14., 15. i 16. hitno pristupi izmjeni i dopuni Zakona o ravnopravnosti polova čime bi se stvorila osnova za usklađivanje svih drugih zakona na državnom nivou sa Zakonom o ravnopravnosti polova u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj 16/03).'

Hvala.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Suljkanoviću.
Sljedeći je uvaženi zastupnik Vinko Zorić.

VINKO ZORIĆ:

Ja nemam potrebe ponavljati sve što je kolegica Mirjana rekla, ali će samo par stvari ovdje kazati. Ovo je bila jedna od aktivnosti našeg povjerenstva i ja se zahvaljujem Vijeću ministara koje je predložilo ovaj zakon, pa me čudi stoga a evo i kolega Belkić je pitao da ga interesira stav ministarstava. Mislim da ako je to prošlo kroz ministarstvo i ako je ministarstvo dalo pozitivnu ocjenu i prošao zakon kroz Vijeće ministara, ne znam zašto bi mi i dalje pitali što to misle tamo u Vijeću ministara o ovom zakonu.

Isto tako, mi ne možemo kazati: može se nešto bolje postići izmjenom članka 30. Mi nećemo poštivati članak 30. postojećeg zakona dok se on, bolje ga je promijeniti pa će nam biti lakše, nećemo morati usklađivati ostale zakone s tim. Mi moramo imati zakonitost. Kad se to promijeni, onda ćemo moći brisati neke članke u zakonima, jer ćemo reći ovo je nepotrebno u zakonu jer je već tamo člankom 30. izmijenjenog Zakona o ravnopravnosti spolova to postignuto i ovo je višak u ovim zakonima i inim, u stotinama drugih zakona. Dakle, tamo piše da se moraju uskladiti zakoni sa Zakonom o ravnopravnosti spolova.

Mi također imamo 15. javnu raspravu, ravnopravnost spolova u udžbenicima. Možda ćemo mi opet imati neke zaključke i kroz Vijeće ministara opet imati neke prijedloge i opet će ovaj dom osporiti sve ono što ide k ravnopravnosti spolova, a svi ćemo deklarativno reći mi jesmo za ravnopravnost spolova u BiH. Vidjeli smo primjer kad je Povjerenstvo za ravnopravnost spolova predložilo izmjene i dopune Izbornog zakona. Svi, pa mene na terenu ženske osobe pitaju: *Jeste li vi ono ozbiljno mislili?* Neko misli da se mi zezamo ovdje s tim zakonom, da, i očito moraju tako zaključiti jer se tako ponio Zastupnički dom. Odbijen je zakon kojim se sa sadašnjih 10% osigurava 30% manjinski zastupljenog spola u predstavničkim domovima, od razine općine do razine Parlamentarne skupštine BiH. Zašto? Zato što neko kaže: pa to je dostignuće demokracije. Ne može dostignuće demokracije biti otvorene liste i zadane kvote. Zadane kvote imaju smisla samo ako su zatvorene liste. Ali to mi ovdje nećemo. Mi nećemo sada uskladiti zakon sa zakonom zato što mislimo da se to može riješiti na efikasniji način. Ja bih vjerovao da smo imali prijedlog o, zašto ćemo mi ovo, kolega Suljkanoviću, tražiti od Vijeća ministara? Hajmo zadužiti Komisiju za ravnopravnost spolova ili Komisiju za promet i komunikacije da ona to napravi. Sad ćemo mi praviti zaključke da neko izmijeni članak 30. a to mi imamo pravo, svaki pojedinac ovdje, svaki član ovoga parlamenta ima pravo to predložiti.

Stoga u ovo što ću ja predložiti sadržano je i ono što predlaže kolega Suljkanović. Dakle, i to je moguće napraviti. Ja predlažem da mi donesemo samo jedan zaključak povodom ove tri

točke, dakle točaka 14., 15. i 16. da ne prihvatimo Izvješće Komisije i to vratimo ponovo Komisiji. Ako se tamo na Komisiji predlagač zakona, a ja vam kažem da je neposredno, dakle ovaj parlament predlagač tog zakona, kroz Komisiju, kroz javnu raspravu, i ti zaključci su kroz Agenciju otišli u Vijeće ministara, da ako mi zaključimo da je efikasnije promijeniti ovaj članak, taj članak, izmjene tog Zakona o ravnopravnosti spolova, dakle izmjene članka 30. će doći ovdje po hitnoj proceduri, i riješimo problem. Dakle, hajmo još jedanput na Komisiju, pogotovo zato što je rezultat glasovanja u sva tri slučaja bio tjesan, je li, 3:3. Idemo još jedanput. I to je moj prijedlog zaključka. Ako ga treba pisati, ja će ga napisati pod sve tri točke da se ne prihvate izvješća, on je jednostavan, da se ne prihvate izvješća Povjerenstva i da se još jedanput, da se zakoni vrate Povjerenstvu na raspravu.

Hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nije potrebno da pišete zaključak. Mi svakako glasamo o Mišljenju Komisije i on će znači biti, u skladu sa glasanjem, vraćen ili odbijen.

Uvaženi poslanik Branko Dokić. Izvolite. Replika, vjerovatno, je li?

BRANKO DOKIĆ:

Da, ali ja moram da pitam šta znači vraćanje ovoj komisiji? Vraćanje ovoj komisiji znači razmatranje istog ovog, ne novog prijedloga, ne dopune Zakona o ravnopravnosti spolova, člana 30., nego ovoga što je predloženo. I znači, ova komisija će vjerovatno, ako budu isti, glasati.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

BRANKO DOKIĆ:

Molim?

_____ (?)
Ja sam to predložio.

BRANKO DOKIĆ:

Ma nije stvar u tome, nego dajte zaista da vidimo ako je racionalnije i bolje promijeniti član 30. i ako se tim može riješiti generalno onda dajmo odmah, prihvatimo Mišljenje Komisije i zadužimo nekoga, ko je, je li to Agencija za ravnopravnost spolova, da definiše taj član 30., da napravi amandman s kojim ćemo ići po hitnom postupku i usvojiti ga na istoj sjednici. Mislim, u tome je stvar. Evo, uradite kako god hoćete, ali da budemo racionalni, evo to je poziv. I da uvažimo ovo što se traži, da stvorimo zakonodavnu osnovu za ravnopravnost polova.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Smisao jeste vraćanje ovoj komisiji da se napravi zaključak u kom pravcu trebaju da idu koraci dalje. I svaki put smo pravili jedan zaključak i smjernice davali kako ova komisija treba dalje da radi.

Uvaženi poslanik Vinko Zorić, replika. Izvolite.

VINKO ZORIĆ:

Pa evo, gospodine predsjedavajući, Vi ste upravo rekli što sam ja htio reći. Ja bih se složio kad bi vi mene, ja nisam uvjeren potpuno da bi današnjim zaključkom, evo ja ću prihvati da se zaključkom ovog doma obveže Povjerenstvo za ravnopravnost spolova da pristupi izmjeni tog članka 30. ako ćemo postići puni efekat onoga što se želi u zakonodavstvu. Ali možda je bolje zovnuti i predstavnike ministarstva i predstavnike i jedne i druge komisije da to na ovoj komisiji dogovorimo; ako je moguće to napraviti popravkom članka 30., apsolutno sam za. Dakle evo, Vi ste rekli ukratko što sam ja htio reći u odgovoru.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Samo bilo bi mnogo operativnije da diskutanti napišu taj zaključak u kome se obavezuju obje komisije da idu u pravcu izmjena člana 30., pa se dogovorite na kojoj komisiji će se to raditi i u kom pravcu. Mislim da bi bilo dobro da na taj način formulirate zaključak i da ga dostavite ovdje u pismenoj formi i da glasamo o tome.

Uvaženi poslanik Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ:

Ja ću biti veoma kratak, ja sam glasao za Zaključak Komisije. Prema tome, ja se ne stidim toga što je, ali se potvrđuje ona narodna, kaže: *Put do pakla popločan je dobrim namjerama.*

Meni se postavlja pitanje, na koje mi nismo mogli da dobijemo odgovor, da li je bolje izmijeniti član 30. i da li on postaje obvezujući, a da ovdje ne dolaze zakoni sada koji će se usklađivati sa tim članom. Jer ako to bude da svaki zakon moramo uskladiti s tim članom, onda ćemo mi ovdje imati stotine zakona pa ćemo reći kako dobro radimo, a ništa drugo nismo uradili nego onaj član 30. koji tamo стоји да se primjeni. Jednostavno, ovdje se radi da donosimo i verifikujemo ga. Iza toga je bila dobra namjera da se vidi da li je sa pravnog aspekta, da li je sa zakonodavnog aspekta moguće taj član 30. uskladiti u tom smislu da on postane obvezujući bez, ja bih rekao, izmjena sada svih zakona koji moraju primjeniti ovaj član 30. o ravnopravnosti spolova.

Prema tome, ako vi date naputak kako ćemo ići u ovoj raspravi, mislim da je dobro. I rekao je i Vinko Zorić ako se može tako nešto napraviti, ali, ja bih zamolio, pravna strana to mora reći. Ja nisam, ja sam tu laik totalni. I zato sam mislio da je bolje sa jednim članom završiti proces sa usklađivanjem sa svim zakonima nego sada ovdje donijeti na stotinu zakona i mi

efikasno radimo, samo što ćemo ugraditi što već postoji u tom zakonu. Ako je on stvarno taj zakon kojeg se mora pridržavati, ja mislim da bi to bilo bolje da jednim članom izmijenimo i obavežemo na primjenu tog zakona.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvažena poslanica Mirjana Malić, replika. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ:

Puno Vam hvala, dragi predsjedavajući.

Uvažene koleginice i kolege, izvinite na puno vremena koje nam oduzimam, ali molim Vas, mi čak imamo, ako imamo obavezu, da poštujemo UN-ove komitete, ... stavove ... supervizira, odnosno Komitet za eliminaciju i diskriminaciju žena; ako nas to ništa ne obavezuje, nemojte da čitam. Ali, ako nas obavezuje kao vrlo ponosnu članicu UN, tamo je upravo 'izražena zabrinutost zbog nedovoljne zastupljenosti žena', i da ne čitam dalje, i traži se od BiH 'da ubrza postupak harmoniziranja zakona kako bi se ispoštovala obaveza utvrđena članom 30. stav (2) Zakona o ravnopravnosti'.

Hajte sad da vidimo ovako. Mi formalno imamo veliku razliku između situacije u zemlji de iure i de facto. Mi nismo zemlja koja ima loše zakonodavstvo. Mi smo samo zemlja koja ima neujednačenu praksu. Velika je borba stvoriti jedno pravo mjesto žene u današnjem društvu, bez obzira na sve moguće naše potrebe da pratimo i poštujemo našu tradiciju, ja prva spadam u to kad kažem naše, sebe ne izuzimam, i bez obzira na potrebu da izgrađujemo zemlju. Paziću ja na vrijeme, nemam namjeru da trošim više nego što mi je dozvoljeno. Ali ovdje smo, i kad smo radili izmjene i dopune Zakona o ravnopravnosti, čuli od uvaženih kolega da je ovo što nas ima ovdje naša stvarnost, da je to, između ostalog, i odraz volje birača. Čuli smo takođe nekidan, odnosno nedavno na Regionalnoj konferenciji žena parlamentarki od eksperta iz Hanovera da je vrlo relativno šta je silazno a šta uzlazno u procesu demokratizacije ... izbornog sistema i fino nam je gospođa profesor objasnila da jeste zatvaranje listi, ako je polazište otvorena lista, korak nazad. Ali ako je polazište pravni i javni status i ravnopravnost žena u društvu, onda nam zatvaranje liste ne bi bilo korak nazad, evo su mi koleginice svjedoci. Ali molim vas, ja zaista plediram, nemojte da mijenjamo član 30. tako da neće vrijediti tamo gdje treba da vrijedi ravnopravnost. Ako takvu promjenu napravimo, možemo prevariti sebe, nećemo prevariti one koji su još uvijek u poziciji da nas ocjenjuju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Branko Dokić, replika.

BRANKO DOKIĆ:

Evo, prvi put koristim dva puta repliku, a javio sam se zato što se kolega Bešlagić javio. Naime, on je tvrdokožni opozicionar i ja to poštujem, a očigledno, ja još nisam zaživio u opozicionoj klupi i na samoj sjednici ja sam predložio kolegi Bešlagiću: dajte da nas dvojica iz opozicije podržimo da omogućimo poziciji da ima što više zakona. On me nije poslušao i sad smo došli u ovu poziciju u koju smo došli.

Ali, u svakom slučaju, što se tiče ove komisije, evo ja kao njen predsjednik, zagovaraću ono iza čega stane Komisija za ravnopravnost polova.

_____ (?)
E, pa eto.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Husein Nanić, diskusija. Izvolite.

HUSEIN NANIĆ:

Zahvaljujem se, predsjedavajući.

Evo, ja bih htio dati doprinos, vrlo kratko, ovoj raspravi. Čitajući, znači ove zakone, obrazloženje i razloge donošenja zakona i Mišljenje Komisije, isti je razlog za sva tri zboga čega se zakoni donose i isto je obrazloženje Komisije zbog čega odbija ovo.

Ja zaista mislim da ... imamo isti cilj i mislim da gotovo dijelimo razmišljanje da ovo treba podržati u cijelom parlamentu, da nema nijedan poslanik protiv ovog, međutim pitanje je kako postići taj cilj. Pitanje je gledanja na koji način taj cilj možemo postići ubrzano. Da li možemo ubrzano postići taj cilj zaista donošenjem, ja osjećam, više stotina zakona, izmjena više stotina zakona na ovaj način, ili je to moguće riješiti na efikasniji, na drugi način. U tom smislu ja shvatam i ovaj zaključak Komisije i mislim da na taj način, ne ograničavajući se samo na član 30. zakona nego moguće i na neke druge članove zakona, mislim da možemo doći efikasnije do cilja i brže, a ne forsiranjem ovako stotine zakona, koje ćemo dobiti ovdje, izmjena i usklađivanje samo ovog člana.

I u tom smislu, ja mislim da je ovaj prijedlog zaključka koji je gospodin Mehmedović predložio da bi on možda bio rješenje uz proširenje, jer mi smo dobili ova tri zakona na prijedlog Agencije za ravnopravnost spolova u BiH, ne od ovog ministarstva, ne Vijeća ministara, nego Agencija je našla to kao rješenje. Možda Agencija nije imala pravo rješenje. Ova rasprava će dovesti do toga da možda i Agencija dobije bolje rješenje i da se na jedinstven način sa jednim zakonom omogući izmjena, odnosno primjena tog zakona koja bi bila obavezujuća za sve druge zakone koji tretiraju ovu oblast. U tom smislu očekujem, evo, ovaj zaključak koji je bio, mislim da je Suljkanovićev zahtjev dobar, proširen uz obavezu ove Agencije za ravnopravnost spolova.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Uvaženi poslanik Mehmed Suljkanović, replika. Izvolite.

MEHMED SULJKANOVIĆ:

Pa, ja bih na bazi ovih diskusija prethodnih pokušao da izmijenim moj prvobitni prijedlog koji bi sad glasio: 'Zadužuju se Komisija za saobraćaj i komunikacije i Komisija za

ravnopravnost spolova da vezano za prijedloge zakona pod tačkama 14., 15. i 16. sa 64. sjednice Predstavničkog doma hitno naprave izmjene i dopune Žakona o ravnopravnosti spolova čime bi se stvorila osnova za usklađivanje svih drugih zakona na državnom nivou sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH.'

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Molim Vas u pismenoj formi.
Uvaženi poslanik Slavko Matić, diskusija.

SLAVKO MATIĆ:

Evo, ja želim kao jedan od članova Povjerenstva i želim naglasiti da sam ja na Povjerenstvu glasovao za pozitivno mišljenje ali bili smo u manjini. Reći će zašto sam bio za pozitivno mišljenje, a nisam daleko od potpore i u ovom razmišljanju, ali za njega meni osobno, a vjerujem i svima koji tako razmišljaju, treba odgovor koji još uvijek nitko ne nudi. Je li moguće da izmjena članka 30. Zakona o ravnopravnosti spolova bude takve prirode da bude imperativno starija i nametnuta svim ostalim zakonima koji tretiraju oblasti u kojima želimo ustanoviti ravnopravnost spolova kao nešto što bi bilo ozakonjeno? Da li nam to Ured za zakonodavstvo, da li naše Ustavnopravno povjerenstvo ili netko treći može dati decidan odgovor? Ukoliko je to moguće, to možemo primijeniti za mnoštvo tih zakona o kojima govorimo.

Ja sam podržao pozitivno mišljenje za ova tri zakona jer nisam video razloga da napor koji je Povjerenstvo za ravnopravnost spolova, Vijeće ministara kao predlagatelj, na kraju, uložilo i da to treba sada odbaciti. Ako ne dobijemo pozitivan odgovor od nekoga ko je meritoran da da odgovor može li se samo kroz izmjenu Zakona o ravnopravnosti spolova dalje mnoštvo zakona usklađivati, odnosno da nema potrebe u njih više intervenirati, onda ćemo svakako biti prinuđeni pojedinačno svaki zakon mijenjati. I ne vidim razloga da onda izmjenu u ova tri zakona zaustavljam kad je dobar dio procedure već obavljen. Imamo predviđene izmjene i dopune koje nisu velike. I ja se ne bih složio sa ovim prijedlozima koji danas nastaju kao novi, da se opet zadire, ne znajući da li ćemo time išta postići u Zakonu o ravnopravnosti spolova. Ja bih bio pristalica toga da mi ipak odbijemo ovo negativno mišljenje i da ova tri zakona pustimo, a u međuvremenu da dobijemo odgovor je li moguće da Zakon o ravnopravnosti spolova bude nadređen svim ostalim zakonima u oblasti ravnopravnosti spolova. Ne znam je li to pravnici nazivaju lex speciales ili tako nešto, je li to moguće?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Sad će nam uvaženi poslanik Šefik Džaferović reći je li to moguće. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Samo kratko, predsjedavajući, neću ja dati odgovor na pitanje je li moguće ili nije moguće, ja će samo kazati nama da mi trebamo prestati, izviniti na izrazu kojeg će ja sad upotrijebiti, da foliramo jedni druge. Mi treba da govorimo o suštini. Zakon o ravnopravnosti

spolova nije precizan u ovom pogledu. I to mi svi skupa znamo. Potpuno je jasno da tamo piše: može biti prema popisu, a i ne mora. Dakle u osnovi ono, znate kad se kaže u osnovi, pa je to drži tamo, drži ovamo. Mi treba da se opredijelimo hoćemo li mi to po popisu i da onda kažemo: jeste hoćemo, ali čemo onda propisati i sankcije. Proučit ćemo šta to sve skupa znači i završena priča. To je dakle suština. Ili ćemo da vagamo od slučaja do slučaja. I sva suština diskusije je u tome što smo mi u Zakonu o ravnopravnosti spolova kazali da jeste, to je potpuno ravnopravno, a onda napisali tamo fino 2003. godine ono u osnovi, ili ne znam ni ja aproksimativno ili kako već piše tamo u zakonu i onda nastavili da vozimo ovu praksu. Ja mislim da je mnogo zdravije ozbiljno i odgovorno pristupiti ovom problemu i pošteno kazati šta je realno u bosanskohercegovačkom društvu i šta je izvodljivo, a ne udariti formulu i kazati jeste to je pola i hajmo, i onda od toga ništa ne bude na kraju. Onda od toga bude, evo šta imamo ovdje.

Toliko, hvala vam.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujem raspravu.

Prelazimo na 17. tačku dnevnog reda, radi se o:

Ad. 17. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama u Bosni i Hercegovini – predlagač: poslanik Jerko Ivanković Lijanović, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet, zakon broj: 01-02-4-68/09, od 11. 9. 2009. (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslanik Jerko Lijanović zakon je dostavio 9. 7. u proceduru sa zahtjevom da se razmatra po hitnom postupku. Na 58. sjednici, održanoj 22. 7., odbijen je zahtjev za hitni i skraćeni postupak, te je zakon otišao u redovnu proceduru. Ustavnopravna komisija Mišljenje o ustavnom osnovu je dostavila 27. 8. Nadležna Komisija za finansije i budžet 28. 8. 2009. godine donijela je Zaključak o odlaganju izjašnjavanja o Prijedlogu zakona do dostavljanja Mišljenja Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje BiH. Savjet ministara BiH je dostavio Mišljenje 11. 9. Komisija za finansije i budžet Mišljenje je dostavila 17. 11. i nije prihvatile principe zakona. Također smo dobili i Mišljenje Direkcije za evropske integracije 15. 9. Danas raspravljamo o Mišljenju, koje je negativno. Ako ga usvojimo, zakon pada ... i ne vraća se Komisiji radi dostavljanja novog mišljenja.

Otvaram raspravu o Mišljenju Komisije. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 18.

Ad. 18. Prijedlog Rezolucije o istorijskoj vrijednosti i važnosti prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a (25. novembar 1943. godine) za državnost BiH – predlagač: poslanik Denis Bećirović

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kao što vam je poznato, Dom je na 63. sjednici, održanoj 4. 11., u skladu sa članom 148. Poslovnika odlučio da Rezoluciju uputi nadležnoj komisiji. Kolegijum Doma na 114. sjednici, održanoj ... novembra, kao nadležnu odredio je Ustavnopravnu komisiju. Nadležna komisija je dostavila Mišljenje 16. 11. te je podržala Prijedlog Rezolucije.

Otvaram raspravu o Prijedlogu Rezolucije.
Uvažena poslanica Mirjana Malić. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ:

Poštovani predsjedavajući, drage kolege i koleginice, evo, ja sam vrlo pomno slušala i pratila raspravu u koju se, upravo spremajući se za raspravu po tačci 18., nisam uključivala u raspravu o državnim praznicima jer bi se očito ponavljala, pa evo štedeći i vaše i svoje vrijeme ja se javljam tek sada. Dakle, ja mislim da je Rezolucija o istorijskoj vrijednosti i važnosti prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a, odnosno 25. novembra za državnost BiH jedan od pokušaja da se Zemaljsko antifašističko vijeće i sve ono što je ono u istorijskom kontekstu značilo postavi u jedan istorijski kamenčić u mozaiku u kojem mi živimo na ovim prostorima, naš milenij, skupa nasleđujući naše pretke, i to nije vraćanje u istoriju, to je daleko više od bilo kakve konvencije, a daleko više od bilo kakve konferencije, to je prije svega jedan slavni istorijski trenutak. I to jedan potpuno neosporan istorijski trenutak i sigurno daleko bitniji istorijski nego politički. Jer, kad bi on bio samo jedna vrsta jednog u nizu političkih događaja, onda bi sasvim sigurno se ono što je iz njega proizašlo pa čak i ova velika rasprava danas koju smo vodili u drugom povodu bila potpuno drugaćija.

Zašto je, ili zašto ja sebi dajem za pravo da ZAVNOBiH smatram više od konferencije Zemaljskog antifašističkog vijeća. ... Ima pravo. Naime, ovaj dom tako tumači demokratiju. Dakle, prije svega, mi se ovdje jako dugo, već 20 godina, trudimo da predstavimo da imamo društvo koje je zasnovano na volji naroda. Ja ću sad reći jednu ..., ja vas molim da mi oprostite, ja sebi pravo da se pozivam na narod ne dajem, jer vi meni ne dajete pravo da budem ravnopravna a ja sebi ne dajem za pravo da budem dio jednog stada. Naime, ja se vidim kao vrlo ponosan građanin BiH i vrlo ponosan čak i na svoj etnički, vjerski, ..., šta god hoćete, ali u tor ne pristajem. E sad, trenutna pozicija se jako poziva i predstavlja nam volju naroda kao svetinju ili se poziva na volju naroda, a ZAVNOBiH sa održanim prvima zasjedanjem 25. novembra 1943. predstavlja pravo i javno izjašnjavanje narodnih predstavnika, predstavljalo je za ono doba pravu volju naroda i nije bilo ni na koji način omeđeno samo političkim vođstvom jedne partije koja jeste vodila oružani otpor ali nije vodila sam ZAVNOBiH u smislu da mu dešifruje.

E sad, to je jedna od prvih stvari koja je, dabome, izvinite ja nisam istoričar a vrlo volim istoriju i puno čitam istoriju, ali evo pretenciozno je kad se ljudi koji nisu od struke počnu tim baviti, ali svaki istorijski trenutak u jednom momentu je imao pravi povod za svoj nastanak, pa onda je kasnije evaulirao, razvijao, taj povod rastao u nešto dobro ili rastao u nešto loše i vrlo je teško iz konteksta jednog istorijskog vremena htjeti to uvaliti u ovaj kontekst i onda ga tumačiti jer onda je to za mene politikanstvo. Ja ću pokušati da ne uletim ni jednog momenta u tu zamku. Ono što je za mene posebna svetinja, i to nema veze sa bratstvom i jedinstvom, bratstvo i jedinstvo se sklapa dekretom – mi smo biološka zajednica ljudi koji su živjeli na ovim

prostorima kao društvo jedan cijeli milenijum i ono što mene boli je što mi više nismo jedno društvo. Ali nadam se da ta naša raslojenost u tri ili više separatnih društava, čak i po lokalitetima, neće nadjačati tradiciju zajedničkog življenja tolika stoljeća. Ali meni se čini da se ne može zaboraviti i ne smije ispustiti iz vida da je ZAVNOBiH bio osnovni zametak i klica na kojoj smo mi i u toj reanimiranoj Bosni, kako ja tumačim dejtonsku Bosnu, jer se ona nije rodila 21. novembra potpisivanjem, nego je samo jedna oboljela ili ubijajuća, tad umiruća od ubijanja Bosna se reanimirala, zasnovala na konstitutivnosti tri naroda. A zar nisu osnovna načela ZAVNOBiH-a na kojima počiva ... osnovne odrednice našeg prava da kažemo da u Bosni žive tri konstitutivna naroda.

Prema tome, slažem se ja s kolegama, neću to ponavljati, poštovanje tog datuma danas je vrlo disonantno. Neki ga obilježavaju, neki se pretvaraju da ga obilježavaju, a pri tom ih praksa puno demantuje, neki ga ignorisu, ali niko ne uspijeva da negira ZAVNOBiH kao istorijsku činjenicu. I stoga mi se čini da je jako važno da mi, kao zakonodavni organ države BiH, preciziramo ili dođemo do nekog političkog konsenzusa šta za nas znači taj istorijski ... i šta je to što je politički konsenzus oko tumačenja jednog neospornog istorijskog datuma, bez obzira što neki imaju žal za mladost ili za ex zemljom; neki misle da su se oslobodili okova, neki misle da su tek sad stekli pravo da vjeruju. Moji roditelji su cijeli život vjerovali i cijeli život bili vrlo slobodni vjernici, tako da ja nisam živjela sredinu u kojoj je bilo koja manifestacija vjere bila zabranjena. Bilo je doduše zabranjeno lagati da ste ateista i član partije koja je vladala i u isto vrijeme vjernik, ali čak ni ta priča više nije bila zabrana. Ali ja ne bih htjela iz te pozicije da mi tumačimo ZAVNOBiH, nego šta je to što je ZAVNOBiH donio BiH u konstitutivnom smislu, osnivačkom smislu, u krajnjoj liniji, i u definisanju njenih granica na koje se danas jako pozivam.

Evo toliko za sada i hvala vam lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić, replika. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Iako ne znam šta bi se imalo reći što danas u raspravi nije rečeno i znam da izaziva, očito da imamo konsenzus da ne otvaramo više sva ova pitanja, ali ja sam očekivao da će neko iz SDA replicirati, ali evo ja vjerujem da će ja pogoditi njihovu misao iako nije. Znam, neću ulaziti u ove elaboracije gospođe Malić jer ja sam rekao: stav SNSD-a je da u falsifikovanju istorije nećemo učestvovati. I bez nas ona je takva kakva je, antifašistički karakter 25. novembra mi nećemo dovoditi u pitanje, ali prekrnjati volju i, video sam da se gospođa Malić trudila da ne dovede ni u kakvu vezu AVNOJ i Jugoslaviju sa ZAVNOBiH-om i uspijevala je to, u dugoj diskusiji nije to spomenula ni jednom, a to dvoje je kao srp bez čekića. Ako je mogao funkcionisati a nije, tako i to je bilo jedno jedinstvo, srpa i čekića je bilo jedinstvo ZAVNOBiH-a i AVNOJ-a i, to sam ja danas ponavlja i nisam se javio zbog toga, nemam namjeru to otvarati. Ali sam htio, očekivao sam da će ovi iz SDA pričati kako su išli ti izbori '42. i '43., pošto sam razumio gospođu Malić da su tad bili demokratski izbori, a ovo danas nije volja naroda i ona se odriče ove današnje volje naroda koja je takva je kakva je, i ja je nešto posebno ne branim, ali da je tada to bila neka. Ja se sjećam one čorave kutije '46. O ovoj '43. i '42. niko, bar u mom kraju, nije pričao ni o kakvoj

kutiji, ja se sjećam priča. Znači, kakvo je to upoređivanje volje, kakvi su to bili demokratski izbori '43., a kakvi su to nedemoratski sada? Ja sam opet očekivao, kažem, ali SDA mora pratiti ovu politiku SDP-a sada pa znam da je vama neugodno da to oko tih izbora, ali ja sam to čuo. Ja mislim da su naši izbori sada fer i regularni. To što se ne sviđaju mnogima, i to je demokratski. Ali mislim, slažem se da provodimo fer i regularne izbore. Provodimo slobodne i demokratske izbore po svim, dovoditi to u pitanje, a pogotovo u kontekstu da su tada, da je to bio najbolji izraz demokratije tada u to vrijeme, iako ja ne sporim tekovine i čak ne sporim i to da nije moglo drugačije. Znači, ne vjerujem da je bilo moguće na bilo kojim drugim osnovama napraviti zasjedanje ni ZAVNOBiH-a ni AVNOJ-a nego na onim na kojim je napravljeno. Ali mislim da to sa slobodnim i demokratskim izborima nema nikakve veze. Jer da su tad išli na izbore na koje mi idemo od ZAVNOBiH-a ne bi došlo ni do Z, a o AVNOJ-u da ne pričam, to je daleko kao svjetlosna godina. Znači, bila je čizma, jedna pravedna čizma i ona je gurala tako kako je do '90., za nekoga pravedna, za nekoga nije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, replika. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja sam se javio za kraću jednu repliku jer bi bilo vrlo opasno da se javim za diskusiju, s obzirom da predsjedavajući Živković jako dobro zna da predlagač ove rezolucije u Poslovniku ima pravo na 20 minuta izlaganja. Kako vjerujem da neću toliko večeras da vas usrećim ovakve umorne, zaista ću se pokušati uklopiti u ove tri minute.

Suština ove priče, dakle sve što je ovo profesor doktor Mirjana Malić na jedan divan način izložila o ZAVNOBiH-u jeste da, mi to priznali ili ne priznali, konstatujemo barem u sebi da u hiljadugodišnjoj istoriji BiH nema događaja uporedivog sa ZAVNOBiH-om, niti postoji istorijska paralela ZAVNOBiH-a. Ne postoje dokumenti izvorno ... sličnog ili identičnog sadržaja koji potvrđuju individualitet BiH kao što je to slučaj sa ZAVNOBiH-om.

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

DENIS BEĆIROVIĆ:

Srednjovjekovna Bosna je postojala, gospodine Kalabiću, međutim nije mogla da ostavi jedno takvo svijetlo svjedočanstvo.

DRAGO KALABIĆ

/nije uključen mikrofon/

DENIS BEĆIROVIĆ:

Poštujemo i Kulin bana ali,

DRAGO KALABIĆ:

/mikrofon nije uključen/

DENIS BEĆIROVIĆ:

Bilo bi dobro,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

DENIS BEĆIROVIĆ:

ova čitava priča i jeste zbog toga da, koliko je to moguće, danas vratimo se određenim vrijednostima ZAVNOBiH-a. Deklaracija ZAVNOBiH-a, nikada ne možete govoriti o prvom zasjedanju ZAVNOBiH-a a integralno ne posmatrati drugo, pa i treće zasjedanje ZAVNOBiH-a. Ta deklaracija ZAVNOBiH-a iz Sanskog Mosta '44. to je *Magna carta libertatum za BiH*. U toj deklaraciji piše: pod broj 1. ravnopravnost građana i naroda, pod broj 2. sloboda svijesti i vjeroispovijesti, pod broj 3. lična i imovinska sigurnost. Opće aktivno i pasivno izborno pravo i tajno glasanje. Apsurdno je da '43. su ljudi promovirali aktivno i pasivno pravo, a danas pola ljudi u državi nema ono pasivno pravo. Promovirali su i zabranu rada svih fašističkih stranaka, pokreta. Znamo i to kakva je situacija danas u BiH.

Dakle, ZAVNOBiH nije samo prošlost, ZAVNOBiH je trajna inspiracija, ZAVNOBiH je visoko postavio ljestvicu. Ne bi bilo tačno kada bi sad neko rekao da sve to što je proglašeno ZAVNOBiH-om da je baš u cijelom tom periodu se dosljedno i sprovodilo, ali bilo bi dobro kada bi i mi danas imali tako visoke ciljeve kojima bi težili, a da ti ciljevi budu u svojoj osnovi humanistički i plemeniti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Bakir Izetbegović. Izvolite.

BAKIR IZETBEGOVIĆ:

Evo, kolega Kalabić se uporno nešto brine za SDA. Dolazi do nekih čudnih verzija. Ja koji nikad nisam bio u komunističkoj partiji, evo brinem se o ZAVNOBiH-u, a bivši komunista Kalabić njega se odriče. To su čudne inverzije. I kad gospodin Kalabić kaže ovi naši izbori, ne znam na koje misli, je li misli na one kad je bio u komunističkoj partiji ili sad kad je u ovoj drugoj.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Neka je skinuo ovo četničko, lakše mi je ovo komunističko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas.

REMZIJA KADRIĆ:

Samo kratko, u duhu ovoga što je Izetbegović rekao. Dakle, na ovom zasjedanju ZAVNOBiH-a, ovo je ključno pitanje: ko je na zasjedanju ZAVNOBiH-a glavnu riječ vodio? Ko je tamo, ko je vodio tu sjednicu ZAVNOBiH-a? Da li antifašisti ili komunisti? Antifašisti su naravno vodili glavnu riječ, jer da su komunisti vodili glavnu riječ jasno se vidi iz toga što su poslije zasjedanja ZAVNOBiH-a, poslije oslobođenja kad su komunisti došli na vlast, onda su rekli kada im je trebalo ova država – i hrvatska, i srpska, i muslimanska – poslije toga nisu im trebali muslimani i onda dugo vremena su komunisti donosili razne odluke bez Bošnjaka, tada zvanih muslimana. Dakle, na tom zasjedanju AVNOJ-a je važno reći da su glavnu riječ na tom zasjedanju vodili antifašisti, a ne komunisti.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Slavko Jovičić, replika.

SLAVKO SLAVUJ JOVIČIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja samo pitam gospodina Bećirovića, kojeg uvažavam, šta ćemo mi ovim dobiti? Šta ćemo dobiti usvajanjem ove rezolucije? Istorija je napisana kako je napisana. Istoriju su napisali pobjednici. Istoriju mene je učiteljica nakaradno učila da volim više Titu nego oca i majku, pa sreća nisam sve to poslušao inače bi došao u sukob sa rođenim roditeljima, koji nisu bili protiv Tite na svu sreću; jest pokojni djed, nije ga volio.

E sad, toliko godina – nije bio četnik ni on, nemojte odmah misliti da ga nije volio – dakle toliko godina nakon Dejtona, nakon istorije koja je napisana, i ne možemo je promijeniti ni pisati drugu, napisali pobjednici i sad treba da donosim neku rezoluciju i da ja kažem je l' to sve bilo regularno u Mrkonjić Gradu, a tamo zgarište, na baš tom mjestu gdje se to održalo. Nikome ne pada naum da to opravlja. Pa ne možemo sve istorijske činjenice staviti u kontekst što je nekom odgovaralo. Recimo, za mene najveća istorijska činjenica je što sam se ja rodio. To je najveća istorijska činjenica. I sad ću ja deklaraciju ovdje da vi usvojite što sam se ja rodio, i to ovakav, baš dobar.

Dakle, gospodine Bećiroviću, ja shvatam Vaše namjere, one nisu loše, pogotovo obrazloženje profesorice Malić. Ali znate li Vi to da u RS-u više niko ne zna kad je bio ZAVNOBiH, ne uče djeca u školi, ma ne interesuje ih, ta istorija je izbrisana. I što mi sad ponovo vi gurate ovu deklaraciju, rezoluciju, ne znam ni ja što da usvojim kad će sutra bojkotovati svi učenici srednje škole i osnovne na Palama kad bih ja to prihvatio. Ne pada mi na um. Nemojte ono što je napisano u istoriju, nema čak više ni u knjigama, i to ima po dva – tri reda. Bili neki. Koji neki?

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, samo malo molim vas.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Da završim. Dakle, ja vas molim ovo nije vrijeme da vraćamo istorijske činjenice kad više te države nema. Nema Jugoslavije. Nema AVNOJ-a.

_____ (?)
Ima Bosne.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

Nisam rekao Bosne. Ja kažem da nema Jugoslavije. Jeste li čuli da sam rekao nema Bosne? Ja prvo nikad nisam izgovorio Bosna, ja govorim Bosna i Hercegovina,

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ne daj se smesti, idemo dalje.

SLAVKO SLAVUJ JOVIĆIĆ:

a vi skraćujete to na Bosna, valjda vi hoćete separatizam, mislite da se Hercegovina odvojila, ja ne mislim.

Dakle, molim vas, nemojte vraćati nešto što neće dobiti podršku. Ja vas ubjeđujem, niste bili, 90% ljudi u RS-u ne interesuje ZAVNOBiH, a recimo evo 90% vijećnika bilo je Srba. Ma, ne interesuje ih to. I sad to usvojimo, ne daj Bože, i dođemo, vidi ovi dole ne znaju šta će od sebe samo velike plate, i to im palo naum. Nije mi to palo naum, palo je Denisu, ali evo neće dobiti podršku što se tiče mene.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Replika, uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Evo, vrlo kratko, ja sam ipak danas nenađano dobio jednu satisfakciju i moja molba gospodinu Bakiru Izetbegoviću, jer ja vjerujem da on ima uticaja na federalne medije, ja sam spreman sa njima da predem na komunikaciju sa *druže Kalabiću*, s obzirom da je do juče bila *četnička* i danas sam oslobođen te anateme i ja sam spreman da dalje komuniciram sa *druže*, i ja ću se nekako sa tim izboriti jer mi je puno draža ova kvalifikacija. Ja sam tada bio mlad i moja partijska ćelija je digla glas protiv ovih hapšenja SDP-a, vaših ovih istomišljenika tada ali su bili nemoćni kad su oni provodili tu politiku u neko to vrijeme, ali to je bila mala podrška, tako da sam ja spreman na ovu komunikaciju i ja se nadam da će na tim medijima prestati ta četnička neka prošlost koje nema, koja je nađena i ja mislim da ste vi danas presudili i definitivno stavili tačku na to.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Zaključujem raspravu i prelazimo na 19. tačku dnevnog reda:

Ad. 19. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nestalim licima (prvo čitanje)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Na 63. sjednici, održanoj 4. 11., nije dobio entitetsku većinu. Izvještaj ste dobili 11. 11. Kolegijum nije postigao saglasnost.

Glasaćemo danas u drugom krugu o Prijedlogu zakona u prvom čitanju.

Prelazimo na tačku 20.

Ad. 20. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o slobodnim zonama u BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

12. 11. dobili ste Izvještaj Zajedničke komisije o usaglašavanju teksta ovog zakona. Predmet usaglašavanja je bio Amandman I. i Amandman II. o kojima je ova komisija postigla saglasnost.

Otvaram raspravu o Izvještaju Zajedničke komisije. Ako se niko ne prijavljuje, zaključujem raspravu.

Tačka 21.

Ad. 21. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštву BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

23. 11. ste dobili Izvještaj Zajedničke komisije o usaglašavanju teksta ovog zakona. Predmet usaglašavanja su bila dva amandmana o kojima je ova komisija postigla saglasnost.

Otvaram raspravu, kao i u prethodnoj tački, o Izvještaju. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 22.

Ad. 22. Izjašnjavanje o Inicijativi Kluba poslanika SDP-a BiH koja glasi:
'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Zajedničke komisije za administrativne poslove da u skladu sa članom 58. Poslovnika preispita opravdanost i održivost postojećih visina plata i naknada materijalnih troškova svih zaposlenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, a posebno poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH'

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Klub poslanika SDP-a je podnio Inicijativu 31.3., Kolegijum Doma na 92. sjednici Inicijativu je proslijedio Zajedničkoj komisiji za administrativne poslove. Komisija je Mišljenje dostavila 6. 10. te smatra da se još uvijek nisu stekli zakonski uslovi za razmatranje navedene inicijative u dijelu koji se odnosi na visinu plata.

Otvaram raspravu o Inicijativi.

Uvaženi poslanik Remzija Kadrić. Izvolite.

REMZIJA KADRIĆ:

Moram da kažem samo dvije rečenice. Dakle, Administrativna komisija je u vezi sa ovim, i prije ove inicijative, u više navrata raspravljala ovu problematiku i moram da kažem da smo mi u tim nekim stvarima napravili određene odluke, tako da smo donijeli odluku o tome da se mnoge naknade za rad poslanika i delegata kad su u pitanju dolazak na komisije itd. da smo to ukinuli. Raspravljali smo naravno i o mnogim inicijativama kad su u pitanju mnogi zahtjevi kao što su i zahtjevi od predлагаča kad su u pitanju formiranje raznih ad hoc komisija, znajući da će rezultati rada tih ad hoc komisija biti bez ikakve koristi, negativni, ali niko se od predлагаča za formiranje tih ad hoc komisija, ni članova ad hoc komisija, nikada nije odrekao naknade za rad u tim komisijama, tako da je bilo mnogih situacija da su i predlagaci bili u tim raznim ad hoc komisijama, međutim, nažalost nisu se odricali naknade za rad u ad hoc komisijama itd.

Mi smo dostavili svoje jedno mišljenje i važno je da se ovo ima u vidu. Dakle, ova komisija je raspravljala o ovim mnogim stvarima. Smatrali smo da su mnoge te naknade nepotrebne. Međutim, naravno, u tome nismo mogli da postignemo saglasnost unutar ove komisije. Iz tih razloga smo došli u takvu situaciju da raspravlja i Parlament o tome.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Replika, uvaženi poslanik Denis Bećirović. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Pomalo je postalo degutantno govoriti o ovoj temi, pogotovo sada kada je ostalo nekih deset mjeseci do kraja ovog mandata. Ono što je moguće uraditi moguće je da svako pojedinačno ako želi da odvoji odredena sredstva to i uradi. Pokojni predsjednik Kluba SDP-a Jozo Krizanović je to pokazao na djelu. Nije uopšte to javno govorio, ali je dio sredstava usmjerio za

pomoć Domu za nezbrinutu djecu. Porodica je pozvala čak i umjesto vijenaca da se u te svrhe ulože.

A, kolega Kadriću, nisam jedini, vjerovatno ima još ljudi koji to rade, ali evo ja vam želim reći da postoji u Računovodstvu Parlamentarne skupštine u pisanoj formi obrazac gdje sam se lično evo odrekao svih tih primanja po osnovu dnevničkih i u stalnim i u privremenim komisijama, ali da budem do kraja precizan, ove stalne ste ukinuli nakon određenog vremena. Da sada ne bude propaganda gdje još pojedini poslanici daju, znam da nisam jedini koji dio sredstava daje u humanitarne svrhe, ali čisto radi činjenica i istine treba reći da nije tačno da se svi poslanici ne odriču tih primanja.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 23.

Ad. 23. Izjašnjavanje o Inicijativi poslanika Branka Dokića 'da Predsjedništvo BiH Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH podnese pismeni i usmeni izvještaj o odnosima sa susjednim državama'

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Poslanik Branko Dokić je podnio Inicijativu na 60. sjednici Doma, održanoj 16.9. Kolegij Doma na 108. sjednici kao nadležnu odredio Komisiju za spoljne poslove. Nadležna komisija dostavila Mišljenje 3. 11., te podržala navedenu inicijativu.

Otvaram raspravu o Inicijativi.

Uvaženi poslanik Branko Dokić upravo ulazi, rječ je o Vašoj Inicijativi, jeste raspoloženi da se javite?

Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Pa, gospodine predsjedavajući, ja mislim da zaista nema potrebe o ovome diskutovati. E ako će, pošto svi prihvataju onda, a o Inicijativi ćemo raspravljati, odnosno o materijalu Predsjedništva ćemo raspravljati kad dođe na dnevni red.

Hvala vam na razumijevanju.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.
Zaključujem raspravu.

Tačka 24.

Ad. 24. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o uvrštavanju u dnevni red sjednice Doma tačke 'Razmatranje zaključka o smanjenju plata i ostalih materijalnih prava poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH' (prijedlog poslanika Denisa Bećirovića sa 63. sjednice Doma)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Prijedlog poslanika Denisa Bećirovića na 63. sjednici, održanoj 4. 11., nije dobio entitetsku većinu. Izvještaj ste dobili 11. 11. Kolegijum nije postigao saglasnost.

Danas ćemo glasati u drugom krugu o prijedlogu za uvrštavanje u dnevni red ove tačke.

Prelazimo na tačku 25.

Ad. 25. Izmjene u članstvima komisija Predstavničkog doma i zajedničkih komisija oba doma:

- a) Vesna Šain se imenuje u Komisiju za ravnopravnost polova i Zajedničku komisiju za ekonomske reforme i razvoj, umjesto Jovana Todorovića, kome je mandat prestao zbog smrti,
- b) Ljiljana Milašin se imenuje u Komisiju za spoljnu trgovinu i carine i Zajedničku komisiju za ekonomske reforme i razvoj, umjesto Hadži Jovana Mitrovića, kome je mandat prestao odlukom Centralne izborne komisije

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Znate zbog čega je ovo, nema potrebe da se vrši rasprava, ali ako želi neko da raspravlja, izvolite. Zaključujem raspravu.

Tačka 26.

Ad. 26. Imenovanje tri poslanika iz Predstavničkog doma u Zajedničku komisiju oba doma za usaglašavanje identičnog teksta Zakona o kontroli spoljnotrgovinskog prometa robe i usluga od strateške važnosti za bezbjednost BiH

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zakon o kontroli spoljnotrgovinskog prometa robe usvojen je u različitim tekstovima u domovima Parlamentarne skupštine, pa je potrebno izvršiti usaglašavanje o identičnom tekstu. Mi imenujemo danas tri člana iz našeg doma. Prijedlog Proširenog Kolegijuma je da to bude Drago Kalabić, Adem Huskić, Vinko Zorić.

Imate li drugih prijedloga. Izvolite. Ako nema drugih prijedloga, zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 27.

Ad. 27. Donošenje 'Zaključka o podnošenju Informacije Savjeta ministara BiH o stanju i poduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripe A, H1N1 (prijetlog uvaženog poslanika Rifata Dolića)

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Tekst zaključka glasi:

'Zadužuje se Savjet ministara BiH da za narednu sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH istom podnese informaciju o stanju i poduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripe A, H1N1, sa svim potrebnim sadržajima i podacima u cilju informisanja Doma i pružanju pune podrške planiranim aktivnostima na preventivnoj zaštiti i zaustavljanju, širenju i liječenju oboljelih od ovog virusa.'

Otvaram raspravu o ovom zaključku.

Ministar Nović. Izvolite.

SREDOJE NOVIĆ:

Vjerujem da je strpljenje pri kraju, ali ukoliko želite ja mogu sa današnjim danom da podnesem izvještaj o stanju gripe u BiH i mjerama koje su do sada preduzete i mjerama koje su planirane. Ukoliko to ovaj parlament ne smatra da u ovom trenutku treba, nikakav nije problem. S obzirom da sam imao vremena od prvog trenutka ove inicijative da će ovaj zaključak ... biti na dnevnom redu, ja sam u tom smislu i pripremio taj izvještaj, pa.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Nama je važna ova informacija. Pitam Dom da li ste zainteresovani da sad usvojimo naš zaključak i ujedno čujemo ovaj izvještaj ili ćemo to odložiti za iduću sjednicu.

Znači, molim Parlament ko je za to da usvojimo ovaj zaključak i sad poslušamo ovo što ministar ima da kaže kao tačku dnevnog reda.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 18 glasova, „protiv“ pet, „suzdržanih“ nije bilo. Dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da možemo ovu tačku dnevnog reda.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Znam, ali.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Molim vas, glasali smo da to sad uradimo. Možemo kandidovati ovo i kao tačku dnevnog reda iduće sjednice ponovo, ali bitno je da znamo u ovom momentu u kratkim crtama o čemu se radi.

Izvolite, ministre.

SREDOJE NOVIĆ:

Hvala lijepo.

S obzirom da će biti očigledno vremena da još jednom o tome, ja ću samo dakle skraćenu verziju da vas informišem.

Prvi slučaj pandemijske gripe izazvan virusom H1N1 u BiH potvrđen je 30. juna 2009. godine. Prvi smrtni slučaj pandemijske gripe izazvan ovim virusom potvrđen je 16. 11. 2009. konačnim testom u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu. Zaključno sa 7. 12., dakle današnjim danom, u BiH je potvrđeno ukupno 759 oboljelih od pandemijske gripe izazvane virusom H1N1, u RS-u 280, Federaciji BiH 444, Brčko Distriktu 35 slučajeva, od čega je sedam slučajeva sa smrtnim ishodom, u Federaciji četiri slučaja, u RS-u tri slučaja.

Vlada RS-a donijela je Odluku o nabavci 350 hiljada doza vakcina protiv pandemijske gripe izazvane virusom H1N1 i dodatnih 30 hiljada doza antivirálnih lijekova. Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite RS-a tokom ovog mjeseca očekuje isporuku dodatnih 10 hiljada doza antivirálnih lijekova. U Federaciji BiH je potpisani Ugovor o nabavci 30 hiljada interventnih doza vakcina protiv pandemijske gripe izazvan virusom H1N1, za čiju nabavku su odobrena sredstva u Budžetu Vlade Federacije. Federalno ministarstvo zdravstva uputilo je zahtjev Vladi Federacije za nabavku dodatnih 150 hiljada doza vakcina. U maju 2009. u Brčko Distriktu nabavljen je 800 doza Tamiflua, što prema procjeni stručnjaka predstavlja dovoljnu količinu. Određene količine doza potrebnih vakcina za teritoriju Brčko Distrikta biće osigurane od strane entitetskih ministarstava zdravlja. Isporuka vakcina namijenjena za cijepljenje protiv pandemijske gripe izazvane virusom H1N1 za BiH počinje januara 2010. i odvijaće se sukcesivno. Na nivou entiteta i Brčko Distrikta u skladu sa preporukama Svjetske zdravstvene organizacije izrađeni su planovi vakcinacije stanovništva sa prioritetom rizičnih grupa. U toku je nabavka 20 hiljada ... kroz donaciju Svjetske zdravstvene organizacije. U pregovorima sa njima smo upravo dobili odobrenje, odnosno oni su donijeli odluku da se BiH donira 20 hiljada doza Tamiflua.

Kada je riječ o preduzetim mjerama, s pojavom prvih slučajeva pandemijske gripe izazvane virusom gripe H1N1 u svijetu, na teritoriji BiH poduzete su sljedeće preventivne mјere: formirane su radne i koordinacione grupe za praćenje, procjenu i preduzimanje potrebnih mјera vezanih za borbu protiv pandemijske gripe, koje održavaju redovne sastanke i prate epidemiološku situaciju u BiH; nakon proglašenja pandemije izazvane ovim virusom u BiH je podignut stepen pripravnosti zdravstvenih službi, preporučeno redovno održavanje sastanaka i stalnih kontakata sa komisijama i formiranim pripravnim timovima; dodatno je intenzivirana koordinacija između Ministarstva civilnih poslova BiH i nadležnih entitetskih ministarstava

zdravlja i odjela za zdravstvo i ostale usluge Brčko Distrikta; razmatraju se stalno planovi pripravnosti u zdravstvenim ustanovama u slučaju pandemije gripe (raspoloživost kadra, bolesnički kapaciteti, zaštitne opreme i komunikacija); pripremljena su štampana, pisana, stručnometodološka uputstva preventivnih mera vezanih za pandemijsku gripu izazvanu virusom H1N1, koja su distribuirana zavodima za javno zdravstvo i drugim zdravstvenim ustanovama, te informativni materijal o pandemijskoj gripi izazvanoj virusom H1N1 namijenjen opštoj populaciji; pripremljene su i distribuirane upute za intenziviranje epidemiološkog nadzora i za aktivno praćenje febrilnih respiratornih bolesti, posebno bolesti sličnih gripi; održavaju se stalni kontakt sa farmaceutskim kompanijama u cilju obezbjeđenja dovoljnih količina potrebnih antivirálnih lijekova i vakcina protiv pandemijske gripe izazvane ovim virusom; kontinuirano se prati epidemiološka situacija u BiH, zemljama u okruženju i informacije i preporuke Svjetske zdravstvene organizacije, te se u skladu sa tim objavljuju mjere prilagođene novonastaloj situaciji; redovno se obavještavaju mediji o preduzetim aktivnostima putem saopštenja za javnost, zvaničnih web stranica nadležnih entitetskih ministarstava zdravlja, te učestvovanjem stručnjaka u TV i radio emisijama; zdravstvene ustanove u BiH su poduzele sve potrebne medicinske postupke i procedure vezane za dijagnostiku i tretman u zdravstvenim ustanovama (klinički pregled, laboratorijska dijagnostika); redovno se održavaju konferencije ministara zdravlja na čijem čelu predsjedava ministara civilnih poslova BiH.

Dakle, u najkraćem, ovo bi bila informacija.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem, ministre.

Prije nego što se neko javi za raspravu, ja sam koncipirao jedan zaključak koji bi mogao da bude sastavni dio ove tačke dnevnog reda:

'Zadužuje se Savjet ministara i resorno ministarstvo da mjesечно, a po potrebi i češće, izvještava Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH o stanju i preduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripa A, H1N1, sa svim potrebnim sadržajima i podacima u cilju informisanja Doma.'

To bi bilo neko naše kontinuirano informisanje u vezi sa ovim što je ministar rekao. Ako je potrebno ili ako se, ne daj Bože, desi i veća pandemija, mi smo zainteresovani da se i češće informišemo u vezi s tim.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Iako većina nas ovdje među poslanicima nisu eksperti za oblast zdravstva, jasno je iz ovog izlaganja ministra Novića da situacija i u BiH nije nimalo bezazlena i činjenica je da se iz dana u dan sve više komplikuje. Imamo već sedam smrtnih slučajeva u BiH, veliki broj prilično oboljelih, a mnogi prognoziraju nažalost da će taj broj biti i veći. Bez obzira koliko ja cijenio sposobnosti i kapacitet gospodina Novića, teško je da u jednom čovjeku objedini se i bavljenje i pitanjem i sporta i javnih praznika, evo sada i pitanjem iz oblasti zdravstva itd. Da mi kao država i ovaj parlament razmišljamo na način kako razmišljaju druge evropske države, ja mislim da bi mi danas usvojili jedan zaključak kojim bi zbog ovakve situacije Predstavnički dom Parlamenta BiH donio zaključak a, naglašavam, situacija sve više postaje pomalo vanredna:

'Zadužujemo Vijeće ministara BiH da u roku od najkasnije 30 dana pripremi amandman na Ustav BiH kojim se pitanje zdravstva stavlja u podijeljenu nadležnost države i entiteta, na bazi čega bi formirali *Ministarstvo zdravstva* i kao sve druge i zemlje EU i zemlje Evrope imali jednu adresu koja bi mnogo sistematičnije i sa više koordinacije obavljala sve ono što BiH vjerovatno očekuje.'

Prepostavljam kakav će biti ishod ovog mog zaključka, ali čini mi se da sam dužan da ga predložim.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Branko Dokić, replika. Izvolite.

BRANKO DOKIĆ:

Pa, ako je i od Denisa, malo je previše. Pa Vaš šef i Vi uporno odbijate evo predložene amandmane koje predlažu čak i vodeće sile svijeta, stoje iza toga. Između ostalog, u tim amandmanima stoji i to što ste predložili. Stoji potreba usklađivanja BiH sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama itd., itd. pa dajte malo, nemojte koristiti svaku priliku da iznosite neke inicijative, prijedloge koji su u koliziji sa onim što zagovarate.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Uvaženi poslanik Martin Raguž, replika. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ:

Ne, ja nemam ništa protiv ...

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Samo malo, molim vas, samo malo strpljenja, još nam malo fali, samo strpljenja malo.

MARTIN RAGUŽ:

... ja nemam ništa protiv Inicijative koju je pokrenuo gospodin Denis Bećirović, ali želim ga podsjetiti da je HDZ 1990 službeno taj prijedlog već iznio u okviru pregovora, pa inicijative koje prije pokrenu druge parlamentarne stranke bilo bi dobro pozdraviti i pozvati se na njih i onda.

Evo, hvala.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Denis Bećirović, odgovor na repliku. Izvolite.

DENIS BEĆIROVIĆ:

Ja shvatam da smo pomalo umorni, međutim, kolega Dokiću, barem bi trebalo toliko razlučiti da pitanje cijelovitih ustavnih promjena i jedno pitanje zbog kojeg nam ljudi umiru u BiH nije jedno te isto. Dakle, kamo sreće da prijedlog SDP-a se prihvati, pa da na nivou države BiH, ono što je SDP govorio, imamo 'Aprilski paket plus'. Međutim, da ne otvaram drugu temu, mi nažalost više nismo ni blizu tog Aprilskog paketa i pitanje je, kako stvari stoje, hoće li doći do bilo kakvih promjena. A da ljudi ne bi i dalje umirali itd. i da ne bi bili jedina država koja nema jedinu adresu po tom pitanju, naglasio sam da je ovo vanredna situacija i da zbog toga bilo bi dobro da barem ovo pitanje riješimo urgentno prije nego što jednog dana sretni ljudi u ovoj zemlji dočekaju cijelovit paket ustavnih promjena.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvažena poslanica Mirjana Malić, replika. Izvolite.

MIRJANA MALIĆ:

Hvala Vam lijepo.

Iskoristila sam dugme za repliku prije svega da se zaista zahvalim ministru Noviću na promptnom reagovanju, čak i na prijedlog zaključka. Ovo je informacija koja nas sviju obavezuje daleko više nego što nas obavezuju medijski izvještaji. Ja mislim da je i Denisova (iako ja nemam namjeru da budem bilo čiji advokat) inicijativa ustvari vezana za ozbiljnost situacije, a ne za iskorištavanje ozbiljne situacije da politiziramo. I sasvim sam sigurna da će iz ove rasprave koja već pomalo poprima i šaljive, zadirkujuće tonove će proizaći ono što; da sad damo priliku ministru on bi opet rekao da je de fakto unutar njegovog ministarstva već napravljeno, i bez naše dozvole, mali stožer, malo ministarstvo koje koordinira sve nivoe nadležne za to, jer neću da vjerujem, jer ne mogu da vjerujem da bi mi mogli biti u situaciji da zbog razuđene nadležnosti na različite nivoje vlasti dopustimo da nebrigom onih koji su navodno nadležni, a nisu odgovorni ili nemaju kapacitet da tu odgovornost prenesu, da počnu ljudi umirati više nego što je smrtnost kod datog oboljenja. Prema tome, ministre, imate punu podršku, ja mislim, svih nas ovdje da čak i kad nemate ingerenciju pravite koordinacije i da ne omanemo i kao ljudi i kao država.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Lazar Prodanović, replika. Izvolite.

LAZAR PRODANOVIĆ:

Ma htio bih uvaženom kolegi, najprije smatram da je njegova inicijativa, dakle prva inicijativa sasvim legitimna i mislim da je dao u određenom smislu, to uvažavam, dakle dala efekte i zahvaljujem ministru za ovu informaciju.

Jednu stvar za koju mislim, ne vjerujem da nije dovoljno upoznat, da pri Ministarstvu civilnih poslova postoji Odsjek za zdravstvo, koji apsolutno u punom kapacitetu obavlja aktivnosti koje se odnose na obavezu BiH prema svim epidemijama, u skladu sa listama Svjetske zdravstvene organizacije. Ono što mislim da je jako značajno da Savjet ministara ima određen stav, da ovaj parlament pojača taj zadatak i odgovornost i da nadležna ministarstva moraju ovu aktivnost u skladu sa zakonom svakodnevno provoditi.

Što se tiče ovih drugih inicijativa, svakako one mogu da imaju, ali ja mislim da mnogo veći efekat ima naš odnos prema sprečavanju posljedica i pogotovo smrtnog ishoda zbog virusa ..., odnosno smrti izazvane virusom gripa H1N1. Mislim da je to od posebnog značaja da u tom smislu djelujemo. Da li ćemo mi to sada na ovaj ili na onaj način, mi nemamo vremena da bismo o tome razgovarali, kad bude to bilo neko od pitanja, to uopšte nije problem. Ali mislim da to uopšte nije pitanje današnje inicijative. To apsolutno nema nikakve veze, ovakav zaključak sa današnjom inicijativom. Naprotiv, usporio bi odnos vlasti BiH prema ovom, ako bismo čekali sad pošto smo neki amandman usvojili.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović, replika. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Kad su nadležnosti u pitanju, život nas nažalost uči da ovo ne samo neće biti entitetska, neće biti ni državna nadležnost, ovo neće biti ni nadležnost EU, ovo je svjetska nadležnost. I mi ćemo se morati uklapati u te svjetske tokove, dakle najmanje poštovati direktive EU, Svjetske zdravstvene organizacije itd. tako da oko toga sada ne polemišemo.

Ja sam htio da kažemo ovako. Mi smo danas imali tačku kojom smo trebali zatražiti informaciju od Vijeća ministara. Ministar se pripremio, imao je vremena i podnio nam tu informaciju i hvala mu. Ja predlažem, sada je ipak na kraju radnog dana, da ministar ovo da u Parlament oficijelno, ima tu i stvari koje nisu pročitane, da se to nama svima ovdje dostavi. I da mi ipak prije Vašeg zaključka, možemo odmah usvojiti Vaš zaključak koji ste Vi predložili, ali 16. da ovo imamo kao prvu tačku dnevnog reda. Da mi malo o tome porazgovaramo na osnovu ove informacije. Tek tada ćemo dati pravi značaj toj temi na taj način.

Toliko.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Molim Vas da taj Vaš prijedlog pretočite u neki zaključak da mogu da stavim na glasanje. Znam, ali moram staviti to na glasanje, otvorili smo tačku, ima jedan zaključak i nije problem da stavimo i to na glasanje.

Uvaženi poslanik Drago Kalabić. Izvolite.

DRAGO KALABIĆ:

Pa evo, neću odustati nego ... htio sam upravo podržati Vašu diskusiju. A ako odustanem neću dobiti tu priliku s obzirom da evo i svinjsku gripu smo iskoristili da nekako se dočepamo opet ustavne rasprave. I nema koji arsenal nismo koristili, pa i preko svinjske gripe, ali dobro i to je legitimno pravo. Ja nemam ovaj prijedloga zaključka gospodina Bećirovića, odnosno SDP-a, nisam razumio do kraja da li aktivnosti na suzbijanju svinjske gripe treba da prestanu dok se ovo ne formira ili ..., nemam pismeno zaključka, nisam razumio, pa da se stane sa tim, ako sam ja dobro razumio stvar. Ali jednim dijelom, zaista, evo maloprije kolega Džaferović je rekao da jeste to ozbiljna stvar, mislim evo i kolegica Malić, sasvim se slažem da mislim da ljudi rade ozbiljno svi svoj posao i ne vjerujem da ovdje iko bilo šta radi nešto što bi aludiralo na ono čime smo se mi bavili. Ja bih volio, javio sam se iz razloga, recimo, to sedam, sedam smrtnih slučajeva para uši i ja ne mogu da ne reagujem i da bih volio vidjeti te izvještaje i mene to nekad zbujuje, moram biti iskren. Ako je smrtni slučaj i kada u javnost dobijete nepotpune podatke, iako, vrlo mi je neprijatno kada naknadno čujem da je čovjek bolovao od nekih pet, šest teških bolesti, a u prvom izvještaju, to djeluje šokantno, da je čovjek stradao, odnosno, umro od svinjske gripe. A onda dobijete informaciju da se ona nakalemila na neke druge i ja sad nisam i sa medicinskog stanovišta nemam pravo da ja o tome govorim, ali meni to djeluje zbujuće. I volio bih da nam kroz ove izvještaje ... da spriječimo ove neke moguće, ako je to uopšte moguće, špekulacije ... da nam se to razjasni i da imamo tu situaciju. Iskoristio sam priliku da to kažem, jer me to zaista zbujuje i neću sad da otvaram neke druge stvari, ali mislim da kroz ove informacije imaćemo priliku možda da se pozabavimo kada dobijemo, prilikom narednog izvještaja, sve te informacije.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Sead Jamakosmanović, diskusija. Izvolite.

SEAD JAMAKOSMANOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, javljam se kao direktno uključen u Štab za borbu protiv gripе izazvane virusom H1N1 u Tuzlanskom kantonu i želim da kažem, radi javnosti prije svega i situacije u kojoj se pravi poprilična panika oko gripe i stanja kakvo jeste u državi, da je Vijeće ministara početkom jeseni uradilo smjernice za sve nivoе zdravstvene zaštite, i to je dobro. Ja im čestitam za ponašanje svih subjekata u zdravstvu u odnosu na prijeteću pandemiju gripe H1N1. Shodno tome a u zavisnosti od nivoа zdravstvene zaštite svako je reagovao na način i spram mogućnosti kakvih ima i mislim da je, odgovorno to mugu reći, bar za dio teritorije koju pokriva UKC u Tuzli da je stanje pod kontrolom. Ako mogu napraviti paralelu, a nadam se da će biti ispravno shvaćen, u ovoj državi svake godine umre više ljudi od tuberkoloze pa se niko baš za to ne sekira, umre ih jako puno, više od raka, pa se ni za to puno ne sekira, a ovo je nešto što nas je zadesilo i potrebno je da o ovoj situaciji raspravljamo na idućoj sjednici puno, puno temeljitije i intenzivnije da bi se mogli opredijeliti dalje. Ono što mene kao profesionalca raduje u ovom momentu, to je da smo dobili državne smjernice i da se one poštuju.

Hvala lijepo.

NIKO LOZANČIĆ:

Zahvaljujem uvaženom zastupniku Jamakosmanoviću.
Sljedeći je uvaženi predsjedatelj, doktor Milorad Živković.

MILORAD ŽIVKOVIC:

Zahvaljujem se mom kolegi na umirujućim riječima. Jednostavno jedno važno pitanje koje može da izazove dodatnu uz nemirenost naših građana trebamo da postavimo na način gdje mu dolikuje. Da ga očistimo od politikantskih, ali i onih drugih mogućnosti da se da njemu veći značaj nego što stvarno pridaje ili što stvarno zaslužuje i da na taj način i mi sa svoje strane dodatno uz nemirimo naše građane u BiH. Stavljanjem ovoga kao prvom tačkom dnevnog reda na idućoj sjednici, upravo bi učinili to da dodatno uz nemirimo naše građane, a način na koji smo to danas uradili i dobili informacije, kao što je rekao ministar Nović, kao što je kolega rekao, direktnie sa terena, dali smo svoj doprinos tome i zaključkom koji, ako budemo usvojili, da pratimo tu aktivnost i po potrebi da naše ministarstvo, odnosno Savjet ministara, ako kaže da ide ta situacija u goru, stavi to na dnevni red ili nas obavijesti da to stavimo odmah na dnevni red. Nema potrebe da mi sa svoje strane dodatno uz nemirimo i onako uz nemirene građane BiH. Ako ima potrebe ja sam za to da stavljamo ako treba i posebnu sjednicu da pravimo. Ali nemojte da sa svoje strane, ovo je dovoljno što smo dobili informacije, dovoljno uvjeravanje da je pod kontrolom epidemija H1N1 u BiH. I nemojte sa svoje strane da dodatno uz nemiravamo građane. Ja sam za to da je pratimo, da budemo prisutni i ako treba po potrebi odmah i urgentno reagujemo, a ne da dajemo značaj koji ona trenutno, a sve su prilike kako u BiH rade i kako imamo uvjeravanja od naših ustanova, da to neće ići u progresiju.

Zahvaljujem.

Uvaženi poslanik Šefik Džaferović. Izvolite.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ma, znate šta, gospodine predsjedavajući, od sada ja kad budem htio da nešto prođe ja će kontra predlagati, jer šta god ja predložim Vi izadete i onda kontrirate tome. E, sad će ja obrnuto stvari. Mislim, potpuno je bespotrebno ovo. Zaista Vam ovo ne treba. Pa vidite i sami da televizija svaku noć, mediji, novine o tome govore kao top temi broj jedan. Ja se u to ne razumijem, ja samo vidim da postoji problem i hoću da čujem, evo, i ovo što je rekao profesor, profesor Jamakosmanović sada, i ovo je informacija. I hoću samo to da čujem na toj prvoj sjednici, ništa više, vjerujte mi. I da sam znao da ćete tako reagirati, uopće ne bih iznio taj prijedlog, jer imam osjećaj da reagirate, eto Šefik je predložio nešto, hajde da ja budem kontra.

Izvinite, što je to tako.

MILORAD ŽIVKOVIC:

Nemam potrebe i neću ovo komentarisati. Da li ima neko još za raspravu?
Uvažena poslanica Azra Alajbegović. Izvolite.

AZRA ALAJBEGOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo, ja sam zapravo samo htjela reći da ovi smrtni slučajevi koji su se dogodili, ovih sedam smrtnih slučajeva, da su svi zapravo na neki način bili kod pacijenata visokorizičnih grupa. Da, mislim, ja ne bih htjela da se ovo shvati kao predavanje, ali visokorizične grupe su grupe pacijenata koji već boluju od nekih ili teških hroničnih oboljenja, ili poremećaja imunog sistema, ili nekih defekata urođenih, ili se radi o starijoj populaciji, ili se radi o ljudima koji imaju problematičan imunološki sistem u datom trenutku i da je zapravo infekcija virusom H1N1 interferirala sa tim postojećim lošim psihofizičkim kapacitetom i imunim odgovorom organizma te, na taj način, zapravo sam htjela da kažem da su svi pacijenti koji su umrli, osobito ova djeca, koja su umrla, zapravo bila djeca koja su imala određene ranije probleme i koja su bila, na neki način, predisponirana za komplikacije tipa letalnih ishoda nakon određenih infekcija. Ovaj put je to bila infekcija H1N1 virusom, ali je to mogla da bude i infekcija nekom bakterijom ili infekcija sezonskom gripom itd.

Eto, to je bilo više ovako jedan moj mali pokušaj da pomognem i zaista ja bih se zahvalila ministru Noviću jer mislim da je ovo bio jedan vrlo korektan izvještaj i ovom timu koji je skupa s ministrom Novićem na čelu, entitetskim ministarstvima. Jedino što bih još željela u tom novom našem izvještaju da dobijemo to je koliko su kantoni donijeli planova za nabavku vakcine, zato što mislim da nam fali određen broj tih vakcina iz kantonalnih ministarstava.

Hvala lijepo.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Zahvaljujem.

Nemam više prijavljenih. Zaključujem raspravu.

Prelazimo na tačku 28.

Ad. 28. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:

- a) Sporazuma Savjeta ministara BiH i Kraljevine Danske o razvojnoj saradnji

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Dobili ste Mišljenje Komisije za spoljne poslove o ovom sporazumu. Komisija je dala pozitivno Mišljenje i predlaže Domu da da saglasnost za njegovu ratifikaciju.

Otvaram raspravu. Nema prijavljenih. Zaključujem raspravu.
U 19,00 sati je glasanje.

/PAUZA/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Kolegice i kolege poslanici, molim vas da zauzmete svoja mjesta da pređemo na glasanje, da se skoncentrišete. Bilo je nekih tačaka koje smo odlagali, neke koje smo prebacili.

Tačka 1. je: **Usvajanje Zapisnika sa 63. sjednice, sa primjedbom uvaženog poslanika Adema Huskića.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 25 glasova, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili Zapisnik sa 63. sjednice, sa primjedbom.

Prelazimo na tačku **4. Izvještaj Kancelarije za reviziju institucija.**

S obzirom da imaju neki zaključci koji direktno diraju u ovaj izvještaj naše komisije, moramo prvo da glasamo o tim zaključcima, kako bi mogli da glasamo onda o Izvještaju Kancelarije za reviziju i Mišljenju naše komisije.

_____ (?)
/mikrofon nije uključen/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Ne, ne, neki zaključci revidiraju zaključke naše komisije, stoga moramo da prvo glasamo o tim zaključcima kako bi mogli da onda glasamo o ovom izvještaju.

Glasanje o zaključcima Momčila Novakovića. Da li ima potrebe da ih ja čitam ili ih imate kod sebe? Dobro. Znači, samo da napomenem da imaju tri zaključka i da se revidiraju zaključci 4., 3., 4. i 8. Molim vas, predlažem da se glasa o zaključcima koje sam predložio pojedinačno.

Znači, **glasamo prvo o Zaključku broj 1.**

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ osam glasova, „protiv“ 15, „uzdržanih“ pet.

Ovaj zaključak nije dobio potrebnu većinu.

Glasamo za Zaključak broj 2.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možemo glasati, sad!

„Za“ sedam glasova, „protiv“ 15, „uzdržanih“ šest.

Ni ovaj zaključak nije dobio potrebnu većinu.

Glasamo o Zaključku broj 3.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možemo glasati, sad!

„Za“ sedam glasova, „protiv“ 14, „uzdržanih“ šest.

Ovaj zaključak nije dobio većinu.

Glasamo o Izvještaju Kancelarije za reviziju institucija BiH, sa Zbirnim mišljenjem Komisije za finansije i budžet (sa prilozima 1., 2., 3., 4., i 5.).

Molim vas da se spipremite za glasanje.

Glasamo sad!

„Za“ 22 glasa, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ pet, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da smo usvojili.

Iz rasprave koju smo imali u ovoj tački dnevnog reda proizašao je zaključak da se Savjetu ministara BiH, Kancelariji za reviziju institucija BiH i Komisiji za finansije i budžet dostavi stenogram sa rasprave o tački dnevnog reda. To je logično i ne bi trebalo da o tome glasamo, nego imamo druga dva zaključka.

Jedan **zaključak koji sam ja predložio**, a glasi: 'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine'... Je li ima potrebe da čitam ovaj zaključak? 'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH pokreće inicijativu i poziva Dom naroda da zajedno sa Kancelarijom za reviziju institucija BiH i Savjetom ministara BiH formiraju interresornu radnu grupu u cilju priprema promjena u zakonima koji će obezbijediti jačanje finansijske discipline i vladavine zakona, u skladu sa preporukama Kancelarije za reviziju institucija BiH i Komisije za finansije i budžet Parlamentarne skupštine BiH.'

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 27 glasova, „protiv“ nije bilo, „uzdržan“ jedan, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je usvojen ovaj zaključak.

Imamo ovaj zaključak poslanika Mirka Okolića koji je nešto ubaćen kao ovaj zaključak što sam ja dao, ali je. Evo ja ču ga pročitati: 'Na osnovu Zbirnog mišljenja u revizorskim izvještajima finansijskog poslovanja institucija BiH za 2008. godinu zadužuje se Savjet ministara BiH da napravi plan otklanjanja nedostataka navedenih u izvještajima sa prijedlogom mjera za neizvršavanje istih, te da ih dostavi Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje, a u cilju racionalnijeg trošenja sredstava, te uklapanje u svjetske mjere štednje. Rok za izradu plana je do usvajanja Budžeta institucija BiH za 2010.godinu.'

Molim vas da se pripremimo za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 11 glasova, „protiv“ 14, „uzdržanih“ tri.

Nedovoljna većina i podrška ovom zaključku.

Prelazimo na tačku **5. Zahtjev Savjeta ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama BiH, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika.** Znači glasamo o Zahtjevu.

Molim vas da se spipremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 27 glasova, „protiv“ jedan glas, „uzdržanih“ nije bilo.
Konstatujem da smo usvojili Zahtjev Savjeta ministra.

Tačka 6. Zahtjev Komisije za spoljnu trgovinu i carine za razmatranje Prijedloga zakona o dopuni Zakona o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH, po skraćenom postupku, u skladu sa članom 126. Poslovnika.

Glasamo o Zahtjevu.
Možete glasati, sad!
„Za“ 20 glasova, „protiv“ pet glasova, „uzdržanih“ tri glasa.
Nedovoljna entitetska većina.

Nemamo saglasnost u Kolegijumu.

Idemo u drugi krug glasanja.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ 20 glasova, „protiv“ sedam, „uzdržanih“ jedan te konstatujem da je ovaj zahtjev prošao.

Glasamo o tački 7. **Prijedlog zakona o duvanu BiH – predlagač: Savjet ministara BiH.** Zakon je u drugom čitanju i glasamo o pet amandmana poslanika Slavka Jovičića.

Amandman I.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ devet glasova, „protiv“ 16, „uzdržanih“ tri.
Ovaj amandman nije dobio većinu.

Prelazimo na Amandman II.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ osam glasova, „protiv“ 17, „uzdržanih“ tri.
Ni ovaj amandman nije dobio podršku.

Prelazimo na Amandman III.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ osam glasova, „protiv“ 16, „uzdržanih“ četiri.
Amandman nije dobio podršku.

Glasamo o Amandmanu IV.

Molim vas, pripremite se za glasanje.
Možete glasati, sad!
„Za“ osam glasova, „protiv“ 14, „uzdržanih“ četiri.

Amandman nije dobio podršku.

Glasamo o Amandmanu V.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ devet glasova, „protiv“ 15, „uzdržanih“ dva.

Amandman nije dobio podršku.

Glasamo o dva amandmana poslanika Velimira Jukića.

Amandman I.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 12 glasova, „protiv“ 13, „uzdržanih“ tri.

Nedovoljna podrška.

Prelazimo na Amandman II.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 12 glasova, „protiv“ 13, „uzdržanih“ tri.

Ni ovaj amandman nije dobio podršku.

Glasamo o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 22 glasa, „protiv“ dva, „uzdržanih“ četiri. Nedovoljna entitetska većina.

Nemamo saglasnost.

Prelazimo u drugi krug glasanja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 22 glasa, „protiv“ tri, „uzdržanih“ tri. Dovoljna entitetska većina ili nedovoljna entitetska većina i ovaj zakon je dobio podršku.

Prelazmo na tačku **8. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave BiH – predlagač: Savjet ministara BiH (drugo čitanje).**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 16 glasova, „protiv“ 10, „uzdržanih“ jedan.

Nedovoljna entitetska većina iz Federacije.

Nemamo saglasnost.

Prelazimo u drugi krug glasanja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 16 glasova, „protiv“ 11, „uzdržanih“ nije bilo. Nedovoljno glasova „protiv“.

Konstatujem da smo usvojili Prijedlog zakona.

Prelazimo na tačku 9. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o upravi – predlagač: Savjet ministara BiH (drugo čitanje).

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 27 glasova, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ jedan.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon.

Prelazimo na tačku 10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH – predlagač: poslanik Bajazit Jašarević (drugo čitanje).

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati.

DENIS BEĆIROVIĆ

/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Pardon, **glasamo o Amandmanu poslanika Denisa Bećirovića**. Ima li potrebe da čitam amandman? U Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama BiH u članu 7. stav (1) tačka b) mijenja se i glasi: *Ako mu je u sudskom postupku izrečena bezbjednosna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti.*‘

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ sedam glasova, „protiv“ osam, „uzdržanih“ 13.

Amandman nije dobio podršku.

Glasamo o Prijedlogu zakona u drugom čitanju.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Glasajte sad!

„Za“ 16 glasova, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ 11. Nedovoljna entitetska većina.

Parlament će biti naknadno upoznat.

Prelazimo na tačku 11. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o osnovama bezbjednosti saobraćaja na putevima u BiH – predlagač: poslanik Momčilo Novaković, s

Izvještajem Komisije za saobraćaj i komunikacije (drugo čitanje). Napominjem da je Izvještaj Komisije za saobraćaj bio negativan.

Glasamo o Izvještaju Komisije za saobraćaj i komunikacije.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 20 glasova, „protiv“ osam, „uzdržanih“ nije bilo.

Nedovoljna entitetska podrška.

U Kolegijumu nemamo saglasnost.

Prelazimo u drugi krug glasanja.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 19 glasova, „protiv“ osam, „uzdržanih“ nije bilo. Nedovoljno glasova „protiv“.

Konstatujem da smo usvojili Izvještaj Komisije za saobraćaj i komunikacije i da je ovaj zakon pao.

Prelazimo na tačku 12. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona BiH – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje).

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 27 glasova, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zakon u prvom čitanju.

Stavljam na glasanje **Prijedlog zaključka Kluba SNSD-a da se otvorí javna rasprava o ovom zakonu.**

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad.

„Za“ 10 glasova, „protiv“ 14, „uzdržanih“ četiri.

Nije dobio podršku ovaj zahtjev za javnu raspravu.

Prelazimo na tačku 13. Prijedlog zakona o praznicima BiH i neradnim danima – predlagač: Savjet ministara BiH (prvo čitanje).

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 11 glasova, „protiv“ 16, „uzdržanih“ jedan.

Konstatujem da Prijedlog zakona o praznicima nije dobio podršku Parlamenta.

Prelazimo na glasanje **o Mišljenju Komisije za saobraćaj, tačka 14., tačka 15. i tačka 16.** Glasaćemo o svim mišljenjima Komisije za saobraćaj a nakon toga i o ovom zaključku uvaženog poslanika Mehmeda Suljkanovića.

Molim vas da se pripremite za glasanje **o Mišljenju Komisije za saobraćaj u vezi sa ovim zakonom iz tačke 14.**

Možete glasati, sad!

„Za“ 10 glasova, „protiv“ 18, „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da Mišljenje Komisije nije prihvачeno i ovaj zakon se vraća Komisiji ponovo na razmatranje. Naravno, smjernice će biti ako se usvoji zaključak.

Glasamo po istom principu za tačku 15. za Mišljenje.

Molim vas, pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 13 glasova, „protiv“ 14, „uzdržan“ jedan.

Ni ovo mišljenje nije dobilo pozitivno, znači vraća se ovaj zakon Komisiji.

I glasamo o Mišljenju Komisije, tačka 16.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ devet glasova, „protiv“ 18, „uzdržanih“ jedan.

Konstatujem da je i ovaj zakon vraćen Komisiji.

Zaključak poslanika Mehmeda Suljkanovića. Ima li potrebe da čitam ovaj zaključak? Jeste li svi pročitali?

Stavljam na glasanje Zaključak poslanika Mehmeda Suljkanovića.

Možete glasati, sad!

„Za“ 26, „protiv“ nije bilo, „uzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili ovaj zaključak.

Prelazimo na tačku **17. Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama u BiH – predlagач: poslanik Jerko Ivanković Lijanović, s Mišljenjem Komisije za finansije i budžet (prvo čitanje).** Takođe, glasamo o Mišljenju Komisije za finansije i budžet a u vezi Zakona o akcizama u BiH.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 25, „protiv“ dva, „uzdržan“ jedan.

Konstatujem da smo usvojili Mišljenje Komisije i time je ovaj zakon pao.

Prelazimo na tačku **18. Prijedlog Rezolucije o istorijskoj vrijednosti i važnosti prvog zasjedanja ZAVNOBiH-a (25. novembar 1943. godine) za državnost BiH – predlagач: poslanik Denis Bećirović.** Glasamo o Rezoluciji.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 17 glasova, „protiv“ osam, „uzdržanih“ tri.

Nedovoljna entitetska većina.

Naknadno usaglašavanje. Obaviješten će biti Parlament.

/zajednička diskusija/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Pokušaću da sa onima koji su glasali „protiv“ vidim mogućnost da se nađe kakav kompromis.

Tačka 19. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nestalim licima (prvo čitanje). Znači, glasamo o Izvještaju Komisije. Kolegijum nije postigao saglasnost.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 22 glasa, „protiv“ pet, „uzdržanih“ jedan. Nedovoljno glasova „protiv“.

Znači, usvojen u prvom čitanju Prijedlog zakona o nestalim licima.

Tačka 20. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o slobodnim zonama u BiH. Glasamo o Izvještaju Komisije.

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 27 glasova, „protiv“ nije bilo, jedan glas „uzdržan“.

Konstatujem da smo usvojili Izvještaj Zajedničke komisije.

Prelazimo na tačku **21. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o postizanju saglasnosti o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobranilaštvu BiH.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 28 glasova, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.

Konstatujem da smo usvojili Izvještaj Zajedničke komisije.

Prelazimo na tačku **22. Izjašnjavanje o Inicijativi Kluba poslanika SDP-a BiH koja glasi: 'Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Zajedničke komisije za administrativne poslove da u skladu sa članom 58. Poslovnika preispita opravdanost i održivost postojećih visina plata i naknada materijalnih troškova svih zaposlenih u Parlamentarnoj skupštini BiH, a posebno poslanika i delegata u Parlamentarnoj skupštini BiH.'**

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ 17 glasova, „protiv“ sedam, „uzdržanih“ tri.
 Nedovoljna entitetska većina.

U Kolegijumu nije bilo saglasnosti.

Prelazimo u drugi krug glasanja.
 Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ 18, „protiv“ sedam, „uzdržanih“ tri. Nedovoljno glasova „protiv“. Konstatujem da smo usvojili Inicijativu.

Prelazimo na glasanje o tački 23. Izjašnjavanje o Inicijativi poslanika Branka Dokića 'da Predsjedništvo BiH Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH podnese pismeni i usmeni izvještaj o odnosima sa susjednim državama'.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ 27 glasova, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ nije bilo.
 Konstatujem da smo usvojili Inicijativu.

Tačka 24. Izvještaj Komisije Kolegijuma o nastojanju za postizanje saglasnosti o uvrštavanju u dnevni red sjednice Doma tačke 'Razmatranje zaključka o smanjenju plata i ostalih materijalnih prava poslanika i delegata u PSBiH (prijetlog poslanika Denisa Bećirovića sa 63. sjednice Doma). Glasamo o Izvještaju, saglasnost nije postignuta.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati, sad! Drugi krug je glasanja o Izvještaju Kolegijuma.
 „Za“ 17 glasova, „protiv“ devet, „uzdržanih“ dva. Nedovoljno entitetskih glasova „protiv“. Konstatujem da smo usvojili Inicijativu.

DRAGO KALABIĆ
 /nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:
 Izvolite. Poslovnička, je li?

DRAGO KALABIĆ:

Ja se izvinjavam. Za tačku 19. ili da ponovimo glasanje ili da se konstatiše da smo ja i gospođa Šain glasali „protiv“.

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Da li ste saglasni da se konstatiše da su glasali „protiv“, ne mijenja ništa u rezultatu, samo da se glasa? Molim vas da se to u ovaj zapisnik uvede. Znači, tačka 19. glasali su „protiv“ i gospodin Kalabić i gospođa Šain.

_____ (?)
/nije uključen mikrofon/

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

Nemojte molim vas da ponavljamo bez potrebe. Konstatovano je u zapisniku.

Prelazimo na tačku **25. Izmjene u članstvu komisija Predstavničkog doma i zajedničkih komisija oba doma:**

- a) Vesna Šain se imenuje u Komisiju za ravnopravnost polova i Zajedničku komisiju za ekonomske reforme i razvoj, umjesto Jovana Todorovića, kome je mandat prestao zbog smrti,
- b) Ljiljana Milašin se imenuje u Komisiju za spoljnu trgovinu i carine i Zajedničku komisiju za ekonomske reforme i razvoj, umjesto Hadži Jovana Mitrovića, kome je mandat prestao odlukom Centralne izborne komisije.

Molim vas da se pripremite za glasanje pod a) i b).

Možete glasati, sad!

„Za“ 25 glasova, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ dva.

Konstatujem da smo usvojili izmjene u članstvu komisija.

Glasamo o tački **26. Imenovanje tri poslanika iz Predstavničkog doma u Zajedničku komisiju oba doma za usaglašavanje identičnog teksta o kontroli spoljnotrgovinskog prometa i usluga od strateške važnosti za bezbjednost BiH.**

Molim vas da se pripremite za glasanje.

Možete glasati, sad!

„Za“ 24 glasa, „protiv“ jedan, „uzdržanih“ tri.

Konstatujem da smo izglasali članove u Zajedničku komisiju za usaglašavanje.

Tačka 27. Donošenje zaključka o podnošenju Informacije Savjeta ministara o stanju i poduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripe A, H1N1 (prijedlog uvaženog poslanika Rifata Dolića).

Glasamo o Zaključku koji sam predložio. Ima li potrebe da ga čitam ponovo? Zahvalujem.

Pripremite se za glasanje.

Možete glasati, sad!
 „Za“ 28 glasova, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.
 Konstatujem da smo jednoglasno usvojili ovaj zaključak.

Imamo **zahtjev uvežanog poslanika Šefika Džaferovića** da se za sljedeću sjednicu Predstavničkog doma, kao tačka 1.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ:

Ne mora ..., bilo koja, samo da bude na sjednici ...

MILORAD ŽIVKOVIĆ:

da se na idućoj sjednici uvrsti u dnevni red tačka pod naslovom 'Informacija Savjeta ministara BiH o stanju i poduzetim aktivnostima u BiH na preventivnoj zaštiti i borbi protiv virusa gripe AH1N1.' Je li to uredu? Pa mislim, ovo je tačka dnevnog reda predložena, a ova informacija će biti valjda pismeno za tu tačku dnevnog reda.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ 17 glasova, „protiv“ osam, „uzdržanih“ tri.
 Bićete naknadno obaviješteni o ovome.

Prelazimo na tačku 28. **Davanje saglasnosti za ratifikaciju Sporazuma Savjeta ministara BiH i Kraljevine Danske o razvojnoj saradnji.** Glasamo o davanju saglasnosti.

Molim vas da se pripremite za glasanje.
 Možete glasati, sad!
 „Za“ 27 glasova, „protiv“ i „uzdržanih“ nije bilo.
 Konstatujem da smo dali saglasnost.

Napominjem da je 66. sjednica Doma zakazana za 16. 12. 2009. godine. Zahvaljujem se na saradnji i podršci na današnjem danu. Zatvaram 64. sjednicu Doma.

Sjednica je završena u 19,45 sati.